یې توطئې برسېرې خبرې

د روسانو
له وتو
د ائتلافی حکومت
تر نسکوریدو

Ketabton.com

حکمتیار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب له متن څخه

لدې نه په مخکې مراحلو کې هم د دوست او دښمن جبهه څرګنده وه او هم د جګړې لاملونه، آرمانونه او شعارونه. د دوست او دښمن په پېژندلو کې ډیر کم کسان په مغالطی او اشتباه کې پریوتل، خو پدې پړاو کې چې بهرنی فوځونه زمونږ له هیواد نه ستانه شوی وو او په جګړو کې د دښمن فعال خو نامرئی او له نظره پټ حضور هرچا ته څرګند نه وو، پدې پړاو کې د جګړې دوام ډیرو ته د توجیه وړ نه بریښیدو، پدې نه پوهیدل چې دښمن له دروازی وتلی خوله کړکۍ بیرته راننوتلی، څیره ئې بدله کړی، په جګړی کې ئې د سابق په شان ونډه ده خو په بدلی څیری کې، که څه هم کمونست نجیب له پرېړو بریتو سره ګوښه شوی، خو د ده د سیاستونو وارث له پکول، عبا او قبا سره د ده لوبه کوي او د ده د بادارانو په خدمت کې دی.

هغه کسان چې د پیښو په ماهیت او په پیښو کې د پردې شاته د اصلی لوبغاړو په ونډی دقیقاً نه پوهیدل او د دښمن د تبلیغاتی سرچینو له درواغجنو او زهرجنو تبلیغاتو نه متأثره شوی وو، ټولي خواوی ئې د استثناء او تفکیك نه پرته محکومول، د جګړې د داخلی او خارجی عواملو له پیژندو نه عاجز وو، نه پوهیدل چې د نجیب له نسکوریدو نه وروسته د ټولو جګړو اصلی عاملین د ببرك طرفداران وو چې غوښتل ئې نجیب په ببرك کارمل تعویض کړی، د شهنواز تنی له کودتا نه وروسته چې خلقیان تصفیه شول، ځینی بندیان او ځینی له هیواد نه وتښتیدل، د چارو واګی د جنرال نبی عظیمی او جنرال آصف دلاور په شان د ببرك د پلویانو لاس ته ورغلی، دوی لا د مخه د کودتا منصوبه جوړه کړی وه، ببرك ئې د همدې لپاره له مسکونه راوغوښت، د کې جی بی موافقه ئې ترلاسه کړه، امریکا او په منطقی کې ځینو نورو مؤثرو هیوادونو دوی ته اطمئنان ورکړ چې د دوی تر مشری لاندې له ځینو جهادی ډلو سره د یوه ائتلافی حکومت ملاتړکوي.

لدی حقایقو نه بې خبره کسان داسې ګمان کوي چې د جبل السراج ننګینه معاهده، له خپلو ټولو خونړیو عواقبو سره، یوه تصادفي پیښه وه چې د ځینو جاه طلبه او قدرت غوښتونکو څیرو له فرصت طلبی نه راولاړه شوی. نه دا چې د دې خطرناکی او خونړی توطئی اصلی طراحان د کې جی بی او سی آی ای په شان بین المللی جاسوسی شبکی دی چې غوښتل ئې پدې سره د یوه اسلامی حکومت د جوړیدو مخنیوی وکړی، کې جی بی د همدې مقصد لپاره یو ځل بیا د ببرك ډله استخدام کړه، خو دا ځل د روسی فوځونو د رابللو په ځای باید د یوی داسې ائتلافی جبهی تر پردې شا ته خپل نقش ترسره کړی چې له ځینو غولیدلو قدرت غوښتونکو سره به ئې جوړوی !!

دغو حلقو ته پدې مطلب پوهیدل ګران دی چې ولی مسکو او واشنګټن څنګ په څنګ او په یوه وخت د جبل السراج له معاهدی او د دې معاهدی په بنسټ د جوړی شوی ائتلافی جبهی ملاتړ کولو؟ نه پوهیږي چې واشنګټن ته پدې پړاو کې ترټولو مهمه مسئله دا وه چې څنګه د مجاهدینو په لاس د یوه اسلامی حکومت د جوړیدو مخنیوی وکړی، امریکا د جهاد د دې تاریخي تجربی بریا او په یوه اسلامی حکومت د هغه منتج کیدل، ټوله اسلامی نړۍ کې دخپلو استعماری ګټو لپاره جدی تهدید ګڼلو، ګمان ئې دا وو چې که دا تاریخي تجربه ناکامه نکړی او د مجاهدینو په لاس د اسلامی حکومت د جوړیدو مخنیوی ونکړی، دا تجربه به په نورو ملکونو کې هم هرو مرو تکراریږي، نور ملتونه مخصوصاً هغه چې په خپلو هیوادونو کې د پردیو له سیاسی، اقتصادی او فرهنګی تسلط نه ستومانه شوی، د دوی له سلطی نه د ژغورنی او د استقلال او خپلواکی په لټه کې دی، د افغان مجاهدینو لار به غوره کوي، پدوی پسې به اقتدا کوي او پدې سره به امریکا ته په خپلو مستعمراتوکی هماغه مشکلات راولاړوی چې افغان مجاهدینو شوروی اتحاد ته راولاړ کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

د ناشر مقدمه ....أ
سریزه ....ج
مسکو وتلو ته اړ شو...۱۱
با عزته وتل..۱۲
د مسکو او واشنګټن موافقه...۱۹
د پاکستان دریځ ۲۰
په وتونکو فوځونو حملې...۲۳
د مسکو پیغامونه..۲۵
وتل..۲۷
دنجیب د حکومت په نسکوربدو کې ځنډ ۳۰
د بینظیر او عرفات په غونډې کې...۳۵
د مؤقت حکومت د خارجه وزیر په توګه ۳۷
د رباني او مجددی عکس العمل ۳۹
د جلا ل آباد جګړه...۴۲
روسانو ولې مسعود انتخاب کړ؟!...۴۷
د مسعود او ۴۰ نمبر فرقې ترمنځ تړون...۵۸
د تړون مسوده ۵۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نجیب پیغامونه.. ۶۲
رکود او د کودتا هڅه.. ۶۹
د ځینو حزبیانو مخالفت.. ۷۵
نجیب څه وکړل... ۷۷
د اسلامي شئونو وزارت.. ۷۸
د خوست فتحه... ۸۰
کابل ته د کارمل راستنېدل.. ۸۰
د بینن سیوان هڅي.. ۸۴
د نجیب استعفی.. ۸۸
د حزب اسلامي طرحه.. ۹۱
پېښې... ۹۴
د شمال پېښې او د ببرك د پلویانو لوبه.. ۹۴
د جبل السراج معاهده... ۹۵
په کابل د حملې ګوابس... ۹۸
د فتحی زیری... ۱۰۳
د امریکا عکس العمل.. ۱۰۹
د ګاونډیو دریځ.. ۱۱۲
له کابل نه تر وتلو وروسته.. ۱۱۲
د جنرال دوستم د جلبولو هڅي.. ۱۱۷
د رباني واکمني... ۱۲۱
د استاد فرید صدارت.. ۱۲۴
لویه ګډه حمله.. ۱۲۷
د دې حملې نتائج.. ۱۲۹
د خنجان عملیات.. ۱۳۰
ائتلاف او د سولې هڅي.. ۱۳۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

موړ، ائتلاف او پاکستان ۱۳۵
د ائتلافیونو ژمني.. ۱۴۰
د ائتلاف په مقابل کي د نورو ډلو دریځ........................... ۱۴۴
حرکت انقلاب اسلامي... ۱۴۴
اتحاد اسلامي.. ۱۴۶
په غرب پوري تړلې کړۍ... ۱۴۹
مائوویستان... ۱۴۹
د شینډنډ سقوط.. ۱۵۳
د اسلام آباد مذاکرات... ۱۵۷
د اسلام آباد د معاهدې بشپړ متن................................. ۱۵۹
وظایف او صلاحیتونه ۱۶۲
جمهور رئیس: ۱۶۲
د جمهور رئیس صلاحیتونه:.. ۱۶۲
د صدراعظم صلاحیتونه:... ۱۶۴
کابینه او ائتلاف... ۱۶۸
د جنرال دوستم کفالت... ۱۷۱
د شوری هم آهنگي تأسیس.. ۱۷۳
د جنرال مؤمن مرگ.. ۱۷۹
د مسعود واکمني... ۱۸۱
زما په کور بمباري.. ۱۸۷
د سولي د هڅو بل دور ۱۹۴
دطالبانو حرکت ۱۹۷
د حزب اسلامي په ضد ۲۱۱
د طالبانو جنگ.. ۲۱۱
د غزني سقوط ۲۱۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چهارآسیاب مجدد سقوط ۲۲۴
له رباني او مسعود سره مذاکرات.. ۲۳۰
د معاهدې متن ۲۳۲
د جمهور رئیس صلاحیتونه.. ۲۳۴
د صدراعظم او کابینې صلاحیتونه.. ۲۳۵
په حکومت کې د هرې ډلې موقعیت.. ۲۳۵
کابل ته تګ ۲۳۹
د تګلارې بشپړ متن ۲۴۲
د امنیت د تأمین په برخه کې ۲۴۸
د دفاعي چارو په برخه کې ۲۴۸
په اداري برخه کې... ۲۴۹
په اجتماعي برخه کې ۲۵۰
د ښوونې او روزنې په برخه کې ۲۵۲
د روغتیا په برخه کې ۲۵۳
د کرهنې په برخې کې ۲۵۳
د اقتصاد او تجارت په برخه کې ۲۵۳
د بهرني سیاست په برخه کې.. ۲۵۵
د مات وزرو خېل کې ۲۲۵
بې رحمه ګاونډي ۲۷۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

د ناشر مقدمه

د میثاق ایثار اداره ویاړي چي د ورور حکمتیار دا له تاریخي اسنادو نه غني اثر، چي لدې نه مخکي په پښتو، دري، اردو او عربي کي د بېلو بېلو نشراتي مؤسسو له خوا چاپ شوی، یو ځل بیا په نوې قطع او صحافت کي د افغانستان د لرغوني تاریخ مینه والو ته وړاندي کوي. چا چي دا کتاب څو کاله د مخه او زمونږ په ګران هېواد افغانستان باندي د امریکائي ځواکونو له یرغل نه مخکي لوستلی، ډېري برخي به ئې په هغه وخت کي ورته داسي وړاندوینې بربېښبدلې وي چي نن ئې د خپلو سترګو وړاندي د ځرګندو حقایقو په بڼه کي ګوري. څو بېلګي ئې ستاسو مخي ته ږدو:

- د طالبانو حکومت د اوږدې مودې لپاره دوام نشي کولی، د دوی ناکام سیاستونه، د هېواد اجتماعي جوړښت، د دې سیمي وضعیت او د اسلام په ضد د امریکا او روسیې ګډ سازشونه دوی ته په قدرت کي د پاتې کېدو مجال

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ورکوي.

- د شمال جبهه د مسکو او واشنګټن د ګډ سازش په نتيجه کې جوړه شوې، هدف ئې دا وو چې له دغې ډلې نه د جګړې د دوام او پدې هېواد کې د اسلامي حکومت د جوړېدو د مخنيوي په کار کې استفاده وکړي.
- امريکا به ظاهر خان راولي، خو د راوستو يوازنۍ لار ئې د دې هېواد نظامي اشغال دی.
- شمالي ټلواله به د روسانو په وينا لدې امريکائي منصوبې سره توافق کوي.
- امريکا د روسانو په څېر افغانستان نيولی شي او خپل کارمل پدې هېواد د لنډې مودې لپاره تپلی شي، خو د دې هېواد دائمي اشغال ورته ممکن ندی.

د دې کتاب ډېرې نورې خبرې به دې ته ورته او داسې ومومئ چې نن ئې عملاً تحقق موندلی.

موږ نه يوازې د قطع او صحافت له اړخه د دې ارزښتناک کتاب په نوي چاپ کې څه نوښتونه راوستي او مخکني اشتباهات مو تر ډېره حده راکم کړي، بلکې د کتاب په پای کې مو د ورور حکمتيار هغه دوه جالبې ادبي ټوټې هم اضافه کړې چې د هېواد د دغې مرحلې پېښې پکې انځور شوې.

هدف مو دا دی چې خپل ولس له حقايقو خبر کړو، د دښمن توطئو ته ئې متوجه کړو، د دښمنانو د سپکو او ذليلو ملګرو کرغېړنې څېرې افشاء کړو او د افغان ولس راتلونکي نسل ته د مجاهدينو هغه ارزښتناکې تجربې انتقال کړو چې هره يوه ئې په ډېر ګران قيمت او د زرهاوو سرتېرو مجاهدينو د وينو په بيه ترلاسه شوې. پدې اميد چې ارحم الراحمين خدای مو د خپلې لارې د مجاهدينو په ډله کې قبول کړي.

اللهم وفقنا لما تحب و ترضی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

سریزه

د روسي فوځونو له وتلو نه وروسته پړاو، مخصوصاً د نجیب حکومت له نسکورېدو راديخوا، د اسلامي جهاد تر ټولو سخت، غامض او کړکېچن پړاو وو چې له مخکنيو مراحلو سره ئې پوره تفاوت درلود. لدې نه په مخکي مراحلو کي هم د دوست او دښمن جبهه څرګنده وه او هم د جګړې لاملونه، آرمانونه او شعارونه. د دوست او دښمن په پېژندلو کي ډېر کم کسان په مغالطې او اشتباه کي پرېوتل، خو پدې پړاو کي چې بهرني فوځونه زموږ له هېواده ستانه شوي وو او په جګړو کي د دښمن فعال خو نامرئي او له نظره پټ حضور هرچا ته څرګند نه وو، پدې پړاو کي د جګړې دوام ډېرو ته د توجیه وړ نه برېښېدو، پدې نه پوهېدل چې دښمن له دروازې وتلی خوله کړکۍ بېرته راننوتلی، څېره ئې بدله کړې، په جګړې کي ئې د سابق په شان ونډه ده خو په بدلې څېرې کي، که څه هم کمونست نجیب له پرېړو بریتو سره ګوښه شوی، خو د ده د سیاستونو وارث له پکول، عبا او قبا سره د ده لوبه کوي او د ده د بادارانو په خدمت کي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه کسان چې د پېښو په ماهيت او په پېښو کې د پردې شاته د اصلي لوبغاړو په وندې دقيقاً نه پوهېدل او د دښمن د تبليغاتي سرچينو له درواغجنو او زهرجنو تبليغاتو نه متأثره شوي وو، ټولي خواوي ئې د استثناء او تفکيك نه پرته محکومولې، د جګړې د داخلي او خارجي عواملو له پېژندو نه عاجز وو، نه پوهېدل چې د نجيب له نسکورېدو نه وروسته د ټولو جګړو اصلي عاملين د ببرک طرفداران وو چې غوښتل ئې نجيب په ببرک کارمل تعويض کړي، د شهنواز تنې له کودتا نه وروسته چې خلقيان تصفيه شول، ځيني بنديان او ځيني له هېواد نه وتښتېدل، د چارو واګې د جنرال نبي عظيمي او جنرال آصف دلاور په شان د ببرک د پلويانو لاس ته ورغلې، دوی لا د مخه د کودتا منصوبه جوړه کړې وه، ببرک ئې د همدې لپاره له مسکو نه راوغوښت، د کي جي بي موافقه ئې ترلاسه کړه، امريکا او په منطقې کې ځينو نورو مؤثرو هېوادونو دوی ته اطمئنان ورکړ چې د دوی تر مشرۍ لاندې له ځينو جهادي ډلو سره د يوه ائتلافي حکومت ملاتړ کوي.

له دې حقايقو نه بې خبره کسان داسې ګمان کوي چې د جبل السراج ننګينه معاهده، له خپلو ټولو خونړيو عواقبو سره، يوه تصادفي پېښه وه چې د ځينو جاه طلبه او قدرت غوښتونکو څېرو له فرصت طلبۍ نه راولاړه شوې. نه دا چې د دې خطرناکې او خونړۍ توطئې اصلي طراحان د کي جي بی او سي آی ای په شان بين المللي جاسوسي شبکې دي چې غوښتل ئې پدې سره د يوه اسلامي حکومت د جوړېدو مخنيوی وکړي، کي جي بی د همدې مقصد لپاره يو ځل بيا د ببرک ډله استخدام کړه، خو دا ځل د روسي فوځونو د راباللو په ځای بايد د يوې داسې ائتلافي جبهې تر پردې شا ته خپل مأموريت ترسره کړي چې له ځينو غولېدلو قدرت غوښتونکو سره به ئې جوړوي !!

دغو حلقو ته پدې مطلب پوهېدل ګران دی چې ولې مسکو او واشنګټن ځنګ په ځنګ او په يوه وخت د جبل السراج له معاهدې او د دې معاهدې په بنسټ د جوړې شوې ائتلافي جبهې ملاتړ کولو؟ نه پوهېږي چې واشنګټن ته پدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پړاو کې ترټولو مهمه مسئله دا وه چې څنګه د مجاهدینو په لاس د یوه اسلامي حکومت د جوړېدو مخنیوی وکړي، امریکا د جهاد د دې تاریخي تجربې بریا او په یوه اسلامي حکومت د هغه منتج کېدل، ټوله اسلامي نړۍ کې د خپلو استعماري ګټو لپاره جدي تهدید ګڼلو، ګمان ئې دا وو چې که دا تاریخي تجربه ناکامه نکړي او د مجاهدینو په لاس د اسلامي حکومت د جوړېدو مخنیوی ونکړي، دا تجربه به په نورو ملکونو کې هم هرو مرو تکرارېږي، نور ملتونه مخصوصاً هغه چې په خپلو هېوادونوکي د پردیو له سیاسي، اقتصادي او فرهنګي تسلط نه ستومانه شوي، د دوی له سلطې نه د ژغورني او د استقلال او خپلواکي په لټه کې دي، د افغان مجاهدینو لار به غوره کوي، پدوی پسې به اقتدا کوي او پدې سره به امریکا ته په خپلو مستعمراتوکي هماغه مشکلات راولاړوي چې افغان مجاهدینو شوروي اتحاد ته راولاړ کړل.

دوی دې ته نه دي متوجه چې د دې مرحلې جګړې په اصل کې د تېرو جګړو تسلسل او د سابق په شان له بهرنه تپل شوې جګړې دي، منطقوي رقابتونه د دې جګړو د ادامې لامل دي، واشنګټن او مسکو او پدوی پوري تړلي محلي ځواکونه پدې جګړو پانګه اچوی او په جګړو لګیا ډلې حمایه کوي.

له هیچا باید دا حقیقت پټ نه وي چې زموږ هېواد، مخصوصاً د ۱۹ او ۲۰ پیړۍ په بهیرکې د یوه داسې معبر او پله حیثیت درلود چې ښکیلاکګرو ځواکونو غوښتل له هغه نه آخوا تېر شي خپل هغه پراختیا غوښتونکي اهداف ترلاسه کړي چې د دې هېواد دواړو خواوو ته پراته وو، مخکې شوروي اتحاد غوښتل له افغانستان نه تېر شي، تودو اوبو او د خلیج د تیلو زېرمو ته ورسېږي، د کرملین واکدارانو د تزار له زمانې نه بیا د کمونستانو تر واکمنې پوري تل ویلي چې روسي سرتېري به هرومرو خپلې پښې د هند په سمندرکي وینځی! د همدې لپاره مسکو دا جګړه زموږ په هېواد تحمیل کړه، لومړی د کمونستانو په ذریعه او د عسکري کودتاګانو له لارې، چې د کمونستانو له ماتو نه وروسته په خپله د

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګړې ډګر ته راوړاندي شول او لس کاله په افغانستان کې وجنګېدل، د مسکو له نظره د افغانستان د نيولو او پدې هېواد کې د يوه خپلواک اسلامي حکومت د جوړېدو د مخنيوي په اهميت هلته ښه پوهېدی شو چې دې خبرې ته دقيقاً ځير شو چې مسکو د لسو کلونو جګړې په دوران کې يو مليون سرتېرې په مختلفو ټولګيو کې افغانستان ته ولېږل، هومره ئې پدې جګړې پانګه واچوله چې ملا ئې ورماته کړه او د شوروي اتحاد د وېروونکې امپراطورۍ په نسکورېدو منتج شوه، خو اوس او د شوروي اتحاد له زواله وروسته پداسي حال کې چې مسکو له ملا ماتوونکو اقتصادي ستونزو او سختو داخلي مشکلاتو سره مخامخ دی، د رباني له دولت سره دجګړې د دوام لپاره بې دريغه مالي اونظامي مرستې کوي.

غرب نشوکولی چې د تودو اوبو او د خليج د تيلو د څاګانو په لوري د شوروي ځواکونو مخکې تګ وزغمي ، دا څاګاني عمدتاً د امريکائي کمپنيو په واک کې وې، دوی له شوروي اتحاد سره د ډغرو وهلو توان په خپلو مټوکې نه ليدلو ، د زړه ورو افغانانو نه ماتېدونکی مقاومت ئې داسي وموندو چې له هغه نه د حمايت په صورت کې کولی شي د دې مخکې تګ مانع شي او د خپلو پخوانيو ماتو غچ واخلي او په خليج او د هند سمندر شا او خواکي خپلې ګټې خوندي وساتي.

خو د شوروي اتحاد له زواله وروسته، اوس امريکا غواړي چې له افغانستان نه د يوه معبر په حيث استفاده وکړي او د مرکزي آسيا د تيلو زېرمې ترلاسه کړي، د دې سيمې هېوادونه له مسکو نه رابېل کړي او په روسيې د اتکاء او اعتماد په ځای ئې د افغانستان له لاري له ځان سره وصل کړي، پدې سيمې د مسکو د بيا واکمنۍ مخه ونيسي، پرې نږدي چې د دې هېوادونو ترځمکې لاندي پراخې زېرمې او ګټور تجارتي بازارونه د مسکو په ګټه وړيا له لاسه ورکړي. ټولو ته معلومه ده چې د شوروي اتحاد په جنوبي سرحداتو کې پراته هېوادونه، د خپلو زېرمو له پلوه هومره غني دی چې د غربي هېوادونو د کمپنيو پاملرنه ئې ځانته

(c) ketabton.com: The Digital Library

جلب کړي، له سیاسي او اجتماعي اړخه له مسکو نه د آزادۍ په لټه کي دي، پدې سیمي کي د نفوذ پراخ او مناسب شرائط شته، امریکا غواړي په کابل کي یو مزدور او لاس پوڅی حکومت ولري ترڅو د دوی لاره د مرکزي آسیا په لوري پرانېزي.

حقیقت دا دی چي د افغانستان رواني جګړې په اصل کي د تیلو د کمپنیو جګړې دي، پدې خبري یوازي هغه کسان نشي پوهېدی چي ډېر بې عقله او بې خبره وي، نه د محلي رقابتونو په ماهیت خبر وي او نه د بین المللي توطئو له څرنګوالی نه اطلاع لري، پدې نه پوهېږي چي مسکو د څه لپاره د نجیب او ببرك په ځای رباني او مسعود انتخاب کړل، کله ئې انتخاب کړل؟ کومو لاملونو مسکو دې کار ته اړ کړ؟ څنګه او ولې د نظار شوری له ۱۹۸۲ نه وروسته د یوې پټې معاهدې په ترڅ کي له روسانو سره ملګرې شوه او له هماغه نېټې راهیسي له مسکو څخه پیسې او وسلې ترلاسه کوي؟ دا یوه تصادفي پېښه نه وه، بلکي مسکو تل او د خپل استعماري تاریخ په اوږدو کي، په خپلو ټولو مستعمراتو کي وړوکې، التقاطي، دوه مخي او سازشي ډلې د ځواکمنو، انقلابي او سازش نه منونکو ډلو په خلاف انتخاب کړې، هغوی ته ئې وده ورکړې، د مقاومت د ټکولو او په خپلو مستعمراتو د سلطې لپاره ئې له هغوی نه استفاده کړې. دا حقیقت خو اوس د ډېرو سطحی نظر خاوندانو نه هم پټ ندی چي پدې سیمي کي د مسکو ستراتیژیکي ګټې، د افغانستان د جګړې له دوام سره غوټه شوې، د همدې لپاره مسکو داسي یو محور انتخاب کړ او داسي یوه ډلګۍ ئې استخدام کړه چي یوازي د جګړې د دوام باعث شي او په افغانستان کي د سولې او ثبات راتلو مخنیوی وکړي.

متأسفانه ځیني کسان لا تر اوسه له هغو حقایقو ندي خبر چي په افغانستان کي د مېشت روسي قواوو قومندانانو او د کې جی بی لوړ رتبه مأمورینو، د خپلو خاطراتو په کتابونو کي افشاء کړي، دوی په خپلو ضخیمو کتابونو کي د دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرحلې ټول انکشافات څېړلي او ټول پټ اسرار ئې افشاء کړي، دا ئې څرګند کړي چې روسانو څنګه د بد ضميره او جهاد خرڅوونکو قومندانانو د اختسو، د مقاومت په ليکوکي د داخلي جګړو اور بلولو او د دې جګړو او مخصوصاً د حزب اسلامي په خلاف د ګډو عملياتو لپاره د مسعود په شان د پروتوکولي قومندانانو استخدام په برخه کي څومره پانګه اچولې او څومره پراخي او پرله پسې هڅي ئې کړې؟!

دوی د دښمنانو د اعتراف سره سره او د دغو پټو اسرارو له څرګندېدو نه وروسته هم پدې ندي پوه شوي چي حزب اسلامي د اسلامي مقاومت د ملاتير او د اسلامي تحريك د باني او مؤسس په حيث د اسلام د دښمنانو له ګډې ستري توطئې سره مخامخ شو، د کمونستانو او غولېدلو څېرو ائتلاف ئې د همدې لپاره جوړ کړ، د طالبانو حرکت ئې د همدې لپاره جوړ او د حزب اسلامي په خلاف د جګړې ډګر ته راوړاندي کړ، د همدې ځواکونو په ايما او اشاره او د دوی په وساطت، طالبانو د پيدايښت په لومړيو مرحلو کي ائتلاف ته د ملګرتيا لاس ورکړ او په ګډه د حزب اسلامي په خلاف وجنګېدل. دا حلقې نه پوهېږي چي اسلام آباد له يوې خوا د امريکا تر سخت فشار لاندي وو او پدې نشو توانېدی چي د امريکا له اغېز نه آزاد، د خپلو ملي مصالحو په رڼا کي خپلواك سياست غوره کړي او د افغانستان د راتلونکې په اړه د واشنګټن شرائطو ته تسليم نشي، مجبور وو هماغه څه وکړي چي امريکا ئې ورته خوښوي، له بلې خوا د امريکائيانو او په امريکا پوري د تړلو حلقو د دې تبليغاتو تر اغېز لاندي تللي وو چي که په کابل کي داسي يو حکومت جوړ شي چي په سرکي ئې کوم پښتون مشر وي او حزب اسلامي په هغه کي فعاله او مؤثره ونډه ولري، دا کار اسلام آباد ته د پښتونستان کشاله راولاړوي او په پاکستان کي د دوی د مخالفو اسلامي ډلو د تقويې او مزيد ځواکمن کېدو اسباب برابروي، دهمدې لپاره د ISI د هغه وخت مشر، جاويد ناصر، د حزب اسلامي د مجاهدينو په لاس د کابل د فتح کېدو په ورځ، په پېښور کي له افغاني مشرانو سره د خپلي غونډې په ترڅ کي وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاکستان به هیڅکله اجازه ورنکړي چې حزب اسلامي په کابل حکومت وکړي، حتی له قوې نه د استفادی په بیه !!

مګر دا هسې يو تصادف وو چې پاکستان دوه ځله رباني د جمهور رئيس او مسعود د دفاع وزير په توګه په نورو تحميل کړل؟! لدې کار نه د اسلام آباد مقصد څه وو، د دوی په انتخاب کې ئې کومې ګټې مضمرې وې؟!

دا کسان ګمان کوي چې د نجيب له نسکورېدو نه وروسته ټولې جګړې، د اقتدار د لاس ته راوړو جګړې وې چې د جهادي ډلو ترمنځ راولاړې شوې، پداسې حال کې چې دا جګړې، د سابقه جګړو تسلسل او ادامه ده، د دې جګړو واګې او قومنده د همغو افسرانو په لاس کې وه چې مخکې له ټولو مجاهدينو سره جنګېدل، خو اوس يوازې له حزب سره، مخکې له کمونست رژيم نه د دفاع لپاره او اوس له اسلامي دولت نه د دفاع تر غولوونکې پلمې لاندې. د نجيب د حکومت لوی درستيز، د کابل د ګارنيزيون قومندان، له کمونست رژيم نه د پاتې قطعاتو قومندانان، د روسانو په لاس جوړې شوې او روزل شوې مليشې، دا هغه ځواکونه وو چې د دغو جګړو مهار ئې سل په سلو کې په لاس کې وو، د شورای نظار په شان د منحطو ټولګيو نه هغوی فقط د يوې غولوونکې پردې په حيث استفاده کوله.

ځينې بې خبره کسان داسې ګمان کوي چې ګواکې د نجيب له نسکورېدو وروسته، قدرت مجاهدينوته انتقال شوی، اسلامي حکومت جوړ شوی او جګړه تر يوې مودې متوقف شوې خو وروسته د قدرت د وېش په سر د مجاهدينو ترمنځ نزاع راولاړه شوې او په جګړې منتج شوې !! پداسې حال کې چې نه مخکنۍ جګړه د يوې شېبې لپاره متوقف شوې، نه قدرت مجاهدينوته انتقال شوی او نه په کابل کې د چارو واګې مجاهدينو ته سپارل شوې، جګړه د سابق په شان، د کمونستو افسرانو تر قومندې لاندې روانه وه، په کابل کې د چارو واګې په کامله توګه د کمونستانو په واك کې وې، ارګ، د دفاع وزارت، د دولتي امنيت (خاد) وزارت،

(c) ketabton.com: The Digital Library

راډیو، تلویزیون، هوایي میدان، د ښار امنیت، د کابل امنیتي کمربند، په ښار او د ښار شا او خوا حاکم نقاط ټول د کمونستانو او ملیشو په اختیارکي وو. کوم مجاهدین چي کابل ته تللي وو په حقیقت کي مېلمانه وو چي د تصفیې لپاره کابل ته بلل شوي وو، د کابل په شا او خوا کي د حزب شته والی کمونستانو ته موقع ورنکړه چي دوی تصفیه کړي.

پدی کتاب کي د روسي فوځونو له وتو نه د ائتلافي حکوت تر پرېوتو پوري جریانات څېړل شوي، امید دی لدې نه مخکي او وروسته مراحل هم په بېلابېلو کتابونو کي وڅېړو.

د دې جریاناتو له څېړلو نه مو مقصد دا دی چي زموږ هوشیار او با ایمانه ولس، د دې خونړیو پېښو اصلي لوبغاړي او د پردې شا ته د دښمنانو نامرئي لاسونه درک کړي، هغه ډلي وپېژني چي په پردیو پوري تړلې او د بهرنیو ځواکونو د ګټو لپاره جنګېږي، د جګړو د عواملو، لاملونو او موخو په پېژندګلوی کي اشتباه ونکړي، د هېواد او منطقې د وضعیت او د دې سیمي په جریاناتو کي د ذیدخله مؤثرو اړخونو په هکله ژور معلومات ترلاسه او د دې په رڼاکي وتوانېږي چي د روان دردوونکي حالت نه د وتو لار تشخیص او مناسب تصمیم ونیسي.

موږ د دې توري شپې په ختمېدو باور لرو، روښانه راتلونکې ته په طمع یو، ډاډه یو چي دا پړاو به هم حتماً او ژر پای ته رسېږي، پټې او څرګندي توطئې به یوه په بل پسې شنډېږي، پټ او څرګند دښمنان به زموږ د مؤمن او صبور ولس د عزم او ایمان په وړاندي ماتې خوري او زموږ د شهیدانو آرمان به هرو مرو او په نږدې راتلونکې کي تحقق مومي.

و ما ذلك على الله بعزيز

حکمتیار

۱۳۷۸/۲/۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسکو وتلو ته اړ شو

برژنف چې په کومې هیلې افغانستان ته د فوځونو د لېږلو فیصله کړې وه، لدې تصور سره چې د دریو میاشتو په ترڅ کې به روسي قطعات په کامله توګه د افغانستان د پېښو بهیر مهار کړي، په اوضاع به مسلط شي، مقاومت به وټکوي او "انقلابي!" رژیم به د "ارتجاعي!" ځواکونو په خلاف هومره مضبوط کړي چې د سقوط وېره به ئې د تل لپاره ختمه شي، خو دا هیله نه یوازې ترسره نه شوه او د ده دا تصور نه یوازې غلط ثابت شو، بلکې برعکس د ده دا اقدام د یوې سترې وېرونکې امپراطورۍ په زوال منتج شو.

برژنف دا فیصله پداسې وخت کې کړې وه چې:

۱ - د دنیا هیڅ نظامي ځواك له مسکو سره د ټکر او تصادم جرأت نشو کولی او د هغه مخې ته د ودرېدو توان ئې په ځان کې نه لیدو، امریکا د دنیا بل دوهم طاقت په ویتنام کې د روسانو په وړاندې داسې شرمناکه او عبرتناکه ماتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوړلې وه چې د دوهم ځل لپاره، د دنيا په بل ځای کې، مخصوصاً په آسيا او روسيې ته نږدې ملکونو کې د روسانو سره د تصادم تصور ئې نشو کولی.

په بين المللي پېښنو کې امريکا ورځ په ورځ او په ډېر سريع توګه په شا تمبېده، يو په بل پسې ئې نظامي اډې، د وسلو د خرڅلاو بازارونه او ملګري رژيمونه د مسکو په ګټه له لاسه ورکول، په آسيا، اروپا، افريقا او د لاتيني امريکا په ملکونوکې انقلابي بدلونونه،کودتاګاني اومسلح قيامونه د امريکا پلوه ارتجاعي رژيمونو په خلاف تر سره کېدل او له کمونستي افکارو نه متأثر ځواکونه قدرت ته رسېدل او د مسکو پلوه رژيمونو شمېر ورځ په ورځ په زياتېدو وو. د دنيا په هر ګوټ کې چې به د کوم انقلاب، عسکري کودتا، مسلحانه قيام، بغاوتونو، مظاهرو، د يوه رژيم د سقوط او د بل د مسلط کېدو خبر خپرېدو نو ډېر ژر به ټولو ته څرګنده شوه چې پدې پېښنو کې اصلي لوبغاړي روس پلوه کمونستان دي.

۳ - د کمونستانو په لاس کې پرېوتی ملك او د سرو فوځونو له خوا اشغال شوی کوم هېواد، بيا ندی توانېدلی چې د دوی له منګولو خپله آزادي او استقلال تر لاسه کړي، په نړۍ کې حاکم ذهنيت همدا وو چې د داسې هېواد بيا آزادي امکان نلري.

۴ - په امريکا کې قدرت د ديموکراتانو په لاس کې وو، د امريکا ولس دوی ته پدې خاطر د جمهوري غوښتونکو په خلاف رأيه ورکړې وه چې دوی له مسکو سره د تصادم او جګړې مخالف وو او غوښتل ئې د بهرنيو مسائلو په ځای کورنۍ وضعې ته توجه وکړي او د ويتنام د پېښنو په شان د حوادثو د راولاړېدو مخالف وو.

زه د امريکا د هغه وخت، د سياسي وضعيت او د امريکائي واکمنانو د ذهني کيفيت د توضيح لپاره، د يوه خاص جريان رانقلول دلته ضروري ګڼم:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امین رژیم ته د آخري ګوزار ورکولو لپاره موږ د یوه عسکري اقدام ترتیبات نیولي وو، زموږ وفادارو افسرانو احوال راولېږو چې د اقدام لپاره تیار یو، خو معلومات مو دا دی چې روسان حتماً فوځي مداخله کوي، تاسو د ګاونډیو هېوادو، مخصوصاً له امریکائیانو نه معلومه کړئ چې د روسانو د فوځي مداخلې په صورت کې به د دوی عکس العمل څه وي؟

تر دې نه د مخه، موږ له امریکائیانو سره هیڅ ډول بالواسطه یا بلا واسطه تماس نه درلود، ما نه غوښتل چې له امریکائیانو سره او هغه هم د داسې یوې مهمې مسئلې په ارتباط خبره وکړو، خو وروسته مو دا مناسبه وګڼله چې د دوی رأیه د روسانو د عسکري مداخلې د احتمال په هکله او بیا د وقوع په صورت کې د دوی د عکس العمل په اړه ځانته معلومه کړو.

ما استاد امین الله ته وظیفه ورکړه چې په پېښور کې د امریکا له کنسل سره پدې هکله خبره وکړي چې آیا دوی د روسانو د عسکري مداخلې او د فوځونو لېږلو راپورونه دقیق ګڼې که نه؟ او څومره دا کار محتمل ګڼې؟ او که فرضاً روسانو زموږ په هېواد تېری وکړ د دوی عکس العمل به څه وي؟ د امریکا کنسل هغه ته وویل چې زه د ځواب ورکولو نه عاجز یم، واشنګټن سره تماس نیسم، ډېر ژر به د واشنګټن رسمي ځواب درکړم!

په هماغه هفته کې کنسل، استاد امین الله ته وویل چې د واشنګټن رسمي ځواب دا دی: " واشنګټن ګمان نکوي چې روسان به په افغانستان تېری وکړي او دې هېواد ته به خپل فوځونه ولېږي که فرضاً داسې وشول نو واشنګټن به دوه کاره کوي:

الف: له روسانو سره به د (سالټ ټو) مذاکرات متوقف کوي.

ب: او روسانو ته د غنمو مرستې به بندوي".

د دې ځواب معنا څرګنده وه او د روس په وړاندې، د امریکا وضعیت او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناتواني له احساس نه د راولاړ شوي پسيف سياست ښه څرګندونه ئې کوله ! څو ورځې وروسته روسي فوځونه د هوا او ځمکې له لارې د کابل په لوري وخوځېدل، امين ئې په قتل ورسولو او ببرك ئې د اقتدار په کرسۍ کښېنولو.

د واشنګټن رسمي عکس العمل د کارتر په ژبه دا وو:

"امريکا، د افغانستان په آزاد هېواد د شوروي اتحاد فوځي تېرى په کلکه غندي،... او دا خبره په ډاګه کوي چې د جنوب په لوري د دوی مزيد مخکې تګ نشي زغملی..." د دې رسمي دريځ، مفهوم هم ډېر څرګند وو، يعنې: افغانستان لا د مخه د شوروي اتحاد تر اغېز لاندې کړی کې منل شوی، پدې هېواد د مسکو د فوځې تېرې په مقابل کې امريکا کوم خاص عکس العمل نه ښيي! خو که د جنوب په لوري مزيد مخکې ولاړ شي بيا به امريکا عکس العمل ښيي !!

بريژنف ته د واشنګټن نبض ښه معلوم وو، د همدې لپاره هغه په ډېر ډاډ او جرأت سره، په ډهلي کې د يوه مطبوعاتي کنفرانس په ترځ کې وويل:

د افغانستان په سرحداتو کې چې کومې پېښې راولاړې شوې، د دريو راتلونکو مياشتو په منځ منځ کې به کاملاً پای ته ورسېږي او پدې هېواد کې به کامل امنيت تأمين شي. خو داسې و نشول، روسي فوځونو د ۱۳۵۸ کال د جدې له ۲ نه د ۱۳۶۷ کال د دلوی تر ۲۵ نېټې خپل ټول ممکن توان طاقت په کار واچولو، له هيڅ جنايت نه ئې ډډه ونکړه، ټول وسايل ئې وآزمويل، خو نه يوازې دا چې د مقاومت په ختمولو قادر نشو بلکې د هغه د ورځ په ورځ مزيد ځواکمن کېدو مخنيوی ئې ونشو کړی او په پای کې له دې هېواد نه وتلو ته اړ شو.

د روسانو د ناکامې او له افغانستان نه د فوځونو د ايستلو د پرېکړې لاندې اساسي عوامل وو:

۱. په جګړې کې د روسي فوځيانو د مرګ ژوبلې شمېر ورځ په ورځ زياتېدو، دې کار په طبيعي توګه په روسي فوځيانو، د دوی په خپلوانو او ملګرو کې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګړې په خلاف کړکه او نفرت راولاړولو او هغه ئې يوه ناکامه او بې حاصله هڅه شمېرله او همدې احساس د دوی رزمي روحيه ورځ په ورځ کمزورې کوله.

۲. د جګړې مالي مصارف هغه حد ته رسېدلي وو چې نور د شوروي اتحاد، مات ګوډ اقتصاد ته د زغملو نه وو.

۳. پدې ونتوانېدل چې د خلق او پرچم د مختلفو ډلو ترمنځ شديد اختلافات حل کړي او يو قوي افغاني حزب او د هغه له لارې يو ډاډمن افغاني فوځ جوړ کړي، د جګړې ټول بار په خپله د روسانو په غاړه وو، د داسې جګړې، نه ګټل ورته ممکن وو او نه ئې د تلفاتو زغمل.

۴. د مسکو سخت دريځه، زاړه واکداران مخصوصاً هغه چې افغانستان ته ئې د فوځ د لېږلو پرېکړه کړې وه يو په بل پسې يا په طبيعي مرګ مړه شول يا په يوه، بل دليل له صحنې لېرې شول او واک داسې کسانو ته په لاس ورغی چې غوښتل ئې د دې بې نتيجې او بې فايدې جګړې له نه زغمېدونکي مالي او ځاني تاوان نه شوروي اتحاد ډېر ژر وژغوري او د ولس د اقتصادي ستونزو د حل کولو فرصت اوکريدت ترلاسه کړي.

۵. روسانو د افغانستان د اشغال په جريان کې تقريباً يو مليو ن فوځيان يو په بل پسې دې هېواد ته لېږلی چې پس له څه مودې پاتې کېدو ئې تعويض کړي، دې فوځيانو له ځان سره د دې جګړې ټول منفي تأثرات شوروي ته انتقال کړل او په ولس کې ئې د جګړې په خلاف حساسيتونه تشديد کړل.

۶. په روسانو باندې، په افغانستان کې د زياتې پاتې کېدو او په جګړې کې د عدم موفقيت په وجه بين المللي فشار ورځ په ورځ زيات شوي وو.

۷. د جګړې په ميدان کې عملاً د دوی ناکامي او د مقاومت په ختمولو او حتی تضعيف کې د دوی پاتې راتلل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

با عزته وتل

مسکو له افغانستان نه د فوځونو د ایستلو فیصله وکړه، خو غوښتل ئې:

- وتل ئې باعزته وي.
- د وتلو په وخت کې پدوی حملې و نشي.
- دا پېغور ئې په برخه نشي چې خپل ملګري ئې د مرګ په پوله یوازې او بې اسرې پرېښودل.
- د ماتې له طبیعي منفي اثراتو نه د خوندي پاتې کېدو تضمین ترلاسه کړي.
- وتل ئې له امریکا سره د یوه توافق په اساس وي او لږ تر لږه د دوی وتل داسې توجیه شي چې د یوې معاهدې په اساس او له سولې سره د مسکو د علاقمندی په وجه ترسره شوي نه د یوه نظامي ماتې په وجه.

روسانو پدې ټینګارکولو چې د نجیب د حکومت د بقا ضمانت دې وشي، استدلال ئې دا وو چې که د نجیب حکومت ابقا نشي، یا کمونستان په حکومت کې شریک نه وي، په بل صورت کې د دوی ژوند نشي تضمینېدی او ټول به دې ته مجبوربږي چې هېواد پرېږدي او مسکو د دې توان نلري چې څو لکه کمونستانو او د دوی پلویانو ته په خپل هېواد کې پناه ورکړي، دوی دا هم ویل چې اوس خو د خلق د دیموکراتیک ګوند هم نوم بدل شوی او هم تګلاره، هغه اوس د وطن د ګوند په نامه یادېږي، اسلام ته ئې مخه کړې او په اساسي قانون کې ئې په واضح الفاظو لیکلي چې د هېواد رسمي دین اسلام دی، ملي مصالحه ئې اعلان کړې، د حکومت واګې ئې د حسن شرق په شان بې طرفه کسانو ته سپارلې، له مجاهدینو سره ائتلافي حکومت ته چمتو دی، مجاهدین باید له خپل سخت دریځ نه راکوز شي او د وطن له ګوند سره د ائتلافي حکومت جوړولو ته تیارشي. واشنګټن په لاندې دلائلو د مسکو له دریځ سره اتفاق کولو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱. دوی ته ترټولو مهمه موضوع د روسي فوځونو ماتې، له افغانستان نه وتل او پدې ترتیب د ویتنام د ماتې غچ اخستل وو.

۲. د امریکا جمهوري غوښتونکي ګوند غوښتل چې د دوی د اقتدار په موده کې روسي فوځونه له افغانستان څخه ووځي او پدې ترتیب د خپل کامیاب خارجي سیاست یو نه هیرېدونکی ریکارد قائم کړي او په راتلونکو نږدې انتخاباتو کې یو ځل بیا بری ترلاسه کړي.

۳. امریکایانو غوښتل چې ګورباچوف ته چې د شوروي اتحاد په دړې وړې کولو کې ترې ښه استفاده کېدلی شوی دا امتیاز ورکړي چې د روسي فوځونو وتل په عزت سره ترسره شوي او د مسکو پلوي حکومت په کابل کې په خپل حال پاتې شوي.

۴. امریکا پدې خاطر هم دا نه غوښتل چې د روسي فوځونو له وتلو سره سم دې د نجیب حکومت نسکور او په ځای دې د مجاهدینو اسلامي حکومت جوړ شي چې:

• د نجیب لپاره ئې داسې بدیل نه درلود چې د امریکا د خوښې حکومت په کابل کې جوړ کړي.

• د مجاهدینو په لاس دیوه اسلامي حکومت جوړېدل ورته په څو دلیله خطرناک برېښېدو:

• د ایران د تجربې له تکرار نه ئې وېره درلوده او دا تشویش ورسره وو چې که د ایران تر څنګ یو بل انقلابي رژیم په منطقه کې رامنځته شي، په منطقې او مخصوصاً خلیج کې د امریکا ګټې له جدي ګواښ سره مخامخ کېږي.

• د افغانانو اسلامي پاڅون او جهادي شعارونو او د اسلامي جهاد له لارې د یوه استعماري مجهز ځواک مقابلې او پدې نابرابرې جګړې کې د دوی بریالیتوبونو په اسلامي امت کې هغه جهادي ولوله راویښه کړه چې په اسلامي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملکونو او د دوی په اقتصادي زېرمو مسلط استعماري ځواکونو تل له هغې نه ترهه درلوده او د هغې د ټکولو او له منځه وړلو لپاره ئې ډېري هڅې او ډېر مصارف کړي وو. اسلامي ملکونه چې د دوی د وسلو د خرڅلاو په بازارونو، د مصنوعاتوپه مارکیټونو او د خامو موادو د لاس ته راوړلو په ذخایرو بدل شوي او په سیاسي او اقتصادي لحاظ په مستقیم او غیرمستقیم توگه په هغوی حکومت کوي، د افغان جهاد له ادامې او بري نه د دې ملکونو په اسلام غوښتونکو او آزادي غوښتونکو کې په طبیعي توگه دا احساس او دا هیله قوت مومي چې کولی شي د افغانانو په شان د جهاد له لارې د خپلو هېوادونو آزادي ترلاسه کړي.

د امریکا استخباراتي شبکو او سیاسي مبصرینو په فلسطین کې نوی جهادي خوځښت، د کشمېر مسلحانه جهاد، د الجزائر پېښې، د مصر جریانات، په سودان او یمن کې د مسلمانو ځواکونو تحرکات او د دنیا په گوټ گوټ کې د اسلام او جهاد تر نامه لاندي راولاړ شوي نهضتونه د افغان جهاد طبیعي اثرات گڼل او په مسلسله توگه ئې سپیني مانۍ او د سنا جرگې مربوطه کمیسونونو ته دا راپورونه وړاندي کول چې د افغان جهاد د ادامې له خطرناکو اثراتو نه په اسلامي ملکونوکې د امریکا گټو ته شدید خطر متوجه دی،که دا جهاد خپل هدف ته ورسېږي او د یوه مستقل اسلامي حکومت په جوړولو وتوانېږي او دا جهادي تجربه ناکامه نکړي شي، د خطرناکو عواقبو مخنیوی به ئې ډېر گران وي، دغو استخباراتي شبکو په خپلو راپوررونو کې دې ټکي ته هم اشاره کوله چې د ایران له انقلاب نه پداسي حال کې چې د اسلامي امت د یوه وړوکې مذهبي فرقې نمایندگي کوي د امریکا گټو ته کومه صدمه رسېدلې او دوی ته ئې کوم جنجالونه راولاړ کړي، که افغان مجاهدین د ایران تر څنگ، د دنیا د سني مذهبه مسلمانانو لپاره په یوه محور بدل شي او په کابل کې د مجاهدینو په لاس اسلامي حکومت رامنځته شي، امریکا ته به بیا د دې بهیرمقابله گرانه وي. دوی په خپلو راپورونو کې په درواغو دا هم لیکل چې د افغان مجاهدینو څخه حزب اسلامي د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایران د سپاه پاسدارانو سره ژوري اړیکي لري، د نړۍ په سطح ئې د تروریستي فعالیتونو لپاره ګڼ تربیتي او عملیاتي مراکز جوړکړي او په پاکستان کي د حزب اسلامي ترځنګ د ایران د سپاه پاسدارانو سابقه رئیس او په اسلام آباد کي د ایران زوړ سفیر جناب ابو شریف په او سېدو ئې استناد کولو او هغه ئې د خپلي دروا غجني ادعا د ثبوت لپاره د دلیل په حیث وړاندي کولو، حال دا چي ابوشریف په پاکستان کي د یوه مهاجر په حیث ژوند کولو، د ایران له حکومت سره ئې مناسبات ښه نه وو او ایران ته نشو تلی.

د مسکو او واشنګټن موافقه

واشنګټن او مسکو د افغانستان د کشالې په اړه د خپلو اختلافاتو د کمولو لپاره په لاندي خبرو توافق وکړ:

- روسي فوځونه به د۱۳۶۷ کال د دلوي تر ۲۵ (د ۱۹۸۹ کال د فبروری تر ۱۵) پوري له افغانستان نه وځي.
- د نجیب حکومت به په خپل حال پاتې وي او د روسانو مالي او نظامي مرستي به لدې حکومت سره ادامه لري.
- له مجاهدینو سره به مرستي متوقف کېږي او دې ته به اړ کېږي چي د وطن له ګوند سره د تفاهم له لاري مشکل حل کړي.
- په ژنیو کي به د داسي مذاکراتو په ترڅ کي د روسي فوځونو د وتلو په مهال وېش او مربوطه معاهدې امضاء کېږي چي د پاکستان او افغانستان د حکومتونو استاځي به هم پکي برخه لري او د معاهدې اصلي طرفونه او امضاء کوونکي به د پاکستان او افغانستان د حکومتونو استاځي وي نه د واشنګټن او مسکو استاځي !!
- امریکائیان به د دې هڅه کوي چي د مجاهدینو استاځي د ناظر په حیث پدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مذاکراتو کې برخه واخلي، ترڅو د نوموړې معاهدې په مراعات ملزم کړی شي او لږ تر لږه دنیا ته داسي وښودل شي چې د مجاهدینو په سر امریکائیانو له مسکو سره سودا نده کړې، بلکي د دوی په موجودیت کې ئې د دوی د خوښې معاهده امضاءکړې.

د پاکستان دریځ

پدې وقت کې د پاکستان د حکومت واګې د جونیجو په شان د یوه بې انتهاء نرم مزاج او ضعیف شخص په لاس کې وې، غوښتل ئې له یوې خوا د روسي فوځونو وتل د ده د حکومت په دوران کې ترسره شي او پدې ترتیب شخصاً دی او د ده حزب" مسلم لیګ" په ولس کې خاص اعتبار او حیثیت ترلاسه کړي او له بلي خوا د امریکا غوښتنو ته په مثبت ځواب ویلو سره د خپل ضعیف حکومت لپاره قوي بهرنی تائید او ملاتړ پیدا کړي. د همدې لپاره ئې د ژنیو د مذاکراتو او د مسکو او واشنګټن ترمنځ د شوو موافقو په کلکه ملاتړ کولو او ویل یې: د روسي فوځونو په وتلو باید اکتفاء وشي، د نجیب حکومت دي په رسمیت وپېژندلی شي او له مجاهدینو سره دي نظامي مرستي متوقف شي. ده د امریکائیانو له غوښتني سره سم له مجاهدینو نه په کلکه غوښتنه کوله چې حتماً د ژنیو په مذاکراتو کې شرکت وکړي او د ژنیو د مذاکراتو او معاهدې له هر راز مخالفت نه ډډه وکړي !!

خو موږ په کلکه، صراحت او مکرره توګه د دې مذاکراتو او په هغه کې د ګډون مخالفت وکړ او دا خبره مو د ګڼ شمېر مطبوعاتي کنفرانسونو او اجتماعاتو په ترځ کې اعلان کړه چې:

- د ژنیو په مذاکراتو کې هیڅوك د مجاهدینو او افغان ولس نمایندګي او ترجماني نشي کولی.
- موږ د دې مذاکراتو د نتائجو په اړه هیڅ التزام نه لرو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ترڅو چې قدرت د مسکو د لاس پوڅي حکومت څخه يوه مؤقت حکومت ته نه وي انتقال شوی، د افغانستان بحران نشي حل کېدی.
- د افغانستان د بحران په ارتباط د پاکستان او د نجيب د استاځو تر منځ د يوې معاهدې د امضاء معنا دا وه چې د نوموړې کشالې اصلي طرفونه دوی دي، ګواکي دا د پاکستان او افغانستان ترمنځ يوه سرحدي منازعه وه چې د دواړو د استاځو ترمنځ د ژنيو د نوموړې معاهدې د امضاء په نتيجه کي حل شوه.

زموږ او د پاکستان د خارجه وزارت د دريځونو ترمنځ د شديد او څرګند اختلاف د رفع کولو لپاره، د جهادي تنظيمونو د مشرانو او د پاکستان د هغه وخت د خارجه چارو د وزير ترمنځ د يوې ګډې جلسې ترتيبات ونيول شول، پدې جلسې کي صاحب زاده يعقوب خان، د ژنيو له مذاکراتو نه د دفاع په خاطر څه مات ګوډ استدلالونه وکړل او په پای کي ئې وويل: "پاکستان د خپلو مجبوريتونو په وجه پدې مذاکراتو کي شرکت کوي او له تاسو نه هم دا توقع کوو چې زموږ مجبوريتونه درك کړئ او له نوموړو مذاکراتو سره توافق وکړئ".

ما په ځواب کي ورته وويل: روسي فوځونه حتماً او په هر صورت کي له افغانستان نه وځي که د ژنيو معاهده وشي او که ونشي، مسکو په خپله دا خبره مکرر اعلان کړې چې خپل فوځونه په هر صورت کي له افغانستان نه باسي. پداسي مذاکراتوکي چې د نجيب استاځي برخه ولري نه ستاسو شرکت مناسب دی او نه دافغان مجاهدينو د هيئت ګډون. تاسو له نجيب نه يوه بې طرفه مؤقت حکومت ته د قدرت په انتقال ټينګار وکړې او استدلال وکړې چې د نجيب د پاتې کېدو په صورت کي پدې هېواد کي امنيت نشي راتلای او جګړه پای ته نشي رسېدې. موږ هم خاص مجبوريتونه لرو او د هغه په وجه موږ لدې مذاکراتو سره له توافق نه معذور وګڼې. زما د دې ځواب په مقابل کي صاحب زاده يعقوب خان د ديپلوماتيکي آدابو نه ډېر ډېر لېرې په عصباني لهجې وويل: "پاکستان يو آزاد

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملك دی، هره پالیسي ئې چي زړه وغواړي غوره کوي به ئې، موږ د خپل هېواد ګټې په خطر کي نشو اچولی او د چا د اقتدار لپاره ئې نشو قرباني کولی...)

ما ورته وویل: بیشکه چي پاکستان یو آزاد ملك دی او کولی شي د خپلي خوښې پالیسي غوره کړي خو د پاکستان په ارتباط نه د افغانستان په اړه. موږ هم دا حق لرو چي د خپل هېواد په هکله د خپلي خوښې سیاست غوره کړو او پرې نږدو چي زموږ برخلیك دي نور وټاکي او زموږ د ولس قرباني دي هدر لاړه شي.

د ISI مشر مداخله وکړه، د مشاجرې د مزید تریخوالي مخه ئې ونیوله، صاحب زاده یعقوب خان ئې په کومه پلمه له جلسې نه د څو شیبو لپاره له ځان سره بهر وایستلو او د بېرته راستنېدو نه وروسته ده او خارجه وزیر غوښتل چي مخکي تریخوالی جبران شي او جلسه په آرامه فضاء کي پای ته ورسېږي.

د پاکستان د هغه وخت جمهور رئیس جنرال ضیاءالحق هم د جونیجو د حکومت د دریځ په هکله اندېښمن وو، جونیجو ته ئې ویل چي روسان حتماً وتونکي دي، باید په خپل پخواني دریځ، "یوه موقت حکومت ته د قدرت په انتقال" ټینګار وکړو او د نجیب حکومت د پاتې کېدو په هکله د مسکو شرط ته تسلیم نشو. ښایي هغه پدې پوهېدو چي د نجیب د پاتې کېدو عواقب به افغانستان او پاکستان ته څومره خطرناك وي. خو جونیجو د ضیاءالحق مشورو ته خاصه توجه ونکړه، هیچا د دې تصور نشو کولی چي جونیجو به د ضیاءالحق مشورو ته نه یوازي دا چي توجه ونکړي بلکي د هغه په خلاف به په څرګنده ګام اوچت کړي، خو همداسي وشول.

ده د ژنیو د معاهدې په هکله د خپل دریځ په ګټه د سیاسي ګوندونو د ملاتړ ترلاسه کولو لپاره، د ټولو ګوندونو ګډ"دګردي میز" کنفرانس دائر کړ، د ولسي تائید ترلاسه کولو لپاره ئې د ټول پاکستان د مهمو ښارونو دوره وکړه او په عامو جلسو کي ئې د دغو مذاکراتو په ګټه پوره تبلیغات وکړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايي د جونيجو د حکومت د انحلال څه نور عوامل هم وي خو زه گمان کوم چي تر ټولو ستر عامل ئې د ژنيو د معاهدې په سر له جنرال ضياءالحق سره د ده اختلاف وو.

د دغو مذاکراتو په دوران کي موږ له جنرال ضياءالحق سره ګڼ شمېر اوږدې جلسې درلودې، يو ځل خو زموږ جلسه چي ماښام شروع شوې وه د سحار له لمانځه نه لږ د مخه پای ته ورسېده. د دغو جلساتو د بحث اصلي موضوع دا وه چي د مسکو او واشنگټن ترمنځ د توافق او د ژنيو له معاهدې نه د راولاړ شوي وضعيت له احتمالي ستونزو سره څنگه مقابله کولی شو او د پاکستان او مجاهدينو تر منځ څنگه د سوء تفاهم او اختلاف مخنيوی کولی شو.

د همدغو غونډو په نتيجه کي مرحوم ضياءالحق له ځان سره دا پرېکړه وکړه چي د امريکا فشارونو ته تسليم نشي او پری نږدې چي پاکستان د داسي فشارونو لاندي د افغانستان د کشالې په اړه داسي کوم گام اوچت کړي چي د مجاهدينو د قربانۍ او ارمان سره د جفا معنا ورکړي.

دا تصميم څه آسان کار نه وو، د مرحوم ضياءالحق دا پرېکړه د ده د ژوند په بيه تمامه شوه، زه په ټول ډاډ او اطمئنان سره دا ويلی شم چي د مرحوم ضياءالحق ترور او د طيارې انفجار د همدې پرېکړې نتيجه وه.

په وتونکو فوځونو حملې

د روسي فوځونو د مصئون انسحاب په هکله چي په ژنيو کي کومه موافقه شوې وه، موږ د دې موافقې په خلاف اعلان وکړ چي په روسي فوځونو به ترهغه زموږ د مجاهدينو حملې رواني وې چي آخري فوځي ئې له سرحد نه آخوا تېرېږي. هدف مو دا وو چي له يوې خوا نړيوالو ته ثابته کړو چي شوروي فوځونه د ماتې په نتيجه کي وځي نه په افغان ولس د پيرزوينې په وجه او يا د ژنيو د موافقې په وجه، له بلې خوا موغوښتل چي مسکو ته عملاً تفهيم کړو چي د افغانستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسئله له امریکا یا د دې هېواد له ګاونډیو سره د تفاهم او توافق له لارې نه، بلکې په خپله له افغانانو سره د تفاهم له لارې او د افغانستان استقلال او آزادۍ ته داحترام له لارې حل کېدی شي، همدا راز د ژنیو په مذاکراتو سره چې د مجاهدینو کوم سپکاوی شوی وو، داسې حملې د هغه طبیعي نتیجه وه، موږ باید دا حقیقت ټولو ته څرګند کړې وی چې افغانان د هیچا وصایت او قیمومیت نه مني، هیچا ته د دې حق نه ورکوي چې د دوی په سرله نورو سره سودا وکړي. د روسي فوځونو د وتلو په ارتباط د یوې خاصې پېښې څرګندول مفید ګڼم: ماته د پاکستاني مأمورینو له لارې په پاکستان کې د افغانستان په اړه د یوه موظف عالیرتبه او با صلاحیته امریکایي مأمور سره د تفصیلي خبرو او د سوء تفاهم د رفع کولو وړاندیز وشو چې ما موافقه وکړه، دا هغه وخت وو چې واشنګټن د روسي فوځونو له وتلو نه وروسته د افغانستان د راتلونکې په هکله دا اندیښنه درلوده چې مبادا د نجیب حکومت مقاومت ونشي کړی، د وضعي له سنبالولو عاجز شي او مجاهدین د کوم غیرمترقبه اقدام په نتیجه کې قدرت ترلاسه نکړي او د ایران ترځنګ یو بل اسلامي حکومت په منطقې کې رامنځته نشي. د همدې لپاره ئې زما د ترور ګڼ شمېر هڅې وکړې، لدې امریکایي استاځي سره د خبرو په ترڅ کې ما له هغه نه پوښتنه وکړه چې د CIA مأمورینو د څه لپاره دا سروی پیل کړې او له افغانانو نه تپوسونه کوي چې که حکمتیار نه وي نو په مقاومت به د ده د نشتوالی اثرات څه وي؟ لدې سروی نه او د ډېرو نورو دلائلو نه ما ته داسې معلومېږي چېCIA زما د ترور منصوبه لري، ما ته ووایاست چې ولې دا کار کوي؟ هغه په وار خطا لهجه وویل: زه قسم خورم چې موږ دا اراده نلرو برعکس موږ تاسوته احترام لرو او پدې اعتراف کوو چې تاسو شخصاً او حزب اسلامي د روسانو په خلاف مقاومت کې محوری او ستره ونډه درلوده …

د خبرو په پای کې هغه ما ته وویل: اجازه راکړې تاسو ته د جمهور رئیس خصوصي پیغام ورسوم چې هغه ستاسو لدې موقف سره شخصاً موافق دی چې په روسي فوځونو دې د وتلو په جریان کې حملې جاري وي !!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايي دې امريکايي مأمور، داسي ګمان کړی وي چي د امريکا د جمهور رئيس د دې خصوصي او مهم پيغام !! په نتيجه کي به د واشنګټن په هکله زما ټول تشويشونه او بدګماني، په ډاډ او د منني په احساس بدل شوي وي، ځکه هغه به حتماً د آسيايي ملکونو ډېر داسي ستر ستر شخصيتونه ليدلی وي چي د امريکا د سفارت د يوه عادي مأمور په تلفوني (هلو)، تر ډېره وخته له خوشحالی او فخر نه په جامو کي نه ځائېږي !! خو ما چي هغه ورځ او د همدې خبري له اورېدو نه وروسته په خپل زړه کي د امريکائيانو د دوه مخي او منافقانه سياست په هکله کومه ژوره کرکه احساس کړې، سابقه ئې نه درلوده. امريکائيان په ژنيو کي له روسانو سره د باعزته او مصئون وتلو معاهده امضاءکوي، خو په معاهدې د امضاء رنګ لا نه دئ وچ شوی چي د دې معاهدې جدي مخالف او په روسي قطعاتو د وتلو په وخت کي د حملو طرفدارو ته، د جمهور رئيس لخوا خصوصي پيغام لېږي چي د ده له دريځ سره موافق دی !!

د مسکو پيغامونه

مسکو د خپلو هيئتونو په ذريعه او له ډېرو نورو لارو نه موږ ته پدې مرحله کي ګڼ شمېر پيغامونه ولېږل، يو ځل ګرباچوف خپل ډېر اعتمادی مشاور، د خبرو آترو لپاره د مسکو د رسمي پيغام د انتقال لپاره پاکستان ته راولېږو، په اسلام آباد کي د حزب د نمايندګي په دفتر کي مي لده سره ليدنه کتنه وشوه. د هغه دخبرو لنډيز داسي وو:

١ - ګرباچوف په کلکه تصميم نيولی چي شوروي فوځونه حتماً له افغانستان څخه و باسي، پدې کي هيڅ شك مه کوي.

٢ - روسي جنګي اسيران موږ ته وسپاري، دا کار به دګرباچوف دريځ د هغو ځواکونو په خلاف پياوړی کړي چي په افغانستان کي د شوروي فوځونو د پاتې کېدو پلويان دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳ – باید د وطن له ګوند سره چې کافي بدلونونه پکې راغلي او سابقه کمونستې تګلاره ئې پرېښې، ګډ حکومت جوړ کړي، موږ پدې هکله ستاسو ترمنځ وساطت کولی شو.

۴ – که د وطن ګوند په اقتدارکې شریك نه وي څنګه به د دې ګوند د غړو ژوند تضمینوو؟

۵ - موږ نشو کولی د وطن ګوند ټولو غړو او د نجیب د حکومت دومره لوی شمېر پلویانو ته پناه ورکړو، دوی باید په خپل هېواد کې په ډاډ او اطمئنان سره پاتې شي.

۶ – آیا مسکو د شوروي فوځیانو د وتلو نه وروسته له افغانستان سره د خپلې عنعنوي دوستۍ په دوام حساب کولی شي؟

۷ – آیا په افغانستان کې خو به د شوروي اتحاد په خلاف د دښمنۍ او مخالفت اډه نه جوړېږي؟

۸ – لدې سره ئې زیاته مینه وه چې پوه شي آیا د مسکو ـ کابل ترمنځ دوستانه تعلقات مخصوصاً د وسلو پلورلو په ارتباط به په خپل سابقه حال پاتې وي که نه؟

چې کله ما په خبرو پیل وکړ، پدې پلمه زما خوا ته رانږدې شو چې ګواکې په کومې جګړې کې ئې د غوږ پردې صدمه لیدلې او له لېرې نه خبره نه اوري! زما د ځوابونو خلاصه دا وه:

۱ - دفوځونو وتل تر هرچا د مخه ستاسو په ګټه ده.

۲ – د فوځونو د وتلو په مهال وېش او د افغانستان د بحران د حل لټولو لپاره باید تاسو له مجاهدینو سره خبرو ته ناست وی نه له هغه چا سره چې د مجاهدینو ترجماني او نمایندګي نشي کولی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳ – د وطن له ګوند سره ائتلافي حکومت جوړول نه عملي او ممکن کار دی او نه د بحران د حل لار، چا چې تاسو ته د داسي ائتلاف د امکان په هکله اطمئنان درکړي وي، د افغانستان د حاکم ذهني او عيني وضعيت په هکله ئې بې بنياده او غلط راپور درکړي.

۴ – موږ عمومي عفوه اعلان کړي، د وطن ګوند دي له همدې عفوی نه استفاده وکړي، د دوی لپاره همدا امتياز کفايت کوي، پدې اړه تفاهم کېدی شي.

۵ - د دې خبري سل په سلو کي اطمئنان درکوو چي افغانستان به ستاسو په خلاف د امريکا په نظامي اډې نه بدلېږي.

۶ - د افغانستان او شوروي اتحاد ترمنځ د راتلونکو اړيکو څرنګوالی د مسکو په چلند او دريځ پوري اړه لري، که مسکو په خپل سياست کي تجديد نظر وکړي، تېر اشتباهات جبران کړي، ديوه خاص ټولګي په ځای د ټول افغان ولس سره دوستي وغواړي، پدې صورت کي مسکو د افغانستان په دوستي حساب کولی شي.

۷ – جنګ ځپلي، خوار افغانستان ته د خپلو ټولو زړو وسلو په نوو وسلو بدلول، هغه هم په لنډه موده کي ناشونی کار دی.

۸ – د جنګي اسراوو په هکله به موږ له مشوری نه وروسته تاسو ته د خپل تصميم اطلاع درکړو.

۹ – د افغانستان د بحران د حل يوازنۍ عملي لار دا ده چي قدرت يوه داسي مؤقت غيرائتلافي حکومت ته انتقال شي چي کابينه ئې له غيرمتنازع فيها دريمګړو شخصيتونو نه جوړه شوې وي او بيا انتخابات تر سره شي.

وتل

بالآخره د روسي فوځونو و تل پيل شول، کابل او نورو مراکزو ته د خورو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورو قطعاتو د راغونډولو او بیا په لویو لویو قطارونو کې د شمال او سرحد په لوري د هغوی د لېږدولو په دوران کې، دلارو په دواړو خواوو کې د مجاهدینو په مراکزو مسلسلې او درنې بمبارۍ کېدې، خو لدې سره سره مجاهدینو هغوی آرام نه پرېښودل او پرله پسې حملې ئې ورباندې کولې، دې حالت هرستنېدونکي روسي فوځي ته د جګړې د پای د څرنګوالی، د روسي فوځونو د وتلو د لاملونو او د دوی په نسبت د افغان ولس د احساس جامع تصور ورکولو او پدې ئې پوهول چې د روس ملت او واکدارانو ته د افغان ولس پیغام، د ګلونو په هغو آمیلونو کې چې په کابل کې د روسي افسرانو په غاړه کې ولیدل او یا د ګلانو په هغو ګېډیو کې چې افغاني کمونستانو د دوی په ټانکونو ایښودل تمثیل کېده او که د ګولیو په هغه باران کې چې د وتلو په وخت او د لارو په اوږدو کې د مجاهدینو له خوا پدوی ورېدې؟ ښایي د مجاهدینو د دغه واقعي استقبال په وجه وو چې کله د ۱۹۸۸ کال د فبرورۍ په ۱۵ آخري روسي فوځي د افغانستان له پولې نه د شوروي اتحاد په لوري تېرېدو نو شا ته ئې د کتلو شوق نه درلود او د فوځونو قومندان اعلان وکړ چې روسان به بیا افغانستان یا بل پردي هېواد ته د فوځونو د لېږلو غلطي تکرار نکړي!! که د وتلو په وخت کې یوازې د ګلونو په شیندلو او د ګلونو په ګېډیو او آمیلونو استقبال شوي وی او د لارې په اوږدو کې ئې پرله پسې ګولۍ د غوړونو څنګ ته نه وی تېرې شوې، ممکن د دې خبرې د کولو ضرورت ئې نه وی احساس کړې...

په هغه ورځ چې کله دا خبره د دنیا د ټولو راډیوګانو په څپو کې اعلان شوه چې دا دی د روسي فوځونو آخري فرد، د افغانستان له پولې نه واوښت په ما عجیب حالت راغې، د شکرسجده مې په ځای کړه، څو رکعته لمونځ مې وکړ، مسلسل او ټوله ورځ مې له سترګو نه بې اختیاره اوښکې بهېدی، دا نه د خوشحالۍ اوښکې وې نه د خپل شهید پلار، ورونو او همسنګرو شهیدانو د رایادولو اوښکې او نه هم د دې آرمان اوښکې چې کاش زموږ شهیدان ژوندي وی او د برۍ دا صحنه ئې په خپلو سترګو لیدلې وی، بلکې دا د رحمان رب د وسیع

(c) ketabton.com: The Digital Library

او بې انتهاء پيرزويني له احساس نه راخوټېدونکې د شکر اوښکې وي، ما په خپل ټول وجود سره او د زړه په سلول سلول سره د هغه لوی آرمان د ترسره کېدو ننداره کوله چې هر چا ته ناشونی معلومېدو، خو زما زړه تل گواهی راکوله چې دا آرمان به تر سره کېږي، د زړه دا ډاډمن شهادت به مې تل په غوږ و، ويناگانو، ليکونو کې په وار وار څرگندېدو او ويل به مې چې روسي فوځونه به حتماً زموږ له هېواد نه په وتلو مجبورېږي، نن هماغه خبره رښتونې شوې وه.

زه ډېر ماشوم وم، خوکله چې پوه شوم د روم او فارس په شان دوه ستري امپراطورۍ د پيغمبر عليه السلام په لاس نسکورې شوي، ما الله ته دا دعا پيل کړه او تل به مې د هر لمانځه نه وروسته تکراروله چې (خدايه په ما د روس او امريکا زوال وگورې او په زوال کې ئې ما ته لويه ونډه راپه برخه کړې) نن د خپلې هغې زړې مکررې دعا د يوې برخې د تحقق او اجابت شاهد وم. پدې خاطر مې له سترگونه د شکر اوښکې بهېدې، اميد مې دا دی چې، د دعا گانو منونکی رب، زما د دعا هغه دوهمه برخه هم ترسره کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نجیب د حکومت په نسکورېدو کې ځنډ

د روسي فوځونو له وتلو نه وروسته، د هر چا انتظار دا وو چې د نجیب حکومت به ډېر ژر رانسکور شي، خو د دې انتظار په خلاف، د نجیب حکومت د څه مودې لپاره دوام وکړ، راشي وگورو چې آیا د دې خلاف انتظار مقاومت وجه هماغه وه چې جنرال گروموف" په افغانستان کې د روسي فوځ عمومي قوماندان" ئې دعوی کوي، که بل څه؟ جنرال گروموف په خپل کتاب (سرې لښکرې په افغانستان کې) لیکي: د خوست دفاع او د جلال آباد ساتنې، چې یوکال اوږده شوه، د لمر غوندې روښانه کړه چې د څلویښتم لښکر له جزو تامونو سره اوږه په اوږه جنگېدلې حکومتي فوځ رښتینې قوت دی" آیا په رښتیا د نجیب د فوځ پیاوړتیا او د شوروي اتحاد پراخو مرستو د دې حکومت د فورې سقوط مخنیوی وکړ که عوامل ئې نور څه وو؟

د روسي فوځونو د وتلو نه وروسته د نجیب د حکومت په فورې سقوط کې د ځنډ، خاص کورني او بهرني عوامل وو چې ځینې ئې دا دي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱ – جهادي تنظيمونه په هماغو حساسو شپو ورځو کې چې کابل رژیم ته د وروستی او پرېکنده گوزار ورکولو تر ټولو مناسب وخت وو، د حکومت د جوړولو په لوبه کې مصروف کړي شول او هغه هم پدې شکل چې د ټولو تنظیمونو ۲۰، ۲۰ تنه مؤثر قومندانان او مهم شخصیتونه باید په راولپنډۍ کې راغونډ شي او د حکومت د جوړولو په سر د اوږدو مرکو، بحثونو او مشاجرو نه وروسته توافق وکړي.

۲ – امریکائیانو پدې ټینگار کولو چې باید د مجاهدینو د حکومت له څرنگوالی نه پدې شکل مطمئن شي چې پدې حکومت کې باید ملي گرایان محوری رول ترلاسه کړي. پاکستانیانو د بنسټ پالو له مسلط کېدو نه د واشنگټن د وېرې د ختمولو لپاره د داسي یوې شورى د جوړېدو فیصله له افغاني تنظیمونو نه واخستله چې ستر او واړه تنظیمونه به په هغې کې برابره برخه لري. دې ۴۲۰ کسیزي مشورتي غونډې ته به هر تنظیم ۲۰ غړي معرفي کوي او همدا غونډه به د راتلونکي حکومت د مهمو ادارو د وېش په اړه پدې شکل فیصله کوي چې هر غړی به د دوو رایو ورکولو حق لري. د دې غونډې دوې حتمي او خطرناکي نتیجې وې:

الف: مجاهدین د اساسي عسکري کار په ځای په یوه سیاسي جنجال کې مصروف کړي شول.

ب: د وړو تنظیمونو ترمنځ د ائتلاف په نتیجه کې حساسي ادارې تر ټولو ضعیفو تنظیمونو ته وسپارل شوې، دې کار د مؤثرو او قوي تنظیمونو د مجاهدینو په روحیې منفي اثر وکړ او په اکثرو ځایونوکې د جگړې په سوړوالی منتج شو.

۳ – د کابل رژیم لا د روسي فوځونو د وتلو نه د مخه له اطراف نه خپل ځواکونه مهمو ښارونو او هغو حساسو ځایونو ته راغونډ کړل چې په کوم کې دفاع کول ورته آسان وو، په لویو ښارونو د عملیاتو لاندې ضروري او لازمي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوښتني وې:

الف: د مجاهدینو ترمنځ جدي او ژور یووالی او تنسیق او په یوه وخت کډ عملیات.

ب: کافي درنې وسلې.

ج: د هوایي بریدونو د مدافعی مؤثر نظام.

د: د داسي عملیاتو کافي تجارب.

هـ: په ډېرو قوي مراکزو د عملیاتو په ځای په ځو نسبتا ضعیفه مراکزو پرله پسې کامیاب عملیات.

مجاهدینو ته له یوې خوا د راولپنډۍ جوړ شوي مؤقت حکومت صدمه ورسوله، له بلې خوا د جلال آباد په شان په یوې ناکامې نښتې کې پداسي حال کې مصروف شول چې د لویو ښارونو د نیولو جنګي تجارب ئې نه درلودل، له بلې خوا ځینو هغو قومندانانو د دې جګړو د مخالفت غږ اوچت کړ چې د کابل له رژیم او روسانو سره ئې اوربندونه او پروتوکولونه درلودل، غربي آژانسونو د دوی مخالفتونه په پراخه پیمانه خورول او د عملیاتو په خلاف ئې خلك راپارول.

۴ – امریکا او پلویانو ئې نه غوښتل چې د روسي فوځونو د وتلو سره سم دي د نجیب حکومت نسکور شي، ځکه د دې په نتیجه کې به په کابل کې د هغو ځواکونو حکومت جوړېدو چې امریکا خطرناك بنسټ پالان ګڼل. دوی د نجیب د حکومت د فوری سقوط او په کابل کې د مجاهدینو په لاس د اسلامي حکومت د جوړېدو د مخنیوی لپاره لاندي کارونه وکړل:

الف: د غربي خبري آژانسونو، اخبارونو، مجلو او راډیو ګانو مخصوصاً بي،بي،سي او امریکا غږ تبلیغاتي لهجه په ناڅاپي ډول بدله شوه، د مجاهدینو په خلاف او د نجیب په ګټه تبلیغات پیل شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ب: په امریکا پوري تړلې ډلي او قومندانان مکلف شول چې د نظامي عملیاتو مخالفت او مخنیوی وکړي او لږ تر لږه پداسي عملیاتو کې له ګډون نه ډډه وکړي.

د دې مرحلې د نظامي عملیاتو په خلاف به د مسعود او د مسعود په شان د ځینو قومندانانو دریځ او تبلیغات د ټولو په یاد وي.

ج: له مجاهدینو سره هر راز مرستي باید په ټپه ودرېږي، د مجاهدینو په خلاف باید تبلیغات هومره تشدید شي چې په اسلامي نړۍ کې د مجاهدینو سره انفرادی مرستي هم متوقف شي.

د – د راولپنډۍ د اوجړی کمپ او ورپسې د نوښار د وسلو لوی سلاح کوټونه ئې په لنډه موده کې یو په بل پسې منفجر کړل، غوښتل ئې له یوې خوا مجاهدینو ته د مهماتو د رسېدو ټول امکانات ختم کړي او له بلې خوا په پاکستاني ولس کې د جنګ په خلاف احساسات راوپاروي.

هـ: خو چې د فشارونو، تهدیدونو او اخطارونو سره سره، د پاکستان په دریځ کې تبدیلی رانغله، نو مرحوم ضیاءالحق ئې له خپلو ګڼ شمېرمهمو ملګرو سره د بهاولپور په فضاء کې د ده د سورلی د طیارې په انفجار کې له منځه یووړ او افغان ولس ئې له یوه رښتوني دوست نه محروم کړ.

ډېر ناپوه او له حالاتو نه بې خبره خلك به دا ګمان کوي چې د نوموړو سلاح کوټونو او بیا د طیارې انفجار به تصادفي پېښي وي، پدې کې هیڅ شك نشته چې دا کارونه د امریکا د هغه پلان برخي وې چې په کابل کې د مجاهدینو په لاس د اسلامي حکومت د جوړېدو د مخنیوی لپاره وضع شوی وو. دغو پېښو وښودله چې امریکا ډېر بې اعتباره، خود غرضه، بې مروته او نامرده دوست او د اسلام او مسلمانانو نه پخلاکېدونکی دښمن دی، یا به ډېر احمق انسان په امریکا باورکوي او یا ډېر بې ایمانه، امریکا مزدور خوښوی نه ملګري، داسي مزدور چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امریکا د ګټو لپاره هره شېبه د ځان او د خپل هېواد او ولس قرباني کولو ته چمتو وي.

۵. د ضیاءالحق له ترور نه وروسته، غلام اسحق خان د جمهور رئیس په حیث وټاکل شو، د ده په وخت کې د افغانستان په اړه د پاکستان پالیسي پدې دلیل د سابق په څېر پاتې شوه چې د فوځ لوی درستیز، جنرال اسلم بیګ او د ISI مسئول جنرال حمید ګل وو او د فوځ او نورو حساسو او مهمو ادارو واګې د داسې کسانو په لاس کې وې چې د ضیاءالحق نږدې همفکره او هم مزاجه خلك ګڼل کېدل. د جنرال ضیاءالحق یو د یادونو وړ امتیاز دا وو چې اکثراً ئې هغه افسران راوړاندې کړې وو چې د اسلامي شخصیت په درلودو او په پاکوالی او وطن پالنې مشهور وو.

غلام اسحق خان مجبور وو په دریو میاشتوکې د انتخاباتو تر سره کېدل اعلان کړي، په انتخاباتوکې پیپلزپارتي هومره رایې ترلاسه کړې چې د یوه ائتلافي حکومت په جوړولو قادر شي.

له امریکا سره د دې ګوند د نږدې دوستانه اړیکو په وجه، امریکائیانو دا انتظار درلودو چې د افغانستان په ارتباط به د پاکستان په دریځ کې د دوی د خوښې تبدیلی راشي، خو د جنرال اسلم بیګ، جنرال حمید ګل او ګڼ شمېر نورو مؤثرو شخصیتونو د شته والی په وجه د امریکا دا انتظار تر سره نشو، همدا وجه وه چې د پاکستان د فوځ او ISI په هکله په غربي ورځپاڼو او راډیوګانو کې دا تبلیغات کېدل چې په حساسو ادارو کې لاتراوسه هغه افسران پاتې دي چې بنسټ پاله دي او د افغان مجاهدینو ملاتړ کوي، امریکا د پاکستان په واکمنانو شدید فشار اچولی وو چې دا افسران باید ژر تر ژره تعویض شي.

په همدې اړه د یوه خاص جریان لیکل راته پدې خاطر ضروري بریښي چې ډېر پټ اسرار او حقایق په ګوته کوي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جنرال اسلم بیگ د تقاعد دمودې رانږدې کېدو او د ده په عوض د بل لوی درستیز د ټاکلو په شپو ورځو کې، ما د وقت له جمهور رئیس غلام اسحاق خان سره یوه تفصیلي لیدنه کتنه درلوده، د نورو خبرو په ترڅ کې ما هغه ته د نوي لوی درستیز ټاکلو په ارتباط وویل: زه گمان کوم چې د پاکستان او د پاکستان د شا او خوا حالات دا تقاضا کوي چې تاسو جنرال حمیدگل د دې دندې لپاره وټاکې ... کاش پاکستان او افغانستان د ده په څېر ډېرشمېر لایق او با احساسه افسران درلودي...

هغه مسکی شو او ما ته ئې وویل: ستاسو خبره صحیح ده، خو پدې کار سره به امریکائیان ډېر حساس او خفه شي!! هغوی وایي چې جنرال حمیدگل بنیادپرست دی!!

د بینظیر او عرفات په غونډې کې

د افغانستان په اړه د بینظیربوتو دگوند دریځ د هغې غونډې له خبرو آترو نه معلومولی شي چې د یاسرعرفات په افتخار د جوړې شوې مېلمستیا په پای کې ما لدوی سره درلوده. په غونډې کې د بې نظیر په شمول نصرت بوتو، د بهرنیو چارو وزیر، جنرال بابر د کورنیو چارو وزیر او د آی اس آی مسئول او یاسرعرفات او د ده د هیئت غړو برخه درلوده، د یاسر عرفات د غوښتني په اساس ما ته پدې مېلمستیا او غونډې کې بلنه راکړل شوې وه، بې نظیربوتو غوښتل چې د دواړو طرفونو گډه خبره د یاسرعرفات په ذریعه وشي، هغه ماته مخ کړ او وئې ویل: "ته ځوان ئې او روښانه راتلونکې لرې...په خپلو د غو بچیانو (کمونستانو) رحم وکړه، دوی مؤقتا په خپلي غېږ کې ونیسه، په یوه گډ ائتلافي حکومت توافق وکړې او پدې ترتیب روانه جگړه پای ته ورسوي، بیا انتخابات وکړې، په انتخاباتو کې طبعاً او له شکه پرته، ملت تا ته رأی درکوي..."

ما ورته وویل: زموږ د هېواد وضعیت داسي دی چې د مجاهدینو او نجیب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترمنځ د ائتلافي حکومت د جوړېدو هیڅ امکان نشته، باید په یوې داسې طرحې فکر وکړو چې عملي وي او واقعاً او د تل لپاره د جګړې عوامل او امکانات پای ته ورسوي. هغه وویل: نو تاسو دواړه ظاهرشاه د مؤقتي مودې لپاره د سمبول په حیث ومنې، اصل قدرت به ستاسو په لاس کې وي.

ما وویل: "د ظاهرشاه د راتلو هیڅ چانس نشته، نه ئې مجاهدین منې او نه هغه د افغانستان په شان د کړکېچنوحالاتو د سمبالولو استعداد او توان لري، په کوم چاچې هیڅ توافق نشي راتلای هغه ظاهرشاه دی. د حل عملي او آسانه لار دا ده چې یوه داسې مؤقت حکومت ته قدرت انتقال شي چې ټولو طرفونو ته د منلو وړ وي او له منل شوو صالح افغاني شخصیتونو نه جوړ شوی وي. د پاکستان په شان موږ هم یوه مصطفی جتویي ته ضرورت لرو، ټولو وخندل (جتوئی په پاکستان کې د مؤقت حکومت صدر اعظم ټاکل شوی وو): ما علاوه کړه: بیا دې انتخابات تر سره شي. هغه کسان چې ګمان کوي په افغانستان کې انتخابات یا عملي ندي یا سابقه نلري اشتباه کوي، په افغانستان کې د انتخاباتو سلسله د ظاهرشاه په دور کې پیل شوې او څو ځله انتخابات تر سره شوي،که افغانستان ته ورته، د نړۍ د نورو هېوادونو اوږدې داخلي جګړې، لکه د جنوبي افریقا او کمبودیا په څېر منازعات، د انتخاباتو له لارې حل کېدی شي او هلته ائتلافي حکومتونه غیرعملي ګڼل کېږي، ولې د افغانستان بحران په همدې ترتیب حل نشي"؟!

د هغې غونډې په پای کې یاسرعرفات له بینظیربوتو نه وغوښتل چې د ده (یاسرعرفات) او امریکا ترمنځ منځګړیتوب وکړي! داسې معلومېده چې یاسرعرفات په هماغو شپو ورځو کې د خپلې پخوانۍ تګلارې له نتائجو نه مأیوسه شوی وو، د حماس د انقلابي خوځښت وسیع تحرکات او ورځ په ورځ زیاتېدونکی نفوذ ئې د الفتح سازمان لپاره جدي خطر ګڼلو او غوښتل ئې د امریکا له لارې له اسرائیلو سره کوم توافق ته ورسېږي"

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مؤقت حکومت د خارجه وزیر په توګه

ما په مؤقت حکومت کې د خارجه وزیر په توګه خپل کار په جدي توګه پیل کړ، په هغې مرحلې کې زموږ په وړاندې دوه مهم هدفونه پراته وو: په اسلامي کنفرانس کې د افغانستان خالي څوکۍ تر لاسه کول او د اسلامي نړۍ د یو شمېر ملکونو له خوا د مؤقت حکومت په رسمیت پېژندل.

د دې لپاره ما شخصاً د یوه ګډ هیئت په سرکې د ایران، سعودي، لیبیا، عراق، مالیزیا، سنګاپور، بروناي، بنګله دیش، اندونیزیا، آسترالیا او چین دوره وکړه او ډېرو نورو ته مو هیئتونه ولېږل.

ما غوښتل چې تر ټولو د مخه ایران زموږ مؤقت حکومت په رسمیت وپېژني، د همدې لپاره مې لومړی سفر ایران ته وو، ایراني مسئولینو ته مو وویل چې راشي دا تاریخي ګام تاسو اوچت کړي او دا افتخار تاسو تر لاسه کړي چې د مجاهدینو حکومت مو تر ټولو د مخه په رسمیت وپېژندلو، پدې سره به هم په

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسلامي نړۍ کې ستاسو اعتبار ته ګټه ورسېږي او هم به په افغان ولس کې ستاسو په نسبت د میني او احترام جذبه تقویه شي، هغوی ته مې وویل چې د نجیب حکومت حتماً او ډېر ژر نسکورېږي، د مجاهدینو حکومت به په نږدې راتلونکې کې د هغه ځای نیسي، ښه به دا وي چې په کابل کې تر استقرار نه د مخه هغه په رسمیت وپېژني، پدې سره به مجاهدین د تل لپاره ستاسو مرهون وي. خو ایران پدې ارتباط دوه مشکله درلودل:

الف: په مؤقت حکومت کې، په ایران کې د مستقر شیعه تنظیمونو عدم شمولیت.

ب: له مسکو سره د تهران د نږدې روابطو له خرې پرې کېدو نه د دوی تشویش.

ما له یوې خوا هڅه وکړه چې دا تنظیمونه حتماً په یوه ځه راضی کړو او په مؤقت حکومت کې ئې شرکت ته تیار کړو او له بلې خوا د تهران مسئولین پدې قانع کړو چې د مؤقت حکومت په ارتباط خپل دریځ د شیعه تنظیمونو په شمولیت او عدم شمولیت پورې ونه تړی، خو متأسفانه پدې موفق نشوم.

د اسلامي کنفرانس په غونډې کې، مجاهدینو ته د افغانستان د خالی څوکۍ د سپارلو په ارتباط د هغو هېوادونو او هیئتونو د مخالفت د مخنیوی لپاره چې له مسکو سره ئې نږدې روابط درلودل، موږ د لیبیا او عراق د موافقې ترلاسه کول ضروري وګڼل، د همدې لپاره ما شخصاً د دې دواړو ملکونو دوره وکړه، له معمرالقذافی او صدام حسین سره مې تفصیلي لیدني کتني وشوې له دواړو څخه مې قطعی اطمئنان ترلاسه کړ، ما د دواړو استقبال او تائید د خپل انتظار نه ډېر ډېر اوچت وموندو.

یوازنی طرف چې د مخالفت وېره مې ترې درلوده د الفتحی هیئت وو، د همدې لپاره مې له یاسرعرفات سره تلفوني خبرې وکړې او له هغه نه مې وغوښتل چې که تائید او ملاتړ نشي کولی لږ تر لږه باید مخالفت ونکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دغو هلو ځلو په نتيجه کي موږ له يوې خوا په اسلامي کنفرانس کي د افغانستان څوکۍ تر لاسه کړه چي ډېر زيات اهميت ئې درلودو او له بلې خوا څلورو ملکونو زموږ مؤقت حکومت په رسميت وپېژندو.

متأسفانه د بې نظير بوتو حکومت، پدې خاطر چي واشنګټن ناراضه نشي زموږ په مؤقت حکومت له اعتراف نه ډډه وکړه، د ډېرو نورو هېوادونو د عدم اعتراف وجه يا د پاکستان عدم اعتراف وو او يا د امريکا مخالفت.

بينظيربوتو ويل چي که مجاهدين ځيني لوی ښارونه ترلاسه کړي او يا د دوی حکومت داخل ته انتقال شي پاکستان به ئې په رسميت وپېژني، پداسي حال کي چي مجاهدينو د کنړ، خوست، تخار او پکتيکا په شان مهم ولايتونه نيولی وو.

د رباني او مجددی عکس العمل

استاد رباني له مؤقت حکومت نه د جوړېدو له لومړۍ ورځې څخه ښه خاطره نه درلوده، ځکه ده او ګيلاني ته تر ټولو کمه رأيه او تر ټولو غير مهم پستونه په لاس ورغلی وو. په همدې خاطر هره شېبه د دې حکومت د ړنګېدو په انتظار کي وو.

مجددی ته د وزارت خارجه زيات فعالېدل او يو په بل پسې مهم موفقيتونه په لاس ورتلل د زغملو وړ نه وو.

دواړو، د امريکا اوسعودی سفارتونو او ISI ته شکايتونه کول، د مجددی حوصله هومره تنګه شوه چي خبره ئې تر اخبارونو ورسوله. مسعود په شمال کي د حزب له ګڼ شمېر جبهاتو سره په جګړو بوخت شو، که څه هم د ده جګړې لا د مخه او له روسانو سره په ۱۹۸۲ کال کي د اوربند د علني او له يوه بل سره د مرستو د مخفی معاهدې له امضاء کولو نه وروسته پيل شوې وې چي په دغو کي د اشکمش، اندراب، لرخاب، کشم، تخار، فرخار، ګلبهار، بولغين او کوهستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګړې د یادولو وړ دي. د حزب اسلامي ستر ستر قومندانان، لکه انجنیر سلیم، انجنیر عبدالوهاب، قاضی جاوید، عبدالحی شیدا، ابراهیم بت شکن، سید ناصر، مولوی عبدالوهاب، محمد عبدالله، ملاحسن ...پداسي حالت کي د شورای نظار په ذریعه په شهادت رسېدلی چي یا ئې مذاکراتو ته دعوت کړي او د تلو راتلو په جریان کي ئې وژلي، یا ئې د معاهدو نه وروسته د نامردانه کمینونو په ترڅ کي په شهادت رسولي. د همدغو جګړو په ترڅ کي د مؤقت حکومت په دوران کي، په تخارکي د حزب اسلامي د قومندان سیدجمال شهید سره د یوه ټکر په نتیجه کي د جمعیت څو تنه داسي قومندانان په قتل ورسېدل چي ټولو له مسعود سره سخت مخالفت درلودو، مونږ ته اطلاع ورسېده چي نوموړی قومندانان په اسارت نیولی شوي، فوراً مو سیدجمال او نورو قومندانانو ته د مخابرې له لارې هدایت ورکړ چي نوموړی کسان باید ډېر ژر خوشي کړي شي، خو وروسته معلومه شوه چي دوی په قتل رسېدلي، مونږ د دې پېښي په اړه خپل خفګان، د شهداوو له خپلوانو او جمعیت سره غم شریکي او د حادثې غندنه رسماً د یوې اعلامیې په ترڅ کي اعلان کړه، خو رباني او مجددی د نوموړی پېښي په ارتباط زما په خلاف شدید تبلیغات وکړل او داسي ئې وښودله چي ګواکي دا کار زما په هدایت ترسره شوی. له بلې خوا جمعیت په شمال کي د مختلفو ولایتونو څخه خپل قوتونه راغونډ کړل او په تخار کي ئې د سید جمال او د حزب اسلامي د نورو جبهاتو په خلاف وسیع عملیات پیل کړل، سید جمال د خپلي کورنۍ او جبهې له ګڼ شمېر کسانوسره ونیولی شو او وروسته ټول اعدام شول. د اعدام صحنه ئې د بی بی سي او امریکا غږ له لاري پداسي پارونکي انداز کي منعکس شوه چي د حزب اسلامي ټول غړي ئې غچ اخستلو ته وهڅول. د جمعیت ټولي اکمالاتي لاري چي د حزب له منطقو نه تېرېدي، بندي شوي... مونږ هڅه وکړه چي د تشنج له تشدید نه مخنیوی وکړو او پرې نږدو چي دښمن له هغه نه استفاده وکړي... دغو پېښو په ګډه حکومت کي د یوځای کار کولو امکانات ختم کړل او مونږ ئې دې ته مجبور کړو چي د مؤقت حکومت په کابینې کي خپل عضویت د

(c) ketabton.com: The Digital Library

تعليق په حالت کي اعلان کړو. هسي هم نوموړی حکومت خپل افاديت له لاسه ورکړي وو، د ګټي په ځای ئې جهاد ته صدمه رسوله، تنظيمونو خپل کارونه ځانته په مستقله توګه پر مخ بيول، نه ئې د افغانانو مشکلات حل کولی شوی او نه ئې د دوی توقعات پوره کولی شوي. امريکائيانو له يوې خوا د حکومت په خلاف شديد تبليغات کول او غوښتل ئې افغانانو ته دا ثابته کړي چي مجاهدين د حکومت کولو اهليت نلري، له بلي خوا ئې په داخل کي د قومندانانو شوراګاني جوړولی او د خپلي خوښي قومندانانو سره ئې مخامخ مرستي کولی او هغوی ئې د مؤقت حکومت په خلاف هڅول او د هغوی په خوله ئې د حکومت په خلاف تبليغات کول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جلا ل آباد جګړه

د جلال آباد ناکامي جګړې د کابل رژیم ته له څو پلوه ګټه ورسوله:

۱ – د رژیم د فوځي قطعاتو او پلویانو مړاوی روحیه ئې راژوندۍ کړه او د فوری نسکورېدو تصور ئې د بقا او مقاومت په یوه کاذب ډاډ او اطمئنان بدل کړ.

۲ – د مجاهدینو روحیه ئې تضعیف کړه او په رژیم د عاجل برلاسي په هکله ئې شکمن کړل.

۳ – له نوموړی جګړې سره د مسعود په شان د ځینو قومندانانو مخالفت او د بی بی سي له لاري د دې عملیاتو په خلاف د دوی د ښرګندونو په ملاتړ کې پراخ تبلیغات، مجاهدینو ته د جګړې د افادیت او راتلونکې په هکله تشویشونه راولاړ ول.

۴ – پدې دوران کې مسعود په سالنګ او نورو ځایونو کې په ښرګنده توګه د عملیاتو مخالفت کولو، د دې لپاره چې د نوموړی مخالفت وجه ښرګنده شي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولو ته معلومه شي چې دا له روسانو او د کابل له رژیم سره د مسعود د پروتوکولونو په نتیجه کې وه، زه دلته په افغانستان کې د روسي قطعاتو د عمومي قومندان جنرال ګروموف له خوا د لیکل شوي کتاب د ځینو برخو رااخستل ضروري ګڼم:

هغه دخپل کتاب په ۲۲۵ مخ کي لیکي: "له همدې امله د محدودو قطعاتو قومنداني سخته علاقه درلوده چې مسعود د همکارۍ لپاره ځانته رامات کړي او پدې توګه په پنجشیر او د افغانستان شمال ختیځ په نورو ولایتونو کې د خونړیو جګړو د پیښېدو مخنیوی وکړي. د څلویښتم لښکر د استخباراتي مرکز هڅو، په پای کې ټاکلې نتیجې ورکړې، په ۱۹۸۲ کال کي موږ خپل لوی مقصد ته ورسېدو، له احمد شاه سره مو داسې ټینګې اړیکې پیدا کړې چې ان له افغانستان څخه د شوروي فوځونو د وتلو تر وخته په خپل حال پاتې شوې. په افغانستان کې زموږ د فوځي حضور په ټولوکلونو کې له مسعود سره زموږ اړیکو بریالی وده وموندله، خو لدې سره سره د محدودو فوځي ټولګیو قومنداني د ده د وسله والو باندونو فعالیت له نظره نه غورزاوو. په ۱۹۸۲ کال کې د څلویښتم لښکر د استاځو او شخصاً د مسعود له خوا یو تړون لاس لیک شو چې د هغه له مخې مسعود ژمنه کړې وه چې په جنوبي سالنګ کې به چې د ده د بې رقیبه باداری سیمه وه، پر شوروي فوځي قطارونو یرغل ته اجازه نه ورکوي. احمد شاه دخپلو ډلو د وسلو او مهماتو د کمبود له امله مجبور شو چې دغه تړون ته غاړه کښېږدي، د پنجشیر درې د کلابندۍ او دغه راز په کاپیسا کې چې پنجشیریانو ته د وسلو د رسولو کاروانې لارې پرې تېرې شوې وې د جمعیت خلاف د حزب اسلامي د باندونو شدید فعالیت د دې سبب شو چې احمدشاه ته د وسلو او مهماتو په رسولو کې کمی راشي. له بلې خوا دسیمه ایزو خلکو ناخوښی چې د احمدشاه د باندونو د فعالیت له امله ورته زیان رسېدلی وو، هم نوموړی د دغسې یوې سولې کولو ته اړ کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لاس لیك شوي تړون له مخې مسعود خپلو وسله والو باندونو ته امر وکړ چې د حکومتي عسکرو خلاف دې له جګړې نه لاس واخلي او خپل ټول ځواك دې د مخالفې ډلې اسلامي حزب د باندونو خلاف جګړې ته متوجه کړي.

مسعود په بدل کې له موږ نه غوښتل چې شوروي عسکر دې له پنجشیر څخه ووځي او له دغې ولسوالۍ نه دې د افغانستان اردو ته د سرتېرو له جلب نه ډډه وشي."

هغه وروسته په ۲۲۸ صفحې کې داسې لیکي: "د ۱۹۸۲ کال په دسمبر کې چې احمدشاه کومه سوله د شوروي ځواکونو له خوا دهغه د باندونو د بشپړې تباهۍ له وېرې کړې وه، د ۱۹۸۴ تر اپریله اوږده شوه"

بیا لیکي: "روغه جوړه څو میاشتې نوره هم اوږده شوه. د یادولو وړ بولم چې مسعود له ځینو کوچنیو مواردو پرته خپلې ژمنې بشپړې سرته رسولې."

ګروموف د (کي،جي،بي) د هغو راپورونو په هکله چې د احمدشاه په هکله به ئې مسکو ته لېږل په ۲۲۹ صفحې کې داسې لیکي: "احمدشاه دې د افغانستان له دیموکراتیك جمهوري دولت سره رسمي تماس ټینګولو ته رامات کړی شي، د لومړۍ ګام په توګه دې احمدشاه ته وویل شي چې په زندان کې دخپلو نږدې پلویانو د خوشي کولو په هکله دې د افغانستان دیموکراتیك جمهوریت مشرتابه ته نیغ په نیغه مراجعه وکړي، له احمدشاه سره په اړیکو کې دې زیات زور د هغه له خوا په افغانستان کې د موجوده رژیم د مشروعیت په مستقیمي یا غیرمستقیمي پېژندنې واچولی شي"

هغه وروسته په ۲۷۳ مخ کې لیکي: احمدشاه په خپله هم خپل موقعیت ښه پېژاندو او همدې حالت د هغه پرسیاست او له شوروي فوځیانو سره د هغه په اړیکو اغېزه شیندله، هغه ښه پوهېدو چې د څه شي د کولو اجازه لري او د کوم شي د کولو له امله به ئې غوږونه تاو بړي"

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهمدې کتاب ژباړونکی، پردیس مسافر، د کتاب په پیل کې د "ماشکوفسکي کمسمولیچ" په نامه د مسکو د یوې ډېرې معتبرې ورځپاڼی هغه مرکه رااخلي چې له ایګور باریسوویچ د روسیې د فوځي استخباراتو له مأمور سره ئې کړې او د همدې ورځپاڼې د ۱۹۹۴ کال د اپریل د ۱۳ نېټې په ګڼې کې خپره شوې داسې رااخلي:

خبریال: ایګور بارسوویچ ! په هغو ټولو پېښو کې څه شي ته د فوځي استخباراتو د ادارې د بریا نوم ورکولی شي؟

ځواب: هره ورځ مو زیار ایستو چې د سر د زیان اندازه تر ډېره حده راکمه کړو. دا نه یوازې ستونزمن کار وو بلکې له ځانې خطره ډک کار وو او ځکه پدې لړ کې د "کوم ستر بري" په ګوته کول آسان نه برېښي... ښه به وي که بری یا ماته په هره ځانګړې پېښه کې په جلا جلا توګه ولټولی شي.

خبریال: خوله دې ټولو سره سره.

ځواب: زموږ د ادارې کارکونکي کله ناکله پدې بریالی کېدل چې له احمدشاه مسعود سره مخامخ تماس ونیسي.

خبریال: لږ صبر وکړې، لږ صبر وکړې! آیا ستا مقصد دا دی چې ګني احمدشاه مسعود د شوروي فوځي استخباراتو جاسوس وو؟

ځواب: نه، خوکه ټیک خبره رانه غواړې نو هغه زیاته موده په موږ پوري تړلی او زموږ د نفوذ عامل وو، نږدې یو کال زموږ مأمورینو لده سره لیده کاته کول، بېلی بېلی موضوع ګاني ئې ورسره څېړلې او ګډې پرېکړې مو سره کولی او هغه به زیات وخت هغه څه کول چې موږ ورته ویل".

دغه حقایق او دې ته ورته ډېر نور اسرار چې د روسي فوځونو له وتلو نه وروسته ګڼ شمېر روسي افسرانو او د (کې،جی، بی) غړو او روسي لیکوالانو لیکلي او خپاره شوي او له روسانو سره ئې د مسعود روابط افشاکړې، له حزب

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره د ده د جگړو او د کابل رژيم په خلاف د مجاهدينو له عملياتو سره د ده د مخالفت لاملونه په ښه توگه څرگندوي.

حقيقت دا دی چي د مسکو له پلوه چي تر نن پوري له مسعود سره د پيسو او وسلو کومي مرستي کېږي د دې سلسله د ۱۹۸۲ کال د اوربند له هماغه معاهدې سره سم پيل شوې او تر اوسه ادامه لري.

نجيب په واضح الفاظو دا خبره اعلان کړه چي مونږ د دفاع وزارت څوکۍ مسعود ته خالی پرېښې !!

حسن شرق، د وخت صدراعظم دخپل کتاب " کرباس پوشان برهنه پا **۲۵۲** مخ کي ليکي چي له گرباچوف سره د ليدني په وخت کي د مسکو واکمن ده ته وويل: تاسو له مسعود سره په شمال کي د يوې خپلواکي سيمي د جوړولو موافقه وکړي او پدې هکله د ده مرسته وکړي، پدې ترتيب به دی له جگړي نه لاس واخلي، د ده ځينو ملگرو پدې هلکه تمايل ښودلی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

روسانو ولې مسعود انتخاب کړ؟!

له ډېرو کسانو سره دا سوال دی چې کې جی بی ولې مسعود انتخاب کړ؟ پداسې حال کې چې هغه د فرانسویانو له خوا مطرح شو او سي آی ای په هغه کارکولو، د یوه منظم فوځ جوړولو لپاره ئې ده ته ځوکاله کافي مالي مرستې ورکولی، پاکستان ئې تل تر فشار لاندې نیولو چې ده ته زیات امتیازات، ډېر وسایل او امکانات ورکړي، اسلام آباد ئې دې ته اړ کړ چې د مجاهدینو په حکومت کې رباني د جمهور رئیس او مسعود د دفاع وزیر په توګه وټاکي او ټول جهادي احزاب د دې خبرې منلو ته اړ کړي !!

هغه کسان چې د غربي آژانسونو، مخصوصاً بی بی سي او امریکا غږ د پراخو تبلیغاتو تر تأثیر لاندې تللي او مسعود د دغو تبلیغاتو په هنداره کې د جهاد د اتلانو په څېره کې ګوري، پدې خبرې پوهېدل ورته ګران برېښي چې څنګه د فرانسې او امریکا د حمایت ترڅنګ، له کې جی بی سره ټینګ روابط جوړوي او د مسکو مرستې ترلاسه کوي. ځیني خو حتی نن هم چې د کې جی بی ګڼ شمېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

مأمورينو او په افغانستان کې مستقر، د روسي قطعاتو ګڼ شمېر قومندانانو د خپلو خاطراتو په کتابونو کې دا اسرار افشا کړي او له روسانو سره ئې د مسعود له معاهدو او پټو ارتباطاتو نه پرده اوچته کړې د دې معما له پوهېدو نه عاجز دي.

مو ږ هم د ۱۹۸۰ـ ۱۹۸۲ کلونو ترمنځ دا راپورونه ترلاسه کول چې مسعود له روسانو نه مالي او نظامي مرستې ترلاسه کوي او د حزب اسلامي په خلاف له روسانو سره ګډ عمليات تر سره کوي، د پنجشير د شا او خوا جبهاتو قومندانانو له اندراب، ورسج، فرخار، اشکمش، کوهستان، کاپيسا، جبل السراج او غوربند نه موږ ته ليکل چې مسعود په ډېر مقدار کې هغه افغاني خوروی چې روسان ئې نجيب ته ورکوي، په ورته بنډلونو کې او د ورته نمبرونو بانك نوټونه او زموږ په جبهاتو باندې د بريد په وخت کې روسي قطعات په هوايي حملو او د توپچی په ډزو سره د ده مرسته کوي او زموږ په ضد ګډ عمليات لري ! ګمان موکولو چې ښايي دا راپورونه د محلي رقابتونو زيږنده وي، نبايد جدي وګڼلی شي، خو کله چې موږ ته مؤثق اطلاعات راورسېدل، له روسانو سره د مسعود دتړون کاپی مو ترلاسه کړه، د ده او روسانو د اوربند معاهده د راډيوګانو له لاري اعلان شوه نو د جريان په حقيقت پوه شوو.

روسانو د ضعيف النفسه قومندانانو په اخستلو، د مجاهدينو ترمنځ د شخړو او جګړو راولاړولو، په پوستو او اکمالاتي قطارونو د مجاهدينو د بريدونو په مخنيوی او د پايپ لاين له لاري د تيلو په خوندي انتقال ډېر مصارف کړي، د دې لپاره ئې د مجاهدينو په ليکو کې استخدام شوو ټولګيو ته ضرورت درلود، له ډېرو قومندانانو سره ئې تماسونه نيولي، هغوی ته ئې زړه راښکونکي وړانديزونه کړي خو له لږو کسانو نه ئې مثبت ځواب اورېدلی، اکثرو منفي ځواب ورکړي. د روسانو سره روغه جوړه او اوربند ئې ملي خيانت ګڼلی او لدې نه ئې په کلکه ډډه کړي، يوازنی معروف قومندان چې له روسانو سره لومړی په پټه او بيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

په څرګنده خبرو آترو ته کښېنستی او د اوربند ننګینه معاهده ئې امضاء کړې مسعود وو. روسانو له مسعود سره د پروتوکول د امضاء او د ده د استخدام لپاره څو محرکات درلودل:

۱ـ ښکیلاکګر غواکونه تل د ملي مقاومتونو د ټکولو لپاره وړې ډلي د لویو په خلاف او اقلیتونه د اکثریتونو په خلاف استعمالوی او د مقاومت په لیکو کې د خپل منځی جګړو لپاره په ورو ډلو پانګه اچوی.

۲ـ له روسانو سره د مسعود څرګند اوربند او له جګړو لاس اخستل، له ټولو هغو پراخو تبلیغاتو سره سره چي غربي آژانسونو د ده لپاره کول د کي جی بی لویه بریا ګڼل کېده چي لږ تر لږه ئې لدې سازش نه پراخه تبلیغاتي استفاده کولی شوی.

۳ ـ په جنوبي سالنګ کې د تونل له خولی نه تر جبل السراج پوري د روسي قطارونو امنیت تأمین کېدو.

۴ـ د حزب اسلامي په خلاف ئې لده نه پراخه استفاده کولی شوی.

۵ـ د پنجشیر جبهه له څلورو خواوو د حزب اسلامي جبهاتو احاطه کړې وه، مسعود له پنجشیر نه د وتلو او په نورو منطقو کې د نفوذ او د پښو ځای موندلو لپاره دې ته ځان اړ ګڼلو چي له حزب سره د جګړې لار غوره کړي، روسانو د ده دا د ضعف نقطه ښه درك کړې وه هیله من وو چي د اوربند، له یوه بل سره د نظامي مرستو او ګډو عملیاتو په اړه به د روسانو وړاندیز ته حتماً مثبت ځواب وایي.

۶ـ حاکم کمونست حزب لا ډېر د مخه خپل مؤثریت له لاسه ورکړې وو، روسان د بدیل په لټه کې وو، د کمونستانو هیڅ ډله د مسکو لپاره بدیل نشوه جوړېدی، غوښتل ئې د مسعود نه د یوه محتمل بدیل په څېر کار واخلي. پدې مطلب هلته ښه پوهېدی شو چي د هغه روسي هیئت د رئیس وینا ته ځیر شو چي په کولاب کې ئې له رباني او ملګري هیئت سره لیده کاته درلودو او هغه ته ئې په خپل خطاب کې وویل: "ښاغلې استاده ! مسکو په خپلو مخکنیو اشتباهاتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

اعتراف کوي چې کمونست حزب ئې انتخاب کړ او له نجیب نه ئې ملاتړ وکړ، تاسو تر نجیب نه مسکو ته ډېر غوره او مفید وئ!!"

د دې لپاره چې له روسانو سره د مسعود په ژورو اړیکو او پدې کار د کې جی بی ترکیز او پانګې اچولو له اهدافو نه ښه خبر شو، د یوه امریکایي آزاد او مستقل لیکوال، بروس ریچاردسن له هغه کتاب نه څه اقتباسات کوو چې د افغانستان په هکله ئې لیکلی، د افغان ولس په نامه ئې اهداء کړی، نوم ئې (افغانستان د شوروي وېرونکي تسلط پای ته رسوونکی) دی، دا کتاب په انګلیسي لیکل شوی او په دري ترجمه شوی، د کتاب لیکونکی د کې جی بی او په افغانستان کې د روسي قطعاتو د لوړ رتبه افسرانو په ډېرو لیکنو استناد کوي او ډېر په زړه پوري اسرار ئې افشا کړي. بروس ریچاردسن د خپل کتاب په هکله لیکي: ما د دې کتاب په لیکنې کې د بوریس بی ګروموف (د روسي فوځونو د ۴۰ نمبر قول اردو قومندان) او د لیوند شیبارشین (د کې جی بی د لومړۍ شبکې رئیس) د خاطراتو له کتابونو نه استفاده کړې او د مسعود او په افغانستان کې د مېشت روسي افسرانو ترمنځ د تړون تفصیلات مې ترلاسه کړي. د دوی په کتابونو کې د روسي فوځونو د عملیاتو تفصیلي معلومات موندلی شو، دا معلومات چې د افغان شوروي ټول جنګ احتواء کوي، که د مخابرو راپورونه دي، که پټ اوراق او اسناد او زما د دې کتاب د لیکنې نه څه موده د مخه د اسرارو له دوسیونه راوتلي او منتشر شوي. ما له لاندنیو آثارو نه استفاده کړې:

- "دسپاهیانو کیسه"او "روسي فوځیانو د جګړو خاطرې په یاد دي" د هانیاما، لیپانن او ویور چنګو آثار.
- "په افغانسان کې عام سیاسي قتل" د روزان کلاس اثر.
- "افغان ځواکونه او روسي سپتناتز" د محمد حسن کاکړ، بروس آمستوتز، الکساندربنګسن او ایلی کراکراسکي آثار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- او د خاطراتو هغه کتابونه چې د روسي قطعاتو مهمو افسرانو ليکلي لکه د الکساندر فوتودوف او پروفيسور اناتولی سودوپلاتوف خاطرات چې د جګړو په هکله لومړني معلوماتونه ورکوي. خو کوم کتابونه چې "د اسنادو د ساتنې مرکز" له خوا په مسکو کې نشر شوی، د پېښو د تفصيلاتو او په هغو کې د بېلابېلو څېرو ونډه او د رسمي ملاقاتونو راپورونه نشر شوي ډېر ارزښتناک دي.

هغه ليکي: پداسې ټولنو کې چې ګڼ مليته دي، پدوی د حکومت کولو لپاره روسانو تل د بېلابېلو قومي، اجتماعي او مذهبي ټولنو ترمنځ اختلافات راولاړ کړي، د ځواکمن په خلاف ئې د ضعيف ټولګي مرسته کړې، لکه چې د قفقاز په جګړو کې د تزاری دولت مشرانو د "کباردی" او "کوميك" له قومونوسره د "آوار" او "چيچين" د ولس پرضد مرسته وکړه او د مسيحي" اوستانيانو" په مقابل کې د "ديګور" د قبايلو او د آذربايجاني مسلمانانو په خلاف ئې د ارمني مسيحيانو ملاتړ وکړ. د تزاری دولت له تجربو نه کمونستو بلشويکيانو استفاده وکړه، په ۱۹۱۸ ميلادی کال کې د "بشکريانو" نه ئې د خپلو ځواکونو او جنګياليو رقيبانو (تاتاريانو) په وړاندې حمايت وکړ، په ۱۹۲۰ کې ئې د قفقاز په شمال کې د"دآلين" په مقابل کې له "آواريانو" او د چيچينيانو" په خلاف له "انګوشيانو" نه دفاع وکړه، د قزاقستان په کورنيو جګړو کې ئې يوه ډله کوچيان اغوا کړل او له هغوی نه ئې د نورو په ضد کاروا خيست "وګورئ: بنګسن ۳ مخ"، همدا کار دوی په خوارزم او فرغانه کې وکړ، "اوزبك" او "قره کالپيتك" ئې د ترکمنانو په خلاف استعمال کړل او له تاجيکانو" نه ئې د باسمچی خوځښت د ټکولو لپاره استفاده وکړه، باسمچيان هغه چريکي مبارزين وو چې د خوقند له سقوط نه وروسته دبلشويکيانو په خلاف د مبارزی ډګر ته راووتل.

شورويانو داسې انګېرله چې په افغانستان کې د مختلفو قومي او مذهبي ډلو ترمنځ د شخړو د راولاړولو کافي امکانات شته، کولی شي د پښتنو مختلفی

(c) ketabton.com: The Digital Library

قبیلې، یوه د بلې په خلاف، شیعه د سني په ضد، اسماعیلي فرقه د شیعه او سني په خلاف او ښاریان د کلیوالو او بزګرانو په ضد راوپاروي، خو روسان پداسي محیط کي راګیر شوي وو چي د ټولني له فکري او اجتماعي جوړښت سره نابلده وو او د یوې داسي موفقې ستراتیژي په جوړولو ونه توانېدل چي وکولی شي خپل دښمنان تجزیه کړي او د یوه بل په خلاف ئې وجنګوي.

بروس لیکي: خو یوه ډېره جالبه استخباراتي هڅه هغه وه چي په افغانستان کي د شوروي استخباراتي ډلو، د پنجشیر له قوماندان، احمد شاه مسعود سره د یوې پټې معاهدې په اړه درلوده او پدې هڅې کي ډېر ژر بریالی شول. مسعود د / ۳۵۰۰۰۰ ډالرو غوښتنه وکړه، چي د ۱۹۸۳ کال د فروري په میاشت کي، په معاهدې د امضاء په مقابل کي ئې ترلاسه کړل "وګورئ د فوتودوف کتاب".

دا دوهم ترون وو چي په یوه بل د عدم تعرض په اړه مسعود له روسي افسرانو سره امضاء کړي وو. لومړی ترون د ۱۹۸۲ کال د جون په میاشت کي ترسره شوی وو، چي د پیسو د ترلاسه کولو نه علاوه د ده درې نوري غوښتني هم منل شوې وې:

- له روسي چارواکو سره مخامخ او مسلسل تماس"د ببرك کارمل د حکومت په ځای".
- له خپلو دښمنانو سره د مقابلې لپاره له روسانو نه مالي او نظامي مرستي ترلاسه کول.
- په پنجشیر د ده سلطه. "وګورئ: امستوتز: ۲۹۲ مخ".

کله چي استخباراتي مأمور، فرانز کلنسوویچ، خپل مافوق نظامي افسر، ډګروال واستروتین ته اطلاع ورکړه چي مسعود د شوروي له فوځ سره د فعال او منظم ارتباط غوښتونکی دی، ده ته وویل شوو: دا یوه مهمه استخباراتي کودتا ده، خاص استراتیژیك اهمیت لري، تا ته ئې د دې کودتا په خاطر د "شجاعت او

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتلوالی نشان" سپارشتنه کړي!!

کلنسوویچ له مسعود سره د خپلي ليدني په هکله ليکي: خپل منځی اختلافات تل موږ ته ګټور وو، ما هم دې لوري ته پاملرنه وکړه، موږ (ما او مسعود) په يوې بې طرفی منطقې کې، په يوې داسي لوړې له يوه بل سره وليدل چي له هغه ځايه موږ دواړو، ټوله هغه ساحه ليدلی شوه کوم چي مسعود غوښتل د ده تر ولګې لاندي وي. بيا هغه د شپې په تياره کي زما ځای ته راغی او تړون مو امضاء کړ. د دې تړون له مخي به هغه په خپلي منطقې کي د روسانو او د کابل حکومت پر فوځونو له حملو نه ډډه کوي، له هر هغه پيلوت سره به مرسته کوي چي طياره ئې د ده په منطقې کي راپرېوزی او موږ به په پنجشير کي د ده په چارو کي مداخله نه کوو او له ده سره به د پيسو، وسلو، مهماتو، خوراکي موادو او طبی وسائلو مرسته کوو. دې ته ورته معاهدې د رسمي هداياتو له مخي له هغو مخالفينو سره تړل کېدی چي له روسي فوځونو سره تړون او ملګرتيا ته چمتو کېدل. هدف ئې دا وو چي د لويو نظامي عملياتو او بې ځايه تلفاتو مخنيوی وشي. وګورئ: د "شوفيلد کتاب- غوره شورويان ۱۱۳. ۱۱۴ مخ".

واستروتين وايي: د شوروي ځواکونو ۳۴۵ فرقې له مسعود سره د اوږدې مودې لپاره ټينګي اړيکي درلودی او د يوه بل مرسته ئې کوله، د ده په ملګرتيا مو ډېري هغه جهادي ډلي وټکولې چي په نورو تنظيمونو پوري تړلې وې او د ده لومړۍ درجه دښمنان ول. "وګورئ: شوفيلد: غوره شورويان: ۱۱۳- ۱۱۴ مخ".

دګروال واستروتين، هغي استخباراتي ټولګي ته چي د فرانز کلينسوويچ تر اشراف لاندي ئې کارکولو د " شاملون" نوم ورکړی وو، دا ټولګی چي له څه مودې کارنه وروسته، د ۳۴۵ فرقې په يوه فعال او قوي مټ بدل شوی وو، په اصل کي د شوروي اتحاد له پوهنتونونو او انستيټونو نه فارغ شوي افراد وو چي عمر ئې اکثراً له ۲۰ کلونو نه زيات او اکثراً تاجيك او اوزبك وو خو په پښتو، دري او هندي ژبو هم بلد وو، د افغانانو له دود دستور سره آشنا وو او پدې هکله تر نورو

(c) ketabton.com: The Digital Library

روسي افسرانو ډېر مخکې وو.

له افغاني ډلو سره دا راز معاهدو پدې خاطر روسانو ته اهميت درلود چې پدې سره مو لږ تر لږه دا هدف ترلاسه کولی شو چې نظامي اکمالاتي قطارونه، د کابل ـ حيرتان د لويې لارې له ځينو برخونه په پوره ډاډ او اطمينان تېرکړو، دغې لويې لارې موږ ته حياتي اهميت درلود.

کلنسوويچ چې افغانانو د کپتان فرانز په نامه پېژندو له مسعود سره د خپل لومړني تماس په اړه ليکي: ما ته ډېره گرانه وه چې داسې ځوك پيدا کړو چې مسعود ته زما د پيغام رسولو ته تيار شي، قاصدانو د ده له غبرگون نه او د نورو ډلو له عکس العمل نه تشويش درلودو." وگورئ: شوفيلد ۱۱۲ مخ".

مسعود پداسې موقعيت کې وو چې که دی داسې يوه تړون او معاملې ته تيار شي، نورو ډلو ته لار پرانستل کېږي او د هغوی دې کار ته تشويقول آسان کېږي. واستروتين استدلال کولو چې له مسعود سره داسې يو تړون په حقيقت کې يوه ارزښتناکه او استراتيژيکه سياسي کودتا ده، پکار ده چې د سپتسپروف استخباراتي ټولگي ته پوره صلاحيت او کافي امکانات ورکړی شي ترڅو له مسعود سره د لازياتو تعهداتو او مزيد منظمو اړيکو شرايط برابر کړي "وگورئ د سودو پلاتوف خاطرات".

کلنسوويچ د خپل هغه پيغام تفصيلات چې مسعود ته ئې لېږلی وو داسې ليکي: غواړم پدې خبره دې خبرکړم چې زه حاضريم هرځای او هرکله چې ته وغواړې له وسلې نه پرته ستا ليدو ته درشم!!

هغه چا ته چې زما دا پيغام ئې مسعود ته ورسولو، شپږ کامازه اوړه، غنم، وريځې او کالي مو ورکړل، جواب ته سترگې په لارې وم، چې ناڅاپي راورسېدو او په هغه کې ده له ملاقات او د يوې معاهدې له عقد سره موافقه کړې وه "وگورئ: شوفيلد: غوره شورويان: ۱۱۳مخ".

(c) ketabton.com: The Digital Library

"شاملون" د مواصلاتي لارو د امنیت په تأمین او کابل ته د کاروانونو په روغ رمټ رسولو کې ډېر مؤفق وو، له ګڼ شمېر پروتوکولي قومندانانو مخصوصاً مسعود سره د نه تعرض له معاهداتونه ډېر راضي بریښېدو، په حقیقت کې دا یوه لویه او ستراتیژیکه سوبه وه چې په آسانۍ او ارزان قیمت روسانو ته په لاس ورغلې وه او پدې توانېدلي وو چې د پروتوکولي قومندانانو اعتماد او صادقانه ملګرتیا ترلاسه کړي. "وګورئ: شیبارشین: ۱۸۰ مخ".

هغه لیکي: د "ایوان شاملوف" هغه روسي سپاهي چې د جګړې لپاره افغانستان ته لېږل شوی وو، شفاهي شهادت دا حقیقت افشاء کوي چې څنګه د مقاومت په لیکو کې ځینو کسانو، شورویانو ته دا شرایط برابر کړل چې له شمال نه تر کابل پورې د هغې لویې مواصلاتي لارې امنیت تأمین کړي چې نه یوازې اوږده او طولاني وه بلکې له غرنیو سیمو نه تېره شوې وه." شاملوف وایي: زما نوم ایوان شاملوف دی، زه په ۱۹۸۷ کال کې افغانستان ته ولاړم او په ۱۹۸۹ کال کې له وروستۍ قطعې سره بېرته خپل هېواد ته ستون شوم، زه له لنډې نظامې روزنې نه وروسته افغانستان ته ولېږلی شوم، زموږ د روزنې موده دوه میاشتې وه، ما ته د ماشینګنې د استعمال روزنه راکړې شوه، له دوو میاشتو نه وروسته زموږ د قطعې مربوط ټولګی د افغانستان په لوري وخوځېدل، لومړی ټولګی بیا دوهم او بیا دریم، ۲۰ نفره پاتې وو، موږ ته وویل شول چې له پاتې کسانو نه یوه نمونه قطعه جوړېږي ترڅو د فوځ جنرالانو ته وښیو چې لېږل شوو فوځیانو ته څنګه روزنه ورکړې شوې. خو ډېر ژر معلومه شوه چې یو بل بلوك هم باید ولېږلی شي، له پاتو دېرشو کسانو څخه لس کسیز ګروپ انتخاب شو، زه هم پدې ډلګې کې وم، د کاماز په ذریعه مو د ترمز له لارې د افغانستان په لوري سفر پیل کړ، موږ ته ویل شوي نه وو چې چیرته لېږل کېږو، دګمرك په دفتر کې راته معلومه شوه چې کندز ته درومو، خو په پای کې تاشقرغان ته ورسېدو! دا زما د کار لومړۍ ساحه وه، وروسته څو نورو سیمو ته د کار لپاره ولېږلی شوم... د شوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فوځونو له وتلو نه د مخه زموږ قطعه د ۲۰۱ فرقې په ساحه کې چې بغلان او سمنگان ته څېرمه واقع وه په عملیاتو لگیا وه، مسعود دلته ځینې چریکې گروپونه درلودل، لدې ټولگیو سره زموږ اړیکو په زړه پورې بڼه غوره کړې وه، دوی به زموږ مرکز ته راتلل، زغره والو موټرو په سربه د یوه بل خواته کښېنستلو او په گډه به مو سگرټ دودول، حقیقت دا دی چې د مسعود گوریلایانو روسي فوځیانو ته هیڅ نه ویل، موږ ئې خپل کارته آرام پرېښودلو خو د کابل حکومت فوځیان به ئې ځورول. "وگورئ د حسیني کتاب"

پدی منطقې کې، دلویې لارې په امتداد کې دوه پایپ لاینونه غزول شوي وو، چې ډیزل او تیل خاك پکې انتقالېدل، موږ د مسعود د ټولگیو سره دا تړون درلودو چې په ښارونو او سړکونو به موږ د پایپ لاین امنیت ساتو او غرنۍ سیموکې به دوی دا کارکوي، د دې کار په مقابل کې به موږ هره میاشت څو ټُنه اوړه او یو ټانکر تیل دوی ته ورکول.

تر هغه ځایه چې زما په یاد دي زموږ له خوا زموږ د فرقې قومندان او د مجاهدینو له خوا د دوی قومندان "مسعود" دا تړون امضاءکړې وو، زموږ اړیکې د مسعود له گوریلایانو سره هومره ښې او خوندورې وې چې د دوی آمران به ډله ډله زموږ د قطعی قومنداني ته راتلل، موږ به مجللي مېلمستیاوی ورته برابرولی، مسعود او زموږ د قطعی قومندان په خپلو منځونوکې تعهد کړې وو چې یوه بل ته به تاوان نه رسوی، لدې تړون نه وروسته زموږ ژوند ډېر سوکاله، له جگړو لېرې تېرېدو "وگورئ: هایناما، لیپاتین او یورچنگو: له ۱۱۵ تر ۱۳۳ مخ پورې."

د مقاومت په ټکولوکې د روسانو تکتیك دا وو چې له یوې خوا به ئې ستر فوځي عملیات تر سره کول، یوه لویه سیمه به ئې محاصره کړه، کوتلونه، لوړې او د تلو راتلو لارې به ئې ونیولی او د مجاهدینو حامي کلی به ئې محاصره او تر شدید اور لاندې ونیول، کلیوال به ئې هومره وځپل چې بیا څوك له مجاهدینو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرستي او ملګرتيا جرأت ونکړي. له بلي خوا به ئې د رشوت له لاري د مجاهدينو ځيني ټولګي له نورو سره جنګول، د کابل حکومت هم ډېر کسان واخستل او له دوی نه ئې "پلاروطنه جبهه" جوړه کړه، د مجاهدينو ترمنځ به ئې ډېري خونړی جګړي (چی په اصل کي د روسانو د استخباراتي شبکو کار وو) په درواغو ځان ته منسوب کړي... له نورو مجاهدينو سره د مسعود خونړۍ او ستره جګړه پدې منتج شوه چي نوموړی له روسي چارواکو سره سازش ته ملا وتړی او لدوی سره داسي يوه معاهده امضاء کړي چي د هغې له مخي به نورو تنظيمونو ته اجازه نه ورکوي چي په روسي فوځونو او د کابل حکومت په قطعاتو او پوستو حمله وکړي. "وګورئ: شيبارشين: ۱۷۷ـ ۲۱۴ مخ"

شيبارشين د خپل کتاب په همدې برخي کي ليکي: په همدې وخت کي مسعود، د شوروي قواوو د قومندان په غوښتنه د يوه داسي تړون امضاء ته تيار شو چي د ۱۹۸۴ کال د اپريل تر ۲۱ ئې دوام درلود، د دې تړون له مخي مسعود ژمنه کړې وه چي د روسانو په خلاف به له هر راز مخاصمانه تبليغاتو نه ډډه کوي، د روسي فوځونو او د کابل حکومت د قطعاتو په ضد به خپل عمليات متوقف کوي، نورو جهادي ډلو ته به اجازه نه ورکوي چي د ده په سيمي کي داسي عمليات ترسره کړي، ده دا خبره هم ومنله چي د پنجشير مهاجرين کولی شي بېرته خپل کورکلی ته راستانه شي او يا د پنجشير نه کابل او د دولت تر تسلط لاندي نورو ولاياتو ته ولاړ او هلته مېشت شي، ده ژمنه کړې وه چي د پنجشير په درې کي مستقر د روسانو او کابل حکومت په قطعاتو به هيڅکله حمله نه کوي، خو مسعود د تړون پدې موده کي د کابل له حکومت سره د مخاخ خبرو نه ډډه کوله او دې ته ئې ترجيح ورکوله چي خبري او اړيکي ئې مخامخ له روسي چاراوکو سره وي !! د ده لدې دريځ نه په څرګنده معلومېده چي دی او د جمعيت مشرتابه له روسي چاراوکو سره د يوه ځانګړي سياست پلوي کوي او غواړي چي له نورو ډلو نه بېل په مستقل طور تفاهم وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جمعیت چارواکو له روسي فوځونو سره له جګړې او له نظامي مقابلې نه د ځان ساتلو سیاست ته دوام ورکړ او د دې هڅه ئې کوله چې د روسي فوځونو له وتلو نه وروسته مرحلې ته ځان چمتو کړي، د دوی په خلاف د روسي فوځونو عملیات هم متوقف شول، خو کله ناکله به ئې داسي حرکات کول چې دوی ته دا وښیي چي شوروي به د توافقاتو له روحیې نه هیڅ ډول تخطی او انحراف ونه زغمي.

د مسعود او ۴۰ نمبر فرقې ترمنځ تړون

د شوروي اتحاد استاځو هڅه وکړه چې له مسعود سره اړیکي ټینګیکړي او د شوروي له حکومت سره د ده ملګرتیا ترلاسه کړي، د شوروي فوځ اعلی قومندان، د نجیب له موافقې نه وروسته د اعتدال خوښوونکو له لاري له مسعود سره تماس قایم کړ او د مذاکری لپاره ئې لاندي آجندا چې په کابل کي د شوروي د سفارت مهر وربانديوهل شوی وو، تیاره کړه:

سند: له مسعود سره د مذاکری آجندا:

۱ـ د تاجك مېشته داسي سیمو تأسیس چي د متحده افغانسان په چوکات کي به نسبی خپلواکي لري، په بدخشان، تخار، کندز او د پروان په ځینو سیمو کي به خپلواکه حکومتونه جوړېږي.

۲ ـ ده ته د تاجك قوم د تمثیل حق ورکول او په دولتي اداراتو او د جمهوري ریاست، پارلمان او کابینې په تشکیلاتو کي دوی ته مناسبه برخه سپارل.

۳ ـ د رباني اسلامي جمعیت د یوه مستقل سیاسي ګوند په حیث په رسمیت پېژندل او هغه ته مساوی حقوق منل.

۴ ـ د تاجك قوم لپاره د جمعیت اسلامي تر اشراف لاندي منظم فوځي ځواك جوړول او په دولتي ادارو کي د هغه شاملول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې نظامي ځواك د جوړېدو اهداف او مقاصد به د ملي ګټو په اړه او د حکومتي اهدافو په ارتباط، د کابل حیرتان لویې لارې د حفاظت په شمول د مذاکراتو په ترڅ کې تعریف کېږي.

۵. د تاجك قوم د خپلواکو سیمو په داخل کې د سولې تأمین او د دې سیمو ولس ته د عادي ژوند د اعادې شرایط برابرول.

۶. په شمال ختیځ افغانستان کې اقتصادي انکشاف، پدې هکله د دولت له لورې مرستې، همدا راز ځو اړخیزه مرستې په مالي، نظامي او نورو برخوکې او همداراز د سرحدي تجارت د انکشاف په اړه.

هغه ټکي چې ما پدې سند کې ځای کړي، د شوروي اتحاد لوی سفیر دا ټکي د افغانستان د جمهوري ریاست له نظره تېر کړي او د هغوی موافقه ئې ترلاسه کړې.

مسعود ما ته په ځواب کې دا پیغام راولېږو چې پدغو موضوعاتو د خبرو لپاره تیار دی او لده سره هم د مذاکراتو لپاره ځیني نور وړاندیزونه شته. د شوروي اړخ استاځي له وسلې او محافظ نه پرته هغه ځای ته لاړل چې د مذاکراتو لپاره ټاکل شوی وو. ورنتسوف او جنرال وی. ای وانیکوف پدې هیئت کې شامل وو، د مذاکراتو په ترڅ کې مسعود ته وویل شو چې یا دې له حکومت سره کوم تړون امضاء کړي او په ګډه دې د کابل ـ حیرتان لویې لارې امنیت وساتي او یا دې یوازې د خپلو قطعاتو په ذریعه د دې لارې امنیت تأمین کړي او تحریری تضمین دې ورکړي چې د اردو قطعاتو او قطارونو ته به پدې ساحه کې هیڅ راز مزاحمت نه راولاړېږي" وګورئ: شیبارشین: **۱۷۷ ـ ۲۱۴** مخونه."

د تړون مسوده

د هغې معاهدې د مسودې متن چې د شوروي ځواکونو د قوماندانۍ او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنجشیر د مسلح ډلې ترمنځ ورباندې بحث شوی دا وو:

د افغانستان له سولې او ثبات سره د رغبت په وجه او پدې هېواد کې د سولې د تأمین لپاره د تړون دواړه خواوی دا پروتوکول امضاء کوي او د هغې له مخې لاندې مکلفیتونه په غاړه اخلي:

۱- په جنوبي سالنګ او د حیرتان - کابل لویې لارې ته څېرمه سیمو کې د نظامي عملیاتو کامل توقف او د جمعیت اسلامي په لورې پورې مربوطو سیمو او د شوروي اردو، د کابل حکومت ځواکونو، سرحدي محافظینو او په څارندوی پورې مربوطو کلو، پوستو او قطعاتو باندې له هرې وسلې نه د هر راز ډزو قطع.

۲- د پنجشیر مسلح قطعات به د لویې لارې د هغې برخې امنیت ساتي چې له تاجکانو (د جبل السراج یوکلی) نه تر چوګنی (د سالنګ تونل ته نږدې کلی) پورې غزېدلی، پدې ساحی که به د شوروي فوځونو او کابل حکومت په خلاف د ډزو، برید، غلا، شوکو او هر راز خصمانه عملیاتو د مخنیوی تضمین کوي.

۳- د شورویانو اړخ تعهد کوي چې د دې تړون له مخې به لازم مقدار وسائل او تجهیزات او د اړتیا وړ مواد د همدې تړون د مودې په جریان کې سپاری ترڅو د پنجشیر او د سالنګ مشخص شوو سیمو اړتیاوې رفع کړي.

۴- د نورو تنظیمونو مجاهدینو ته به اجازه نه ورکول کېږي چې پدې تړون کې ټاکل شوو سیمو ته ننوځي او د شوروي ځواکونو او کابل حکومت په خلاف عملیات وکړي او یا پایپ لاین تخریب کړي، که د نورو ډلو له خوا د داسې عملیاتو هڅه وشي د شوروي ځواکونه به دې ته تیاروی چې د پنجشیر د مسلح قطعاتو له غوښتنې سره سم په توپچی او هوایي بریدونو د دوی مرسته وکړي.

۵- د هغو روسي اتباعو د موندلو لپاره ګډې هڅې او د معلوماتو تبادله کوم چې پدې تړون کې ټاکل شوو سیمو کې ورک شوي.

۶- د دې تړون ساحه له تاجکانو نه تر چوګنی پورې د لویې لارې دواړو خوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وو تر ۳۰ کیلومترۍ پوري اعتبار لري. لدې ساحی نه آخوا، روسي ځواکونه او د پنجشیر مسلح ډله دا حق لري چې د هغو قطعاتو او وسله والو ډلو د ختمولو لپاره نظامي عملیات تر سره کړي چې د روسي فوځونو او د پنجشیری قطعاتو په خلاف ئې خپل نظامي عملیات ندي متوقف کړي.

۸- دا تړون له امضاء نه وروسته فوراً عملي کېږي.

د اطلاعاتو منبع: په افغانستان کي دشوروي قواوو د نظامي عملیاتو گروپ- د ۱۹۸۸ کال د دسمبر میاشت.

دا سند جنرال وی بی گروموف، د شوروي اتحاد د دفاع وزیر، شهنواز تنی او احمد شاه مسعود- امضاء کړي. شیبارشین: ۱۷۷-۲۱۴ مخ.

د وروستي تحلیل له مخی، شاملون (د ۴۰ نمبر قول اردو استخباراتي مرکز) لدې توافقاتو نه ځیني خاص نتایج ترلاسه کړل، په ۱۹۸۲ کال کي موږ پدې بریالی شوو چي له مسعود سره تماس ونیسو او یوه توافق ته ورسېږو، دا توافق د شوروي فوځونو تر وتلو پوري په خپل حال پاتې شو. وگورئ: گروموف:محدود قطعات: ۱۸۸-۱۹۷ مخ

هغه لیکي: بیا هم د توجه وړ بریاوی د روسانو په برخه شوې، د شوروي تهاجم د لس کلن جنگ په بهیرکي، د اوربند تر ټولو مهمه موافقه هغه وه چي د ۱۹۸۲ کال د فبروری په میاشت کي له مسعود سره تر سره شوه. د دې موافقې له مخې د پنجشیر مجاهدینو د مسعود تر قوماندې لاندې دا ژمنه کړې وه چي په روسي او د کابل حکومت په قطارونو به ډزې او حمله نه کوي او د نورو جهادي ډلو د حملو مخه به نیسي. له روسانو سره د مسعود همدې معاهدې، د حکمتیار له حزب اسلامي سره د مسعود اختلاف راوپاراوو چي تر نن پوري دوام لري، مسعود د ۴۰ نمبر قول اردو د وسائلو په حمایت او مرسته په مسلسله توگه د حزب اسلامي په سپاهیانو بریدونه کړي او مرگ ژوبله ئې وراړولی. "وگورئ: د

(c) ketabton.com: The Digital Library

حسيني کتاب "

دا معاهده دواړو خواوو ته ګټوره وه، شوروي قواوو ته د سالنګ لويه او حياتي لار، چې ډېر ژر او په آساني تاوان منونکې وه، د دې معاهدې له مخې خوندي شوه او مسعود ته ئې د دې امکان ميسر کړ چې خپل ځواکونه اکمال او منظم کړي او له هغو وسلو او پيسو نه په استفادی سره چې روسانو ده ته ورکولی د خپل نظامي قدرت بنسټ مزيد ټينګ کړي، ... روسانو دا ژمنه کړې وه چې د هغه تجارتي اموالو د ټولي بيي د پنځمي برخي برابر پيسې به ده ته ورکوي پدې شرط چې دا اموال د سالنګ له لاري کابل ته خوندي ورسېږي. "وګورئ: روبين: ۱۵۹ مخ".

د دولت هڅې د قوماندانانو او سرحدي قبايلو د اخستلو په لارکي تل بريالی نه وې، د مثال په توګه په ۱۹۸۰ کال کې د سرحداتو وزير فيض محمد د دې لپاره چې د ځدراڼو قبېله له دولت سره ملګرتيا ته چمتو کړي اته ويشت زره ډالر ئې د دې قبېلی مشرانو ته د رشوت ورکولو لپاره له ځان سره يووړل، پدې هکله له نوموړو مشرانو سره مخکنۍ موافقه شوې وه، خو د دې قبېلی سرتېرو نوموړی وزير او د ده دوه ملګري ووژل او پيسې دوی ته په لاس ورغلی.

د سياف د ډلي يوه قوماندان له کابل نه رشوت ترلاسه کړ او له رژيم سره ملګری شو خو د ده د جبهې اکثر مجاهدين لده نه بېل او له بلي ډلي سره ملګري شول.

پروفيسور روبين (د امريکا او سېدونکی) د ۱۹۸۸ کال د فبروری په مياشت کي د ننګرهار ديوه قومندان له خولی ليکي چې د خاد مأمورينو ده ته د ډېرو پيسو وړانديز وکړ ترڅو د روسانو ملګرتيا وکړي خو هغه وايي چې ما د دوی په مخ تو کړل، دوی ګمان کوي چې جهاد يو تجارت دی !! " وګورئ: روبين: ۳۳۲ مخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګروموف پدې هکله چې د دوی استخباراتي اداره څنګه وتوانېده چې د رشوت له لاري ضعيف النفسه قومندانان استخدام کړي او په ځينو سيمو کې مقاومت تضعيف او د مجاهدينو عمليات په تپه و دروی ليکي: د دې تکتيك د برياوو خاصې بېلګې په دوو ستراتيژيکو سيمو، بغلان او پروان کې ليدلی شو، له کومو نه چې د کابل او شوروي اتحاد تر منځ غزېدلی حياتي لار تېرېده، په پروان کې د تعجيز او اغوا (د ځپلو او په پيسو اخستلو) سياست هومره برياوی درلودی چې يوه غربي خبريال په ۱۹۸۳ کې د دې ولايت په هکله راپور ورکړ چې دلته مقاومت کاملاً فلج شوی. وګورئ: ګروموف: ۱۱۸ـ۱۹۷ مخ"

پروفيسور الکزاندر فيدوتوف له راډيو پيام آزادي سره په خپلي مرکې کې وايي: روسان لا تر اوسه په افغانسان کې خپلو مخفی عواملو نه ګټې اخستو ته دوام ورکوي ترڅو په خپلي بربنډې لاس وهني پرده واچوی.

بروس ريچارډسن ليکي: له جګړې نه د مخه، پښتانه د افغاني ټولني، ۴۰ـ ۵۰ په سلوکې وو، دوی توريالي، جنګيالي او آزادي غوښتونکي دي، له تاريخي لحاظه هيڅکله د پرديو سلطې ته ندي تسليم شوی، د بل چا سلطه ئې نده منلی، دوی پدې هېواد حکومت کولو، د سکندر له زماني نه ترنن پوري دوی پدې هېواد خپل خاص هويت او سليقه تحميل کړي. "وګورئ: کارو ۱۳۴ـ۱۳۵ مخ"

پښتانه د آمو دريا شمال ته مېشت قومونو سره قومي او ژبني اړيکي نه درلودی، د همدې لپاره روسانو ته غير قابل هضم پاته شوي. روسانو د افغانستان د نيولو لپاره د پښتنو مهاجر کول او لدې هېواده ايستل ضروري ګڼل، همدارز پاکستان ته د دغو پښتنو هجرت په هغه هېواد کې د عدم استقرار باعث کېدو، ځکه هلته د پښتنو يوه لويه برخه، له کلونو کلونو راديخوا، د بېلېدو او استقلال هڅه کوي، روسان ئې تشويقوي او د کابل حکومت ورسره مرسته کوي: "وګورئ: کلاس: ۱۳۰ـ۱۳۱ مخ"

که څه هم د افغانستان د ټولو سيمو اوسېدونکي د روسانو له لاسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځورېدلی خو د روسانو معامله له پښتنو او غیر پښتنو سره ډېر توپیر درلودو، که څه هم د وېرې اچوني نظامي عملیات د ځینو نورو سیمود تخلیې لپاره هم تر سره شوي خو د روسانو عمومي ستراتیژی دا وه چې پښتون مېشته سیمې تخلیه کړي او لدې لارې د افغانستان اجتماعي جوړښت تبدیل کړي، چې پدې سره ئې په آساني کولی شوی دا مهمه او ستراتیژیکه سیمه د مرکزي آسیا له اشغال شوو جمهوریتونو سره یو ځای کړي، دا ځکه چه افغاني تاجکان، ازبکان او ترکمنان د پولی آخوا خلکو سره قومي او ژبني اړیکي لري او په آساني له هغوی سره یو ځای کېدی شي، دا کار د مسعود په لاس چې له یوې خوا تاجك وو او له بلې خوا د روسانو یو پروتوکولی قومندان، په آساني تر سره کېدی شو. "وګورئ: فودوتوف خاطرات"

د هغې احصایې له مخې چې پاکستاني او ایراني حکومتونو ترسره کړي د افغاني مهاجرینو شمېر شپږ ملیونو ته رسېدو چه مطلق اکثریت ئې پښتانه وو. وګورئ: د کلاس اثر: ۱۳۰-۱۳۳ مخ

د دوی د مهاجر کولو لپاره له مختلفو لارو چارو نه استفاده کېده، په کلو ئې بمونه ورول، د تیښتې په حال کې کلیوال به ئې د هلیکوپټرو په ذریعه تعقیبول او وژل، فصلونو ته ئې د ریبلو په وخت کې اور اچولو، باغونه ئې له بیخه ایستل، رمې ئې ورته وژلې او د دې لپاره چې خواره شوي کلیوال بېرته خپلو کلیو ته راستانه نشي نهرونه، ځاګاني او کاریزونه به ئې ورانول، دا د دوی پرېکړه وه، پدې پوهېدل چې د کلیوالو ژوند په زراعت متکي دی د اوبو نه پرته پدغو سیمو کې ژوند نشي کولی. وګورئ: کلاس: ۱۳۰-۱۳۳ مخ

د ۱۹۹۰ کال تر نیمایي پورې د افغاني مهاجرینو شمېر هومره وو چې د دنیا د ټولو مهاجرینو نیمایي دوی وو. افغانستان تقریباً له نیمایي نفوس نه محروم شوی وو خو د روسانو حملې لاهماغسي رواني وې ترڅو د یو شمېر پاتې کلیو اوسېدونکي هم وتلو ته اړ کړي. په جنوب کې د پښتنو تقریباً ټولي سیمې تخیله

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا تخریب شوې وې. د مثال په توګه د کندهار نفوس چې د هېواد دوهم ستر ښار وو او اکثریت اوسېدونکي ئې پښتانه دي، له ۲۵۰۰۰۰/ نه ۳۵۰۰۰/ کسانو ته راکوز شو، اکثره سیمې ئې تخلیه شوې. همدا راز هغه غربي سیاحان چې د لوګر دره ئې په ۱۹۸۵ کې لیدلې وه، په ۱۹۸۶ کې ئې همدا دره له اوسېدونکو خالي وموندله.

ننۍ روسیه د پروني شوروي اتحاد وارث، لاتر اوسه د مسعود مرسته کوي چې د سره جنګ په دوران کې د دوی له خوا استخدام شوی وو، دوی غواړي د افغانانو ملي یووالی ختم کړي، قومي تعصبات راوپاروی او افغانان په خپلو منځونو کې وجنګوي، دا هماغه کار دی چې بلشویکیانو مخکې کولو، د دوی هڅه دا ده چې له یوې خوا د مرکزي آسیا هېوادونه د دوی په ولګیکې پاتې شي، د افغانستان له لارې له نوري نړۍ سره وصل نشي او د هغې تجارتي لارې د پرانستلو پروژه ویجاره کړي چې له کندهار، لشکرګاه، هرات او تورغنډۍ نه تېرېږي او کویټه له ترکمنستان سره وصل کوي، ترڅو د دې هېوادونو بازارونو باندې د روسیې سلطه خوندي پاتې شي. پدې سربیره په افغانستان کې د جګړو دوام، له روسیې نه د تحمیل شوې جګړې د تاوان موضوع شا ته غورزوی او افغانانو ته د دې مجال نه ورکوي چې پدې هکله مؤثر ګام اوچت کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نجیب پیغامونه

پدی موډې کي له مختلفو لارو، له مورږ سره پدې هکله تماسونه ونیولی شول چي له نجیب سره په یوه ائتلافي حکومت توافق وکړو.

د پاکستان، سعودي، ایران، عراق، لیبیا او د الفتحی تنظیم له ګڼ شمېر هیئتونو سره د لیدنو کتنو په جریان کي دا جوته کېده چي مسکو او کابل دواړه د افغانستان د بحران د حل لپاره د مذاکراتو او ائتلافي حکومت غوښتونکي دي. د مختلفو چینلو په ذریعه د نجیب شخصی پیغامونه راورسېدل. ولې خان د نشنل پارټي مشر په همدې سلسله کي زما د لیدلو لپاره کورته راغی او پدې ئې ټینګار کولو چي له نجیب سره د ده په وساطت مذاکرات پیل کړو. د ځینو قاصدانو او منځګړو په لاس لېږل شوي پیغامونه داسي وو چي ګواکي نجیب پدې راضی دی چي د یوه مؤقت حکومت لپاره له قدرت نه لاس واخلي، خو دا کار به هله کوي چي مخامخ له ماسره وګوري، یو ځل ئې پیغام داسي وو چي: حکمتیار د مشر ورور په حیث منو، د کابینې لس مهم وزارتونه دي دی انتخاب کړي. له خپلي استعفی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه پنځه ورځې د مخه ئې دا احوال راولېږو چې که تاسو له ائتلافي حکومت سره توافق و نکړ نو وبه ګورئ چې موږ قدرت چا ته سپارو!! دا ئې هم ویلې وو چې که له ائتلافي حکومت سره د مخالفت په نتیجه کې ظاهرشاه راغی مسئولیت به ئې د حکمتیار په غاړه وي. د نجیب له هیئتونو سره په بغداد او لیبیا کې لیدني کتني وشوې، زموږ له خوا کریاب او داکتر بهیر او د دوی له خوا د بغداد په مذاکراتو کې، یعقوبي، سلیمان لایق، وطن جار او کاوياني نمايندګي کوله او د ترابلس په مذاکراتو کې سلیمان لایق او کاوياني.

پدی ټولو لیدنو کتنو او د پیغامونو وړلو راوړلو کې د دوی صرف یوه خبره وه او هغه، د حزب اسلامي او دوی ترمنځ ائتلافي حکومت او طبعاً زموږ هم یوازې یو ځواب وو او هغه دا چې: قدرت دې یوه مؤقت غیر ائتلافي حکومت ته انتقال شي، بیا دې انتخابات ترسره شي او د وطن ګوند ټول غړي دې فقط د عمومي عفوی په امتیاز اکتفاء وکړي. پداسې حال کې چې نجیب له نورو ډلو سره هم تماسونه درلودل خو موږ ته ئې مسلسل ویل چې مسئله یوازې د حزب اسلامي او وطن ګوند د روغې جوړې له لارې حل کېدی شي، که حزب توافق وکړي د نورو ډلو مخالفت هیڅ اهمیت نلري. خو موږ له یوې خوا د اسلامي اصولو په حکم لدوی سره په ائتلافي حکومت توافق نشو کولی او له بلې خوا پدې هم ښه پوهېدو چې د ائتلافي حکومت نتائج به دا وي:

- د نورو ډلو د تصفیې لپاره به د هغوی په خلاف د جګړې لار غوره کوو، یعنی له کمونست سره ائتلاف او له مجاهد سره جګړه.
- پداسې حال کې چې د سیاسي احزابو ائتلافي حکومتونه ناکام وي او دوام نشي کولی، د دوو داسې مسلح ډلو ائتلافي حکومت به څنګه ادامه وکړي چې کلونه کلونه د یوه بل په خلاف جنګېدلی دي، یو په اسلام باور لري او بل کمونست وي، یو د خپل هېواد کامل استقلال غواړي او بل سل په سلو کې د پردیو ګوډاګی وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په حقیقت کې پداسې یوه ائتلافي حکومت کې شاملېدل د کابل واکمنانو ته د تسلمېدو په معنا وه چې فوځ، خاد، د کابل او لویو ښارونو امنیتې کمربندونه او د لویو لارو امنیت د دوی په لاس کې وي، طبعاً به ائتلاف سل په سلو کې د دوی په گټه وي.
- که خلقیان او پرچمیان پداسې حال کې چې عقیده ئې یوه او حامي او پالونکی ئې یو دی، دواړه له مسکو نه توجیه کېږي، نشې کولی په گډې اداري کې د قدرت په وېش توافق وکړي، د قدرت په سر ئې د یوه بل له وژلو، بندي کولو او له هېواد نه شړلو نه ډډه ونکړه او روسان تر پایه ونشو توانېدی چې دوی په ډاډمنه توگه خپلو منځونو کې متحد وساتي، نو د مجاهدینو او د دوی ائتلاف به څنگه عملي وي. پدې هم ښه پوهېدو چې د کمونستانو له شر نه د هېواد د ژغورنې تر ټولو ډاډمنه او آسانه لار دا ده چې قدرت یوه غیر ائتلافي مؤقت حکومت ته انتقال شي او بیا انتخابات ترسره شي. دا ځکه چې:

الف: پدې سره د وطن گوند متلاشي کېږي.

ب: کابل ته د مسلح ننوتلو او د قدرت په سر د مجاهدینو تر منځ د جگړو مخنیوی کېږي.

ج: د سازشونو او کودتاگانو له لاري او د پردیو په مرسته قدرت ته د رسېدو سلسله به د تل لپاره پای ته رسېږي او انتخابات به د حکومت د جوړولو د یوازنۍ اصولی لاري په حیث منل کېږي.

د: د ملي اردو د وسائلو او د ملي شتمنیو د ضایع کېدو مخنیوی به کېږي.

نوموړی مذاکرات پدې دلیل بې نتیجې پاتې شول چې موږ ائتلافي حکومت نشو منلی او دوی له غیر ائتلافي مؤقت حکومت سره توافق نه کولو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رکود او د کودتا هڅه

د جلال آباد د عملیاتو ناکامي، د نجیب د حکومت دوام او له هغه سره د ځینو ډلو ټپلو اوربندونه، له خاد سره د ځینو تش په نامه نفوذی قومندانانو یوځای کېدل، د رژیم له خوا د کابل ګردیز لویه لار پرانستل، تر لوګر او میدانشهر پورې د کابل د امنیتي کمربند پراخېدل، د سالنګ په لوی لارې د رژیم د اکمالاتي کاروانونو مصئون تګ راتګ، د مجاهدینو د مؤقت حکومت انحلال، په شمال کې د حزب اسلامي په خلاف د مسعود جګړې چې ورو ورو نورو سیمو ته خورېدې، د کابل رژیم په ګټه او د مجاهدینو په خلاف د غربي آژانسونو شدید تبلیغات، د پاکستان له خوا د مجاهدینو په مؤقت حکومت عدم اعتراف او... په یوه داسې خطرناك حالت او وروسته پداسې رکود منتج شو چې د ماتولو لپاره ئې یوه جدي ابتکار ته ضرورت وو. دا ابتکار باید د تل په شان حزب اسلامي کړې وې، په بلې ډلې کې د دې توان او استعداد نه وو.

په فوځ کې د کارکولو، د ناراضی افسرانو له لارې رژیم ته له داخل نه د یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سخت ګوزار ورکولو فیصله مو وکړه، چې پدې سره یا رژیم رانسکور شي او یا لږ تر لږه موجود رکود ختم شي.

له جنرال آصف شور سره چې په حربي ښوونځي کې زما همصنفي وو او د کمونستانو د اقتدار په دوران کې یوه موده په ننګرهار کې او څه موده په ګردیز کې د دولت د قطعاتو قومندان وو، تماس ونیولی شو، که څه هم پدې وخت کې دی په کورس (آ) کې استاد وو، خو د یوه با اعتباره افسر په حیث ئې په فوځ کې د کار کولو ښه چانس درلودو، هغه دې ته چمتو شو چې له خپل اعتبار نه په استفادې سره هغه افسران تنظیم کړي چې د روان وضعیت له دوام سره موافق نه وو او له بحران نه د هېواد د ایستلو په لټه کې وو.

دلته باید دا خبره توضیح کړم چې ما له شپږم نه تر نهم پوري په حربي ښوونځي کې سبق ویلې، په شپږم اوم او اتم صنفونو کې زه اول نمره وم او آصف شور به کله دریم او کله دوهم نمره شو، خو له اتم نه نهم ته هغه اول نمره او زه دوهم نمره کامیاب شوم، ما ته د دې ناڅاپي تبدیلي وجه، حربي ښوونځی ته د آصف شور د تره راتګ برېښېدو او دا ګمان مې وکړو چې په استادانو د هغه نفوذ باعث شو چې زما په هکله بې انصافي وشي، په همدې خاطر ما د حربي ښوونځی د پرېښودو فیصله وکړه، خو په حربي ښوونځي کې د درې کاله پاتې کېدو نتیجه دا وه چې اوس ګڼ شمېر زما هم دوره افسران په فوځ کې د جنرالی رتبی ته رسېدلی وو او ما ته ئې د دې امکان راپه برخه کولو چې د دوی ترمنځ کار وکړي شم.

جنرال آصف شور له لنډې مودې نه وروسته ما ته د یوه تفصیلي لیك په ذریعه اطلاع راکړه چې تر ډېره حده په خپل کار کې موفق شوي یو او زیات شمېر افسران مو لیدلي، اکثرو راسره موافقه کړې، په نورو کار روان دی. وروسته له څه مودې د ده کار داسي پړاو ته ورسېدو چې له مانه ئې د راډیویي او تلویزیوني وینا متن او کسټې وغوښتې، ما لیکلی متن ورولېږو، د وینا اساسي ټکي دا وو:

- ملت ته د پخواني کړغېرن رژیم د نسکورېدو مبارکي وایو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د جګړې له شرنه د هېواد د ژغورنې لپاره د افسرانو د دې عسکري اقدام نه پرته بله لار نه وه، موږ د اقتدار لاس ته راوړو لپاره نه بلکې د جګړې د پای ته رسولو لپاره دا اقدام کړې.
- موږ هغه افسران یو چې د خپل هېواد په استقلال او اسلامي هویت باور لرو او غواړو چې د ملت د خوښې منتخب اسلامي حکومت ته اقتدار انتقال شي.
- د ټولو جهادي تنظیمونو مشرانو ته بلنه ورکوو چې په یوه مؤقت بې طرفه حکومت او بیا د همدې حکومت تر نظارت لاندې په انتخاباتو توافق وکړي.

ځینو افسرانو دا نظر وړاندې کولو چې په کار ده د اقدام نه د مخه د ټولو یا ځینو مؤثرو تنظیمونو توافق تر لاسه شي. که څه هم موږ ته معلومه وه چې تنظیمونه لدې کار سره په څو دلائلو توافق نکوي:

الف: ځیني له عبوري حکومت او انتخاباتو سره پدې خاطر مخالفت کوي چې نه یوازې لدې لارې قدرت ته د رسېدو کوم چانس نلري بلکې پدې کار سره له صحنې نه وځي.

ب: ځیني په بهرنیو قوتونو مخصوصاً غرب پورې هومره تړلي دي چې د هر هغه پلان او اقدام به حتماً مخالفت کوي چې د دغو ځواکونو له مداخلې او موافقې نه پرته تر سره کېږي.

له دې سره سره ما د تنظیمونو د مشرانو په یوې غونډې کې دا خبره په مجمل انداز کې وکړه چې ځیني عسکري صاحب منصبان پدې نظر دي او موږ ته ئې احوالونه لېږلي چې که ټول مشران له یوه مؤقت حکومت او انتخاباتو سره موافقه وکړي، دوی د نجیب راپرزولو ته تیار دي. عکس العمل هماغه وو چې موږ ئې اټکل کولو، پدغو مشرانو کې دوو کسانو د کابل رژیم ته اطلاع ورکړه چې پام کوي، حزب اسلامي د کومې کودتا پلان لري او موږ ته ئې په یوې غونډې کې دا او دا ویلي !! موږ فیصله وکړه چې دا کار باید په هر صورت کې تر سره شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پدغه وخت کې، د نجیب او د ده د دفاع وزیر، شهنواز تڼي ترمنځ اختلافات هومره تشدید شوي وو چې د روسانو سفیر او ګڼ شمېر لوړ رتبه هیئتونه د دوی په روغې جوړې موفق نشول.

شیوارډناډزي، د شوروي اتحاد د خارجه چارو وزیر او ورنتسوف، په کابل کې د دوی ځواکمن سفیر د نجیب ملاتړ کولو او په همدې خاطر مسکو پدې اختلافاتو کې د نجیب مرسته کوله، په خلقیانو مخصوصاً د امین په پلویانو شکمن وو، چې ګواکې دوی د روسانو له ګټو سره خاصه علاقه نلري او نشنلستي روحیه وربانديي غالبه ده ! تاسو ته به حتماً معلومه وي چې د کابل رژیم اصلي ځواك له خلقیانو نه جوړ شو ی وو، د خلق د ګوند غړي اکثراً د پښتنو له غریبو او نیستمنو کورنیو څخه او د پرچم غړي اکثراً د تاجکو له شتمنو کورنیو څخه راولاړ شوي وو. په جګړې کې اصلي ونډه د خلقیانو وه. خوپه واکمنې کې د دوی برخه په جګړې کې د دوی د برخې په اندول نه وه.

آصف شور وتوانېدو چې لدې وضعیت نه پوره ګټه اوچته کړي، د اوږدې جګړې نه د فوځ ستومانه کېدل، د جګړې د مستقبل په هکله بې باوري، د افغاني فوځ له افسرانو سره د روسي مشاورینو له غروره ډك او سپکونکی چلند، دا هغه عوامل وو چې اکثر افسران مخصوصاً هغه افسران چې یا کمونستان نه وو یا له کمونیزم نه بیزاره شوي او غوښتل ئې د ملت غېږې ته راوګرځي، دې ته هڅول چې د دغسې یوه عسکري بدلون بلنې ته مثبت ځواب ووایي.

جنرال آصف شور په خپلو وروستیو لیکونو کې ماته اطلاع راکړه چې "د دفاع وزارت په قرارګاه او د شهنواز تڼي په ما حول کې مو کار ډېر مخکې تللی دی، قرارګاه او د ده دفتر، ټول زموږ په کنټرول کې دی، خو دی مو له جریان څخه ندی خبر کړی، د اقدام په وخت کې به د قوتونو د سوق او ادارې کار کاملاً زموږ په لاس کې وي"

دوی غوښتل چې خپل اقدام پداسې وخت کې پیل کړي چې د نجیب او تڼي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترمنځ شخړه په مخامخ تصادم بدله شي، خو دا تصميم د دې باعث شو چې اقدام وځنډېږي او نجيب ته له خطر سره د مقابلې لپاره د تيارى کولو فرصت په لاس ورشي.

له نجيب سره د وزارت دفاع په مقابل کې د خاد مسلح ځواکونه او د هوايي قواوو په مقابل کې د مزار هوايي ځواکونه ملګري وو، نجيب خپل اقدام مخکې کړ، د خاد د پنځم رياست ځواکونو په واسطه ئې د وزارت دفاع قرارګاه محاصره کړه، عملي تصادم پيل شو، جنرال آصف شور، د قوتونو د سوق او ادارې مهار په لاس کې واخيست، شهنواز تنى د دې په ځاى چې په خپلې قرارګاه کې پاتې شي، د يوه جيپ په سورلى، ځان د بګرام هوايي ميدان ته ورسولو، د بګرام ميدان د نجيب له پلويانو نه تصفيه شوى او عملاً د مخالفو ځواکونو په لاس کې وو، په ارګ ئې مسلسل بمباري پيل کړه، خو د بګرام هوايي ډګر له مزار شريف نه په پرله پسې توګه تر بمبارى لاندې ونيولى شو، پدې بمبارى کې د جنرال مصطفى لويه ونډه وه، د بګرام هوايي ډګر فلج شو، د جنرال تنى ارتباطات له خپلې قرارګاه سره قطع شول، غوښتل ئې د جنرال قادر اکا، د هوايي قواوو قومندان او ځينو نورو ملګرو سره د کوم هليکوپتر په ذريعه د مجاهدينو کومې جبهې ته پناه يوسي، خو وروسته، دى او ملګري ئې په يوه هليکوپتر او يوه ان-۱۲ کې سواره شول او د پاکستان په لوري ئې حرکت وکړ چې هليکوپتر په جمرود کې او ان ۱۲ د پاره چنار په هوايي ډګر کې راکوز شوه.

جنرال آصف شور، جنرال کبيرکاروانى او جنرال جعفر سرتېر چې د اقدام لارښوونه ئې کوله، يو په ريشخور کې او نور د وزارت دفاع په قرارګاه کې د جګړې په جريان کې ووژلى شول او پدې ترتيب نجيب د خاد په مرسته په هغه اقدام کې بريالى شو.

موږ د تصادم له پيل سره سم، خپل ملاتړ اعلان کړ او له ټولو مجاهدينو نه مو وغوښتل چې د نجيب د حکومت د پرزولو لپاره لدې فرصت نه اعظمي

(c) ketabton.com: The Digital Library

استفاده وکړي او د هغوځواکونو مرسته وکړي چي د نجیب په خلاف راپورته شوي..

د تنظیمونو یو مشر له بی بی سي سره په خپلې یوې مرکې کي نه یوازي د دې اقدام مخالفت وکړ بلکي وئې ویل: ان شاء الله د نجیب ځواکونه د برلاسي په حالت کي دي !!

که څه هم نجیب لدې خطرناکي پېښې نه روغ رمټ ووتو او په ظاهر کي ئې بریا په برخه شوه، خو په حقیقت کي د ده د زوال ستر عامل همدا اقدام وو. د فوځ زیات شمېر افسران وتښتېدل، په سلګونو بندیان شول، ډېر ووژلی شول، په فوځ او وطن ګوند کي بې باوری انتهاء ته ورسېده، د رژیم اعتبار په داخل او خارج کي سخته جټکه وخوړله، رکود مات شو، د مجاهدینو ضعیفه روحیه لوړه او مړاوی هیلي ئې راژوندی شوي. خو د پاکستان ISI نه غوښتل دا اقدام کامیاب شي، ښایي د نوموړی ادارې د مخالفت دوه اساسي وجهی په ګوته کړي شو:

- د اقدام په هکله مخکنی راپور نه درلودل او په ناڅاپي ډول له یوې ستري پېښي سره مخامخ کېدل، دې کار د پاکستان د لوړو مقاماتو په وړاندي، د دې ادارې د هغه وخت د مسئولینو بې کفایتي په ګوته کوله، نو ځکه ئې له موږ نه د غچ اخستلو په خاطر د دې اقدام د ناکامولو هڅه وکړه.
- دوی او امریکائیان په ګډه دې نتیجې ته رسېدلی وو چي پدې ترتیب او د دې اقدام په نتیجه کي د کابل د رژیم نسکورېدل دوی ته ګټور کار ندي.

زه باید دا ټکي واضح کړم چي موږ د دې اقدام په وخت کي د قوي نشراتو لپاره د ۵۰ کیلو واته MW ترانسمیټر په بهرکي اخیستی وو او د پاکستان له لاري مو داخل ته انتقالولو، خو آی اس آی د هغه له سپارلونه ډډه وکړه او نږدې یوکال ئې له ځان سره وساتو او له اقدام نه ډېر وروسته ئې موږ ته تسلیم کړ. د اقدام د شنډولو لپاره، ISI شهنواز تڼی د خپلو ملګرو سره، په هماغه حساسو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شیبو کې چې جګړه روانه وه، په اسلام آباد کې، په مخفی ځای کې، تر نظارت لاندې وساتو او د ده رابطه ئې له موږ سره قطع کړه، چې کله اقدام کاملاً شنډ شو، جګړه پای ته ورسېده او نجیب په اوضاع مسلط شو، هغه ته ئې اجازه ورکړه چې له ما سره وګوري!!

د ځینو حزبیانو مخالفت

په فوځ کې د کار کولو په اړه، د حزب اسلامي اجرائیه شورى ته وقت په وقت، لازم معلومات ورکړې شوي او پدې ارتباط ګڼ شمېر تفصیلي غونډې او بحثونه شوي وو، د اقدام په جریان کې د اجرائیه شورى مسلسلى غونډې رواني وي، ټول بلااستثناء خوشحاله او له اقدام سره موافق وو او په اتفاق سره یې، پدې اصرار کولو چې حزب باید له خپلو ټولو امکاناتو نه په استفادى سره د دې اقدام د کامیابولو هڅه وکړي، یو هم داسې نه وو چې له اقدام نه د مخه یا د اقدام په جریان کې ئې څه مخالفت کړې وي، یائی کومه ملاحظه وړاندې کړې وي. خو وروسته مخصوصاً د اقدام د شنډېدو نه پس، ځینو کسانو په ابتدا کې پټ پټ او په خصوصي غونډوکې او وروسته لږ په ښکاره توګه، دلته، هلته پدې هکله تبلیغات پیل کړل، موږ ګمان کولو چې دا به یو عادي او طبیعي بهیر وي او د هر اقدام له ناکامي نه وروسته د هغه د عدم افادیت په هکله د راولاړېدونکى ذهنیت په شان به یو طبیعي او د معمول مطابق عکس العمل وي، خو وروسته وروسته متوجه شوو چې خاصې حلقې په جدي توګه لګیا دي او د دې هڅه کوي چې لدې فرصت نه په استفادى سره، په حزب کې اختلافات راولاړ کړي، خو د ګوتو په شمېر کسانو نه پرته، هیڅوك د دغو حلقو د هلو ځلو او تبلیغاتو تر تأثیر لاندې رانغلل.

په حزب اسلامي کې دوه ځله داسې حالات راپیدا شوي چې د سیاسي دریځونو په اړه، د رأیي اختلاف، د دې په ځای چې د اکثریت رأى ته د احترام له

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاري حل شوي وي، د غير اصولی اختلاف رنګ ئې غوره کړي، يو ځل د همدې اقدام په اړه او بيا د خليج په جګړي کي د غربي ځواکونو د تېری غندنه او د عراق د ولس په نسبت د خوا خوږی څرګندونه. پدې مورد کي هم خاصو بهرنيو حلقو د اختلاف راولاړولو هڅه کړي او دا وظيفه ئې هغو مؤسسوته سپارلی چي له افغاني شخصيتونو سره ئې په بېلوبېلو نومونو مالي مرستي کولي. خو هر ځل د مرکزي شوری غونډه دايره شوې او په قاطع اکثريت سره ئې د اصولی موقف ملاتړ کړي او نوي مناسب تصميمونه ئې نيولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نجیب څه وکړل

د نوموړي عسکري اقدام د ناکامۍ په نتیجه کي اکثر غیر پرچمي پښتانه غړي، په ګوند او دولت کي، مخصوصاً له فوځ نه تجرید شول او ځای ئې پرچمیانو یا پرچمیانو ته وفادارو افرادو ته تخلیه شو.

نجیب دې ته اړ کړې شو چي د قومي او ژبنیو اړیکو پر بنسټ په ولس کي پراخ کار پیل او پرهمدې بنیاد مسلح قطعات جوړکړي، د دې پرېکړي لاندي لاملونه وو:

- فوځ عملاً ختم شوی وو، د مکلفیت د دوری پر اساس د فوځ جوړول نه ممکن وو او نه مؤثر، د دې په پرتله پر قومي بنیاد او د امتیازاتو په مقابل کي د مسلح ټولګیو جوړول مفید اومؤثر وو.
- دوی پدې مرحلې کي د دعوت لپاره بل مضمون نه درلود، کمونیزم نور په مسکو کي د ختمېدو په حال کي وو، په افغانستان کي خو دوی لا د مخه له

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمونیزم نه خپل برائت اعلان کړي وو او نجیب خو به ویل چي یوازي رېښه ئې نده پرېښې نور نو په مسلمانۍ کي تر ملایانو هم مخکي دئ، دا دی د اسلامي شئونو وزارت ئې جوړکړی او درویشت زره امامانو ته معاش ورکوي...!!

- دوی د مختلفو قومونو د جنګولو او لدې لاري په قدرت کي د پاتې کېدو او یا لږ ترلږه د قوم تر حمایې او سیوری لاندي د ژوندي پاتې کېدو هیله درلوده.

نوموړی قومي قطعات په اوزبکو، پښتنو، هزاره وو او تاجکو کي جوړ شول، پدوی کي تر ټولو مؤثر قوت چي په جګړو کي ئې زیاته ونډه وه د جوزجانیانو او ګلم جمانو په نامه د اوزبکو قطعات وو.

په پښتنو کي جوړ شوي قطعات د شمېر له پلوه کم ا وپه جګړو کي د برخي له پلوه ډېر ضعیف او غیر مؤثر وو. چي وجه ئې یا د امکاناتو کموالی او یا پدوی د رژیم بې باوری او یا په جهادکي د پښتنو زیاته ونډه وه.

په ملي مصالحی زور اچول، یو اړخیز اوربندونه اعلانول، بې طرفانو ته په قدرت کي د فعالی او په زړه پوري برخي ورکولو ډنډوری غږول، د روسي فوځونو په ایستلوکي د نجیب جدي او صمیمانه ونډې ته د خلکو پام رااړول، اسلام ته د وطن د ګوند د وفاداری لپاره تبلیغات کول، مجاهدین په نه پخلاکېدونکو او معتدل ډلو وېشل او له پخلاکېدونکو معتدلو ډلو سره تماسونو او حتی توافقاتو ته مسلسل ګوته نیول، د نجیب د دې مرحلې د تکراری وینا ګانو اساسي ټکي وو.

د اسلامي شئونو وزارت

تاریخ دا خبره ثابته کړي چي د دین او مذهب په خلاف د دین د دښمنانو جګړه په پای کي د دین او مذهب تر نامه لاندي ترسره شوې او د هر مذهبي انقلابي پاڅون د مقابلې لپاره، دین خرڅوونکي ملایان او مکار پیران د الله د لاري د مجاهدینو او واقعی علماوو په خلاف استخدام شوي. فرعون د خلکو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

دین په حامي او له تباهی نه د ټولني په ژغورونکي بدل شوی او موسی د ولس د مذهب دښمن او د فساد عامل ګڼل شوي. د موسی مقابلې ته جادو ګران راغونډ کړی شوي او فرعون ویلي:

وقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونی أَقْتُلْ مُوسی وَ لْيَدْعُ رَبَّهُ إِنی أَخَاف أَن يُبَدِّلَ دِينَكمْ أَوْ أَن يُظْهِرَ فی الْأَرْضِ الْفَسادَ*

غافر: ۲۲

او فرعون وویل: ما پرېږدی چې موسی ووژنم، هغه دې خپل رب مرستې ته راوبلی، وېرېږم چې ستاسو دین بدل نکړي او یا په ځمکه کې فساد خور نشي.

د شئون اسلامي په وزارت کې د مولوی عبدالولی او مولوی عبدالعزیز په څېر په سلها وو ملایان استخدامول او (۲۳۰۰۰) امامانو ته معاش ورکول هماغه کار وو چې فرعون د موسی علیه السلام په مقابل کې وکړ او نجیب د واقعی مجاهدینو او مجاهدو علماوو په خلاف. په شئون اسلامي کې تنظیم شوي دین خرڅوونکي ملایان هماغه وو چې د ظاهرشاه په وخت کې به ئې ویل: خدایه ! د ده ملك او سلطنت دائمي کړي ... د داؤد په وخت کې به ئې د هغه جمهوریت سل په سلو کې اسلامي نظام ګڼلو، د تره کي په هکله به ئې ویل چې عمری عدالت ئې راووست، د نجیب دسر دعا ئې کوله، استاد رباني ئې د اسلامي دولت هغه رئیس شمېرلو چې د اهل حل او عقد له خوا غوره شوی او اوس د طالبانو مشر ملامحمدعمر، امیرالمؤمنین ګڼی اود مجاهدینو په خلاف د جګړې فتواګانې ورکوي.

د اسلامي انقلاب څپانده او مواج بهیر هومره قوي او جرړې ئې په ملت کې هومره ژوري وې او ولس ئې د آرمانونو او شعارونو په حقانیت او د شخصیتونو په ایمان او تقوی هومره پوه شوی وو چې د شئون اسلامي په وزارت کې د څو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استخدام شوو مزدورانو او بې شخصیته دین خرڅوونکو په تبلیغاتو د هغه مخه نیول او ملت ترې بېلول ممکن نه وو.

د خوست فتحه

د مجاهدینو په لاس د خوست فتحه، د رژیم لپاره دوهم سخت ګوزار وو، خوست په څو لحاظه اهمیت درلود:

الف: یو داسې سرحدي ښار وو چې د مجاهدینو لاس ته د هغه په ورتلو سره د جنوب ډېره پراخه ساحه د دولت له کنټرول نه ووته.

ب: د خوست جګړه له رواني لحاظه په یوې داسې جګړې بدله شوې وه چې د کابل رژیم او ټولو پلویانو ئې خپل برخلیك په هغې پورې تړلی ګڼلو.

ج: د کمونست رژیم زیات شمېر مهم افسران او د ګوند غړي په همدې ساحې پورې مربوط وو. په خپله نجیب، د ده د دفاع مخکنی او وروستنی وزیر او... د همدې ولایت اوسېدونکي وو.

د خوست په سقوط سره د رژیم د ملا تیر مات شو. که مجاهدینو د جلال آباد په ځای د روسانو له وتلو سره سم د خوست د نیولو هڅه کړې وی او همداسې د دوی په لاس فتحه شوی وي، نو د کابل رژیم به هیڅکله دومره دوام نه ووکړی.

کابل ته د کارمل راستنېدل

د ۱۳۷۰ کال د سرطان په میاشتې کې په ناڅاپي ډول، له مسکو نه افغانستان ته د ببرك کارمل د ستنېدو خبر خپور شو، ځینو دا ګمان کولو چې ښایي مسکو پدې توانېدلی وی چې د نجیب او کارمل ترمنځ اختلاف ختم کړي او له حالاتو سره د مقابلې لپاره د دوی پلویان په یوه صف کې سره ودروي. ځینو نورو ګمان کولو چې د سرطان د بیماری په وجه، هغه له خپل ژوند نه مأیوسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوی او د همدې لپاره هېواد ته راستون شوی. خو په حقیقت کې د ده د راستنېدو اصلي وجه دا وه چې:

- د نجیب په خلاف په ګوند کې مخالفت خپل اعظمي حد ته رسېدلی وو.

- روسانو چې د ۱۹۸۲ کال د مي په میاشتې کې د کومې کودتا یا انقلاب نه پرته، فقط له مسکو نه په کابل کې د روسي قواوو عمومي قوماندان ته د یوه سرې هدایت په نتیجه کې، کارمل له ارګ نه د تورو شیشو په موټر کې وایست او تر ډېرو ورځو، هیڅوک، حتی د مرکزي کمیټې غړې نه وو خبر چې ببرک چیرته دی!! او د ده په ځای ئې نجیب د واکمنۍ په تخت کېښېنولو او ارګ ته له داخلېدو نه وروسته ئې د مرکزي کمیټې غړې پدې خبرکړل چې لدې وروسته، نجیب جمهور رئیس او د حزب منشي دی، وجه ئې دا وه چې مسکو ګمان کولو ببرک کارمل پدې خاطر ناکام او د مقاومت له مقابلې نه عاجز دی چې د ګوند او فوځ پښتانه غړې لده سره مرسته نکوي او د افغانستان ټولنیز جوړښت د دې اجازه نه ورکوي چې د ده په شان کوم کس د هېواد جمهور رئیس وي، په کار ده نجیب راوړاندې کړو او پدې ترتیب د افغاني ټولنې اکثریت قانع کړو، خو اوس ټول هغه ګوندې غړې او د فوځ افسران، یا شړل شوي او یا بندیان شوي چې د دوی په خاطرکارمل په نجیب بدل شوی وو.

- د دولت، ګوند او فوځ ټول حساس پستونه، په مرکز او ولایاتو کې د ببرک د پلویانو په لاس کې وو، دوی غوښتل چې په مناسب وخت کې نجیب له صحنې لرې او د ګوند اصلي مشر راوړاندې کړي. دا د دوی ډېره مخکنۍ پرېکړه وه.

نبي عظیمي د خپل کتاب په ۱۵۸ مخ کې هغې ته داسې اشاره کوي: "ده (عبدالوکیل) وویل: زه غواړم چې د اردو د مسلحانه قیام په اړه ستاسو او د ۱۴ فرقې د ملګرو لخوا، ملګري ببرک کارمل ته اطلاع ورکړم. څه فکرکوې؟ آیا کولی شې هلته د خپلې فرقې استقلال اعلان کړې او زموږ له غوښتنې سره سم د کابل په لور وخوځېږې؟ څو شېبې مې له ځان سره فکر وکړ دا ځکه چې د لومړی ځل لپاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

مي په حزب کي د انشعاب او له خلقیانو سره د عدم روغي جوړي سندره اورېده، د هغي شېبې احساسات هیڅکله نشم هیرولی، خو چاره نه وه، یو تریخ حقیقت وو چي باید قبول کړي مو وی... زموږ ترمنځ رمز او شفر وټاکل شو او پرېکړه مو وکړه چي د تلفون او یا قاصد په لاس باید دا شفر ماته ورسېږي ترڅو خپل کار پیل کړم."

د دوی پلان دا وو چي له اقدام نه د مخه باید د ځینو ډلو او قومندانانو سره داسي خبري وکړي چي ګواکي د دوی اقدام به د دغو ډلو په نفع وي او راتلونکی حکومت به د دوی په مشوره جوړوي، ترڅو د اقدام په وخت کي د دغو ډلو له خوا، نه یوازي مخالفت ونشي بلکي نتائجو ته ئې هیلمند وي.

خو د هېواد سیاسي او نظامي وضعیت او یو به بل پسې خاصي پېښې د دې باعث شوې چي د نجیب تر استعفی پوري، د مؤثر اقدام موقع ترلاسه نکړي، جنرال نبي عظیمي د خپل کتاب "اردو و سیاست" په **۵۲۵** مخ کي لیکي: "عبدالوکیل د خارجه چارو وزیر د مخکنیو تماسونو نه وروسته په **۱۳۷۱/۱/۲۷** د داکتر نجیب "چی تر دې نېټې لا جمهور رئیس وو" په مشوره او اجازه پروان ته ولاړ او له مسعود سره ئې ولیدل مسعود د ده دروند استقبال وکړ. پدې وخت کي د وکیل او د اجرائیه بیورو طرحه ورته او د رأیو په اتفاق داسي وه:

له مجاهدینو خاصتاً مسعود سره د ائتلافي حکومت تشکیلول. که نور له ائتلافي حکومت سره موافق نه وو د ګلبدین حکمتیار په خلاف ګډه جبهه جوړول او د کابل ښار له شا او خوا نه د هغه ایستل او د قدرت مساویانه وېش"

هغه په **۵۲۲** مخ کي لیکي: "عبدالوکیل له تلویزیون سره د خپلي مرکې له لاري وویل: ټول تنظیمونه حاضر دي چي د کابل له دولت سره ائتلاف وکړي او یو پراخ بنسټه ائتلافي دولت جوړ کړي، لدې کبله د ده په ګمان د ملل متحد د پلان د تطبیق ضرورت نشته. هغه وویل: یوازي حکمتیار لاتراوسه له دولت سره د ائتلاف مخالف دی" هغه وروسته په همدې مخ کي لیکي: "مزدك، کاویاني او

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکیل راتلونکې ته په امیدوارۍ سره کتل او مسعود ئې قهرمان ګڼلو، ما پوښتنه وکړه: څومره په مسعود اعتماد کولی شو؟ کاویاني او مزدك جواب راکړ: مسعود خپل رقیب حکمتیار ته د ماتې ورکولو لپاره هر راز سازش او روغې جوړې ته تیار دی!! او پدې هکله هیڅ تشویش ندی پکار!!"

په ۲۳۰ مخ کې لیکي: پدې وخت کې یوازې لوی درستیز آصف دلاور وو چې د جګړو سوق او اداره ئې په لاس کې وه، نور د رباني او مسعود په شمول په کاریز میر او خیرخانې کې اوسېدل، ویل کېږي چې رباني په شپو ورځو د دکو په یوه تاکوې کې اوسېدو. شورای نظار بې روحیې وه، یوازې د جنرال دوستم افرادو او سابقه نظامي قطعاتو اوچته روحیه درلوده او مقاومت ئې کولو. دلاور وایي: له حکمتیار سره د یوې پرېکندې جګړې لپاره عملیات پیل شول، حکمتیار مقاومت کولو او زموږ د قطعاتو مخکې تګ کم وو خو بلآخره د ده مقاومت مات شو او موږ برې ته نږدې شوو، د ده افرادو د لومړي خط مورچلې پرېښودې، حکمتیار خپله ماته احساس کړه او بیا ئې د اوربند وړاندیز وکړ، دلاور وویل: مجبور شوم له رباني سره وګورم او هغه ته ووایم چې عملیات باید ادامه وکړي ترڅو حکمتیار تسلیم شي خو رباني وویل: لوی درستیز صاحب! زه اختیار نلرم، د بهرنیو دوستانو تر فشار لاندې یم! او پدې ترتیب یو ځل بیا حکمتیار روغ رمټ خلاص شو. دلاور وویل: که یوه ورځ نور هم عملیاتو ادامه کړې وی زموږ ځواکونو چهارآسیاب نیولو او د کابل په شا او خوا کې جګړه د تل لپاره پای ته رسېدله"

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بینن سیوان هڅې

له یوې خوا د ملل متحد د سرمنشي د خاص استازي بینن سیوان په ذریعه، د غیرمستقیمو خبروآترو له لارې د مجاهدینو او کابل رژیم ترمنځ د توافق لپاره هڅه کېده، هغه په لومړی سرکې په ائتلافي حکومت ټینګار کولو، خو زموږ د عدم توافق په نتیجه کې، هغه نجیب پدې قانع کړو چې مجاهدین ائتلافي حکومت نه مني باید په غیرائتلافي مؤقت حکومت توافق وشي، زموږ طرحه دا وه:

- د مخامخ خبروآترو نه پرته دې نجیب د خپلې استعفی له اعلان سره توافق وکړي.

۲ – د غیر متنازع فیها شخصیتونو څخه دې یومؤقت حکومت جوړ شي.

۳ – له فوځ او پولیس نه پرته دې ټول مسلح قطعات منحل شي.

۴ – د مؤقت حکومت په دوران کې دې د یوه مستقل انتخاباتي کمیسیون په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذریعه په شپږو میاشتو کې انتخابات ترسره شي.

له دې طرحې څخه زموږ اهداف دا وو:

الف: د نجیب له استعفی سره سم کمونستي نظام او د وطن گوند متلاشي کېږي او کمونستانو ته د یوه منظم قوت په توگه پاتې کېدل گرانېږي.

ب: د کمونست رژیم اصلي جنگي ځواک، ملېشې او د خاد قطعات وو، فوځ عملاً ختم شوی وو، د دغو قطعاتو د انحلال په نتیجه کې د کمونستانو وروستی منظم جنگي قوت ختمېږي.

ج – عبوري حکومت ته د قدرت د انتقال په وجه هم د مجاهدینو تر منځ د جگړې احتمال پای ته رسېږي او هم د سازشونو مخنیوی کېږي.

د: په انتخاباتو سره به قوي مرکزي حکومت جوړېږي او په قومونو، مذهبي فرقو او سیاسي ډلو د قدرت د وېش نزاع به پای ته رسېږي.

غربي ځواکونو او په دوی پورې تړلو حلقو په ظاهر کې لدې طرحې سره توافق ښودو، خو په پټه ئې له مسکو سره د یوه ائتلافي حکومت د جوړولو هڅه کوله، داسې ائتلافي حکومت چې د ببرك پلویان به ئې د دوی د خوښې ډلو سره جوړوي، مسکو او واشنگټن، ایران، پاکستان، سعودی اوهند به د دې حکومت ملاتړ کوي او کومه افغاني ډله چې لدې حکومت سره مخالفت وکړي باید تر شدید فشار لاندې ونیولی شي، د هېواد د ننه او بهر، د داسې ائتلافي جبهې د جوړولو او د سیاسي ډلو او گاونډیو هېوادونو د اقناع لپاره، جدي لیدنې کتنې رواني وې، ځینو ډلو په آگاهانه توگه او د بهرنیو هېوادونو د فشار په وجه او ځینو په بې خبرۍ کې لدې بهیر سره مرسته او ملگرتیا وکړه.

رباني ناڅاپه سعودی ته د سفر په نامه بهرته ولاړ او په همدې سفر کې ئې له روسانو سره ولیدل او د مسعود معاهدې ئې توثیق کړې، پاکستان ته له راستنېدو وروسته، په یوې گډې جلسې کې یوه پاکستاني مسئول ترې پوښتنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړه چي " استاده مور خبر کړه چي چیرته تللی وې؟" هغه وارخطا شو ، شونډې ئې ورپېدی او فقط دومره ئې وویل چي په مور شك مه کوئ !"

له روسانو سره د رباني او مسعود توافقات په لاندي خبرو وو:

- د وطن گوند ټول موجود غړي به په خپلو خپلو رسمي دندو کي پاتې کېږي.
- د افغان فوځ د افسرانو روزنه به د پخوا په څېر په روسیه کي ترسره کېږي او د فوځ وسله به روسي وي.
- د افغاني بانك نوټونو د چاپ کار به د مخکنی معاهدې سره سم د تل لپاره په مسکو کي ترسره کېږي.
- د اتحاد جماهیر شوروي سرحدات به محترم گڼل کېږي.
- پدی سیمي کي به د مسکو له دوستانو سره د دوستي او له مخالفینو سره د مخالفت سیاست اعمالېږي "یعنی له هند سره دوستي او له پاکستان سره مخالفت"

داسي معلومېږي چي خوارکی بینن سیوان پدې نه وو پوه چي اصلي خبره څه ده او څنگه دی د مجاهدینو د اغفال لپاره استعمالېږي. بینن سیوان ته د امریکا او روسیې لخوا دا وظیفه ورکړي شوې وه چي که مجاهدینو له ائتلافي حکومت سره موافقه ونکړه نو د مؤقت حکومت تر څنگ باید په پټه داسي نظامي شوری جوړه شي چي رئیس به ئې د نجیب د ځواکونو قومندان جنرال نبي عظیمي وي. د جمعیت په شمول ځینو ډلو دا طرحه منلی وه، نجیب هم لدې طرحی سره موافقه کړې وه. جنرال نبي عظیمي په خپل کتاب (اردو و سیاست) کي دا خبره په ډاگه کړې.

د مؤقت حکومت په سر اکثرو افغاني ډلو موافقه وکړه او د کابینې د غړو لست ئې جوړ او بینن سیوان ته ئې وسپارو. دوو ډلو چي یا له اصل توطئې نه بې خبره وو او یا وظیفه ورکړي شوې وه، لدې طرحی سره مخالفت اعلان کړ، خو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی مخالفت ته خاص اهميت ورنکړي شو.

رباني چې له پټ جريان نه واقف وو په ظاهر کې ئې لدې طرحی او د مؤقت حکومت د کابينې د غړو له لست سره خپله موافقه اعلان کړه. د کابينې غړو ته بلنه ورکړې شوه چې له بېنن سيوان سره يو ځای کابل ته د تلو لپاره ځانونه اسلام آباد ته راورسوي. که څه هم نجيب د خپلو ځينو ملګرو په شمول لدې سره موافقه کړې وه چې قدرت دغه مؤقت حکومت ته انتقال کړي، خو د وطن ګوند د مرکزي کميټې، په هغې وروستۍ غونډې کې چې د بېنن سيوان په موجوديت کې دائره شوه، پدې هکله جدي مشاجره راولاړه شوه. محمود بريالي، نبي عظيمي، وکيل، آصف دلاور، کاوياني، مزدك او د ببرك نورو پلويانو د بېنن سيوان له طرحی سره مخالفت وکړ، جنرال نبي عظيمي په ډېري تندي لهجې، نجيب تهديدکړ او وئی ويل: غير ائتلافي حکومت ته د قدرت انتقال، د وطن له ګوند سره خيانت دی، زموږ موجوديت او ژوند به څوك تضمينوي؟ که موږ په قدرت کې شريك نه وو هيڅ څوك، د ملل متحد په شمول د وطن د ګوند د غړو ژوند نشي تضمينولي، د مزار تجربې وښوده چې ائتلاف هم ممکن دی او هم زموږ په ګټه.

د غونډې وضعه هومره متشنجه شوه چې بېنن سيوان له نجيب نه وغوښتل چې لده سره يوځای مجلس ترك کړي، نجيب له غونډې نه ووت، په وضعيت پوه شوی وو، په کابل کې پاتې کېدل ئې ځانته خطرناك ګڼل، غوښتل ئې له بېنن سيوان سره د ملل متحد په طيارې کې له هېواد نه ووځي، خو د کابل له هوايي ډګر نه راستون کړي شو، چانس ورسره ياری وکړه او پدې وتوانېدو چې د ملل متحد دفتر ته پناه يوسي. د ببرك پلويانو عملاً د قدرت واګې په لاس کې ونيولې، يعقوبی د خاد وزير، د نجيب له محدود شمېر نورو پلويانو سره په قتل ورسېدو، د کابل د ادارې لپاره داسې څلور کسيز هيئت اعلان شو چې‌جنرال نبي عظمي، جنرال آصف دلاور، د خاد د وزارت معين يارمحمد او د کورنيو چارو د وزارت معين عظيم زرمتي ئې غړي وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په همدې وخت کې په اسلام آباد کې د تنظیمونو د مشرانو او نمایندګانو غونډه وه، زه لا دمخه د کابل په لوري خوځېدلی وم، زما په ځای هلال صاحب، پدې غونډې کې برخه اخیستې وه، د غونډې په منځ کې ربانی ته د خط په ذریعه اطلاع ورکړې شوه چې په کابل کې داسي بدلون راغلي، هغه له غونډې نه ووت، څو شېبې وروسته بېرته غونډې ته راستون شو او وئې ویل: نور نو جلسې ته ضرورت نشته، په کابل کې قدرت مجاهدینو ته په لاس ورغلی او نجیب بندي شوی، په همدې وینا ئې غونډه پرېښوده او د غونډې له ځای نه په منډه ووت، خو یو ساعت وروسته پداسي حال کې بېرته راستون شو چې په څېرې کې ئې د خفګان او شدید تشویش نښې له ورایه څرګندي وې، وجه ئې داوه چې ده ته ویل شوي وو چې د ده ائتلافي ملګري به قدرت تر لاسه کوي او مخامخ او له کوم ځنډ نه پرته به ئې‌ده ته سپاری خو د کابل د ادارې لپاره د څلورکسیز هیئت اعلان مشوش کړي وو.

د نجیب استعفی

د نجیب د اقتدار په وروستیو شپو ورځو کې د هېواد حالات داسي وو:

کابل د مجاهدینو تر محاصرې لاندي وو، د روسانو مالي مرستې متوقف او نظامي مرستې ئې محدودې شوې وې، د خوراکي او سوند موادو بیه خپلې لوړې پورې ته اوچته شوې وه، رژیم حتی د نظامي پرسونل د معاش له ورکړې نه عاجز وو، د نظامي وسائطو لپاره ئې‌کافي تیل نلرل، اردو عملاً متلاشي شوی وو او ځای ئې د ملیشو هغو ځواکونو ته تخلیه شوی وو چې اجیر جګړه ماران وو او د غارت او تالان لپاره جنګېدل او د جګړو له لاري اکمالېدل، کارئې دا وو چې په مفتوحه سیمو کې تالان ګډ کړي او له همدې لاري تغذیه او اکمال شي. د دولت د جنګي پرسونل روحیه ډېره مړاوې او د وطن ګوند د ملکي او نظامي غړو په لیکو کې شدید اختلافات راولاړ شوي وو، د حاکم حزب یوې ډلي غوښتل چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

قدرت يوه داسي مؤقت حکومت ته انتقال شي چي د ملل متحد له لاري له مجاهدينو سره د تفاهم په نتيجه کي جوړېږي، بلې ډلې له ځينو جهادي تنظيمونو سره د ائتلافي حکومت په جوړولو ټينګار کولو.

نجيب هم په لومړی سرکي په ائتلافي حکومت اصرارکولو خو کله چي د ائتلافي حکومت په اړه ټولي هڅي ناکامي شوې نو ناچار شو چي مؤقت حکومت ته د قدرت د انتقال له طرحی سره موافقه وکړي. هغه په ۲۸/ ۱۲ / ۱۳۷۰ د چهارشنبې په ورځ دا موافقه اعلان کړه، خو د ببرک پلويانو لکه عبدالوکيل، جنرال نبي عظيمي، محمود بريالی، جنرال آصف دلاور او نورو لدې مفکوری سره مخالفت وکړ او د يوه داسي ائتلافي حکومت په جوړولو ئې ټينګار وکړ چي له جمعيت اسلامي او نورو منځ لارو ډلو سره به ئې جوړوي. په نظامي او ملکي اداراتو کي د چارو واګي عملاً د همدې دوهمي ډلې په واک کي وې، ملېشې هم لدوی سره ملګري وې.

نجيب چي د خپلو مخالفينو په ټکولو او له صحنې نه په لېري کولو کي ناکام شو، د جنرال دوستم د ترور منصوبه ئې هم شنډه شوه، نو مجبور شو چي د سه شنبې په ورځ ۲۵ / ۱ / ۱۳۷۱ خپله استعفی اعلان کړي.

د نجيب په استعفی سره د دولت ټول واك د ببرك د پلويانو په لاس کي پرېووت. دوی د احتمالي پېښو سره د مقابلې په خاطر او د دې لپاره چي د دولت تر تسلط لاندي منطقو مخصوصاً په کابل باندي د دوی سلطه قايم پاتې شي او د نظام د کامل متلاشي کېدو مخنيوی وکړي، د هغو ډلو سرتېري ئې‌کابل ته راانتقال کړل چي په يوې ائتلافي جبهې کي لدوی سره ملګري شوي وو. کابل ته د دغو سرتېرو د انتقال کار په ۱۳۷۰/۱۲/۲۵ عملاً پيل شوی وو او اکثره ئې د کابل د جنوبي کمربند په هغو پوستو کي ځای په ځای شوي وو چي د حزب اسلامي د ځواکونو د مخنيوی لپاره احداث شوې وې. په ولاياتوکي ټولو ملکي او نظامي مسئولينو ته ويل شوي وو چي د ائتلافي جبهې ملاتړ وکړي، که په

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوازي سر د ښارونو له ساتني نه عاجز شول نو له خپلو ائتلافي انډيوالانو نه دي مرسته وغواړي. د حزب اسلامي له جبهاتو نه پرته د هري ډلي افراد له ځان سره ملګري کولی شي. پدې ائتلافي جبهې کي د ببرك له پلويانو سره د دوستم، سيد منصور نادري د اسماعليانو مشر، د وحدت حزب او شوراى نظار ملګري وو، په ائتلاف کي د جنګي قوت له لحاظ د شوراى نظار ونډه ترټولو کمه وه.

د کمونستانو پلان دا وو چي نظامي ځواك او د ښارونو امنيت او اداره د دوی د ځواکونو په لاس کي پاتې شي او ائتلافي انډيوالان يوازي په ځينو سياسي او اداري دندو کي مصروف کړي. د ائتلاف د دې خطرناکي توطئې اصلي لوبغاړو د ايران اسلامي جمهوريت ته دا ډاډينه ورکړې وه چي دوی د پاکستان د جدي مخالفت او له ايران سره د کلکي دوستي او ملګرتيا اراده لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حزب اسلامي طرحه

حزب اسلامي غوښتل چې په يوه داسې مؤقت حکومت توافق وشي چې ټولو جهادي ډلو ته د منلو وړ وي او دې حکومت ته په سوله ايز شکل قدرت انتقال او بيا په شپږو مياشتو کې انتخابات ترسره شي او دا هڅه ئې کوله چې ټولې ډلې پدې قانع کړي چې اقتدار ته د رسېدو لپاره د کودتاګانو، سازشونو او له کمونستانو سره د ائتلاف لار غوره نکړي او د کمونستانو ترخې تجربې ونه آزمويي او په مؤقت حکومت کې دې د خاصې برخې لاس ته راوړو هڅه ونکړي بلکې دا دې ومنې چې مؤقت حکومت دې لداسې شخصيتونو نه جوړ شي چې ټولو ډلو ته د منلو وړ وي او دا خبره دې د يوه اصل په حيث قبول کړي چې د تنظيمونو برخه او د شخصيتونو وزن او حيثيت دې د انتخاباتو له لارې او د ولس لخوا وټاکل شي، مشران دې تر انتخاباتو انتظار وکړي او د انتخاباتو له لارې دې په حکومت کې داخل شي. موږ پدې باور وو چې يوازې پدې ترتيب د خپل منځي جګړو، کودتاګانو، سازشونو او د بهرنيو په مرسته قدرت ته د رسېدو د ټولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناروا هڅو مخنیوی کولی شو. خو هغه کورني او بهرني ځواکونه چې د مجاهدینو په لاس د یوه اسلامي حکومت له جوړېدو نه وېرېدل، پدې هلوځلو بوخت وو چې لومړی دي له کمونستانو سره یوه ائتلافي اداره جوړه شي، داسې چې واګې به د کمونستانو په لاس کې وي که دا کار میسر نشو نو په یوه داسې حکومت دې توافق وشي چې له غرب پلوه بې طرفانو او منځ لارو نه جوړ شوی وي، حزب اسلامي د دې توطئې د شنډولو لپاره دا طرحه وړاندې کړه:

- نجیب دې استعفی وکړي.
- جهادي ډلې دې په یوه داسې مؤقت حکومت توافق وکړي چې له غیر متنازع فیها شخصیتونو نه جوړ شوی وي او ټولو ته د منلو وړ وي، دا شخصیتونه کولی شي احزابو ته منسوب وي خو مشروط پدې چې د نورو په خلاف تعصب ونلري، د دوی د سوابقو، اسلام ته د تعهد او له کمونستانو سره د عدم ملګرتیا په اړه هیڅ ډله پدوی اعتراض ونلري.
- ملېشې چې د کمونست رژیم اصلي جنګي ځواک دی باید منحل شي او د دوی وسلې دې اردو ته انتقال شي.
- د کابل ښار امنیت دې د پولیسو ځواک ته وسپارلی شي.
- قدرت دې په سوله ایز ډول دې حکومت ته انتقال شي.
- په شپږو میاشتو کې دې عمومي انتخابات تر سره شي.

له مولوی خالص او استاد سیاف نه پرته ټولو ډلو لدې طرحې سره توافق وکړ، د کابینې د غړو لست جوړ شو، کاپی ئې بینن سیوان د ملل متحد د سرمنشي خاص استاځي ته وسپارلی شوه، نجیب له خپلې استعفی او مؤقت حکومت ته د قدرت له انتقال سره توافق وکړ، د کابینې غړي په اسلام آباد کې راغونډ شول، ترڅو له بینن سیوان سره یو ځای کابل ته ولاړ شي، خو دا پروسه د ببرك پلویانو د کې جی بی په اشاره مختل کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رباني په لومړی سر کې دا طرحه ومنله او د کابینې د غړو لست ئې په ۱۳۷۱/۱/۲۷نېټې امضاء کړ، خو څو ورځې وروسته او پس له هغه چې د ببرک پلویانو ډاډه کړ چې دوی د نجیب په خلاف د اقدام اراده لري، له خپلې ژمنې په شا شو او پدې ئې اصرار پیل کړ چې په مؤقت حکومت کې باید مشران برخه واخلي، مقصد ئې دا وو چې په کابل کې د ائتلافي جبهې له خوا کودتا کېږي، دوي ته په حکومت کې په زړه پوري برخه ورکول کېږي، پکار ده دا برخه د جهادي تنظیمونو د ګډې پرېکړې په نامه ترلاسه کړي نه د ائتلافي جبهې لخوا د کودتا تر نامه لاندې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېښې

د شمال پېښې او د ببرك د پلویانو لوبه

په شمال کې د نجیب او د ده د ګوندي مخالفینو ترمنځ اختلاف، ورځ په ورځ زیاتېدو، نجیب غوښتل جمعه اڅك د دوستم په مقابل کې تقویه کړي، د ببرك پلویانو دا هڅه کوله چې جمعه اڅك او د نجیب نور پلویان له مزار نه لېرې کړي او د ټول شمال واګې د دوی په لاس کې پرېوځي، د مزار ستراتیژیك اهمیت هومره وو چې په ټول هېواد د تسلط لپاره باید مزار د دوی په واك کې وي، د دوستم تهدیدونو، له مجاهدینو سره د ده ارتباطاتو اوپه کابل کې د ببرك د پلویانو ټینګار، نجیب دې ته اړ کړ چې جمعه اڅك او د ده ټیم، له مزار نه کابل ته راوغواړي او مزار جنرال دوستم ته پرېږدي. جنرال دوستم پدې قانع شو او له مجاهدینو سره د ده ارتباطات ساړه شول.

د مخالفت په وخت کې هغه تر ټولو د مخه د حزب وحدت له مشر عبدالعلی مزاری سره تماس ونیولو، بیا ئې موږ ته هیئتونه راولېږل او وروسته ئې له مسعود سره خبرې وکړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغه پیغامونو ته زموږ لیکلی او شفاهی ځواب دا وو چې نجیب د جګړې په دوام اصرار کوي، د دې پروا نلري چې د ده د اقتدار لپاره به تر کله وینې توئېږي، ترڅو نجیب له اقدار نه لېرې نشي او ځای ئې یوه مؤقت حکومت ته تخلیه نشي جګړه به دوام کوي. هغه ځواکونه چې نه غواړي د افغان ولس د وینو په مزید تویولو کې د نجیب ملګرتیا ته دوام ورکړي باید له دولت نه رابېل شي، له جګړې نه لاس واخلي، د خپل ملت په خواکې ودرېږي او له مجاهدینو سره ملګري شي، که څوك دا کار وکړي یا ئې ونکړي دا رژیم به حتماً نسکورېږي، د رژیم د بقا ټول امکانات ختم شوي.

له مزار نه د جمعه اخك او د ده د ملګرو له لېرې کولو نه وروسته، نجیب خپلې غلطی ته متوجه شو، پس له لنډې مودې ئې هغوی بېرته مزار ته له پوره صلاحیت او امکاناتو سره ولېږل. جنرال دوستم ته د مجاهدینو په ګډون د یوه مسلحانه قیام نه پرته بله لار نه وه پاتې، په مزار د حملې لپاره تیاری ونیولی شو، په حملې کې د دوستم، منصورنادري او د حزب وحدت د ځواکونو په څنګ کې د جمعیت محدود شمېرکسانو برخه واخستله، مزار د دوی په لاس کې پرېوتو، جمعه اخك له خپلو ځینو ملګرو سره اسیر شو، له یوې خوا د وحدت حزب او له بلې خوا جمعیت، بی بی سي ته وویل چې مزار دوی نیولی او جنرال دوستم لدوی سره یوځای شوي، خو په حقیقت کې دواړه له دوستم سره ملګري شوي وو او مزار عملاً د دوستم او د ببرك د پلویانو په لاس کې وو.

له کابل نه جنرال نبي عظیمي د یوه هیئت په سرکې مزار ته ورسېدو د سخی د جنډې د پورته کولو مراسم د نوموړی هیئت په وړاندې تر سره شول او راپور ئې کابل راډیو خپورکړ او پدې ترتیب د مزار د فتحی حقیقت، هرچا ته ښه معلوم شو، مخصوصاً د مزار د نیولو مدعی غولول شوو فاتحینو ته !!

د جبل السراج معاهده

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مزار تجربه، د جنرال نبي عظیمي او د "ملګرو" له نظره کامیابه تجربه وه! د ائتلاف تجربه، داسي ائتلاف چي هر څه ئې دوي ته سپارلي، واکمني، وسائل، په قوم کي اعتبار او په ائتلاف کي جهادي انډیوالانو ته د یوه لوی ښار د نیولو داسي تش په نامه افتخار په لاس ورغلی چي پنځمه ورځ هر څوك د هغه په حقیقت پوه شوي.

دا کامیابه تجربه باید په کابل کي هم تکرار شي، جنرال نبي عظیمي حق لري چي د مرکزي کمیټې په غونډې کي د نجیب د هغه نظر مخالفت وکړي چي ویل ئې "قدرت دي مؤقت حکومت ته انتقال شي" او په ډاډ او اطمئنان سره ووایي چي د مزار د تجربې مطابق ائتلافي حکومت د حل لاره ده !!!

د جبل السراج د معاهدې ترشا، اساسي هڅوونکی عامل همدا وو، د دې معاهدې لپاره په جبل السراج کي مسعود، دوستم، د حزب وحدت هیئت او د ببرك د پلویانو هیئت راغونډ شول او په لاندي ټکو ئې توافق وکړ:

- د نجیب واکمني پای ته رسول.
- د یوې داسي شل کسیزی شوری تشکیل چي مسعود به ئې رئیس او سیدمنصور نادري به ئې معاون او په ائتلاف کي شامل ډلي به د تساوی په بنیاد په هغې کي غړیتوب لري.
- د راتلونکي حکومت صدراعظم به عبدالعلی مزاري، د دفاع وزیر به جنرال دوستم او د خارجه چارو وزیر به عبدالوکیل وي، د فوځ ټول قطعات به په خپل حال پاتې وي.
- لومړی به په شمال کي ګډې ادارې جوړېږي، وروسته به د کابل لپاره وروستی اقدام کېږي.
- په کابل کي په د شورای نظار او حزب وحدت یو شمېر مسلح کسان د دوستم د قطعاتو تر څنګ او د هغوی په جامه کي ځای په ځای کېږي. د غونډې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

پای کې، یو ځل بیا یوه بل ته د دوستي لاسونه او په خپلو ژمنو د ودرېدو اطمئنان ورکړي شو.

د دې مرحلې د جریاناتو په حقایقو د پوهېدو لپاره ښایي له هغو خبرونه خبرېدل به ډېر حقایق تاسو ته روښانه کړي چې ۱۳۷۵ کال د سنبلې په میاشت کې زما او مسعود تر منځ، زما په موټرکې تر سروبی پورې د سفر په جریان کې شوي:

ما ورته وویل: په یوه وخت، په دوو جبهو کې جګړه، نه موږ ته مفید ده او نه ممکن، باید له یوه طرف سره حتماً روغه جوړه وکړو.

مسعود: دوستم ډېر خود غرضه او بې اعتباره انسان دی.

ما ورته وویل: له موږ سره ئې تر اوسه په خپلو ژمنو عمل کړي.

مسعود: زه به د یوه جریان په هکله معلومات درکړم ترڅو درته څرګنده شي چې دوستم څومره بې اعتباره انسان دی: موږ توافق کړي وو چې په شمال کې به زموږ افراد د ولایاتو په مراکزو کې ځای په ځای کېږي او ګډې ادارې به جوړوو، ما د بدخشان قومندانانو ته وویل چې د جنرال دوستم له قومندان سره، چې نوم ئې رانه هیر شوی، تماس ونیسي.

ما وویل: جنرال همایون فوزي؟

مسعود: هو جنرال فوزي، خوکله چې زموږ قومندانانو له هغه سره خبره وکړه، ځواب ئې ورکړ چې ما ته تر اوسه پدې هکله خاص هدایت ندی راکړي شوي، له دوستم سره مې د مخابرې له لارې خبره وکړه، هغه راته اطمئنان راکړ چې زه جنرال فوزی ته همدا اوس هدایت ورکوم، خو ما ته د مخابرې د کشف شبکې اطلاع راکړه چې دوستم، فوزی ته هدایت ورکړ چې د مسعود قومندانان په خبروآترو مصروف وساته، خپل استحکامات ونیسه، هیچاته اجازه مه ورکوه چې فیض آباد ته داخل شي. همدا راز له جمعه اڅك سره د ده د اختلاف د تشدید په وخت کې ده له موږ سره د ګډ کار تعهد وکړ، خوکله چې نجیب، جمعه اڅك له

(c) ketabton.com: The Digital Library

مزار نه تبدیل کړ، رابطه ئې له موږ سره قطع شوه، بیا د مزار له نیولو نه وروسته هغه یوځل بیا له کابل سره روغه جوړه وکړه او د جنرال نبي عظیمي په مشرۍ له کابل نه هیئت ورغی او د سخی جنډه د همدې هیئت په لاس اوچته شوه!!

د همدې سفر د خبرواترو په یوه بل پړاو کې هغه غوښتل د کابل د سقوط په پېښه کې خپل رول توضیح او توجیه کړي، وئی ویل: د نجیب له سقوط نه مخکې موږ ته د فوځ د افسرانو مراجعه دومره زیاته شوه چې ما به له جنرالانو نه پرته له بل چا سره نه کتل !! ماترې پوښتنه وکړه: لکه څوک؟

هغه په خپل ذهن فشار راوور، له څه ځنډ نه وروسته ئې د جنرال عیسی خان (د لسمې فرقې قومندان) په شمول د دریو جنرالانو نومونه واخستل.

ما ورته وویل: باور وکړه چې د دغو جنرالانو، ډېر د مخه له موږ سره ارتباطات ټینګ او د نجیب تر سقوط پورې ئې له موږ سره تماس درلود، خو موږ پوهېدو چې دوی د ببرک پلویان دي او غواړي د هغه لپاره څه وکړي.. ببرک د همدې لپاره له مسکو نه په ناڅاپي ډول وطن ته راستون شوی وو.

مسعود، نابېره په یوې داسې خبرې اعتراف وکړ چې زه ګمان نکوم بل چاته به ئې افشا کړې وي، وئې ویل: په آخر کې زه هم دې خبرې ته متوجه شوی وم، د همدې لپاره په هغې غونډې کې چې جنرال دوستم له ګڼ شمېر جنرالانو او ځینو جهادي قومندانانو سره، پداسې حال کې، په پروان کې زما قرارګاه ته راغلي وو چې زه ئې نه ووم خبرکړې، ما ټولو ته وویل: پدې غونډې کې باید ټول دا خبره په څرګندو الفاظو وکړو چې ببرک یو ملي خائن دی، ټولو سرونه کوز واچول، هیچا څه ونه ویل، په پای کې ستاسو یوه قومندان، انجنیرمهدی وویل: آمرصاحب اوس د دې خبرو وخت ندې، ډېر مهم مهم ملیتي مسائل په مخ کې لرو، د ملیتونو د حقوقو د ټاکلو وخت دی، دا مسئله باید د هرڅه نه زیات په پام کې ولرو !!

په کابل د حملې ګوابښ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جهاد او اسلام په خلاف، د دغې خطر ناکې توطئې له اسرارو څخه له خبرېدو وروسته، د پاکستان غونډې راته عبث او غولوونکې بربښېدې، د سپینې شګې له لارې مې د لوګر په لورې حرکت وکړ، دوه کاره مو وکړل:

- ټولو جبهاتو ته مو لارښوونه وکړه چې د ولایاتو د پاتې مراکزو د نیولو لپاره باید له صالح مجاهدینو سره له تفاهم نه وروسته ګډ اقدام وکړي او مجاهدین د ائتلاف په خطر ناکو عزائمو او عواقبو پوه کړي.
- کمونستانو ته مو دا خبره اعلان کړه چې یا به د ثور له اوومې نه د مخه له قدرت نه بلاقید او شرط لاس اخلي او د کابل امنیت به د کابل د شا او خوا مهمو قومندانانو هغې شورى ته سپارى چې لست ئې اعلان شوي، یا دې پر کابل د لویې حملې انتظار وکړي.

مخکې له هغه چې ولایتونه، ائتلافي جبهې ته په لاس ورشي د مجاهدینو د عملیاتو په نتیجه کې د هېواد په جنوب او شرق کې، ګڼ شمېر مراکز د مجاهدینو په لاس فتحه شول، خو متأسفانه په شمال او غرب کې، د مجاهدینو د غفلت په وجه ځینې ولایات د ائتلاف په لمن کې پرېوتل، هرات، غزني، کندهار او میدان ښار هم پدې جمله کې وو. ننګرهار، لغمان، لوګر، پکتیا، هلمند، فراه، نیمروز، غور، بادغیس، کاپیسا، بغلان، کندز، زابل او ارزګان د مجاهدینو په لاس فتحه شول پکتیکا، خوست، کنړ او تخار لا د مخه فتحه شوي وو.

ښایي د هغه مخابروى هدایت له متن نه خبرېدل به په حقایقو د لا ښه پوهېدو په لاره کې له تاسو سره مرسته وکړي چې د ببرك له خوا د ننګرهار د والی افضل لودین په نامه جلال آباد ته مخابره شوې وو: ببرك هغه ته لیکلي وو: "حتماً مقاومت وکړي او مه پرېږدی چې جلال آباد د مجاهدینو په لاس کې پرېوځي، تر دریو ورځو پورې به ۲۰۰۰ جوزجاني سرتېرې ستاسو مرستې ته درورسېږي". د مخابرى دا متن د جلال آباد له فتحی نه وروسته د مجاهدینو لاس ته ورغي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ ځواکونه د کابل په لوري و خوځېدل اول او دوهم امنیتي کمربندونه ئې له کوم جدي مقاومت سره له مخامخ کېدونه پرته مات کړل او ترقلعه چې پوري ورسېدل، زه پدې وخت کې د لوګرولایت په سرخاب کې وم. سرخاب ته پاکستاني هیئت راورسېد، له مانه ئې غوښتل چې یو ځل د څو ساعتو لپاره تر پېښور پوري ولاړ شم او د مشرانو په وروستۍ غونډې کې برخه واخلم. غونډې د پېښور په ګورنر هاوس کې دائرېدې، د سعودي د استخباراتو مشر ترکي الفیصل او د پاکستان صدراعظم نوازشریف هم پدې غونډو کې برخه اخسته.

د پاکستان صدرعظم او ترکي الفیصل څو ځله د مخابرې له لارې له ما نه وغوښتل چې پېښور ته ورشم، ما ته ئې ویل چې په حکومت کې ستا او ستا د حزب د موقعیت په ارتباط به ټول مشکلات حل شي. خو ما ورته وویل: زه په حکومت کې د حزب د موقعیت په اړه نه کومه خاصه غوښتنه لرم او نه اعتراض، زه د مسئلې اصولي او معقول حل غواړم، په کابل کې د کمونستانو له خوا خطرناکه توطئه روانه ده، د دې توطئې د شنډولو لپاره زما موجودیت د کابل په شا او خوا کې ضروري دی. د حکومت په هکله د بحث لپاره زموږ با صلاحیته استاځي هلته شته او په غونډو کې برخه اخلي.

پدې وخت کې د سعودي له خوا د مشایخو او علماوو یوه لویه ډله د دې لپاره پېښور ته رااستول شوې وه چې د دوی په ذریعه د داسې یوه حکومت په سر د ټولو تنظیمونو توافق ترلاسه کړي چې:

- تر دوو میاشتو پوري به د هغه ریاست صبغة الله مجددی کوي.
- وروسته به د څلورو میاشتو لپاره رباني د دولت رئیس وي.
- مسعود به د دفاع وزیر وي.
- صدارت به حزب اسلامي ته سپارل کېږي.

آی اس آی پدې ټینګار کولو چې که مسعود د دفاع وزیر نشي او رباني او

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجددی ته د جمهوري ریاست مقام ورنکړي شي بحران نه حل کېږي او په کابل مسلط ځواکونه بل چاته قدرت نه سپاري. وروسته وروسته دا خبره کاملاً په ډاګه شوه چې په اصل کې مسکو او واشنګټن د دې فیصله کړې وه چې په قدرت کې د کمونستانو ګډون یوازې لدې لارې تضمین کېدی شي چې جمهوري ریاست او دفاع وزارت هغه چا ته وسپارلی شي چې له کمونستانو سره ئې ائتلاف کړي او په خپلو پستونو کې د دوی له پاتې کېدو سره موافق وي، دا خبره د یادولو وړ ده چې ځینو خاصو حلقو اود آی اس آی مسئول جنرال جاویدناصر حکومت ته دا مشوره په مکرر ډول ورکړې وه چې: د پاکستان ملي مصالح دا غوښتنه کوي چې په کابل کې د یوه ځواکمن پښتون مشر په ځای باید یو غیر پښتون مشر د حکومت واګې په لاس کې ولري چې پدې ترتیب به د افغانستان له لورې پاکستان ته د پښتنو تر نامه لاندې د کومې ستونزې د راولاړېدو احتمال پای ته ورسېږي.

د کابل له لورې هم یوځل سلیمان لایق د مخابرې له لارې تماس ونیوو او بیا ئې د جنرال رفیع د دفاع سابقه وزیر په مشری هیئتونه سر خاب ته راغلل. د سلیمان لایق یوه خبره په خاصه توګه د یادولو وړ ده چې لما نه ئې پوښتنه وکړه: تاسو په ائتلاف څه اعتراض لرئ، پداسې حال کې چې نور ورسره موافق دي او ستونزه یوازې له همدې لارې حل کېدی شي.

جنرال رفیع پدې تأکېد کولو چې په کابل د حملې له ګواښ نه منصرف شو او د خبرو له لارې په یوې ګډې ادارې توافق وکړو. ما ورته وویل: که غواړئ په کابل حمله ونشي نو تاسو بلاقید او شرط له قدرت نه لاس واخلئ. ده وویل: قدرت چاته انتقال شي؟ تر اوسه خو مجاهدینو په کومې ادارې توافق ندی کړی. ما ورته وویل: تاسو درې خبرې اعلان کړئ:

- موږ له قدرت نه لاس اخلو او مجاهدینو ته د قدرت له لېږدولو سره موافق یو.
- که مجاهدین په خپلو منځونو کې په کوم حکومت توافق وکړي قدرت به هماغه حکومت ته انتقالوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- او که داسې ونشول موږ به د کابل د ادارې واګې هغې شورى ته سپارو چې د کابل د ښا او خوا له مؤثرو قومندانانو نه جوړه شوې وي.

پدی صورت کې موږ اطمئنان درکوو چې په کابل به حمله نه کېږي.

دی کابل ته ستون شو، خو د کابل واکداران د دې په ځای چې له دغو خبرو سره توافق وکړي له یوې خوا ئې کابل ته له شمال نه د ائتلافي جبهې قوتونه راانتقال کړل او له بلې خوا عبدالوکیل د نجیب د وخت خارجه وزیر، اعلان وکړ چې که حزب اسلامي په کابل حمله وکړي نو غابښ ماتونکی ځواب به ورکړي شي.

جنرال رفیع هم راغی او ماته ئې دوه خبرې، یوه رسمي او یوه شخصی وکړه: رسمي خبره ئې دا وه چې د دولت عالی شورى ستاسو له طرحی سره موافق نده، پدې ټینګار کوي چې باید ګډه اداره جوړه شي، په کابل له حملې نه ډډه وشي او زموږ او ستاسو ترمنځ دې مذاکرات ادامه وکړي.

غیر رسمي خبره ئې دا وه چې ځیني ستاسو له طرحې سره موافق دي خو ځیني مخصوصاً د ببرك پلویان له ائتلافي او ګډ حکومت نه پرته په بل څه نه راضی کېږي، ما په غونډې کې ستا هغه اعتراض هم وړاندې کړ چې: تاسو د شمال د ائتلاف ځواکونه د څه لپاره کابل ته راانتقال کړي؟ آیا د دې خبرې معنا دا نده چې تاسو په زور په قدرت کې د پاتې کېدو اراده لرې؟ د غونډې ځیني غړي لدې نه خبر نه وو، ځینو نورو وویل چې دا کار د کومې پرېکړې په اساس ندی شوی او شمېر ئې هم دومره ندی چې د تشویش وړ وي.

بالآخره د ثور په پنځمې نېټې له مختلفو خواوو ګڼ شمېر مجاهدین کابل ته راکوز شول، ارګ، صدرات، داخله وزارت، خارجه وزارت او ګڼ شمېر نور مهم مراکز د حزب د مجاهدینو لاس ته ورغلل، د دغو مراکزو په نیولو کې د یادونې وړ مقاومت او جګړه نده شوې، که په هماغه ورځ د خواجه رواش هوایي ډګر نیول شوی وی او پدې ترتیب د کابل او مزار ترمنځ هوایي رابطه قطعه شوې وی نو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوم ائتلاف توطئه به کاملاً شنډه او د کابل بحران به د تل لپاره ختم شوی وو.

د فتحی زیری

ما په همدې ورځ ۵/ ۲/ ۷۱ د مازدیګر له خوا د مخابری له لارې په پېښور کې، د افغان نیوز ایجنسي په دفتر کې له راغونډ شوو خبرنګارانو سره مرکه وکړه، پدې مطبوعاتي کنفرانس کې زما د وینا بشپړ متن دا وو:

ټول افغان ولس او ګرد اسلامي امت ته د اسلامي انقلاب د بریالیتوب مبارکي وایم. دا بری د ټولو جهادي ځواکونو او د افغان ولس د فرد، فرد د نه هېرېدونکو قربانیو محصول دی، د دې عظیم جهاد د بریالیتوب په افتخار کې ټول افغان ولس شریك دی، هغه ولس چې د اسلام لپاره ئې د ټولو ستونزو او کړاوونو په وړاندې په میړانه صبر وکړ او یونیم ملیون شهیدان ئې ورکړل. زموږ ټول ولس په تېره بیا د کابل با ایمانه خلکو، پدې جهاد کې ستره ونډه درلوده، د جهاد په دوران کې د کابل د ښاریانو قرباني که تر نورو ولایاتو زیاته نه وه، کمه په هیڅ صورت کې نه وه.

جګړه پای ته رسېدلې او د جګړې ضرورت منتفي ګڼو، ټولو ته بلنه ورکوو چې راځئ یوه بل ته د ورورۍ لاسونه ورکړو او د تلپاتې سولې د ټینګښت لپاره په ګډه هڅه وکړو.

د کابل اوسېدونکو ته اطمئنان ورکوو چې مجاهدین د دوی په خدمت کې دي، هیڅا ته به لدوی نه زیان ونه رسېږي او عمومي عفوه به د ټولو په هکله مراعات شي.

زموږ په هېواد کې به راتلونکي حکومتونه د خلکو په خوښه، د انتخاباتو او د ولس رأیي ته د رجوع له لارې ټاکل کېږي، تردې وروسته د کودتایي او تحمیلی حکومتونو د واکمنی ټول امکانات پای ته رسېدلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

عجالتاً به د ټولو جهادي تنظیمونو په اتفاق جوړ شوي مؤقت حکومت ته واګي سپارل کېږي او د شپږو میاشتو په منځ منځ کې به انتخابات تر سره کېږي. هغه توافقات چې پدې اړه د حزب اسلامي د استاځو او نورو تنظیمونو د مشرانو ترمنځ شوي زموږ له نظره تائید دي او موږ د هغوی په نسبت التزام کوو. فقط د هغه کمیسیون ضرورت منتفی ګڼو چې د کابل له سابقه واکدارانو نه مجاهدینو ته د قدرت د انتقال لپاره جوړ شوي، ځکه قدرت عملاً د هغوی له لاسه وتلی او د مجاهدینو په لاس کې دی.

موږ هیڅکله د یوه حزب مطلقه واکمني، هغه هم له قوې نه د استفادی له لاري نه غواړو او نه ئې د خپلو اسلامي اصولو مطابق ګڼو.

موږ ټولو ته بلنه ورکوو چې راځی صادقانه تعهد وکړو چې لدې وروسته به زموږ په هېواد کې له یوه لاس نه بل ته د قدرت د انتقال په کار کې، د یوه څاځکي وینې توئېدو او د پخوانیو ترخو او خونړیو تجربو تکرار ته اجازه نه ورکوو.

باید دا ومنو چې اسلام د حکومت د جوړولو حق ولس ته ورکړی، یوازي هغه څوك په اسلامي نظام کې د حکومت کولو حق لري چې د ملت اکثریت ورباندي اعتماد وکړي.

له مؤمنو مجاهدینو، د کابل له ښاریانو او د اردو او څارندوی له هغو منسوبینو نه چې د رژیم په نسکورولو کې ئې فعاله ونډه وه ستاینه کوو او لدوی نه غواړو چې یوبل ته لاس ورکړي، په ښارکې کامل امنیت تأمین کړي او پری نږدی چې ماجراغوښتونکي مفسد عناصر د بد نظمي او د ولس د آزار او اذیت سبب شي.

له ګاونډیو او دوستو هېوادونو، پاکستان، ایران او سعودی عربستان او ټولو هغو هېوادونو نه چې د جهاد په دوران کې ئې زموږ د ولس د اسلامي مقاومت په یوه بله بڼه ملاتړ کړی مننه کوو..."

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنرال جاوید ناصر د آی اس آی مشر ته د کابل د رژیم د نسکورېدو او ښار ته د مجاهدینو د ننوتو خبر پداسې وخت کې ورسېدو چې د تنظیمونو مشرانو د نواز شریف او ترکي الفیصل په شمول د پېښور په ګورنر هاوس کې غونډه درلوده، ماته د یوه افغان مشر (چې نوم اخستل ئې ضرور نه ګڼم) یوه عربي ملګري، د دې غونډې په هکله قصه کوله چې: زه هم د دې مشر د افرادو په ډله کې د غونډې ځای ته داخل شوم، نوموړی افغاني مشر، د خپل یوه ملګري او جنرال جاوید ناصر سره، له غونډې نه راووتل او یوه اطاق ته داخل شول، ماته هم موقع په لاس راغله چې دې اطاق ته ننوځم، دغه افغاني مشر، پاکستاني جنرال ته مخ واړاوو او له الحاح نه ډک غږ سره ئې هغه ته وویل: د حکمتیار د اقدام عواقب ډېر وخیم دي، په هر قیمت چې کېدی شي باید مخه ئې ونیول شي.

جنرال ورته وویل: تا ته ډاډ درکوم چې په هر صورت کې به دا اقدام شنډوو، حتی که د قوې د استعمال په بیه وي !! افغاني مشر ورته وویل: جنرال صاحب پلیز (لطفاً داکار وکړي) هغه عرب وویل چې لدې ورځې وروسته ما خپله رابطه د تل لپاره له نوموړی مشر سره قطع کړه.

متأسفانه مجاهدین پدې ونتوانېدل چې د خواجه رواش هوایي ډګر فلج او د کابل مزار تر منځ رابطه قطع کړي، له همدې هوایي ډګر نه په استفادی سره، د جبل السراج ائتلاف وتوانېدو چې د هوا له لارې له مزار نه کافي شمېر مسلح ملېشې د ثور په شپږمه شپه کابل ته راورسوی او په کابل کې جګړه پیل کړي، جګړه د کمونست رژیم لوی درستیز جنرال آصف دلاور، د کابل د ګارنیزیون قوماندان جنرال نبي عظیمي، د ۰۵۵ فرقې قوماندان جنرال بابه جان او د جنرال دوستم معاون جنرال مجید روزی تر قومندې لاندې، د حزب اسلامي په خلاف پیل شوې وه. پدې جګړې کې اصلي ونډه د کمونست رژیم نه د پاتې قطعاتو وه، د نظار شوری ونډه ډېره ضعیفه وه، ډېر محدود شمېر کسان ئې کابل ته، هغه هم اکثراً د هوا له لارې راانتقال شوي وو، چې ځیني ئې د کابل په جنوب کې او ځیني

(c) ketabton.com: The Digital Library

ئې له برګو درېشیو سره پدې خاطر د سفارتونو شا او خوا ته ځای په ځای شوي وو چې خبرنګاران او د بهرنیو هېوادونو استاځي ئې وګوري او د جګړې په هکله داسي راپورونه ورکړي چې دا د کمونستانو او مجاهدینو تر منځ نه، بلکه په خپله د مجاهدینو ترمنځ ده.

مسعود په جبل السراج کې وو، د ده او کابل ترمنځ ټوله لاره د حزب اسلامي د مجاهدینو په لاس کې وه، له یوه پلوه کابل ته له داخلېدو وېرېدو، له بله پلوه مطمئن نه وو چې کمونست جنرالان دې مقاومت وکړي شي، که څه هم داکتر عبدالرحمن د جنرالانو د اخلاص په هکله او د مقاومت د امکان په اړه ډاډ ورکاوو خو ده جرأت نشو کولی. دوه اونۍ وروسته چې کله کمونست جنرالان د کابل په اوضاع نسبتاً مسلط شول او د حزب اسلامي ځواکونه له ښار څخه ووتل او صبغةالله مجددی هم کابل ته راورسېدو، نو هله مسعود د جنرال مؤمن په ټانکونوکي د هغه د حمايې تر سیوری لاندې په ۱۳۷۱/۲/۱۹ کابل ته د ننوتلو جرأت وکړ، ده تر ټولو زیات په جنرال مؤمن باور او اعتماد درلود.

پدی جګړې کې، د حزب وحدت ونډه تر شورای نظار، ډېره زیاته او مؤثره وه. هم له شمال نه د جنرال دوستم له قطعاتو سره د دوی د راغلو کسانو شمېر تر شورای نظار نه زیات وو او هم د کابل په اوسېدونکو کې د هزاره وو او پنجشیریانو د شمېر تناسب داسي وو چې د حزب وحدت تله ئې په شورای نظار درنه کوله.

موږ ته د کابل په کوڅو کې، کور په کور جګړه هم ګرانه وه او هم د ښار د تالا کېدو او ورانېدو باعث معلومېده، پدې خاطر مو مجاهدینو ته هدایت ورکړ چې له ښار نه ووځي او په څلورو خواوو کې ئې مستقر شي.

په ظاهر کې او په سطحی لیدنې سره خو ښایې دا ننوتل او ژر وتل زموږ د ځواکونو ماتې تلقی شي، خو په حقیقت کې په همدې اقدام سره د کمونستانو ټول پلان شنډ کړې شو. د دوی پلان دا وو چې د جهادي تنظیمونو مشران او مؤثر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شخصیتونه پداسي حال کې کابل ته ننوځي چې د کابل او ټولو سترو ښارونو او لویو لارو کنټرول کاملاً د کمونست رژیم نه د پاتې مسلح قطعاتو او خاد په لاس کې وي چې بیا به له دغو بې وزله لاس پښو تړلو مېلمنو سره هرڅه کول آسانه وي، په کابل کې له راغونډېدو سره سم به له منځه وړل کېږي او قدرت به د تل لپاره د ائتلافي جبهې په واک کې پاتې کېږي. په همدې اړه امید دی د څو پېښو وضاحت به لوستونکو سره مرسته وکړي چې په حقایقو ښه پوه شي:

۱ - د نجیب له استعفی نه د مخه او د جبل السراج د ائتلاف له جوړېدو وروسته، ماته په غیرمترقبه ډول، د یوه هېواد له خوا (چې نوم اخستل ئې اوس ضروري نه ګڼم) په پرله پسې توګه بلنه راکول کېده چې د دوی ملك ته سفر وکړم، پوښتنه مو وکړه چې د دعوت هدف څه دی؟ د نوموړي هېواد سفارت په اسلام آباد کې زموږ استاځو ته وویل چې"زموږ حکومت حاضر دی حکمتیار د افغان ولس د لارښود په حیث استقبال کړي، دی به زموږ د جمهور رئیس خاص مېلمه وي او په هوایي ډګر کې به ئې د جمهور رئیس معاون هرکلی کوي" پداس حال کې چې لدې نه د مخه د نوموړي هېواد په ورځپاڼو کې د حزب اسلامي په خلاف شدید تبلیغات کېدل، د لومړي ځل لپاره، داسي بلنې، لداسي عجیبو وعدو سره او د نوموړي هېواد په دریځ کې داسي حیرانونکې او ناڅاپي تبدیلي، موږ ته سئوالونه او تشویشونه راپیدا کړل، طبیعي وه چې باور ونکړو او سفر ترسره نشي، ډېر وروسته مو معلومات تر لاسه کړل چې په اصل کې د نوموړي هېواد استخباراتي اداري زموږ د وژلو لپاره خاص پلان جوړکړي وو ترڅو پدې ترتیب د ائتلافي جبهې د بری او په قدرت کې د تل لپاره د پاتې کېدو یوازنی خنډ او مانع له منځه یوسي.

۲ – سیاف چې د رباني په حکومت کې شریك وو او په کلکه ئې د هغه ملاتړ کولو، کابل ته له ننوتو دوه کاله وروسته، هیئتونو ته ویل چې" په خدای قسم ما په تېرو دوو کلونو کې یوازې دوه شپې په کابل کې تېرې کړې، د دې لپاره چې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

کابل ښار امنیت د کمونستانو په لاس کي دی او په ځان وېرېږم" ده د ځان د امنیت په هکله دا تشویش پداسي حالت کي درلود چي په همدې تېرو دوو کلونو کي ده د ائتلاف او کمونستانو په خلاف د یوې خبري کول هم مناسب نه ګڼل او پوره پوره احتیاط ئې کولو. موږ په همدې مودې کي یو ځل د مرکې لپاره خبرنګاران ورولېږل، هغه ورته وویل چي پدې شرط مرکه کوم چي د ملیشو او کمونستانو په هکله به له مانه تپوس نکوي!

۳ – د جګړي په یوه پړاو کي چي د سولي او روغي جوړي لپاره هڅي پیل شوې وي، مولوی محمدي، مولوی خالص او استاد سیاف بتخاك ته راغلل او د میا محمد آغا په مرکز کي مو غونډه درلوده، د خبروآترو په جریان کي مولوی محمدی موږ ته وویل: له مجددی سره مي مناقشه وه، هغه ته مي وویل: حزب اسلامي خو له کمونستانو څخه قدرت تر لاسه کړ، تاسو ولې او د کوم شرعی مجوز له مخي له کمونستانو سره ملګري شوئ او د حزب اسلامي په خلاف مو جګړه پیل کړه؟ مجددی راته وویل: حزب اسلامي پرکابل راکټونه ویشتل!! په ځواب کي مي ورته وویل: خدای خبر که حزب اسلامي نه وای په کابل کي به کمونستانو له موږ سره څه کړي وو؟! بیا ئې سیاف ته مخ کړ او ورته وئې ویل: ته او خدای دي که به له حکمتیار سره ملګرتیا نه کوي!! ما مولوی صاحب ته وویل: مولوی صاحب! دا خبره باید په ډاګه او ټول ولس ته وکړي، نه یوازي مشرانو ته او په پټو غونډو کي!! مولوی صاحب راته وویل: حکمتیارصاحب ! ته ښه پوهېږې چي زه دا خبره په ډاګه نشم کولی!!

حقیقت دادی چي که د حزب اسلامي مقاومت او د دې خطر ناکي توطئې په وړاندي په هوشیارتیا سره ودرېدل نه وای، نو په هماغه لومړیو ورځو کي به د کمونستانو پلان عملي کېدو او له مجاهدینو سره به هماغه څه کېدل چي تاجکستاني کمونستانو په دوشنبې کي وکړل، لومړی ئې له مسلمانانو او دیموکراتانو سره ائتلافي حکومت جوړکړ، بیا ئې دیوه عسکري اقدام له لاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ائتلافي حکومت ختم او دوشنبه ئې اشغال کړه او د اسلامي نهضت غړي ئې هجرت ته مجبور کړل.

د امریکا عکس العمل

غربي آژانسونو په کلکه د حزب په خلاف او د ائتلافي جبهې په ګټه هومره وسیع او درواغجن تبلیغات کول چې د کابل راډیو د تبلیغاتو ضرورت ئې منتفی کړي وو او کابل راډیو ته هم هغوی تبلیغاتي مواد په لاس ورکول. پدغو تبلیغاتو کې په لاندې ټکو ترکیز کېدو:

- باید وښیي چې جګړه د مجاهدینو ترمنځ روانه ده او کمونستان پدې جګړې کې هیڅ ونډه نلري.
- مسعود او د ده ملګري ئې پداسي حال کې د کابل فاتحین او مدافعین معرفي کول چې: دوی پدې جګړې کې فقط د کمونستانو د جګړې لپاره د یوه پوشش حیثیت درلود، مسعود په خپله له کابل نه ۸۰ کیلومتره لېرې په جبل السراج کې وو او کابل ته ئې هم د داخلېدو لار نه درلوده او هم په کابل کې په ځان وېرېدو، خو بی بی سي به ویل چې مسعود د کابل په دروازوکې کابل ته د ننوتلو لپاره تیاری نیسي!! دوی په کابل کې دفاع نه، بلکه جګړه او تېری پیل کړي وو، ټوله جګړه په هغو منطقو کې شوې چې د دوی د مخالفینو په لاس کې وي او دوی د هغوی د نیولو هڅه کړې، که جګړه په خیرخانه، کارته پروان او وزیر اکبر خان مینه کې روانه وی او دا سیمې وراني شوې وی نو په رشتیا، دوی مدافعین او مورږ تېری کوونکي وو، خو که جګړه د کابل په جنوب او غرب کې په هغو منطقو کې شوې وي چې یا هزاره او یا پښتانه پکې مېشت وو لکه: خوشحال مینه، رحمن مینه، پکتیا کوټ، قلعه چه، چهل ستون،کارته ۳، کارته ۴ او کارته سخي او فقط همدا منطقې په هغو حملو کې وراني شوې او خلك ئې هجرت ته مجبور شوي چې شورای نظار او

(c) ketabton.com: The Digital Library

انډیوالانو ئې په لومړي سرکې له حزب اسلامي سره او بیا له حزب وحدت سره درلودي، نو متعرض څوك او مدافع څوك دی؟

غربي آژانسونو، ورځپاڼو او راډیوګانو، د غربي هېوادونو مخصوصاً د امریکا د خارجه وزارت او سناتورانو او کانګرس مینانو، هغه ویناګاني او تبصرې خورولې چې ویل ئې، امریکا به پرې نږدې او یا باید پرې نږدې چې کابل، د حزب اسلامي په لاس کې پرېوځي.

ما ته د پاکستان د آی اس آی پخوانی مسئول جنرال حمیدګل، چې کابل ته د رباني په بلنه راغلی وو، په چهار آسیاب کې، د یوې لیدنې په دوران کې وویل: امریکا ته مې سفرکړې وو، د سټیټ ډیپارټمنټ (خارجه وزارت) او د پنټاګون (دفاع وزارت) له مسئولینو سره مې تفصیلي خبرې درلودې، په ټولو لیدنوکتنو کې ماته امریکايي مسئولینو وویل چې موږ حکمتیار پرې نښود چې کابل ته داخل شي او هیڅکله به ئې پرې نږدو چې په کابل حکومت وکړي!!

همدا راز د پاکستان د صوبه سرحد پخوانی ګورنر جنرال فضل حق راته وویل: هغه وخت چې بوش لا د ریګن مرستیال وو او پاکستان ته ئې دوره کړې وه، په ګورنر هاوس کې ئې د یوې خاصې غونډې په ترځ کې، ستا(حکمتیار) په باره کې وویل: Eliminate this fanatic یعنی دا متعصب او لجوج(حکمتیار) ختم کړي" باید له ځان سره پام وکړي"

امریکا په څو دلیلونو د حزب اسلامي حکومت نشو زغملای:

- په اسلامي اصولو د حزب تأکید.
- د حزب نظم، قوت او په ولس کې قوي نفوذ او ژوري ریښې.
- په اسلامي نړۍ کې د حزب پراخ محبوبیت.
- د افغانستان په داخلي چارو کې د امریکا د لاس وهنو مخالفت.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په عراق باندې د امریکا د حملې غندنه.
- د امریکا له جمهور رئیس ریګن سره له ملاقات نه زما ډډه.
- له هغه ائتلاف سره د حزب مخالفت چې د واشنګټن او مسکو په اشاره او موافقه جوړ شوی وو.
- د ظاهرخان د راوستلو امریکائي پلان شنډول.

باید دا ټکي توضیح کړم چې امریکا او پلویانو ئې ټل دا هڅه کړې چې د ظاهرخان د بیا مسلط کولو لپاره لار اواره شي، دوی د ظاهرخان په راوستلو سره هغه خاصه طبقه په افغانستان مسلط کول غوښتل چې:

- د دین په نسبت التزام نلري، په غرب پوري تړلي دي، غربي اخلاق او غربي افکار لري.
- د جهاد په دوران کي په اروپا او امریکا کي پاتې شوي، قبله ئې واشنګټن ده او هماغه څه به په افغانستان او منطقې کي کوي چې امریکا ئې غواړي.

دوی پدې کار سره غواړي دنیا ته وښيي چې د افغانستان کشاله نه په کمونیزم حل شوه او نه په اسلام، بلکي په سلطنتي او شاهی نظام حل شوه، لږ تر لږه پدې سره دوی د جهاد د تجربې ناکامول غواړي. همدا راز دوي، پدې کار سره په ایران کي دې ته د ورته تحول راوستلو لپاره لار آوارول، که په افغانستان کي پس لدومره قربانیو، شهادتونو، هجرتونو، د اسلامي نظام په ځاي، زوړ شاهی نظام راتلای شي ولې باید دا تجربه په ایران کي هم پلی نشي.

مګر نګورئ کله چې د امریکا د غوښتني او اصرار په نتیجه کي، د بی نظیربوتو حکومت، سردار ولې ته بلنه ورکوي چې د پاکستان دوره وکړي، له افغاني خانانو او قبایلی ملکانو سره د لیدني کتني غونډې ورته جوړوي او مزار، کندهار او ننګرهار ته ئې دلېږلو ناکامه هڅه کوي، په همدې وخت کي، په غیر مترقبه توګه، د امریکا جمهور رئیس، بل کلنتن، د ایران د پخواني پاچا رضاشاه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوي، رضا پهلوي سره ګوري، دا جریان ښیي چې امریکا د افغانستان او ایران لپاره ورته پروګرام لري، دا ځکه چې غرب پرسته عناصر، پدې دواړو هېوادونو کې، په کوم منظم سیاسي حزب کې ندي راغونډ شوي، د دوی لپاره د شاهي کورنۍ د غړو نه پرته بل محور نشته. په افغانستان کې له هري ډلي سره د امریکا مرستي پدې پوري مشروط وې چې د ظاهرشاه د راوستلو له امریکائي پلان سره توافق وکړي. شورای نظار، شعلهٔ جاوید، افغان ملت، ملي جنبش او د طالبانو د جنبش له یوې ډلي سره دوی هلته خواخوږي ښودلې چې د دې پلان په هکله ئې امریکا ئیانو ته اطمئنان ورکړي.

ځیني کسان داسي ګمان کوي چې زه یوازې پدې خاطر د ظاهرخان د پلان سره مخالفت کوم چې د ده په وخت کې په بند محکوم او محبس ته لېږدول شوی وم، خو حقیقت دا دی چې زموږ د هېواد لپاره څومره چې کارمل خطرناك وو همدومره ظاهر خطرناك دی، که کارمل د روسانو د غلامۍ نښه وه، ظاهر د امریکا د غلامۍ نښه ده، له بیدینه وطن خرڅوونکو نه پرته بل څوك لدې پلان سره موافقه نشي کولي.

د ګاونډیو دریځ

په پاکستان کې د افغانستان په هکله څو نظره وو:

- ځینو په کابل کې د مجاهدینو یو قوي حکومت، هم له سیاسي پلوه او هم له اقتصادي پلوه ګټور ګڼلو، د مرکزي آسیا نووو بازارونو ته لار موندل او له هند سره په شخړه کې له خپلې شانه مطمئن کېدل ئې په کابل کې له یوه قوي مرکزي حکومت سره مرتبط ګڼل.
- ځینو حلقو دا رأیه درلوده چې باید په کابل کې دولتي قدرت یوه ضعیف غیرپښتون مشر ته وسپارلی شي، یو پیاوړی پښتون مشر دوي ته د پښتونستان مسئله راولاړولی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ځیني بیا داسي دي چي مستقل ملي نظر نلري، په ټولو کورنیو او بهرنیو قضایاوو کي د امریکا نظر مقدس، محترم او واجب التعمیل ګڼي او د امریکا له پرېکړې نه د مخالفت تصورهم نشي کولی، دغي حلقې هم پدې خاطر د ائتلاف ملاتړ کولو چي امریکا همدا خوښوی او هم پدې خاطر چي ګمان ئې کولو پدې سره د هغو کمونستانو خواخوږي جلبولی شي چي د شوروي اتحاد له زواله وروسته، د بلي پناګاه په لټه کي دي.

په ایران کي یوه حلقه داسي وه چي په کابل کي ئې یو قوي اسلامي حکومت د دې لپاره د ایران په ګټه ګڼلو چي پدې سره به د ایران متې پیاوړی شي، افغانستان به د امریکا په اډې نه بدلېږي او له ختیځ لوري به ایران ته هیڅکله ګواښ نه متوجه کېږي، دوی د افغانستان قضیې ته د مذهبي او ملي تعصب په ځای د اسلامي زاویې نه کتل.

خو په ایران کي یوه حلقه داسي وه چي په کابل کي ئې یو قوي مرکزي حکومت، هغه هم د سنیانو او پښتنو تر قیادت لاندي، د ایران د ملي ګټو لپاره مفید نه ګڼلو، دې ته ئې ترجیح ورکوله چي شیعه، تاجك او نوري پرګنې د پښتنو په خلاف متحد شي او پدې سره یا هغوی ته په واکمني کي په زړه پوري برخه په لاس ورشي او یا لږ ترلږه د یوه ځواکمن حکومت د جوړېدو مخنیوی وشي، د غی ډلي په افغانستان کي د ملي اومذهبي تعصب په اساس، حتی د هغو ډلو ملاتړ کولو چي په غرب پوري کاملاً تړلې دي او تل ئې د امریکا د خوشحالولو لپاره ایران ته بد او رد ویلي!

همدا راز د خلیج په جګړې کي د حزب دریځ چي هم ئې پدې منطقې کي د امریکایي فوځونو ځای په ځای کېدل محکومول او هم ئې په عراق حمله غندله له یوې خوا ایران او له بله پلوه سعودی عربستان خوابدی کړي وو.

ډهلي ته داسي راپورونه ورکړي شوي وو چي ګواکي، اکثر کشمېری مجاهدین د حزب له خوا روزل شوي، په کابل کي د حزب اسلامي واکمني او یا په

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکومت کي فعاله او مؤثره ونډه، ډهلي ته داسي بربښېده چي پدې سره به په منطقې کي انډول د ډهلي په ضرر تغییر مومي، پدې سربیره په ائتلاف کي د کمونستانو برخه او په ډهلي کي د کمونست حزب د زیات شمېر غړو او سېدل، د ډهلي واکداران دې ته هڅول چي د کابل له ائتلافي ادارې سره پوره خواخوږي ولري.

ځیني ښايي داسي گمان وکړي چي دا د حزب اسلامي د ناکام بهرني سیاست نتیجه وه چي ندی توانېدلی د گاونډیو یا د منطقې له هېوادونو څخه د کوم یوه ملاتړ ترلاسه کړي، خو هغوی ښايي دې ته متوجه نه وي چي دا د ټولو هغو سیاسي احزابو گډ مسیر دی چي د خپلواکۍ لار ئې غوره کړې، د خپل هېواد په استقلال او د خپل ولس په آزادۍ او سرلوړۍ باور لري او نه غواړي چي د نورو دگټو لپاره د ده ولس قرباني شي. د دې ذهنیت له خاوندانو نه تپوس کوم چي: زموږ په وړاندي له پرتو دریو لارو څخه د کومې یوې غوره کول، گټور اود اسلامي اصولو مطابق وو:

- له امریکایي کمپ سره ملگرتیا، چي د ظاهرشاه له مسلط کولو نه پرته په بل شي نه راضی کېدل.
- د هغه کمپ ملگرتیا چي د مسکو تر مشرتابه لاندي جوړ شوی او له کمونستانو سره د ائتلافي حکومت غوښتونکی وو.
- خپلواکه او مستقل پاتې کېدل اود خپلواکه پاتې کېدو کړاوونه گالل.

ښايي د سطحی رأیي خاوندان داسي وگڼي چي دوې لومړنۍ لاري، قدرت ته د رسېدو لنډې او آسانه لاري دي، خو د افغانستان د پېښو بهیر ثابته کړه چي دا یو غلط او خطا تصور دی، چا چي دا لار غوره کړي د نورو دگټو لپاره قرباني شوي او په پای کي له رسوایي او ندامت نه پرته بل څه په لاس ندي ورغلي.

زه له زړه نه پدې خبري باور لرم چي وروستۍ فتح به د هغه چا په برخه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دريمه لار ئې غوره کړي. چې نتائج هرڅه وي موږ په همدې دريمې لارې د تلو کلك او پوخ عزم کړی. موږ سل ځله د اسلام د حاکمیت او د اسلامي امت د سر لوړی لپاره قرباني کېدو ته چمتو یو، هر څه منلی او زغملی شو، خو له الله نه پرته بل بادار او آقا ته سر نشو ټیټولی، له هر چا سره د خپلې عقیدی په چوکات کې پتمنه ملګرتیا کولی شو، خو د هیچا غلامي نه منو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له کابل نه تر وتلو وروسته

که څه هم زموږ ځواکونه، پدې طمع له کابل نه ووتل چې پدې ترتیب به جګړه متوقف شي، خو دا سي ونشول، زموږ په مرکزونو د ائتلافي جبهې حملې په مسلسل ډول رواني وي، حملې د کمونست رژیم نه پاتې قطعاتو کولی خو له اسلامي دولت نه د دفاع تر نامه لاندي!! موږ مجاهدینو ته د صبر او زغم توصیه کوله، پدې مرحلې کي موږ ته د صبر او انتظار سیاست له هره پلوه غوره او ګټور وو، جګړه د کمونستانو په ګټه وه، دا ځکه چې پدې ترتیب خلکو ته حقایق ښه څرګندېدل او په وضعیت د پوهېدو ښه فرصت په لاس ورتلو، مخصوصاً هغو مجاهدینو ته چي کابل ته داخلېدل او په خپلو سترګو ئې لیدل چي د کابل واک په بشپړه توګه د کمونستانو په لاس کي دی او په ائتلاف کي شامل شوي مجاهد ډوله، په حقیقت کي د څو ورځو لپاره د کمونستانو مېلمانه دي، امنیت ئې د هغوی په لاس کي دی، حتی د دوی مشران، د کمونستو جنرالانو له کارت نه پرته د کابل په ښار کي تګ راتګ نشي کولي. راډیو او تلویزیون د هغوی په واک کي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ارګ په دروازو کې هغوی ولاړ دي، هوايي ډګر دوی اداره کوي، د ښار د منځ او ښار ته د ورتلو راتلو لويو لارو امنيتي پوستې ټولې د کمونستانو په لاس کې! خو له جګړې نه زموږ ځان ساتنه او اجتناب کافي نه وو، کمونستو جنرالانو ته وظيفه ورکړی شوې وه چې حتماً د جګړې اور بل کړي، له يوې خوا حزب وحدت او اتحاد په جګړه اخته کړي او له بلې خوا، له اسلامي دولت نه د دفاع ترنامه لاندې د دولت ځواکونه د اتحاد او وحدت په شمول د حزب په خلاف وجنګوي.

پدې مرحلې کې د ائتلافي جبهې شعارونه، چې کله به جنرال مجيد روزی او کله مسعود او د ده نورو اندېوالانو تکرارول دا وو: حزب اسلامي به تر سپينې شګې زغلوو، پښتنو دوه نيم سوه کاله حکومت کړی، نه پرېږدو چې بيا په افغانستان حکومت وکړي.

زموږ شعار دا وو: موږ له جمعيت سره هيڅ جګړه نلرو، که جمعيت له کمونستانونه رابېل شي، له کمونست رژيم نه پاتې قطعات منحل کړي او د دولت له حساسو مناصبو نه کمونستان لېرې کړي، موږ د مؤقتي مرحلې حکومت په کامله توګه دوی ته سپارو.

موږ مجاهدينو ته ويل: دکمونستانو هڅونکو بريدونو او حملو ته عکس العمل مه ښيي، صبر وکړي، د مخامخ جګړې په ځای بايد هغه کمونست جنرالان ستاسو د حملو هدف وي چې دا جګړه ئې پيل کړې او واګې ئې سل په سلو کې د دوی په لاس کې دي. د دغو جنرالانو په خلاف، ښه ډېر کارونه تر سره شول، ځيني ئې په قتل ورسېدل، ځيني د انفجاراتو په ترڅ کې ټپيان شول، په ځينو نورو يو په بل پسې ګڼ شمېر حملې وشوې او له وېرې د هېواد پرېښودو ته اړ شول، جنرال آصف دلاور د همدغې ډلې په جملې کې وو، چې د کور مخې ته، د دفتر اوکور ترمنځ او په دفتر کې ئې ورته انفجارات وشول.

د جنرال دوستم د جلبولو هڅې

(c) ketabton.com: The Digital Library

صبغة الله مجددی له یوې خوا او رباني له بلې خوا هڅه کوله چې د جنرال دوستم حمایت ترلاسه کړي، دواړه یو په بل پسې له دوستم سره د ملاقات لپاره مزار ته سفر کوي، مجددی ورته د ستر جنرالی رتبه منظوروی او په خپلې وینا کې د هغه ښه ډېره ستاینه کوي. مولوی منصور ئې له خالد بن ولید سره تشبیه کوي. رباني ورته وایي چې تر خپل ځویه زیات راباندې ګران یې، څو ځله مزار او شبرغان ته د زیارت لپاره ورځي. د دې په ځای چې د تش په نامه جمهور رئیسانو په وړاندې د احترام په ځای کولو لپاره د دوی یو جنرال کابل ته راشي، دوی د هغه په حضور د مشرف کېدو لپاره یو په بل پسې مزار او شبرغان ته ورځي، لدینه هرچا ته جوته کېده چې په کابل کې د دغو مشرانو حیثیت څومره دی او د کمونست رژیم نه پاتې جنرالانو په وړاندې د دوی د حقارت، ضعف او احتیاج احساس څومره؟؟

د مجددی او رباني تر منځ د جنرال دوستم د حمایې ترلاسه کولو په سر رقابت ورځ په ورځ زیاتېدو، د مجددی د دوه میاشتني ریاست په وروستیو شپو ورځو کې دا رقابت خپل اوج ته ورسېدو. له وضعیت نه د رباني انتباه دا وه چې مجددی حتماً په قدرت کې پاتې کېدل غواړي او کمونستان به ئې حمایت کوي، سخت لالهانده او وارخطا وو، سعودی ته ئې سفر وکړ، ترڅو ریاض، له مجددی نه ده ته د قدرت په انتقال کې مرسته وکړي، خو د سفر له نتائجو نه زیات ډاډمن نه وو او ګمان ئې کولو چې د مجددی مؤقت راوستل اصلاً د دې لپاره وو چې د کمونستانو په مرسته تل په قدرت کې پاتې شي.

مجددی له مسعود نه هم دا هیله درلوده چې پدې کار کې به د ده مرسته کوي. دا ځکه چې د جهاد په دوران کې د امریکایانو ځیني فوق العاده مرستې د ده له لارې مسعود ته رسېدلې وې، خو دا هیله نه یوازې تر سره نشوه بلکې مسعود تهدید کړ چې که قدرت پرې نږدې په زور به دی له ارګ نه وباسو.

رباني او مسعود مسکو او ډهلي ته هیئتونه ولېږل ترڅو لدې لارې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمونستان پدې متقاعد کړي چې د قدرت له انتقال سره توافق وکړي، روسي هیئت د کابل او مزار ترمنځ دوره وکړه، جنرال دوستم ئې پدې قانع کړو چې پدې هکله خپله بې طرفی اعلان کړي.

دواړو زموږ لوري ته مخه کړه، غوښتل ئې موږ د یوه په مقابل کې د بل مرسته وکړو، رباني د استاد سیاف په شمول ریشخورو ته راغلل، دواړو پدې ټینګار کولو چې د پېښور د معاهدې مطابق باید قدرت رباني ته انتقال شي. ما ورته وویل: که تاسو دا خبري ومني چې ملېشې به له کابل نه ایستل کېږي، کمونستان به له حساسو ادارو نه ایستل کېږي او د څلورو میاشتو په پای کې به انتخابات تر سره کېږي، پدې صورت کې زه له مجددی نه رباني ته د قدرت له انتقال سره موافق یم او که دا کار نشي کولی نو ته او مجددی ماته برابر یاست، تاسو پوهېږئ او مجددی.

مجددی پداسي حال کې زموږ د مرستي ترلاسه کول غوښتل چې زموږ په خلاف ئې د کمونستانو د جګړې په کلکه ملاتړ کولو، په شوری او حکومت کې زموږ د غړو د شمولیت سخت مخالف وو او غوښتل ئې کمونستانو او امریکایانو ته وښیي چې د بنسټپالو د ټکولو لپاره تر ټولو غوره کار، په ریاست جمهوري کې د ده پاتې کېدل دي، د خپلي سورلی په طیارې د راکټ حمله ئې هم د حزب کار ګڼلو. خو اوس لدې مخالفتونو نه نادم وو او په طیارې د حملې خبره ئې بېرته واخستله او هغه ئې د مسعود کار وګڼلو، زموږ له استاځو سره ئې ډېري خوږې خوږې خبري کولې او ویل ئې چې زه په ملګرتیاکې ډېر کلك یم اوس به حکمتیار صاحب ته ثابته کړم چې څومره مې د ده مخالفت کولو تر دینه به زیات د ده ملاتړ او تائیدکوم، موږ ورته وویل: که ته په قدرت کې پاتې کېږې موږ ورباندي اعتراض نلرو او که رباني ته ئې سپاری موږ ئې مخالفت نه کوو. موږ ته اصلي خبره د ملیشو انحلال او د انتخاباتو ترسره کېدل دي. هغه ویل چې زه پدې هکله د حکمتیارصاحب سره مخامخ خبري کوم. خو د دوستم بې طرفی او د مسعود

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخطارونو مجددی مجبور کړ چي له قدرت نه لاس واخلي خو اعلان ئې وکړ چي زه قدرت رباني ته نه، بلکه شوری ته سپارم، غوښتل ئې داسي وښيي چي رباني ته د قدرت سپارل داسي لويه ګناه ده چي دی ترې ځان ساتل غواړي. بالآخره مجددی له ارګ نه ووت، خپل ځای ئې رباني ته خالی کړ او پېښور ته ولاړ، څو ورځي وروسته، ده ته سپارل شوی کور هم د شورای نظار غړو محاصره او فرش او ظرف ئې تالان کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رباني واکمني

رباني که څه هم د یوه بین المللي سازش او له کمونستانو سره د ائتلاف له لاري قدرت ترلاسه کړ، خو له مجددی څخه ئې د اقتدار د انتقال غوښتنه د پېښور د معاهدې له مخې کوله، پداسي حال کي چي د پېښور په معاهدې کي لیکل شوي اصلي ټکي دا وو:

- رباني به فقط د څلورو میاشتو لپاره د دولت رئیس وي او دا موده به د یوې ورځي لپاره هم نه اضافه کېږي.
- پدی موده کي به یوه متفق علیه شوری (داسي شوری چي ټول ورباندي اتفاق وکړي) جوړېږي.
- د صدارت مقام ته به حزب اسلامي له خپلي خوا صدراعظم معرفي کوي.
- د دولت له حساسو ادارو نه به کمونستان لېري کېږي.

راشئ وګورئ چي د دې معاهدې په هکله رباني څنګه التزام وکړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د څلورو میاشتو په ځای ئې څلور کاله څلور میاشتې حکومت وکړ، داسې حکومت چې پدې ۵۲ میاشتوکې داسې یوه میاشت نده تېره شوې چې د هېواد په مرکز یا ولایاتو کې کومه لویه او سخته جګړه نه وي شوې، توپونه، ټانکونه اوجهازونه نه وي استعمال شوي او د لسهاوو کسانو ویني نه وی توی شوې، وړی نښتې، د ولسوالی یا دوو جبهو په سطحه، که ووایو چې هره ورځ بلاناغه شوې مبالغه مو نده کړې.

ده ګمان کولو چې په دغو حملو سره به د کابل په شا او خوا کې د حزب اسلامي مراکز ختم کړي، په اوضاع به مسلط شي، د شوری د جوړولو ضرورت به منتفی شي او بل ته د قدرت د سپارلو غوښتنه به پای ته ورسېږي، خو په جګړو سره ئې څه ترلاسه نکړل، څلور میاشتې پوره شوې، متفق علیه شوری جوړه نشوه، د معاهدې مطابق دا موده باید د یوې ورځې لپاره نه وی تمدید شوې، ټولو ډلو حتی هغو چې ده ورته هره میاشت د تنظیم په نامه په بوجیو بوجیو پیسې ورکولې، دا مطالبه وکړه چې قدرت دې د مشرانو شوری ته وسپارلی شي، خو هغه دې ته نه وو تیار، پدې ترتیب ئې د معاهدې دا بند هم نقض کړ، نور دې ته اړ شول چې د رباني د ټینګار په وجه د ده موده د ۴۵ ورځو لپاره پدې شرط تمدید کړي چې په همدې مودې کې به په لاندې ډول یوه شوری جوړېږي:

لومړی به د هري ولسوالی د مؤثرو قومندانانو او مخورو مشرانو د ګډې غونډې له خوا د ولسوالۍ شوری جوړېږي، بیا به همدا شوری، مرکزي شوری ته خپل دوه استازي معرفي کوي. تنظیمونه به هم محدود شمېر غړي دې شوری ته لېږي، لدې لارې به راتلونکی حکومت جوړېږي. دا د جګړو د ختمولو او په هېواد کې د یوه شورایي نظام د راوستلو ښه فرصت وو. که څه هم پنځه څلویښت ورځې د دې کار لپاره کافي نه وې، خو که رباني او انډیوالانو ئې په اخلاص او صداقت سره، د پرېکړو مطابق، د داسې شوراګانو د جوړولو په کار کې مرسته کړې وې، مشکل حل کېدو، خو هغوی په یوه بله پلمه کار ځنډولو، ورو ورو ټولو تنظیمونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته د رباني عزايم معلوم شول او پدې پوه شول چې هغه لدې پرېکړې نه د غلطی استفادی اراده لري، په پای کې غواړي د خپلي خوښې څو کسان راغونډ کړي او خپل رياست يو ځل بيا تمديد کړي، د همدې لپاره له (۹) تنظيمونو نه (۷) د يوه مطبوعاتي کنفرانس او يوې ګډې اعلاميې په ترڅ کې خپله مقاطعه اعلان کړه، رباني او سياف يوازې پاتې شول.

رباني ته د تنظيمونو مخالفت مهم نه وو، هغه د ځينو تنظيمونو د افرادو اخستلو په چم ښه بلد وو. له ولاياتو نه ئې د هليکوپترو په ذريعه د خپلي خوښې کسان راغونډ کړل، د جنرال دوستم ۲۰ کسان ئې غونډې ته راوبلل، سياف ويل چې زه له دوستم نه په څه کې کم يم، په شوری کې به له شمال نه زما هم ۲۰ کسان منل کېږي. د حرکت انقلاب مشر مولوی محمدنبي اشتراك ونكړ او د مقاطعی په پرېکړې ټينګ ودرېدو، خو معاونينو ئې شرکت وکړ. شيخ آصف محسني له شرکت نه ډډه وکړه خو د حرکت په نامه ځيني کسانو برخه واخيسته، مجددی او ګيلاني نوموړی غونډه تقلبی او جعلی وګڼله، حزب وحدت په کلکه محکوم کړه، مولوی خالص هم مخالفت وکړ. خو سياف او رباني تر پايه حتی د غونډې د شروع کېدو نه وروسته، راغلو کسانو ته ويل چې مشران راروان دي، يو ساعت وروسته رارسېږي ! د مازديګر په غونډې کې شرکت کوي ! نن ونشو سبا راځی !! د سياف د جنوب او جنوب لوېديځ له خوا معرفي شوو غړو په غونډې کې له شرکت نه ډډه وکړه، په ګډه ئې له سياف نه وغوښتل چې په غونډې کې به د اتحاد اسلامي غړې برخه نه اخلي، سياف دوی ټول په مسجد کې پرېښودل او ورته وئې ويل: د نيم ساعت لپاره ځم، ببرته راځم. غونډه دايره شوه، دوه ثلثه رابلل شوي کسان له غونډې ووتل، پداسي حال کې چې په دروازو کې ئې مسلح کسان ودرولی وو او له غونډې نه د وتلو مخنيوی ئې کولو، د پاتې کسانو اکثريت پدې ټينګار کولو چې دا غونډه دي معطل شي، له مشرانو سره دي خبره وشي، لږ ترلږه د مشرانو څو کسان خو بايد پدې غونډې کې حاضر وي او کم تر کمه د رياست لپاره خو د رباني تر څنګ بايد کوم بل کانديد موجود وي!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو دوی ته وویل شو چې دا آخري ورځ ده، که غونډه وځنډېږي، د راکټي حملې احتمال شته، باید حتماً او همدا نن په همدې وروستۍ غونډې کې رأیه واخستلی شي. بیا هم له یوې خوا بلې خوا د مخالفت غږونه اوچت شول، خو د برچې په زور کښېنولی شول، کاغذونه وویشلی شول او بېرته راغونډ شول او اعلان وشو چې استاد رباني د آراوو په اکثریت سره د دوو کلونو لپاره د دولت د رئیس په حیث وټاکل شو.

ماته د دې غونډې ځینو برخه والو وویل: په خدای قسم که په همدې غونډې کې چې د رابلل شوو کسانو دریمي برخي پکې برخه اخیستې وه، که د رباني تر څنګ هرڅوك ودرېدلی وی نو هغه به اکثریت تر لاسه کولو. ځکه د شورای نظار له خوا له غږو سره له اهانت او سپکاوی نه ډك وضعیت، د مشرانو د اشتراك په هکله درواغجني وعدي، د غونډې شرمناك حالت او د کمونستانو شرکت، ټول کسان حتی متعصب جمعیتیان په کلکه ناراضه کړي وو.

موږ د غونډې په دوران کي هیڅ عکس العمل ونه ښودو، غوښتل مو ټول ولس ته د دې خلکو ماهیت څرګند شي او پدې پوه شي چې څوك د چل، فریب، رشوت، درواغو او هري ناجائزی وسیلی نه په استفادی سره په قدرت کي پاتې کېدل غواړي؟ لدې غونډې نه وروسته، په کابل او ټول هېواد کي د دې شورى په هکله چي رباني او پلویانو ئې د شورى حل و عقد نوم ورکړي وو، ویل کېدل چي، شوری پول نقد او د رباني په هکله دا شعار د فرد فرد په ژبه وو: یا ارګ یا مرګ.

عام ولس تر ټولو زیات په استاد سیاف غصه ول اود اتحاد د شوری او اجرائیه اکثر غړي له همدې غونډې نه وروسته هم له کابل نه ووتل او هم له اتحاد نه.

د استاد فرید صدارت

موږ د صدارت لپاره استاد فرید معرفي کړ، پدې هکله د حزب اجرائیه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوري، کابل ته د مجددی له راتلو نه د مخه خپله پرېکړه اعلان کړه. استاد فرید په قوم تاجك، د کاپیسا د ولایت اوسېدونکی او په هغه ولایت کې د حزب اسلامي د جهاد امیر وو، مسعود څو ځله مخصوصاً له روسانو سره له اوربند نه وروسته، د ده په هغو سیمو بریدونه کړي وو چې پنجشیر ته څېرمه پرتې وې. خو هرځل ئې ماتې خوړلې وه، ده هم په فکری لحاظ او هم په عملي او جهادي لحاظ د استاد فرید په نسبت د حقارت احساس کولو او د صدر اعظم په حیث د ده منلو ته تیار نه وو، کابل ته د ده له راتلو سره مخالف وو. موږ استاد فرید پدې خاطر د صدراعظم په حیث وټاکو چې پدې سره د کمونستانو هغه خطرناکه توطئه شنډه کړو چې د پښتنو اوغیر پښتنو تر منځ، قومي او ژبنیو تعصباتو ته لمن وهل او په همدې اساس د جګړو اور بلول وو.

مقابل طرف دجګړو له نتائجو نه له مأیوس کېدو وروسته، کابل ته د استاد فرید له ننوتلو سره موافقه وکړه، خوله استادفرید نه د کابل د ولس او په لاري کې د پروان د خلکو شانداره او بې سابقی استقبال، ائتلافیون سخت وارخطا کړل، په کابل کې د حزب نفوذ په همدې ورځ دوي ته ښه معلوم شو، عقدی ئې تحریك شوې او حسادتونه ئې راوپارېدل، خو په هر صورت، استاد فرید د صدارت ماڼۍ کې مستقر شو.

د استاد رباني له خوا د ده څو ځله مېلمستیا او بیا په یوې خاصې غونډې کې ده ته یوه پټه وینا ښایي له تاسو سره د رباني په نظریاتو د ښه پوهېدلو مرسته وکړي:

استاد فرید وائي: یو ځل ئې ماته خاصه مېلمستیا وکړه، خوله ما سره د جریر په شمول داسې وروڼه وو چې رباني نه غوښتل د هغوی په وړاندې خپله خبره ماته وکړي، مېلمستیا په عادي او عامو خبرو پای ته ورسېده، دوهم ځل ئې احوال راولېږو چې زما خاص مېلمه یې، ما له ځان سره جریر صاحب ملګری کړ، له ډوډۍ نه وروسته ئې راته وویل چې له تا سره څو خاصې خبرې لرم، ما جریر له ځان

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره واخیست او د استاد خاص اطاق ته ورغلم، ماته ئې کومه خاصه خبره ونکړه او په عامو څو لنډو خبرو ئې اکتفاء وکړه. دریم ځل ئې بیا احوال راولېږو، د ډوډۍ نه وروسته، لده سره یوازې خاص اطاق ته ولاړم او هغه راته وویل: موږ ته یوه خاصه تاریخي موقع په لاس راغلې، زه جمهور رئیس، ته صدراعظم او مسعود د دفاع وزیر دې. لدې تاریخي موقع نه باید اعظمي استفاده وکړو، محرومو قومونو ته داسې فرصتونه ډېر کم په لاس ورځي، استاد فرید وایي: ما گمان نه کولو چې یو مسلمان، بیا د شرعیاتو یو استاد دی، داسې غیر اسلامي ذهنیت ولري، ما د احزابو د یووالی او د افغان ولس د ملي وحدت او د کمونستانو په خلاف د گډ موقف په ارتباط له جناب رباني نه د کومې خاصې او مهمې خبرې اورېدلو انتظار درلود، هغه ته مې وویل: استاده دا د حل لاره نده، نه اسلام دا د حل لارگني او نه د هېواد اجتماعي جوړښت داسې دی چې لدې نه موږ ته کومه خاصه گټه ورسېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لويه ګډه حمله

ائتلافيونو د يوې لويې حملې لپاره تياری نيولو، غوښتل ئې د کابل په ختيځ او جنوب کې د حزب مراکز اشغال کړي. د کابل څلور لويې لارې د حزب په واک کې وې، دا د محاصرې حالت بايد ختم کړي، د حملې لپاره له شمال نه کافي شمېر د دوستم، جنرال مؤمن او حزب وحدت مسلح افراد کابل ته راانتقال شول، اصلي حمله بايد په دوو استقامتونو، د بالاحصار نه د چهار آسياب په لوري او له چهل ستون او دارالامان نه د ريشخور په لوري ترسره شي، له هوايي بمبارد نه بايد په پراخه پيمانه استفاده وشي.

موږ يوه ورځ د مخه د دوی د تجمع مراکز تر اور لاندې ونيول، پدې سره که څه هم د دوی د وسيع حملې پروګرام مختل شو، خو د سختې بمبارۍ په وجه او له خوشه ئې بمونو نه په پراخه پيمانه د کار اخستلو په وجه، دوی وتوانېدل له بالاحصار نه د سياه سنګ په لوري پرمخ ولاړ شي او زموږ ځينې سنګرونه ونيسي، په يوې مرحلې کې زموږ د مجاهدينو روحيه هومره مړاوې او د شپې ورځې مسلسل بمبارۍ هومره ستومانه کړي وو چې د مقاومت له دوام نه مأيوسه شوي وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وضعیت د څېړني لپاره مو د شپې لخوا یوه غونډه راوبلله، حاجی صاحب کشمېرخان، انجنیر صاحب فیض محمد ، خوږمن صاحب، ارغندیوال صاحب، ابوبکر صاحب او حاجی صاحب شیرینډل په غونډي کي شرکت وکړ، د ټولو رأیه دا وه چي لږ په شا کېږو د سقاوی په دشتي کي دفاعی خط جوړوو. په هغي غونډي کي چي ما د دغو ورونو په څېروکي کومه پرېشاني او د سختي ستړیا او ستوماني کومي نښی لیدلی هیڅکله به مي له یاده ونه وځي. تقریباً درې اونۍ مسلسل د شپې ورځي جګړه وه، زیات شمېرمجاهدین مو شهیدان او ژوبل شوي وو، د شهداوو او ټپیانو د انتقال په وجه د مجاهدینو شمېرکم شوی وو. موږ په ولایاتو کي منظم عسکري قطعات نه درلودل چي فوراً ئې لومړی خط ته سوق کړو او ستړی ستومانه مجاهدین تعویض کړو، له ولایاتو نه د داوطلب مجاهدینو راغونډول فرصت غوښتو، موږ ناڅاپي لداسي لوئی جګړي سره مخامخ شوي وو. ما ورونو ته اطمئنان ورکړ، غونډه مي ختمه کړه او ورونو ته مي وویل چي ان شاء الله سبا به د حالاتو په رڼا کي مناسب تصمیم نیسو. په خدای باور وکړي چي د جګړي له پیل نه تر همدې شپې پوري زما تر ټولو ډاډمنه شپه چي هم مي په اطمئنان او آرام زړه، ډوډۍ خوړلي او هم مي پوره خوب کړي، همدا شپه وه، ما له ځان سره فیصله وکړه چي سبا په خپله لومړی خط ته ځم او تر بری یا شهادت پوري به جنګېږم.

سبا سهار بیا جګړه پیل شوه، خو په ډېرسریع ډول د جګړي تعادل او انډول داسي د مجاهدینو په ګټه بدلېدو چي هیچا د هغه تصور نشوکولي، تر لسو بجو پوري موږ ټول اشغال شوي سنګرونه بېرته ونیول، ز موږ ځواکونه د بالاحصار خولی ته ورسېدل، دښمن ښه ډېر تلفات لیدلی وو، په تیښته وو او سنګرونه ئې یو په بل پسې پرېښودل.

دا جګړه د ننګرهار د سولي د یوه هیئت په منځګړیتوب پای ته ورسېده، د سولي د هیئت پرېکړه چي دواړو خواوو ورباندي امضاء وکړه، د اوربند، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

بندیانو د تبادلې، له کابل نه د ملیشو د ایستلو او د لویو لارو د خلاصون غوښتنه کوله. موږ د معاهدې مطابق جګړه متوقف کړه، بندیان مو خوشي کړل، لویې لارې مو د تل په شان خلاصې پرېښودې، خو مقابل طرف څو کاره وکړل:

- د ملیشو د ایستلو په ځای ئې کابل ته د ملیشو تازه نفس قوتونه راانتقال کړل.
- د شینډنډ په هوایي ډګر، چې د حزب اسلامي د مجاهدینو په واک کې وو، بمباري پیل کړه، دا بمباري تر دوو میاشتو پورې جاري وه.

د ننګرهار د سولې هئیت چې په خپلې پرېکړې کې ئې په واضح الفاظو لیکلي وو: کوم طرف چې لدې معاهدې نه تخلف وکړي، د ننګرهار قوتونه به د بل طرف په خوا کې، د متخلف په خلاف جنګېږي، خو په عمل کې ئې یوازې د مقابل طرف د سرغړونو په هکله په یوې راډیویي اعلامیې اکتفاء وکړه او هغه ئې له معاهدې نه د متخلف په حیث وغندلو.

د دې حملې نتائج

پدې جګړې کې د ائتلافیونو د ماتې څو ستر ستر نتائج وو:

الف: د دوی غرور مات شو، پدې پوه شول چې ترسپیني شګې د مجاهدینو زغلول او د نادرشاه د واکمنۍ په دوران کې په پروان د حملې غچ اخستل، یعنی څه؟ لدې ماتې نه وروسته زموږ په سنګرونو د دوی مخکنۍ د توپونو مسلسل ډزې متوقف شوې.

ب: د دې جګړې په وجه د دوی ترمنځ اختلافات تشدید شول، که څه هم جنرال دوستم او حزب وحدت لادمخه پدې ناراض وو چې د جبل السراج د معاهدې مطابق دوي ته خپل منل شوي امتیازات ونسپارلی شول، خو پدې سترې جګړې کې د مسعود ضعیف شته والي، هغوی مزید ناراضه کړل، دوی پدې کار د

(c) ketabton.com: The Digital Library

اعتراض حق درلود چې د دفاع وزير دي مسعود وي او په جګړې کي تلفات دي د جنرال دوستم قطعات ګالي. د جګړي په دوران کي يوځل دوستم، مسعود ته په مخابری کي وويل: نامرد کجاستی؟ ما کشته مي شويم و تو آرام نشسته ای !! نامرده چيرته يې؟ موږ وژل کېږو او ته آرام ناست يې !!

ج: د حزب وحدت او جنرال دوستم په افرادوکي دا ذهنيت راولاړ شو چې ولې بايد د نورو د اقتدار لپاره دوی د حزب اسلامي په خلاف وجنګېږي او مرګ ژوبله وزغمي؟ لدې جګړي نه د دوی حاصل څه دی؟ دې ذهنيت د دواړوطرفونو مشرتابه باندي فشار راووړ چې په خپل دريځ کي تجديد نظر وکړي، په حقيقت کي د دې ائتلاف د ړنګېدو سلسله له همدې ماتې نه وروسته پيل شوه او د هم آهنګي شوری په جوړېدو سره د هغه جنازه واخستلی شوه او ټغر ئې ټول شو او پدې ترتيب زموږ هېواد له يوې خطرناکي توطئې نه وژغورلی شو.

د خنجان عمليات

له مزار نه د ځمکي له لاري د ائتلافيونو يو قطار د کابل په لوري پدې نيت راخوځېږي چې په کابل کي د دوی متزلزل موقعيت مستحکم او مړاوی روحيه پياوړی کړي. پدې لوی قطار د خنجانو په تنګي کي د اتل قوماندان، صوفی پاينده محمد مجاهدينو، بريالی عمليات ترسره کړل، قطار ته د سر لوی زيان ورسېدو، د ډېرګاډي ئې له سړك نه لاندي کولی شول، کافي تعداد مړی او ټپيان ئې ورکړل، بريد ناڅاپي وو. دا مؤثره حمله د ائتلافيونو په روحيې يوبل سخت ګوزار وو، هم د دوی شعارونو ته ښه په ځای او په وخت ګوزار وو او هم د دوی جنګي عزايمو ته.

صوفی پاينده محمد، تاجك او د شمال اوسېدونکی وو، د ده د مجاهدينو دغه عملياتو، ټولو ته جوته کړه چې په کابل کي روانه جګړه، د سمتونو او قومونو ترمنځ نه، بلکي د کمونستانو او مجاهدينو ترمنځ ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ له پروان څخه هم د همداسي يوه اقدام هيله درلوده، په پروان، کاپيسا او د کابل په شمال کي د حزب اسلامي تقريبا پنځه ويشت زره مسلح مجاهدين وو، چي په روسي قطارونو د دوی بريدونه بې ساری وو. په جهاد کي د دوی ستره برخه وه او روسانو تر هر چا زيات له همدغو مجاهدينو نه شکايت درلود چي له قلعه مراديبګ نه تر پل متک پوري د سړک دواړو خواوو ته ئې کلک او نه ماتېدونکي سنګرونه او له نظامي لحاظه دقيق خندقونه درلودل او په روسي قطارونو ئې پر له پسې حملې کولی او د دغو سنګرونو او خندقونو د ختمولو لپاره د روسانو ټولي هلي ځلي ناکامه پاتې شوې وې. خو متأسفانه د خاصو عواملو په وجه دا هيله ترسره نه شوه، لويه وجه ئې دا وه چي ائتلاف وتوانېدو يو شمېر ضعيف النفسه افراد په پيسو واخلي، ځينو نورو بې اعتنايي وکړه او د کابل د لومړنيو پېښو په اړه ئې يا پدې دليل څه ونکړل چي د اکمالاتو لاري ئې بندي وې او يا پدې دليل چي غوښتل ئې د دوی منطقې ته جګړه راانتقال نشي. زه باور لرم چي که په شمالي کي د حزب اسلامي ځينو قومندانانو دا اشتباه نه وی کړې او له لومړۍ ورځې ئې پرېکنده او جدي دريځ غوره کړي وی نو نه يوازي دا چي دوی به له خپلي منطقې څخه نه ايستل کېدل او د ائتلافي ځواکونو په لاس به له سپکاوی سره نه مخامخ کېدل، بلکي د ټول ائتلاف د مقابلې لپاره يوازي د دوی ځواکونه کافي وو، هم به کابل له جګړو نه ژغورل شوی وو او هم به پروان لدې دردناک عاقبت سره نه مخامخ کېدو.

ائتلاف او د سولي هڅي

متأسفانه کمونستانو نه يوازي زموږ هېواد له مادی او اقتصادي لحاظه وران کړ، بلکي له اخلاقی پلوه ئې هم زموږ ټولني ته سخته صدمه ورسوله، هغه افغانان چي خبره ئې خبره وه، دهوکه، درواغ، بې وفايي، په دوستي کي دښمني، ژمني تر پښو لاندي کول، له معاهدې نه د مقابل طرف د اغفالولو په لار کي کار اخستل ئې نه يوازي ګناه ګڼله بلکي هغه ئې د خپل عزت النفس او مروت منافی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمېرله. خو د کمونستانو تسلط پدوی کي دا اوچت د میړاني او مروت نښې وټکولي، د اسلامي اخلاقو په ځای ئې دوي ته کمونستي اخلاق ورپه برخه کړل، داسي چي دروغ او دهوکه کمال وګڼي، په دوستي کي دښمني، د مقابل طرف غولول، ژمني تر پښو لاندي کول او له معاهدو نه د مقابل طرف د اغفال لپاره کار اخستل د هوشیارتیا اوسیاست مداری نښه او لازمي غوښتنه وشمېري.

ائتلاف هم چي له کمونستانو او له کمونستانو نه متأثر ه شوو التقاطی عناصرو نه جوړ شوی وو، د ضعف او ماتې په وخت کي به ئې یوه بل ته عذرکولو، چي د روغي جوړي لپاره راوړاندي شي، خو نه یوازي دا چي له اضطراری حالت نه له وتلو نه وروسته به ئې د سولي د هیئتونو پرېکړې تر پښو لاندي او خپلي ژمني هیری کړي، بلکي د سولي د هلوځلو په جریان کي به یې، داسي شرارتونه کول چي مسلمان خو پرېږده د یوه عادي بامروته افغان له شأن نه ډېر ډېر لېري وي، د مثال په توګه:

د ننګرهار له قومندانانو نه ئې وغوښتل چي منځګړیتوب وکړي، له هغوی سره ئې د ملیشو ایستل هم ومنل او د هیئت پرېکړه ئې امضاء کړه، خوکله چي هیئت د همدې پرېکړي د امضاء لپاره له کابل نه زموږ په لوري خوځېدو، ائتلافیونو په هغي غونډې د بمباری پلان جوړکړ چي ما به د سولي له هیئت سره درلوده، له هیئت سره ئې یوکس په پټه راولېږو، هغه ته ئې مخابره ورکړې وه چي زموږ د غونډې د ځای په هکله معلومات ورکړي، موږ د موسیي خوا ته د تیلو د ذخیری په نامه، دلشکر ایثار په مرکز کي په یوې څمڅی کي له هیئت سره غونډه درلوده، چي ناڅاپي د ائتلافیونو جهازونه راورسېدل، یو په بل پسې ئې بمونه وورول، دوه بمونه د همدې څمڅی شمال او جنوب ته د ۳۰_ ۴۰ مترو په فاصله راپرېوتل، په همدې ځای کي د هیئت موټري، د دوی ډریوران او امنیتي ملګري ولاړ وو او ښه ګڼه ګونډه ئې جوړه کړې وه. زموږ څمڅه له ګردونو داسي ډکه شوه چي یو بل مونه لیدو. خو الحمد لله پدې بمباری کي هیڅوك ژوبل نه شو. یوازي د

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه دریو موټرو شیشې ماتې شوې. د هیئت غړو له رباني نه پوښتنه وکړه چې ولې مو له مونږ سره داسي معامله وکړه؟ رباني نه دا ویل شوي چې دا کار جنرال دوستم کړي او زه ئې محکوموم او نه دا چې نه یم خبر دا کار چاکړي! فقط دومره ئې وویل چې زه سخت متأسف یم ! او له تاسو نه هیله کوم چې خپل کارته ادامه ورکړي!!

بل ځل ئې شیخ آصف محسني د حرکت اسلامي مشر د حرکت له زیاتو غړو سره چهار آسیاب ته راولېږو، د حرکت یوه قوماندان ته ئې "چې اوس له حرکت نه ایستل شوی" وظیفه ورکړې وه چې د غونډي د ځای په هکله به د مخابری په ذریعه دوی ته اطلاع ورکوي او چې کله غونډه پای ته ورسېده د غونډي له ځای نه د دوی د خوځېدو سره سم به تماس نیسي، ترڅو د غونډي ځای پدې طمع بمبارد کړي چې زه به هلته، د هیئت له تلو نه وروسته، کم ترکمه د څو شیبو لپاره پاتې وم.

همداسي وشول، له محسني سره مي د غره ډډی ته، د یوې غونډي په سر، په یوه داسي کور کي غونډه وه چې شا او خوا ته ئې کوم بل کور نه وو، چې کله دوی رخصت شول، په هوا کي جهازونه راڅرګند شول او زما د فامیل د اوسېدو په هغه کور ئې بمونه وورول چې د همدې غره په بل اړخ کي د همداسي یوې غونډي په سر ئې موقعیت درلود، د کور شا او خوا ته بمونه راپرېوتل، شیشې ئې ماتې کړې، خو چا ته صدمه ونرسېده، وروسته معلومه شوه چې د راپورچی او راپور اخستونکي ترمنځ د غره د دې یا هغه اړخ په هکله غلط فهمي شوې وه.

همدا راز د پاکستاني علماوو یو لوی هیئت چې ګڼ شمېر ډېر مشهور علماء پکي وو، د مولوی صاحب خالص په شمول، د سولي او روغي جوړي لپاره له پاکستان نه راوخوځېدو، رباني ورته اطمئنان ورکړي وو چې د روغي جوړي غوښتونکی دی او لدوی سره به پدې هکله صادقانه مرسته کوي، هیئت چهار آسیاب ته راغي، له مونږ نه ئې د کامل واك غوښتنه وکړه، ما ورته وویل: زه یوازې یو شرط لرم او هغه دا چې په افغانستان کي د یوه واقعی اسلامي نظام تأسیس او

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اسلامي شريعت نفاذ تضمين شي او د دولت مشر، د اسلامي اصولوسره سم د ملت په خوښه وټاکل شي او د دولت له حساسو ادارو څخه کمونستان لېرې شي، د ځان لپاره هيڅ نه غواړم، تاسو ته په همدې شرط کامل واك درکوم.

هيئت له موږ نه خوشحاله رخصت شو، خو کله چي زموږ له ساحی نه ووت او پلڅرخي ته نږدې شو، د حربی پوهنتون له غونډيو نه د دوی د ګاډو په کاروان د (زی يو) مسلسل ډزی پيل شوي، په کاروان باندي ئې ډېره بده ورځ راوستله، ټول له ګاډو نه يوې خوا بلې خوا ته کوز شول او په ځمکي ئې پروت وکړ، د څو دقيقو لپاره ډزی رواني وي!! دا ډزی پداسي حال کي وشوې چي هيئت ته له کابل نه اطمئنان وکړي شوی وو چي په پلڅرخي کي د دوی د استقبال لپاره کافي ترتيبات نيولی شوي!! په همدې ډزو ئې دوی ته ښه راغلاست وويلو.

همداسي يوه معامله د مولوی حقاني د سولي له هيئت سره وشوه: هغوی د دهمزنګ له لاري د پغمان په لوري روان وو چي د دريمي کارتې په ساحه کي د ډزو تر سخت بريد لاندي راغلو، چي ځيني موټری او ملګري ئې ولګېدل او په ډېره رسوايي له منطقې نه ووتلو، لدې نه وروسته مولوی صاحب هم په کابل کي اوسېدل پرېښودل او هم ئې د روغي جوړي هڅي متوقف کړي!!

د ننګرهار له يوه هيئت سره، له کابل نه دبېرته ستنېدو په وخت کي د کابل او پلڅرخي ترمنځ دې ته ورته معامله وشوه چي په هغي حملې کي هم څو کسان مړه او ژوبل شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونږ، ائتلاف او پاکستان

پداسي حال کي چي ائتلاف په مجموع کي او رباني او مسعود په خاص طور، د پاکستان د پيروزينو پوروړي وو، د پاکستان د آی اس آی د فشار په نتيجه کي رباني د جمهور رئيس او مسعود د دفاع وزير په حيث وټاکل شول، نواز شريف په خپله کابل ته د ترکي الفيصل په ګډون په ۱۳۷۱/۲/۹ سفر وکړ او د لس مليونه ډالرو چك ئې مجددی ته وسپارو، زموږ د فترونه ئې په پاکستان کي وتړل، ميزونه، څوکۍ او د دفتر سامانونه مو هم داخل ته انتقال کړل، حتی ما خپله کورنۍ هم د جګړې په سختو شرائطو کي د مجبوريت په وجه داخل ته ولېږدوله، د پاکستان حکومت له رباني او کمونستانو نه دا توقع درلوده چي د دوی له ائتلاف نه د ملاتړ په خاطر به له پاکستان سره د دوستي يا لږ ترلږه د دښمني نکولو سياست غوره کړي، خو دې ته نه وو متوجه چي دا ډېره بې ځايه هيله وه، دوی د وضعيت د تشخيص په ارتباط سخته اشتباه کوله، ګمان ئې دا وو چي کمونستان به د شوروي اتحاد له ختمېدو وروسته، چي وروستۍ پناه ګاه ئې له لاسه ورکړې، د پاکستان لدې احسان نه هومره ممنون وي چي خامخا به له

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاکستان سره د دوستي لار غوره کوي، ځکه پاکستان د دوی ژوند او په قدرت کي اشتراك تضمین کړ، خو ائتلافیونو له هماغه لومړیو ورځو نه د پاکستان په خلاف له دښمني نه ډك تبلیغات پیل کړل. د پاکستان نه د وارد شوو خوراکي موادو په هکله ئې ویل چې دا مسموم شوي، پاکستانیان به ئې نیول او د سخت تعذیب نه وروسته به ئې بندیانول او د دوی په هکله به ئې دا تبلیغات کول چې دا دی پاکستاني جاسوسان ونیول شول. په لومړي سرکي دا کارونه یوازي کمونستانو کول، خو پدې لوېي جګړي کي د ماتې نه وروسته، رباني په خپله په سختو الفاظو په پاکستان نیوکي وکړې، هغه ئې د افغانستان په کورنیو چارو کي په مداخلت متهم کړ، غوښتل ئې پدې ترتیب خپله ماتې توجیه کړي او مسکو او ډهلي خوشحاله کړي. په اندونیزیا کي د اسلامي هېوادونو د مشرانو په کنفرانس کي د شرکت په خاطر ئې، د تګ راتګ لپاره د ډهلي لار انتخاب کړه او په خپلو مرکو کي ئې په پاکستان نیوکي وکړې. له هند سره دوستي او له پاکستان سره مخالفت، د هغې معاهدې یوه برخه وه چې له روسانو سره ئې امضاء کړې وه د همدې لپاره د کابل او ډهلي ترمنځ روابط په هماغه شکل دوستانه پاتې شول چې د کمونستانو په وخت کي وو. د هند استخباراتي ادارې RAW او د خاد ترمنځ، پخوانۍ ژوري اړیکي نه یوازي په خپل حال پاتې شوې بلکي مزید ټینګي شوې د(راو) د متخصصینو له خوا د خاد د پرسونل روزنه، د معلوماتو تبادله او د پاکستان په خلاف مشترك فعالیتونه د همدې اړیکو اهداف وو. ډهلي له کابل سره د وسائلو د پرزو، مهماتو او دارو درمل په ارتباط مسلسل او پراخې مرستي کولې. ډهلي اعلان کوي چې په دریو کلونو کي ئې یوازي د اندراګاندي له روغتون سره د پنځلس ملیونه ډالره معادل مرسته کړې، د ائتلافي ادارې د ژوبلو قومندانانو او د مهمو شخصیتونو تداوی په ډهلي کي او د RAW په مصرف ترسره کېږي.

له یوه پلوه سره دوستي او له بل پلو سره دښمني، ورو ورو دې حدته ورسېده چې خاد او راو په پاکستان کي د پېښور د یوه ابتدایي مکتب واړه ماشومان په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل سرويس کې يرغمل نيسي، بيا ئې د پراخو تبليغاتو لپاره تر اسلام آباد پورې انتقالوي او هلته د افغانستان په سفارت کې ساتل کېږي او د څو ميليونه ډالره او تر افغانستان پورې د يرغمل نيونکو د انتقال لپاره د هليکوپټر مطالبه کوي، خو بالآخره د پاکستاني کوماندوګانو د حملې او د يرغمل نيونکو په وژلو دا ډرامه پای ته رسېږي.

همدا راز په کابل کې د پاکستان پر سفارت پداسې وخت کې حمله کوي چې د پاکستان خارجه وزير، سردار آصف احمد علي، د مذاکراتو لپاره کابل ته بلل شوی وو او د کابل د ائتلافي ادارې مېلمه وو!! پدې حملې کې يو نفر په قتل رسېږي، سفير ترهغه په چاقوګانو وهل کېږي چې حمله کوونکې ګمان کوي هغه وژل شوی او پورته مقاماتو ته د هغه د وژل کېدو راپور ورکوي، د سفارت نور کارکوونکې هم په چړو او قونداغونو وهل کېږي او په پای کې سفارت ته اور اچول کېږي.

پدې کې هيڅ شك نشته چې دا کارونه د خاد او راو، د ګډ پلان له مخې تر سره شوي، چې هدف ئې د پاکستان او افغانستان ترمنځ، روابط تر هغه حده خرابول وو چې د بېرته روغې جوړې ټول امکانات د تل لپاره ختم شي. سادګي به وي که څوك ګمان وکړي دا کارونه يوازې کمونستانو کړي او يا تصادفي پېښې وي!! تاسو وليدل چې د کابل د ائتلافي ادارې واکداران دې ته تيار نشول چې دا حمله وغندي!! او يا له پاکستاني ولس نه د دې غيراسلامي، غير اخلاقی او له مروت نه لېرې اقدام بخښنه وغواړي.

د افغانستان په ارتباط که څوك د پاکستان د تېرو حکومتونو په غلط سياست د اعتراض حق لري نو هغه يوازې حزب اسلامي دی، داځکه چې:

- پداسې حال کې چې په افغانستان کې اسلامي نهضت او بيا مسلحانه جهاد د حزب اسلامي په لاس پيل شوی وو او پاکستان ته دا خبره جوته وه چې د مهاجرينو ۷۸% په حزب اسلامي پورې تړلي وو او د جګړې ټول فشار د حزب

(c) ketabton.com: The Digital Library

په اوږو وو، پدې هم پوهېدو چې په حزب کې دا استعداد شته چې مقاومت په یوازې توګه مخکې بوځي، خو پاکستان د امریکا تر فشار لاندې په پېښور کې یو په بل پسې ګڼ شمېر ډلې د حزب په خلاف جوړې کړې. افغانان ټول پدې پوهېږي چې له حزب اسلامي نه پرته ټولې جهادي ډلې په بهرکې جوړې شوې، د امریکایانو هدف دا وو چې د روسانو په خلاف روان اسلامي مقاومت باید یوازې د حزب اسلامي په لاس تنظیم او اداره نشي او تر آزادۍ وروسته په کابل کې یو قوي اسلامي حکومت جوړ نشي، د همدې لپاره ئې پاکستان دې ته اړ کولو چې د متعددو ډلو له جوړېدو سره موافقه وکړي، پاکستان په لومړۍ سرکې لدې سره مخالفت کولو چې د بهرنیو لاس وهنو په نتیجه کې دې متعددې ډلې جوړې شي، خو د امریکا د زیات فشار په وړاندې ئې مقاومت ونشو کړې، موافقه ئې وکړه او پدې ترتیب پېښور په بهر کې د جوړ شوو افغاني ډلو کوربه شو، دا کار ئې پداسې حال کې کړې چې له مونږ سره ئې کلکه وعده کړې وه چې نه به بهرنیو لاس وهنو ته اجازه ورکوي او نه په پاکستان کې د نورو ډلو جوړېدو ته!!

- افغاني ډلې ئې دې ته مجبورې کړې چې رباني د جمهور رئیس او مسعود د دفاع وزیر په حیث و مني.
- د هغه ائتلاف ملاتړئې وکړ چې زمونږ په خلاف ئې جګړه اعلان کړې وه، د همدې ائتلاف د ملاتړ لپاره ئې مونږ دې ته مجبور کړو چې په پاکستان کې خپل دفترونه وتړو، خو مونږ پدې خاطر د پاکستان په خلاف له څه ویلونه ډډه کړې چې:

۱ – د دې کار ګټه د اسلام دښمنانو ته رسېده.

۲ – پاکستان درې نیم ملیونه افغاني مهاجرینو ته پناه ورکړې او د افغان ولس د مقاومت ملاتړ ئې کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳ - له بل نه دا توقع کول چې زمونږ ستونزې حل کړي او یا د خپلو ګټو د تأمین لپاره، یا د خپلو مجبوریتونو په وجه دې داسې څه ونکړي چې زمونږ ملي مصالحو ته زیان رسوي، بې ځایه توقع ده، مونږ باید خپلې ستونزې په خپله حل کړو ، افغانان په خپله باید د نورو د لاس آله نشي او خپلې ملي ګټې د نورو دګټو لپاره قرباني نکړي. که افغانان د نورو غلامۍ ته چمتو کېږي، د څو پیسو په مقابل کې ځان، ایمان، وطن او خپله دنیا او عقبی خرڅوي، له بل نه د شکایت په ځای باید په خپله افغانان ملامت کړو او د دوی د اصلاح او لدې حالت نه د ژغورنې هڅه وکړو. د پاکستان په خلاف او د نورو هغو اسلامي هېوادونو په خلاف چې له یوې خوا ئې زمونږ د اسلامي مقاومت ملاتړ کړی خو له بلې خوا ئې زمونږ د هېواد په ارتباط داسې سیاست غوره کړی چې مونږ ترې صدمه لیدلې، له څه ویلو نه د اجتناب اصلي وجه همدا وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ائتلافیونو ژمني

ائتلافیونو به په لومړی سرکي زموږ د شرائطو په وړاندي ویل:

- که ملېشې وباسو څوك د دې تضمین کوي چي حزب اسلامي به په کابل حمله نکوي؟
- د حملې په صورت کي به څوك د حملې د دفع کولو تضمین کوي؟
- که ملېشې له کابل نه وایستلی شي په شمال کي مستقل حکومت جوړوي او هېواد د تجزیې له خطر سره مخامخ کېږي!!
- کمونستان پدې دلیل له خپلو پستونو څخه نشو لېري کولی چي: دوي ته عمومي عفوه اعلان شوي، د نجیب د حکومت په پرزولو کي ئې د مجاهدینو مرسته کړي او مجددی دوی په خپلو مناصبو کي ابقا کړي.
- د انتخاباتو په هکله به ئې کله ویل چي: په اسلام کي انتخابات نشته !! کله به ئې ویل: په افغانستان کي د انتخاباتو تر سره کول ممکن ندي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- زمونږ ځواب دا وو:

- تاسو ملېشې وباسئ، کمونستان له حساسو مناصبو نه لېرې کړئ، مونږ نه يوازي په کابل د عدم حملې هر تضمين چې تاسو و غواړئ درکوو بلکې په مؤقت حکومت کې د حزب اسلامي برخه هم تاسو ته سپارو او تر انتخاباتو پورې ستاسو کامله واکمني منو.

- مونږ دې ته تيار يو چې خپل قوتونه له کابل نه په څومره فاصله چې تاسو وغواړئ لېرې کړو.

- ملېشې د دې توان نلري چې په شمال کې مستقل حکومت جوړکړي، که دا کار ئې وکړ، زمونږ مجاهدين به ستاسو تر قومندې لاندې د هغوی په خلاف جنګېږي.

- دا منو چې دوی ته عمومي عفو شوې خو د عمومي عفوی معنا دا نده چې مونږ دوی ته تسليم شو، د دولت حساسې او مهمې ادارې لکه خاد، د فوځ د لوی درستيز مقام، د فرقو قومنداني، راډيو، تلويزيون، د کابل د ګارنيزيون قومنداني، د ښار امنيت، دلارو امنيت، هوايي ډګر او ... د دوی په لاس کې وي، مګر زمونږ جهاد يوازې له نجيب او يعقوبی سره وو او د دوی له وژلو وروسته زمونږ هدف تر سره شوی دی، که څه هم د نجيب حکومت سل په سلوکې په خپل حال پاتې وي؟!

- مليشو خو د نجيب په خلاف هلته اقدام وکړ چې نجيب عملاً خپله استعفی اعلان کړې وه !! اصلاً دوی د نجيب له استعفی سره د مخالفت په وجه او له مجاهدينو سره په يوه ائتلافي حکومت د ټينګار په خاطر دا اقدام وکړ. د پېښور د ګورنرهاوس د معاهدې له مخې خو مجددی جمهور رئيس نه وو ټاکل شوی هغه خو د يوه داسې کميسيون د رئيس په توګه کابل ته لېږل شوی وو چې قدرت به له کمونستانو نه مجاهدينو ته انتقالوی نه د دې لپاره چې کمونستان په قدرت کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابقاکړي. لدې نه علاوه، د پېښور معاهده صریحاً حکم کوي چې کمونستان به له حساسو مناصبو څخه لېرې کېږي.

- دا تاسو په کوم اسلام او د اسلام په کوم اصل استناد کوي چې د هغې له مخې، انتخابات ناجائز ګڼې، خو له کمونستانو سره ائتلافي اداره جوړول، کمونستانو ته تسلیمېدل او د کمونستو جنرالانو تر قومندې لاندې د مجاهدینو سره جنګېدل، درته جائز او روا برېښي. پداسې حال کې چې د بشریت په اوږده تاریخ کې د لومړی ځل لپاره د ولس په رأیې د ټولني د مشر انتخاب په اسلام کې تر سره شوي، داسې چې د مشر د ټاکلو ټول مخکني ظالمانه روایات ئې منسوخ کړي او د مشر د ټاکلو صرف یوه لار ئې جایز ګڼلې او هغه د ولس په خوښه او له فشار او تهدید نه پرته د څرګند بیعت په نتیجه کې د امیر ټاکل، لدې نه د مخه به د ټولنې واکمني یا د میراث په شکل له پلار نه اولاد ته، د حاکمې کورنۍ په چوکاټ کې انتقالېده، یا به په زور تر لاسه کېده، یا به د ټولني د بېلو بېلو پرګنو د واکمنانو ترمنځ د سازش له لارې له یوه نه بل ته انتقالېده او عام ولس به پدې هکله د څه ویلو او کولو توان او حق نه درلود، اسلام د جاهلیت د دور دا اسلوبونه او طریقې لغوه کړي او د مشر او امیر د انتخاب حق ئې عامو مسلمانانو ته وسپارو، چې د څرګندې او آزادې غونډې په ترځ کې به خپل مشر انتخابوی او په خپله خوښه به ورسره بیعت کوي، د جبر او زور واکمني او د خلکو له آزاد انتخاب او بیعت نه پرته د سازشونو واکمني ئې حرام او ناجایز اعلان کړه. آیا د حضرت ابوبکر صدیق او حضرت عمر(رض) او مخصوصاً د حضرت عثمان(رض) ټاکنه چې د مدینې له عام ولس نه د یوه هیئت په ذریعه د استفتاء او رأی اخستنې له لارې تر سره شوه او همداسې د حضرت علی(رض) انتخاب، د دې لپاره کافي دلیل ندی چې د انسانیت په اوږده تاریخ کې د لومړی ځل لپاره د امیر او مشر د ټاکنې لپاره د ولس رأیې ته په اسلام کې رجوع شوې او د انتخاباتو اساس د مسلمانانو په لاس اینبودل شوی؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په حقیقت کې مجاهد ډوله ائتلافیون، پدې نه توانېدل چې کمونستانو ته ځواب ورکړي او له کمونست رژیم نه پاتې مسلح قطعات یا منحل کړي، یا ئې له کابل نه وباسي، دوی پدې پوهېدل چې په کابل کې د کمونستانو مېلمانه دي، د هغوی د خوښې خلاف د څه ویلو او مخصوصاً د دوی د مخالفت توان نلري، هغوی په قدرت کې د شریك کېدو او ائتلاف لار غوره کړې وه او له روسانو سره ئې د همدې خبرې ژمنه کړې وه. دوی له انتخاباتو سره فقط پدې دلیل مخالفت کولو چې لدې لارې ئې د قدرت د ترلاسه کولو چانس نه وو.

کله چې ائتلافیون د جګړې له نتائجو نه مأیوس شوي او روغې جوړې ته اړ شوي په ظاهرکې ئې دا شرائط منلي خو په خفا کې ئې په قدرت کې د پاتې کېدو لپاره د ناروا سازشونو لار غوره کړې او د هرې معاهدې بند بند ئې نقض کړې. دوی یوازې له مسکو او ډهلي سره په خپلو ژمنو صادقانه عمل کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ائتلاف په مقابل کي د نورو ډلو دريځ

حرکت انقلاب اسلامي

ائتلاف غوښتل چي د حرکت له مذهبي صبغی او د پښتنو په سيمو کي د حرکت له نفوذ نه د حزب په خلاف اعظمي استفاده وکړي. له حرکت سره ئې هره مياشت پنځه سوه مليونه افغاني مرسته کوله، چي ورو ورو ئې دا مقدار زيات کړ. د حرکت د هر معاون له ډلي سره ئې مستقلی مرستي کولي. د هلمند، پکتيا، غزني او پکتيکا مقيم واليان او د لغمان او وردګ ـ ميدان مهاجر واليان د حرکت له غړو نه غوره شوي وو. د حرکت د قومندانانو لپاره په مرکز او د جنوب په مختلفو ولاياتو کي قطعات منظور شوي وو چي ځينو ئې د حزب په خلاف په جګړو کي برخه اخستله او ځينو يوازي مرستي ترلاسه کولی او د حزب په خلاف له جګړو ئې ډډه کوله.

د حرکت اکثر غړي د کمونستانو له ملګرتيا او د حزب اسلامي په خلاف له جګړو سره مخالف وو او دا ئې غوښتل چي حرکت له حزب اسلامي سره ګډ دريځ غوره کړي، خو رشوت خورو حرکتيانو د دې کار مخالفت کولو، مولوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

محمدنبي تر پايه له جنرال دوستم سره له ملاقات نه ډډه وکړه، خو له کمونستانو سره د رباني په ملګرتيا ئې په څرګندو الفاظو له اعتراض نه ځان ساتو.

يوځل مولوی محمدنبي ته وويل شو چې له استاد سره يو ځای د اسلام آباد په لوري سفر لري، تيار شو، طيارې ته وخوت، د الوتنې په پای کې ناڅاپې ګوري چې په يوه ناآشنا هوايي ډګرکې کوز شوي، پوښتنه ئې وکړه چې داکوم ځای دی، ورته وويل شو چې مولوی صاحب دا د مزار شريف هوايي ميدان دی! استاد مختصر تم کېږي، له جنرال دوستم سره ملاقات لري، اميد دی تاسو هم پدې ملاقات کې برخه واخلي، خو ده له ملاقات نه ډډه وکړه او تر هغه په طيارې کې پاتې شو چې له مزار نه بېرته والوته.

که زه ووايم چې ائتلاف له ټول حرکت انقلاب نه، په همدې پورتني شکل استفاده کړې، ښايي مبالغه مې نه وي کړې. له ځان سره ئې خوځولو، پرته لدې چې د تلو له هدف او مسير نه ئې خبرکړي.

حرکت انقلاب، فقط هلته له ائتلاف نه ووت چې طالبان چهارآسياب ته راورسېدل، لدې نه وروسته د حرکت د هماغه غړو مرسته له طالبانو سره پيل شوه چې تر پرونه ئې د رباني ملګرتيا کوله. د حرکت ځيني غړي خو د رباني په حکومت دومره کلك ولاړ وو چې تر متعصبو جمعيتيانو نه هم زيات!! چې کله به رباني د داخل نه د مخلصو جمعيتيانو د فشار او له بهر نه د مخالفو ځواکونو د مسلسل برياوو په وجه استعفی ته اړ کېدو، دوی به د ده د استعفی مخالفت کولو. يو ځل چې د سکاد غنډ او د کابل په غرب او جنوب کې ډېري ساحي، د حزب مجاهدينو ونيولی او د ائتلافيونو وضعيت هومره پرېشانه شو چې هر چا دا ګڼله چې نن سبا به دولت سقوط کوي، نو د دولت د عالی شوری اکثر غړو په واضح الفاظو د رباني په استعفی تأکېد کولو او دا ئې د بحران د حل يوازنۍ لار ګڼله، خو د حرکت يوه وزير او د عالی شوری غړي سترجنرال مولوی جليل الله رباني ته مخ کړ او وئې ويل: استاده! حضرت عثمان (رض) حتی په هغه وخت کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له استعفی نه ډډه وکړه چې مخالفین د ده د کور په دېواونو راواوښتل، ته څنګه پداسي حال کي استعفی کوي چې ستا او مخالفینو ترمنځ لا غرونه حایل دي!! استاد په ډېر غمجن غږ ورته وویل: کاش ټولو همدا نظر درلودی!!

د ائتلافي دولت په عالی شوری کي د حرکت غړي او د قطعاتو اکثر قومندانان ئې اوس له طالبانو سره ملګري دي.

اتحاد اسلامي

اتحاد اسلامي له لومړۍ ورځې نه تر پایه په ائتلاف کي د رباني او مسعود ملګرتیا کړې خو د اتحا د ملګرتیا دوه بېل بېل اثرات درلودل: له یوې خوا په ائتلافي حکوت کي د اتحاد غړیتوب د ائتلافیونو ترمنځ د اختلاف عامل وو، د وحدت له حزب سره د اتحاد مسلسل نښتې، له ائتلاف نه د وحدت په وتلو منتج شوې او په شیرخان بندر کي د اتحاد او جنبش جګړه، له ائتلاف نه د جنبش د جلاکېدو باعث شوه. د ائتلاف په بهرني سیاست هم د اتحاد غړیتوب خپل اثرات درلودل، په یوې مرحلې کي له ائتلاف نه د ځینو عربانو د ملاتړ لامل وو، خو په همدې مرحلې کي د ایران د خفګان وسیله شو، ایران دا غوښتل چې مسعود د جبل السراج د معاهدې په نسبت التزام وکړي او د وحدت او اتحاد تر منځ په نښتو کي حتماً له وحدت سره مرسته وکړي، خو مسعود به داسي عذرونه وړاندي کول چې ایران ورباندي نه قانع کېدو، خبره دې حد ته ورسېده چې ایران ناراضه شي، پدې ترتیب ائتلاف د څه مودې لپاره یو داسي مؤثر حامي له لاسه ورکړ چې د ائتلاف د تأسیس له لومړۍ ورځې ئې د هغه حمایت کړی. له بلې خوا ائتلاف غوښتل چې له اتحاد نه په لاندي مواردوکي استفاده وکړي:

الف: ملت ته وښیي چې دا ائتلاف د ژبني تعصب په بنیاد او د پښتنو په خلاف ندی جوړ شوی او د یوه خاص قوم او ملیت سلطه نه غواړي، که داسي وی نو د پښتنو یوې ډلي به د دوی په حکومت کي برخه نه درلوده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ب: د ائتلافي رژیم په خلاف د مجاهدینو دګډې جبهې د جوړېدو مخنیوی وکړي، که اتحاد د ائتلاف ملګرتیا نه وی کړي نو نه به مولوی محمدنبي او نه مولوی خالص د ائتلاف په څنګ کي ودرېدلی وو.

ج: په مشرقی او جنوبي ولایاتو کي له حزب اسلامي سره د مجاهدینو د یوځای کېدو مانع شي او دلته د ائتلاف په ګټه مسلح قطعات جوړکړي چي د همدې مقصد لپاره استاد سیاف یو ځل د مشرقی زون او بیا د جنوبي زون مسئول و ټاکل شو.

د اتحاد تقریباً ټولو غړو دا غوښتل چي اتحاد له ائتلاف نه ووځي او له حزب اسلامي سره ګډه جبهه جوړه او ګډ دریځ غوره کړي. خو استاد سیاف، د رباني او مسعود په څنګ کي پاتې کېدل غوره او مفید وګڼل او په پوره اخلاص سره ئې حتی د خپلو ډېرو مؤثرو غړو د خفګان او له اتحاد نه د وتلو په قیمت د هغوی ملګرتیا وکړه.

خو ائتلافي انډیوالانو ئې د ده د اخلاص په اندازه د ده سره جفا کړي، د اتحاد په خلاف به ئې تبلیغات کول، د اتحاد مجاهدین به ئې په اخلاقی فساد او تالان متهم کول، په هري جګړي کي د خپلي ماتې عامل به ئې اتحاد ګڼلو، له ټول کابل نه ئې وایستل، حتی د پغمان پوستې ئې هم له اتحاد نه واخستلی او خپلو افرادو ته ئې وسپارلي. د بګرام له هوایي ډګر نه د اتحاد د افرادو د ایستلو قصه ډېره جالبه ده:

د خواجه رواش د هوایي ډګر له فلجېدو نه وروسته ائتلاف دې ته اړ شو چي له روسیې نه د پیسو او مهماتو د انتقال لپاره د بګرام له هوایي ډګر نه استفاده وکړي، خو هلته دوه خنډونه په مخي کي وو: د میدان شا او خوا ته د حزب جبهات او د هوایي میدان په یوې مهمي برخي کي د اتحاد د مجاهدینو شته والي. دهمدې لپاره، ائتلافي ځواکونو په پروان کاپیسا د لویې حملې او د بګرام د هوایي ډګر د تصفیې پلان جوړکړ، په کومه ورځ چي عملیات تر سره کېدل د

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتحاد اسلامي د بګرام قوماندان پغمان کي له استاد سیاف سره ملاقات درلود، عملیات تر سره شول، بګرام تصفیه شو، د اتحاد افراد خلع سلاح او له بګرام نه و ایستلی شو. د دې پېښې په هکله استاد سیاف ما ته قصه کوله چې سبا ته مسعود د مخابری له لارې تماس ونیولو او د بګرام په هکله ئې راته وویل: استاد مبارك باشه، الحمدلله توطئه خنثی شد. اګر اقدام به وخت نمی کردیم دګه قوماندانان شما چند ساعت بعد تر بګرام را به حزب اسلامي تسلیم مي کردند!!

داکتر عبدالرحمن به په هر مجلس کي ویل چې زموږ د اختلافاتو اصلي عامل استاد سیاف دی. د ده په وجه ائتلاف لدې حالت سره مخامخ شو او سیاف به ویل: ما استاد رباني ته مکرر ویلي چي ستا پاچایي منم خو د فهیم، قانوني او داکتر عبدالرحمن په شان کسانو پاچایي نشم منلي، لدې نه معلومېږي چي ائتلاف له سیاف سره د ده د ټول اخلاص په مقابل کي څه معامله کړي.

ما ته په پېښور کي د نجیب له استعفی نه څه موده دمخه، د یوې غونډې په دوران کي، استاد سیاف وویل: تاسو ته یوه مهمه خبره لرم، چي سره ګوښه شوو نو په ټیټ غږ ئې راته وویل: "کي جی بی او سي آی ای په ګډه د افغانستان په هکله خطرناکه منصوبه لري چې د مسعود په ذریعه ئې عملي کول غواړي، ما څه بند و بست کړي، تاسو هم خاصه توجه وکړي" ما او هغه تعهد وکړ چي په ګډه به د دې توطئې د شنډولو هڅه کوو، خو متأسفانه هغه د دې توطئې په وړاندي زه یوازي پرېښودم او د هماغه ائتلاف ملګرتیا ئې وکړه چي کي جی بی او سي آی ای جوړ کړي وو.

د سیاف رول له یوه بله پلوه هم ځانګړتیا درلوده: چي کله به رباني له فشارونو او تهدیدونو سره مخامخ شو او ټولو ډلو به یوازي پرېښود، نو سیاف ته به ئې وویل: زه استعفی ته تیاریم، تاسو له نورو سره خبره وکړي، چي قدرت چاته وسپارم، هغه به باور وکړ او له مولوی خالص او مولوی محمدنبي سره به ئې تماس ونیولو، کله یوه او کله بل ته به ئې وویل چي تا راوړاندي کوو! د دولت

(c) ketabton.com: The Digital Library

ریاست تا ته سپارو! وو ایه: نظر دي څه دی؟ او شرائط دي کوم دي؟ هغوی به باور وکړ کابل ته به ولاړل، څه موده به په همدې تګ راتګ کې تېره شوه، دوی به هم هیلمند وو او د ائتلاف په هکله به ئې مخالفت راکم شو، د ائتلاف په خلاف د مشترکې جبهې جوړېدو کار به متوقف شو او فشارونه به تخفیف شول، بیا به هم وعدی هیری شوې او هم تماسونه او تګ راتګ پای ته ورسېدو.

په غرب پوري تړلې کړۍ

په غرب پوري تړلو ډلو او په غرب کې مېشت د غرب پلویانو، که څه هم کوم مؤثرحزب نه درلود، خو امریکا غوښتل چې دوی د ظاهرشاه په محور راغونډ کړي. دوی د کابل له رواني جګړې نه د ټولو مجاهدینو په خلاف د تبلیغاتي وسیلی په حیث استفاده کوله، د مجاهدینو په خلاف به ئې دا شدید او زهرجن تبلیغات کول چې دوی د جګړې عامل، د ملك د ورانۍ او د کابل د مظلوم ولس د هجرت باعث شول، د قدرت لیوال دي او د هېواد له اداري نه عاجز. امریکا غږ او بی بی سي ته وظیفه ورکړی شوې وه چې د دغو څېرو تبلیغات په پراخه پیمانه او په مسلسله توګه منعکس کړي، د دوی د تبلیغاتو غشي یوازي د مجاهدینو لوري ته خوشي کېدل، د کمونستانو په خلاف به ئې نه یوازي له څه ویلونه ډډه کوله بلکې هغوی به ئې تر مجاهدینو غوره ګڼل، هدف دا وو چې په یوې مرحلې کې دوی دواړه د مجاهدینو په خلاف متحد او د یوه بل په څنګ کې ودروی.

مائوویستان

په افغانستان کې د سیاسي مبارزاتو د پیل کېدونه وروسته، په یوې مرحلې کې د مائوتستون د نظریاتو پلوي کمونست ډله، چې د شعله جاوید په نامه مشهوره شوه، په ځوانانو کې د خلق او پرچم نه زیات پلویان درلودل، دوی له دښمنانو سره د نه پخلا کېدونکې او په قهر او تشدد د مبتني مبارزی شعارونه ورکول. له جوانان مسلمان سره د یوې نښتي نه وروسته دا ډله په ګڼ شمېر وړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړو ټولګيو وويشلی شوه. د دوی د مبارزې ډګر، د اهل تشيع ټولنه وه، د دوی ځينو ټولګيو د کمونېزم ترڅنګ د"ملي ستم" په قومي تعصب مبتني افکار خپل کړل، د جهاد په دوران کي دوي ته د يوه حزب په څېر د هېواد د ننه او په ګاونډيو هېوادونو کي د کار کولو مناسب شرائط برابر نشول، خو په پېښنو کي ئې پدې شکل خاصه ونډه درلوده:

- ځيني اروپا او امريکا ته وتښتېدل او هلته ئې سياسي او فرهنګي فعاليتونه پيل کړل.
- ځينو د پيپلز پارتي له يوې جناح سره چي يو وخت ئې کمونستي افکار لرل، د تماس په وجه و توانېدل چي د ښځو د انقلابي سازمان (راوا) ترنامه لاندي په پاکستان کي د فعاليت لپاره امکانات ترلاسه کړي.
- ځينو په هغو جهادي ډلو کي ځانته د پټنو ځای پيدا کړ چي يا ئې کمونستي ډلي نه پېژندلی او د منظمي سياسي مبارزې تجربه ئې نه درلوده او يا د هر راز خلکو او د هر مزاج او سليقې خاوندانو په راغونډولو ئې باور درلود. دوی په جنوب غرب، فراه، نيمروز او هرات کي د ملي ګرا ډلو په ليکو کي منظم شول او په پروان، مزار، تخار او بدخشان کي د شورای نظار په څنګ کي ودرېدل.
- د دوی يو شمېرکسان په هغو غربي خيريه مؤسساتو کي ځای په ځای شول چي په اصل کي د غربي هېوادونو د جاسوسي شبکو خطرناکي ځالی وي. پدغو مؤسساتو کي د شعله جاويد د غړو د پراخ استخدام دوه اساسي وجهی وي: دوی له سي آی ای سره رسماً تعهد کړي وو چي په افغانستان کي به د دوی د پلان مطابق کارکوي، په خپلو نشراتو کي ئې له يوې خوا د ظاهرشاه او له بلي خوا د مسعود ملاتړ کولو او په ټولو جهادي تنظيمونو ئې سختي نيوکي کولي. د دوی اخلاقی او فکری حالت داسي وو چي غربي جاسوسي شبکو ته، د اسلام په خلاف د کارکولو لپاره ئې لدوی نه غوره عناصر جوړ کړي وو. د اخلاقی فساد خورولو او د افغانانو د اسلامي هويت په خلاف هڅو کي دغو د چين له مرستو نه مأيوس

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوو کمونستانو، له دغو شبکو سره، د خیریه مؤسساتو د کارکوونکو تر نامه لاندې هر راز تعاون کولی شو، که فرانسوي مؤسساتو، د خبریال او نرس په نامه د ښایسته فرانسوي پیغلو په ذریعه د مجاهدینو د بې لارې کولو او د جاسوسي شبکو په لوموکې د ترلو هڅه کوله، د (راوا) غړو په آساني او کم مصرف سره دوی ته همدا کارکولی شو. فرانسوي خبریالو پیغلو چې د ځینو قومندانانو په باب کوم کتابونه لیکلي او پدې کتابونوکې ئې کوم رازونه افشاکړي، د دغو استخباراتي شبکو پلانونه په ښه توګه څرګندوي.

د هېواد په وروستیو پېښو کې د ستم ملي او شعله جاوید مختلفو ډلو د سازا، سزا، کجا ... تر نامه لاندې ډېر خبیث رول ادا کړي، د دې وجه دا وه چې: کې جی بی د خلق او پرچم ډلو ته وظیفه ورکړه چې په افغانستان کې د قوم، ژبې، سمت، اقلیت او اکثریت تر نامه لاندې د افغانانو د ملي وحدت ختمولو او د اسلامي روحیې ټکولو لپاره پراخ کار پیل کړي، پدې کار کې نوموړو ورو ورو ډلو پوره تجربه او سابقه درلوده. په شورای نظار او نورو تنظیمونو کې د دوی له نفوذ نه په استفادی سره کمونستان پدې وتوانېدل چې د قومي او سمتي تعصباتو اور ته لمن ووهی او په یو شمېر بې شعوره تش په نامه مجاهدینو کې همدا تعصبات راولاړکړي. هغو جاه طلبه عناصرو چې د ټول ملت په سطح د ملي شخصیت په توګه د مطرح کېدو چانس ئې ضعیف وو، د کمونستانو همدا شعارونه بدرګه کړل او د اقلیتونو له حقوقو نه د دفاع او د پښتنو په خلاف د یوه ګډ محاذ د پرانستلو له بهیر سره یوځای شول.

د ببرک په پلویانو کې فرید مزدك، نجم الدین کاویاني، عبدالحمید محتاط او جنرال مؤمن تر ټولو زیات، د داسې جبهې د جوړولو په کار کې فعاله ونډه درلوده. طاهربدخشي او بحرالدین باعث له ستمیانو څخه، مجید کلکاني او ورور ئې قیوم رهبر له شعله یانو څخه د دې کار مخکښان وو. د دوی له جملې نه داکتر عبدالرحمن وتوانېدو چې د شورای نظار تر نامه لاندې په ائتلافي جبهې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کي د مسعود د معاون په حيث ځای ونيسي او له همدې لارې د کمونستانو او مجاهدينو د يو ځای کېدو يوه ډاډ منه هسته جوړه کړي، دی وتوانېدو چي د شعله جاويد او ستم ملي وړی وړی ډلي چي په بدخشان او د هغه شا او خوا ولاياتو کي مصروفی وې او د پښتنو په خلاف د نورو مليتونو د يووالی شعار ئې ورکاوو، له شورای نظار سره نږدې کړي، د وطن له حزب سره د مسعود د ارتباطاتو د تنظيم کار هم د ده په غاړه وو، چي د همدې ارتباطاتو لپاره به په مياشتو مياشتو په کابل کي اوسېدو او د کابل او پنجشير تر منځ به ئې تګ راتګ کاوو. مولوی افضل نورستاني په يوه ليك کي داکتر عبدالرحمن ته د کابل د فاتح خطاب کوي او ليکي: "د نورستان ولس پدې فخر کوي چي کابل ستا په شان د يوه نورستاني په لاس فتحه شو"!! واقعاً چي عبدالرحمن له هغو کسانو څخه وو چي د ائتلاف په جوړولو کي او کابل ته د شورای نظار په داخلولو کي ئې لويه ونډه وه، هغه تر مسعود نه زيات زرنګ او زيات فعال وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شینډنډ سقوط

د شینډنډ ستراتیژیك هوایي ډگر چې تر بل هر میدان نه ئې زیاتې جنگي او نظامي باروړونکې الوتکې درلودې، د نجیب د سقوط په وخت کې د حزب اسلامي قومندانانو تصرف کړ، د فراه اکثره ولسوالۍ هم د حزب په لاس کې پرېوتې. خو موږ د شینډنډ له هوایي ډگر نه په څو دلائلو سمه استفاده نشوی کولی:

- نه ایران له موږ سره د طیارو د تیلو د راوړلو په اړه مرسته کوله نه پاکستان، دواړو هېوادونو دائتلاف ملاتړ کولو.
- د هوایي میدان د ټول تخنیکي پرسونل تمویل او له میدان نه د دفاع په خاطر د کافي مجاهدینو ځای په ځای کول او د هغوی مستمر اکمال موږ ته گران وو.
- له کابل نه ئې فاصله هومره وه چې نه هلیکوپترو تگ راتگ کولی شو او نه جنگي طیارو له خپلې لازمي محمولې سره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هرات کي د حزب د مجاهدينو په خلاف د اسمعيل خان له عملياتو نه وروسته، موږ غوښتل ځيني الوتکي خوست ته راانتقال کړو، له مولوی جلال الدين حقاني او مولوی نظام الدين حقاني سره مو خبره وکړه، دواړو موافقه وکړه. د دې موافقې نه وروسته موږ د خوست هوايي ميدان د الوتکو د کوزېدو لپاره ترميم کړ او د ميدان د تنوير بندوبست مو وکړ، خو په کومه ورځ چې موږ د الوتکو د انتقال لپاره تياری نيولو، د مولوی حقاني ورور ابراهيم حقاني، د ميدان په منځ کي ټانك ودرولو او وئی ويل چې: موږ نه غواړو خوست ته جنگ راانتقال شي!! زموږ نمايندگانو ورته وويل: طيارې د جنگ لپاره نه بلکي د دې لپاره خوست ته راانتقالوو چې د ضايع کېدو مخنيوی ئې وشي او دا کار له مولوی حقاني سره د مخکني توافق په اساس کوو، خو هغه په هيڅ دليل نه قانع کېدو. ابراهيم حقاني د همدې خدمت په بدله کي د رباني له خوا د پکتيا د قول اردو قوماندان وټاکل شو او په گرديز د طالبانو د ناڅاپي حملې په ورځ محاصره شو او په خورا بد حالت له گرديز نه ووت او اوس دی او مولوی حقاني له طالبانو سره ملگري دي او په لومړی خط کي جنگېږي. متأسفانه د ځينو قوماندانانو په هکله د هغه خان او نوکر کيسه صدق کوي چي يوه ورځ ئې د خان په خاطر د کچالوستاينه کوله او تر ټولو خوراکو ئې غوره گڼلو او بله ورځ د بادنجان !! خان ورته وويل: دا ته څه کوې چي يوه ورځ کچالو ستايې او بله ورځ بادنجان؟ خپل خان ته ئې په ځواب کي وويل: زه خو د خان نوکر يم نه د بادنجان. دا قوماندانان هم کله د سي آی ای او آی اس آی په خاطر له مسعود سره ملگري شوي او د هغه نوکری ئې کړي او کله د طالبانو په څنگ کي ودربدلی او د هغه چا په خلاف جنگېدلی چي پرون ئې هغه ته د وفاداری تېره په سينه وهله. د داسي دوه مخي سياست انتظار که له هر چا کېدو له درنو پکتياوالو نه ډېر بعيد او لېري برېښېدو، خو متأسفانه نن په پکتياوالو کي هم داسي کسان گورو.

موږ ونشو توانېدی چي د شينډنډ ټولي الوتکي انتقال کړو. په شينډنډ له هوا نه د جنرال دوستم الوتکو مسلسل بمبارد کولو او له ځمکي نه د تورن

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسمعيل او حزب وحدت ځواکونو په ګډه حمله وکړه، له خونړۍ جګړې او ډېر مرګ ژوبلې نه وروسته، میدان د دوی په لاس کې پرېوتو او زموږ مجاهدین خپلو سابقه جهادي سنګرنو ته وختل، خو د اسمعيل خان او د حزب د مجاهدينو تر منځ جګړې تر هغې ورځې رواني وې چې د شينډنډ ټول سابقه مجاهدين له طالبانو سره د ده په خلاف یوځای شول، فراه، شينډنډ او ورپسې هرات د طالبانو په لاس کې پرېوتل. د هرات د سقوط اصلي عامل هماغه جګړې وې چې تورن اسمعيل د نورو په خلاف پیل کړې وې، ځورېدلی قومندانان مجبور شول د غچ اخستلو لپاره د طالبانو ملګرتیا وکړي او تورن اسمعيل هماغسې له منطقې نه وباسي چې دوی ئې ایستلی وو.

په هرات او شينډنډ د اسمعيل خان له تسلط نه وروسته، هغه دومره مغرور شوی وو چې د ټول جنوب لوېديځ ولایاتو د تصفيې او اشغال اراده وکړي، په غور ئې څو ځله حملې وکړې، وروسته له مسلسل ماتو د چغچران په نيولو قادر شو، خو په اصطلاح له منطقې لا وتلی نه وو چې نوموړی مرکز بېرته مجاهدينو ونيوو. همداسې څو ځله چغچران د ده او د حزب اسلامي مجاهدينو تر منځ لاس په لاس شو.

د بادغيس په لوري ئې بريدونه پیل کړل، د طولاني جګړو نه وروسته د بادغيس د مرکز په نيولو موفق شو. خو بالآخره د هم آهنګۍ شورى د جوړېدو نه وروسته، د بادغيس ټولو قومندانانو د جمعيت د قومندانانو په شمول، په ګډه فيصله وکړه چې د اسمعيل خان ځواکونه به له ټول ولایت نه باسي، مشروط پدې چې د جنبش ځواکونه بادغيس ته داخل نشي، موږ ورسره موافقه وکړه او پدې ترتيب د بادغيس ولايت د اسمعيل خان له تسلط نه آزاد شو.

د فراه او نيمروز په لوري ئې خپل فوځونه وزغلول او له جګړونه وروسته ئې د نوموړو ولایاتو مراکز اشغال کړل. د اسمعيل خان پر له پسې برياوو په خپله جمعيت کې ده ته ښې ډېرې ستونزې راولاړې کړې. د مسعود حسادت او مخالفت

(c) ketabton.com: The Digital Library

ئې د ده په خلاف تشدید کړ، غوښتل ئې د ده په ضد تورن علاؤالدین تقویه کړي، د دوی ترمنځ د اختلاف او کرکي عمق او حدت، هلته ښه راڅرګند شو چي د هرات د سقوط د عواملو په هکله د مسعود نطاق وویل: "اسمعیل خان له پاکستانیانو سره پټې اړیکي درلودي، د هغوی په وینا ئې هرات طالبانو ته تسلیم کړ، هغه د پردیو جاسوس وو، د ډالرو په بدله کي ئې هرات طالبانو ته پرېښود" مسعود له ایرانیانو نه وغوښتل چي اسمعیل خان تر نظارت لاندي ونیسي او کورئی تلاشي کړي، ویل کېږي چي هغه د اوږدې مودې لپاره تر نظارت لاندي وو او د اوسېدو ځای ئې تلاشي شو.

له اسمعیل خان سره د جمعیتیانو سلوك، د سختي جفا او له مروت نه لېري سلوك وو، د بریاوو او د قدرت په وخت کي په راز راز القابو د هغه ستاینه او د ماتې او له قدرت نه د خلع کېدو په وخت کي هغه ته د جاسوس خطاب کول، له شکه پرته لویه جفا وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اسلام آباد مذاکرات

د حل او عقد قلابی شوری د ائتلاف ستونزې زیاتې کړې، د ائتلاف په منځ کې ئې مخالفتونه راولاړ کړل او د ائتلاف نه بهر ئې د مخالفینو شمېر زیات او ضدیت ئې تشدید کړ. ائتلاف ته له جګړو نه هم په زړه پورې نتیجه په لاس ورنغله، یو ځل بیا ئې د مذاکراتو او روغې جوړې په نامه، د څه فرصت تر لاسه کول ګټور وګڼلو، له جماعت اسلامي او د پاکستان او سعودی له سفیرانو نه ئې وغوښتل چې وساطت وکړي. قاضی حسین احمد د جماعت اسلامي له یوه هیئت سره کابل ته راغی او زیاته موده ئې دلته د دواړو طرفونو ترمنځ تګ راتګ وکړ، وروسته د نواز شریف د حکومت استائو د ټولو افغاني ډلو سره، په اسلام آباد کې د تنظیمونو د مشرانو په سطح د یوې غونډې د رابللو په اړه تفاهم وکړ، ټولو لدې غونډې سره موافقه وکړه.

د ۱۳۷۱ کال د حوت په میاشتې کې، مذاکرات پیل شول، پاکستان غوښتل چې د جنرال دوستم جنبش ته هم پدې مذاکراتو کې د ګډون بلنه ورکړې شي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنرال دوستم لا دمخه د جنبش ملي اسلامي په نامه بېل حزب اعلان کړي وو او له رباني نه ئې د خپل حزب د رسميت په هکله ليکلې موافقه تر لاسه کړې وه.

سياف او مولوى خالص د هغه له ګډون سره موافق نه وو، خو لدې سره سره د اسلام آباد نظر دا وو چې که حزب اسلامي توافق وکړي نو هغه ته په مذاکراتو کې د ګډون بلنه ورکوو، زموږ ځواب دا وو چې جنرال دوستم د رباني د فوځ يو جنرال دى د هغه مستقل ګډون منطقي نه برېښي.

زه پداسي وقت کې د غونډې ځاى ته ورسېدم چې نواز شريف او ترکي الفيصل له نورو مشرانو سره خبري پيل کړي وې، د غونډې له وضعيت نه معلومېده چې دوى دواړه، رباني ته په مهلت ورکولو تأکېد کوي خو له اتحاد نه پرته د پاتې تنظيمونو مشران او استازي لدې کار سره موافق نه وو. پدې غونډې کې د رباني دوى غوښتني وې:

١ – د دوو کلونو لپاره بايد دى د جمهور رئيس په حيث ومنلى شي!!

٢ – د دفاع وزارت بايد مسعود ته وسپارلى شي!!

هيڅوك دې ته تيار نه وو چې د رباني دا غوښتني ومني. زموږ دريځ دا وو:

- جمهوري رياست او دفاع وزارت يوه تنظيم ته نشو سپارلي، د هېواد د تېرو خونړيو پېښو يوه وجه همدا وه چې دا دواړه پستونه يوه تنظيم ته وسپارلى شول.
- په مؤقته موده کې دې د انتخاباتو تر سره کېدل تضمين شي.

رباني داسي ښودله چې دى له دغو دواړو خبرو سره توافق کولى شي خو مسعود پدې خبره نشي قانع کولى چې دى به د دفاع وزير نه وي!! له هغه نه وغوښتلى شو چې يا د مخکنۍ وعدى مطابق، مسعود غونډې ته حاضر کړي او يا دي هغه خپل واك تاسو ته وسپاري. خو رباني د څو ځله مخابروى او تلفوني تماسونو سره سره پدې موفق نشو چې يا مسعود غونډې ته حاضر کړي او يا ده ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکالت ورکړي.

نږدې وه چې غونډه بې نتيجې پای ته ورسېږي خو موږ نه غوښتل دا غونډه بې نتيجې وي او يو ځل بيا د جګړو يو بل دور پيل شي. که څه هم د خبرو په دوران کې ائتلافيونو څو ځايه جګړه پيل کړې وه. موږ دا طرحه وړاندې کړه چې په لاندې خبرو شامل يوې اعلاميې باندې توافق وکړو:

- اوربند.
- د اسراوو تبادله.
- د مذاکراتو دوام.

نواز شريف او ترکي الفيصل پدې ټينګار کولو چې رباني د څه نوري مودې لپاره جمهور رئيس پاتې شي. د دوی د زياد تأکېد او ټينګار په وجه لومړی موږ او بيا نورو دا خبره ومنله چې کېدی شي رباني د ۱۸ مياشتو لپاره د دولت رئيس پاتې شي پدې شرط چې:

۱ – د معاهدې مطابق به انتخابات تر سره کېږي.

۲ – د جمهور رئيس او صدر اعظم صلاحيتونه به همدا اوس ټاکل کېږي.

بلآخره ټولو خواوو له همدې طرحی سره موافقه وکړه او لاندې اسناد ترتيب او امضاء شول:

د اسلام آباد د معاهدې بشپړ متن

موږ پداسي حال کي چي د الله حکم ته منقاد يو، قرآن او سنت مو لارښود دی، د هغه جهاد درانوی او يادونه کوو چي زموږ مجاهد او زړه ور ملت د هېواد د ژغورني او خپلواکي لپاره پدې اميد پيل کړي وو چي دا لرغونی جهاد به په هېواد کي ډاډمنه سوله تأمين کړي او افغان ولس ته به سعادت او ترقی ورپه برخه کړي او پدې حقيقت باور لرو چي د يوه داسي پراخ بنسټه حکومت جوړول د وخت

(c) ketabton.com: The Digital Library

ضرورت دی چې په ټولو جهادي ډلو شامل وي، د يوه داسې حکومت جوړول چې د ټولو پرګنو او مليتونو آرمانونه تمثيل کړي، په آرامه او سوله ايزه توګه د قدرت د انتقال عمليه ميسرکوي. د هېواد يووالی، ملي حاکميت او ځمکنۍ بشپړتيا د ساتني او حفاظت په اړه متعهد يو، د هېواد مجدد اعمار او د مهاجرينو بېرته ستنېدو ته د مساعدو شرائطو برابرولو ته توجه لرو، دا دی د سعودی پاچا خادم الحرمين الشريفين هغې بلني ته مثبت ځواب وايو چې د افغانانو خپل منځی اختلافات دي په سوله ايزه توګه حل شي او د ښاغلی نوازشريف د پاکستان د اسلامي جمهوريت صدراعظم او د سعودی او ايران له استاځو نه مننه کوو چې د دې هڅو ملاتړ ئې کړي، دا مطلب اعلانوو چې د افغانانو ترمنځ بېل بېل او په ګډه روان مذاکرات د دې لپاره پيل شوي چې د جهاد ثمرات خوندي پاتې شي. موږ په دغو موادو توافق وکړ:

- د ۱۸ مياشتو لپاره د يو مؤقت حکومت تشکيل چې په هغه کي استاد برهان الدين رباني جمهور رئيس او انجنيرحکمتيار يا د ده استاځی به د صدراعظم په حيث وظيفه ترسره کوي.
- د معاهدې له امضاء نه وروسته به د دوو اونيو په منځ منځ کي د دې حکومت کابينه، د جمهور رئيس او د تنظيمونو د مشرانو په مشوره جوړېږي.
- پداسي يوې انتخاباتي عمليې توافق وشو چې:
- په ۱۸ مياشتوکي به ترسره کېږي، دا نېټه د ۱۹۹۲ کال د دسمبر د مياشتي له ۲۹ نه پيل کېږي.
- د انتخاباتوکميسيون مکلف دی د معاهدې له امضاءسره سم د ۲ـ ۸ مياشتو په ترخ کي د يوې لويې قانون جوړونکې شوری لپاره انتخابات ترسره کړي.
- د همدې شوری له خوا به د هېواد اساسي قانون تصويب کېږي او بيا به د اساسي قانون په رڼا کي د جمهور رئيس او پار لمان لپاره د همدې ۱۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

مياشتو په بهير کې انتخابات سرته رسي.

- د لاندې اجراءاتو لپاره به يو داسې دفاعي کميسيون جوړېږي چې د هر تنظيم دوه غړي به پکې عضويت لري:
- الف: د ملي اردو جوړول.
- ب: له ټولو ډلو نه درنې وسلې راغونډول او د لزوم په صورت کې هغه د کابل له ښار او نورو ښارونو نه بهرځای په ځای کول ترڅو لدې لارې د ښارونو امنيت تأمين شي.
- ج: د لويو لارو امنيت تأمينول.
- د: د دولت له امکاناتو نه دشخصي قطعاتو او مسلح ډلګيو د اکمال مخنيوی.
- هـ: د دې خبرې تضمين چې د دولت د وسله والو ځواکونو سوق او اداره به د همدې دفاعي کميسيون په لاس کې وي.
- و: د ټولو هغو اسراوو فوري او بې قيد او شرط آزادول چې د شخړو په جريان کې حکومت يا مختلفو ډلو بنديان کړي.
- ټول هغه شخصي او دولتي تأسيسات، املاك، کورونه او مسکوني مناطق چې د جګړو په دوران کې متحاربو ډلو اشغال کړي بايد اصلي خاوندانوته مسترد شي، بايد ټولي بې ځايه شوې کورنۍ خپلو سيمو ته ستنې شي.
- داسې کميټه به جوړېږي چې د هېواد مالي سيستم او د دولت مالي اجراءات ترنظارت لاندې وساتي او د پيسو چلند د قوانينو مطابق تنظيم کړي.
- د غذايي او سوند موادو وېشلو لپاره به د ټولو تنظيمونو په استاځو مشتمل کميسيون جوړېږي.
- په اوربند باندې د نظارت لپاره به داسې يو کميسيون جوړېږي چې د ټولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

تنظیمونو استازي به پکې غړیتوب لري.

وظایف او صلاحیتونه

جمهور رئیس:

د دولت رئیس د ملي یووالی نښه ده چي د دولت چارې به د قرآن او سنت او اسلامي شریعت له غوښتنو سره سم سمبالوی.

صدراعظم به کابینه جوړوي بیا به ئې جمهور رئیس ته د اعلان لپاره او د لوړې د مراسمو اجراء په خاطر وړاندي کوي.

۱ـ کابینه به د یوه متحد تشکل په څېر د صدراعظم په هدایت وظایف ترسره کوي.

۲ـ صدر اعظم او کابینه به په ټولو مهمو قضایاوو کي د جمهور رئیس سره په منظم او نږدې توگه تفاهم کوي.

۳ ـ جمهور رئیس او صدر اعظم باید په خپلو منځونوکي د تفاهم له مخي عمل وکړي که چیرته په کومي قضیې کي د رأی اختلاف راولاړ شو د مناقشې له لاري به هغه حل او فصل کوي، که قضیه لاینحل پاتې شوه باید د کابینې او جمهور رئیس گډې غونډې ته محول شي.

۴ـ د دولت تگلاري پوري تړلي ټول امور باید د صدر اعظم تر ریاست لاندي د کابینې په غونډوکي فیصله شي. ټول وزیران او معینان په انفرادی او اجتماعي ډول د حکومت د تصامیمو په هکله مسئولیت لري.

۵ـ د مسلح قواوو قومندانان به له تعامل سره سم د خپل منځی تفاهم له لاري ټاکل کېږي.

د جمهور رئیس صلاحیتونه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷. جمهور رئیس لاندني وظایف او صلاحیتونه لري:

الف: د جمهوري ریاست د معاون ټاکنه.

ب: د قانون مطابق او د صدراعظم په مشوره د قاضی القضات او د ستري محکمې د قاضیانو ټاکنه.

ج: د هېواد د مسلح ځواکونو اعلی قومنداني د دې ځواکو د موازینو او اهدافو په رڼا کي.

د: د کابینې او پارلمان په مشوره د جنګ او سولي حالت اعلانول.

هـ: له مقرراتو سره سم د پارلمان د غونډو پیل او پای اعلانول.

و: د ملي وحدت استحکام، د خپلواکي او استقلال ساتنه او د افغان ولس د ګټو په رڼا کي د هېواد د بې طرفی او اسلامي هویت تمثیل.

ز: د شریعت مطابق او له مقرراتو سره سم د محاکمو د پرېکړو تأئید او لغو.

ح: په بهرنیو هېوادونو کي د افغانستان د سیاسي هیئتونو رئیسان او په بین المللي ټولنو کي د افغانستان دائمي استاځي ټاکل او د نورو هېوادونو د سیاسي هیئتونو د رؤساوو اعتبار لیك منل.

ط: د قوانینو او مقرراتو توشیح او د بین المللي معاهدو امضاء د هېواد له قوانینو سره سم.

ی: جمهور رئیس کولی شي د خپلو صلاحیتونو ځیني برخي خپل معاون یا صدراعظم ته انتقال کړي.

ك: د جمهور رئیس د وفات یا استعفی په صورت کي به د جمهوري ریاست دندي د جمهور رئیس معاون ته سپارل کېږي چي د نوي جمهور رئیس تر ټاکني به د چارو نیابت کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ل: د بانك نوټونو د چاپ رسمي اجازه.

م: جمهور رئيس کولی شي چي د کابينې فوق العاده غونډه د هغو حياتي او مهمو چارو په اړه راوبلی چي د هېواد د ورځيني او عادي اجراءاتو په محدوده کي نه راځی.

د صدراعظم صلاحيتونه:

۷ـ صدراعظم او کابينه لاندي صلاحيتونه لري:

الف: د هېواد د داخلي او خارجي سياست وضع او تطبيق د دې معاهدې د نص او روحيې مطابق د قوانينو په رڼا کي.

ب: د وزيرانو او نورو اداري او اجتماعي مؤسساتو د چارو اداره او سنبالول او د دوی ترمنځ تنسيق او يووالی.

ج: له مقرارتو سره سم اداري او اجرايي تصاميم نيول او د هغوی د پلی کولو چاری سنبالول.

د: د قوانينو تسويد او د لوايحو او مقرراتو جوړول.

هـ: د دولت د بودجی تنظيم او کنټرول او د هېواد د بيا ودانولو او د يوه ارزښتناك بانكي او مالي سيستم د پلی کولو لپاره مناسب تدابيرنيول.

و: د هېواد اقتصادي، ټولنيز او تعليمي پروگرامونه برابرول او د دې پروگرامونو د تنفيذ په چارو نظارت کول او يو مرفه، په خپلو پښو ولاړ اسلامي هېواد جوړول.

ز: په نړيواله سطحه د هېواد د گټو او آرمانونو ساتنه او ارتقا او د بهرنيو تعهداتو او نړيوالو پروتوکولونو او معاهداتو څېړنه او لازم سياسي او اقتصادي تدابير نيول.

ح: د سولي او امنيت د تأمين او په ټولني کي د اسلامي اخلاقو د تعميم او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه خاص او مستقل ارګان په ذريعه اداراتو کې د عدالت او انصاف د مراعات لپاره لازم اجراءات کول.

د پورتنيو موادو د تائيد لپاره، لاندې شخصيتونو د ۱۹۹۳ کال د مارچ په ۷ نېټه په اسلام آباد کې د دې معاهدې په پای کې امضاء ګانې وکړې.

مولوی محمد يونس خالص، مولوی محمد نبي محمدی، عبد رب رسول سياف، سيد احمد ګيلاني، صبغة الله مجددی، برهان الدين رباني، محمد آصف محسني، حکمتيار

د اسنادو د امضاء په غونډې کې د ايران هيئت ته هم د ګډون بلنه ورکړې شوه. او فيصله وشوه چې د دعا لپاره به لومړی مکې ته ځو، د سعودی پاچا شاه فهد او د ايران رئيس جمهور هاشمي رفسنجاني به د نواز شريف په شمول د همدې معاهدې په پای کې د شاهد او ضامن په توګه امضاء کوي. ټول مشران په ګډه له نوازشريف سره يو ځای سعودی ته ولاړ، عمره مو ادا کړه، له عمرې نه وروسته نومورې معاهده په مکه کې له شاه فهد سره د يوې علني غونډې په ترڅ کې يو ځل بيا امضاء شوه. له هغه ځايه تهران ته راغلو، رفسنجاني د معاهدې په پای کې د شاهد په حيث امضاء وکړه. د ايران له جمهور رئيس سره د ملاقات نه وروسته، رباني په تهران کې پاتې شو او د مشهد له لارې هرات ته ولاړ. د هرات په جامع جومات کې ئې وينا وکړه، خو وينائی داسې وه لکه چې اصلاً ئې کومه معاهده نه وي امضاء کړې، په ډېره تنده لهجه ئې په موږ نيوکې وکړې او له خلکونه ئې وغوښتل چې "د اسلامي دولت" د مخالفينو په ضد جهاد ته ادامه ورکړي!!

کابل ته له رارسېدو سره سم ئې د داکتر عبدالرحمن په مشری خپل هيئت مزار ته ولېږو. موږ ګمان کولو چې دا هيئت به د جنرال دوستم د اقناع او د هغه د تشويشونو رفع کولو لپاره مزار ته لېږل شوی وي. خو جنرال دوستم ما ته د دې هيئت د مأموريت په هکله وويل: "هيئت د خبرو د پيل سره سم له کابل نه راوړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خریطه په میز خوره کړه او د حزب اسلامي په خلاف د عملیاتو د پلان په هکله ئې وویل: په سروبی باید له دریوخواوو عملیات ترسره شي، د نجراب او ماهی پر له لاري به د جعمیت او شورای نظار ځواکونه او د لته بند له لاري به د جنبش قطعات په سروبی عملیات ترسره کوي...ماو رته وویل: " آبله ورځ خو تاسو له حزب اسلامي سره معاهد امضاءکړه، پر دې معاهدې د امضاء رنګ لاندي وچ شوی او تاسو د عملیاتو پلان جوړکړي؟! څه شوي او په کومه پلمه دا عملیات پیل کړو، لږ ترلږه ځو ورځي خو باید تېری شي ترڅو داسي کومه پلمه تر لاسه کړو چي خپل افراد ورباندي قانع کړو.. ما لدې عملیاتو سره موافقه ونکړه".

د اسلام آباد د موافقاتو په اساس باید له سفر نه د راستنېدو متصل، ټول مشران په جلا ل آباد کي راغونډ شوي وی او د کابینې په هکله وروستۍ فیصله شوې وی خو غونډې ته د مشرانو په ځای د دوی استاځي حاضر شول، د جمعیت استاځو په غونډې کي وویل چي موږ ته د کابینې په اړه د څه ویلو واك ندی راکړي شوي، مجبور یو بېرته کابل ته ستانه شو. ټولو تعهد وکړ چي خپل مشران به د غونډې لپاره چهار آسیاب ته حاضروی.

کمونست جنرالان په کمین کي وو، غوښتل ئې دا هڅي ناکامي کړي، شورای نظار ئې وسوسه کړ چي موږ کولی شو سروبی ونیسو، تاسو جنرال دوستم پدې قانع کړي چي د سروبی د نیولو په عملیاتو کي برخه واخلي، خو د شورای نظار هیئت له مزار نه خالی لاس بېرته راوګرځېدو. شورای نظار ته د سروبی یا چهارآسیاب په لوري د جنرال دوستم له مرستي نه پرته عملیات ممکن نه وو، نو ځکه دوی د پروان کاپیسا د تصفیې پلان جوړ کړ، چي په دوو مرحلو کي باید ترسره شي: لومړی باید د حزب په افرادوکي کار وکړي او ضعیف النفسه عناصر په پیسو واخلي، وروسته د همدغو افرادو په مرسته عملیات ترسره شي. لدې عملیاتو نه د مخه د ننګرهار د یوه هیئت د منځګړیتوب په نتیجه کي په جلال آباد کي. د مشرانو په غونډې توافق وشو. د حزب وحدت له مشر نه پرته ټولو پدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مذاکراتو کې برخه واخسته.

د ننګرهار له شورى سره مو پدې خبرې توافق وکړ چې ترڅو ټولو مشرانو په همدې غونډې کې د کابينې په سر موافقه نه وي کړې بايد د غونډې له ځاى نه هيچا ته د وتلو اجازه ورنکړې شي. مذاکرات پيل شول، رباني بياهم د جمهوري رياست ترڅنګ د دفاع وزرات غوښتلو او تردې په کم شي نه راضى کېدو. مذاکرات طولاني شول، له ورځو نه خبره هفتو ته ورسېده، سياف غوښتل د محاصرى لدې حالت نه په کومه پلمه ووځي، د ننګرهار شورى ته ئې وويل: ما ته اجازه راکړې کابل ته ولاړ شم او انجنير مسعود له ځان سره راولم، تاسو پوهېږئ چې رباني لده نه پرته تصميم نشي نيولى!! هغوى د ده تګ د مشرانو په موافقې پورې مربوط کړ،څو ځله ماته راغې، ما موافقه وکړه، خو زړه مې ګواهى راکوله چې استاد به بېرته نه راځي، همداسې وشول. لده سره ملګرى د ننګرهار هيئت بېرته راستون شو، خو دى په پغمان کې پاتې شو.

د همدې مذاکراتو په دوران کې کمونستو جنرالانو د سابقه پلان مطابق د پروان په لورې عمليات پيل کړل. له درنو جګړو نه وروسته د چهاريکار، بګرام، جبل السراج، د کاپيسا ولايت په مرکز او اطراف کې د حزب د مراکزو په نيولو موفق شول او د نجراب او تګاب په لور ئې مخکې تګ پيل کړ.

زموږ د معلوماتو له مخې پدې جګړې کې د جنرال فقير اوجنرال پهلوان رحيم قطعاتو هم برخه اخيستې وه، که څه هم جنرال دوستم له شرکت نه انکار کولو.

زموږ مجاهدين مجبور شول د دارالامان په لورې عمليات وکړې، چهل ستون او دارالامان د همدې عملياتو په ترڅ کې فتحه شول، پدې کار سره د سروبى په لورې د دوى مخکې تګ متوقف شو. رباني د پروان او کاپيسا د فتوحاتو په راپورونو هومره مغرور شوى وو چې د روغې جوړې هيئت ته ئې وويل: نور نو مزيد خبرو ته ضرورت نشته، سبا بله ورځ به سروبى نيولى کېږي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورپسې به چهار آسیاب فتحه کېږي!! خو د دارالامان او چهل ستون په لوري د حزب د مجاهدینو مخکې تګ بېرته نا امیده کړ.

بالآخره د کابینې په سر توافق وشو. د دفاع او کورنیو چارو وزارتونو لپاره ګډ کمیسیونونه وټاکل شو، چې کفالت به ئې د جمهور رئیس او صدراعظم په غاړه وي، د پاتې وزارتونو لپاره د هر تنظیم نه دوه دوه وزیران واخستلی شول، توافقات د یوې غونډې په ترڅ کې اعلان شول او غونډه پای ته ورسېده. رباني د کابل په ځای د پېښور په لوري وخوځېدو، خو کابل ته له رسېدو وروسته، د دې په ځای چې د معاهدې مطابق د زړې کابینې وزیران رخصت کړي برعکس هغوی ته ئې ترهغه په خپلو دندوکي د پاتې کېدو فرمان صادرکړ چې نوې کابینه د تحلیف مراسم تر سره کړي، دا یوه نوې خبره، نوی شرط او د معاهدې د فوری انفاذ په لاره کې خنډ او خنډ راپیداکول وو.

په اصل کې رباني او مسعود خاصتاً کمونستو جنرالانو دا نه غوښتل چې موږ کابل ته ولاړ شو، نه د صدارت تخلیه کولو ته چمتو وو او نه زموږ د تګ راتګ له لارې د کمونستانو د پوستو لېرې کولو ته.

تنظیمونو اومخصوصاً د تنظیمونو له خوا معرفي شوو نوو وزیرانو په رباني فشار اچولو چې نوې کابینه باید خپل کار پیل کړي، پس له اوږدې مودې او څو ښتو رباني دې ته اړ شو چې په قلعه حیدرخان کې د تحلیف مراسم ترسره او د نوې کابینې د کار پیل سره موافقه وکړي.

کابینه او ائتلاف

موږ مجبور شوو د کابینې غونډې په چهارآسیاب کې دائرې کړو، د ائتلافیونو کمونستو انډیوالانو خپل ملګري دې ته هڅول چې دا بهیر حتماً مختل کړي، پدې اړه ئې لاندې کارونه وکړل:

- د کابینې هغو غړو ته چې په کابل کې د دوی تر ولګې لاندې سیموکې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوسېدل، د دې اجازه نه ورکوله چې د بالاحصار یا چهل ستون له لارې چهار آسیاب ته راشي، دوی مجبور وو په صدارت کې راغونډ شي او بیا ټول یوځای د پل څرخي له لارې چهارآسیاب ته راشي، په وار وار د کابینې هیئتونو پدې هکله له رباني او مسعود سره خبرې وکړې ترڅو دا دوه لنډې لارې پرانېزي خو نتیجه ئې ورنکړه.

- یو ځل ئې د ۱۳۷۲ کال دعقرب د میاشتې په ۱۸ نېټه، پل څرخي ته څېرمه، د کابینې ټول غړي متوقف کړل، د حربي پوهنتون د قومنداني مخې ته ئې څو ساعته لمر ته ودرول، هومره ئې سپك کړل چې ما گمان کولو بیا به دوی د کابینې په غونډو کې برخه وانخلي، خو یا دا چې وزارت ترعزت نه زیاد ارزښت درلود او یا دا چې دې ته متوجه شول چې دا د کمونستانو او د دوی مجاهد ډوله التقاطي ملگرو کار دی، باید پرې نږدې چې هغوی په آساني خپل هدف ترلاسه کړي.

- خاد د کابینې د غونډې په ورځ، د موټرو په تم ځای کې، پداسې فرصت کې د انفجار پلان جوړکړي وو چې د کابینې د غونډې په پای کې او د وزیرانو د رخصت کېدو په وخت به ترسره کېږي، انفجار کوونکي ته لازمي روزنه ورکړې شوه، انجنیر عارف د خاد معاون د دې چاودنې د پروگرام نظارت کولو، انفجارکوونکی له موادو سره د غونډې په ورځ، د انجنیر عارف په ملگرتیا او د هغه په موټرکې له بم سره یو ځای له بالاحصار نه تېرکړې شو او د لوگر د تیلو ټانك سره له موټر نه کوز او د بس په ذریعه د چهارآسیاب په لورې راولېږلی شو، موږ له ټول جریان نه خبر وو، پوره ترتیبات مو ورته نیولی وو، انفجار کوونکی د انفجار ځای ته نږدې ونیولی شو، د تحقیقاتو لپاره د کابینې له منځ نه هیئت وټاکل شو، هیئت د تحقیقاتو راپور او د مجرم اعترافات د کابینې هماغی غونډې ته واورول. پورتنۍ خبرې د همدې کس د اعترافاتو برخه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- کابینې د هېواد کلنۍ بودجه تصویب کړه. د معاهدې مطابق به جمهور رئیس یا د تصویب شوې بودجې منظوری ورکوله او یا به ئې خپل ملاحظات په لیکلې توگه کابینې ته لېږل، خو جناب جمهور رئیس نه بودجه منظور کړه او نه ئې خپل ملاحظات کابینې ته وړاندې کړل، برعکس تر پایه ئې د خپلې خوښې سره سم، له روسیې نه په بادراوړو پیسو کې تصرف کولو.
- کابینې فیصله وکړه چې لدې نه وروسته به افغانې بانك نوټونه، د مسکو په ځاې، په کوم بل داسې هېواد کې چاپ کېږي چې:

الف: د افغانستان په هکله یا استعماري عزائم ونلري یا ئې زموږ په کورنیو چارو کې د لاس وهنو امکانات ضعیف وي.

ب: تر مسکو نه ئې په نازله بیه موږ ته چاپ کړي.

د معاهدې مطابق باید د کابینې دغه فیصله پرته له کوم ځنډ نه عملي شوې وي، د همدې لپاره د مالیې وزارت، د جرمنې او انگلستان له دوو کمپنیو سره خبرې وکړې. د آلمان له یوې کمپنۍ سره، د ټولو زړو بانك نوټونو د تعویض او د نوو مصئونو بانك نوټونو د عرضې لپاره د اوه ملیونه ډالره په بدله کې، د ۱۵۰۰ ملیارده افغانیو د چاپ توافق وشو، خو رباني له خپلې خوا د شخصي هیئت په ذریعه، د کابینې د پرېکړې او د معاهدې د حکم خلاف، له مسکو سره د خپلو خصوصي ژمنو مطابق داسې نوی قرارداد امضاءکړ چې د ۷۰۰ ملیارده افغانیو زړو بانك نوټونو د چاپ په مقابل کې به ئې روسانو ته څوارلس ملیونه ډالره سپارل!! افغانستان ته دا قرارداد د آلماني کمپنۍ په پرتله پنځه برابره گران تمامېدو.

- د معاهدې مطابق باید د پیسو د چاپ قرارداد، د پیسو انتقال او ساتنه او د بودجې مطابق د دولت د اداراتو تمویل، د مالیې وزارت له لارې تر سره شوی وی خو له مسکو سره د شورای نظار د خصوصي اړیکو په اساس، چاپ شوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بانک نوټونه، له مسکو نه مستقیما بګرام ته لېږدول کېدل او مسعود ته سپارل کېدل، چې بیا به د دوی په خوښه، یو مقدار پنجشیر ته، یو مقدار خاد ته، یو مقدار د دفاع وزارت ته او پاتې برخه بانک ته انتقال کېده.

د جنرال دوستم کفالت

رباني ترکیې ته سفر درلود، ترکیې ته د ده د سفر څو وجوهات وو، ترکیې د امریکا په اشاره د ائتلاف ملاتړ کولو، دوستم ئې دې ته تشویقولو چې له رباني نه بېل نشي، د رباني او ایران ترمنځ مناسبات (وحدت سره د خونړیو جګړو په وجه) خړ پړ وو، ترکانو غوښتل دا مناسبات مزید کړکېچن شي، د ترکیې لائیک حکومت د افغانستان د داخلي جګړو په اړه هماغه سیاست درلود چې امریکائیانو غوره کړي وو: د رباني د تائید او تشویق له لارې د جګړو دوام او د یوه اسلامي حکومت د جوړېدو مخنیوی. رباني له خپل سفرنه مخکې د جنرال دوستم د لیدو لپاره مزار ته ولاړ، دا مزار ته د ده پنځم سفر وو، غوښتل ئې جنرال دوستم ته بلنه ورکړي چې د ده په غیاب کې د جمهوري ریاست د کفالت لپاره کابل ته راشي، جنرال دوستم دا بلنه ومنله، کابل ته راغی، د خواجه رواش هوایي ډګر د ده د افرادو په لاس کې وو، هلته د ده تود هرکلی وشو، له هوایي ډګر نه تر ارګ پورې د ده خپلو قطعاتو امنیت نیولی وو، د ارګ یوه دروازه لا د مخه د ده د افرادو په لاس کې وه او په دېوالونو ئې د ده عکسونه لګېدلي وو. رباني په سفر ولاړ او جنرال دوستم د ده د کفیل په حیث په ارګ کې مستقرشو. راډیو او تلویزیون هره ورځ په ارګ کې د ده د ملاقاتونو راپورونه ورکول، پدې وخت کې د کابل وضعیت دا سې وو: جمهور رئیس چې د دفاع د تش په نامه کمیسیون رئیس هم وو خارج ته سفر کړی وو. صدر اعظم چې د داخله چارو د وزارت د تش په نامه کمیسیون ریاست ئې هم په غاړه وو له ښار نه بهر وو. د تنظیمونو مشران یا له هېواد نه بهر وو یا له کابل نه بهر. مولوی محمدنبي په کابل کې وو خو چې د جنرال دوستم له راتلو خبر شو د مریضی په پلمه پغمان ته ولاړ او هلته له سیاف

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره تر هغه مېلمه وو چې د رباني له راستنېدو نه وروسته، جنرال دوستم له ارګ نه د مزار په لوري وخوځېدو. د دې کار په هکله په سیاسي حلقو کې درې تعبیره کېدل:

الف: جنرال دوستم پدې ناراض وو چې ولې د جبل السراج د معاهدې مطابق د دفاع وزارت ورنکړي شو، رباني غوښتل د جمهوري ریاست د کفیل په حیث د ده په ټاکلو سره هغه راضی کړي.

ب: رباني د کابل له دفاع نه ډاډه نه وو، په مسعود ئې یا اعتماد نه وو او یا ئې په هغه کې د کابل د دفاع توان او استعداد نه لیدو، له کابل نه د ډاډمني دفاع په خاطر ئې جنرال دوستم کابل ته راوغوښت.

ج: د حزب اسلامي، جنبش او وحدت تر منځ مذاکرات پیل شوي وو، د دې مذاکراتو د مختل کولو لپاره ئې دا کار وکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شورى هم آهنگي تأسيس

په ائتلاف کي خپل منځی اختلافات، د کلکو جګړو ترحده تشديد شول، د وحدت حزب له ائتلاف نه عملاً ووت، هيئت ئې چهارآسياب ته راغي، زموږ او د وحدت ترمنځ مذاکرات پيل شول او په څو مهمو خبرو مو توافق وکړ:

- د يوه بل په خلاف په جګړو کي برخه نه اخستل.
- د هېواد د بحران د حل لپاره داسي ګډه طرحه چي د مؤقت حکومت او انتخاباتو غوښتنه کوي.
- د هري خوا تر اغېز لاندي سيموکي به د بلي خوا منسوبين په ډاډ او اطمئنان سره تګ راتګ کولی شي.
- په قضاياوو کي ګډ دريځ او د يوه بل ممکنه مرسته.

دا يو ګټور توافق وو چي لاندي نتائج ئې درلودل:

الف: له هغه ائتلاف نه چي زموږ په خلاف جنګېدو ، يوه مهمه ډله رابېله شوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

او اوس موږ او هغوی ګډ دریځ لرو.

ب: د شیعه، سني او پښتون او غیر پښتون ترمنځ د جګړې هغه خطرناکه توطئه شنډه شوه چې زموږ د ملي وحدت د ختمولو لپاره دښمنانو جوړه کړې وه.

ج: د وحدت له وتلو نه وروسته، ائتلاف د خپل شته والی فلسفه له لاسه ورکړه او زوال ئې پیل شو.

د: پدې سره د هم آهنګي شورى د جوړېدو اساس کېښودى شو.

د دې توافق نه وروسته د وحدت په خلاف د اتحاد او شوراى نظار د هغو سترو عملیاتو په جریان کې موږ د وحدت عملاً مرسته وکړه چې د نوموړي حزب مرکزي دفتر او د افشارو او خوشحال مېنې برخې ترې ونیول شوې.

ائتلافیونو غوښتل چې د امریکا او سعودی حمایت ترلاسه کړي، د همدې لپاره ئې د حزب وحدت په خلا ف جګړه پیل کړه او د ایران پرضد ئې یو په بل پسې مرکې وکړې، غوښتل ئې داسې وښیي چې دا جګړه د شیعه ګانو په خلاف د سنیانو جګړه ده او که غرب یا عرب غواړي په افغانستان کې ایران پلوه حکومت جوړ نشي نو باید د دوی مرسته وکړي!!

د وحدت حزب له جنبش نه دا توقع درلوده چې پدې جګړې کې به حتماً د دوی مرسته کوي، خو داسې ونشول، هغوی فقط څه مهمات ورولېږل او د وحدت یو شمېر مسلح کسان ئې له مزار نه راانتقال کړل.

همدا راز د شیرخان بندر په سر، په ائتلاف کې بله منازعه راولاړه شوه، د کندز مجاهدینو په شیرخان بندر عملیات تر سره کړل او هغه ئې د جنبش له افرادو نه ونیولو، رباني او مسعود له یوې خوا داسې ښودله چې دا عملیات محکوموی او غواړي شیرخان بندر بېرته جنبش ته وسپاري، خو له بلې خوا ئې دا کار ضروري او مفید ګڼلو، ځکه دوی له روسانو سره د مستقیمو ارتباطاتو او له روسیې نه د سړك له لارې د مرستو ترلاسه کولو لپاره، د شیرخان بندر په شان یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بندر ته ضرورت درلود. شیرخان بندر له همدې پلوه دواړو طرفونو ته خاص اهمیت درلود.

له همدې حادثې نه وروسته، ما له انجنیر نسیم مهدی سره د مخابرې له لارې خبرې وکړې او هغه ته مې وویل: وګوره چې د جنبش چارواکي د خپلو سابقه یارانو په هکله څه نظر لري او د حزب اسلامي په اړه اوس د دوی دریځ څنګه دی؟ انجنیر مهدی په فارياب کې د حزب اسلامي د جهاد امیر وو، خو اوس له جنبش سره یو ځای شوی وو، هغه ډېر ژر احوال راکړ چې جنبش له حزب سره د مذاکراتو غوښتونکی دئ، ما هم له مذاکراتو سره توافق وکړ، په تاشکند کې زموږ او د دوی هیئتونو سره ولیدل، دا زموږ ترمنځ د هیئتونو په سطحه لومړنۍ لیدنه کتنه وه چې په هغې کې د مذاکراتو په دوام، له نورو ډلو سره د خبرو آترو او د ګډې جبهې د جوړولو په اړه مقدماتي خبرې وشوې، وروسته، وروسته د بېلا بېلو لیدنو کتنو په نتیجه کې په ګډه اقدام، له اقدام نه وروسته د یوه مؤقت حکومت په جوړولو او بیا د انتخاباتو په اجرا توافق وشو. موږ لدې کار سره پدې خاطر توافق وکړ چې:

الف: له رباني مسعود سره د مذاکراتو د دوام له افادیت نه مأیوس شوي وو، موږ ته عملاً ثابته شوه چې دوی د حزب په خلاف له جګړې نه لاس په سرکېدونکي ندي، د دوی په ژمنو او تعهداتو باور نشي کېدی، د افغانستان د بحران اسلامي حل نه مني او د کمونستانو په ملګرتیا او د روسانو په مرسته په هر قیمت په قدرت کې پاتې کېدل غواړي، مجبور وو د حل په نورو لارو فکر وکړو.

ب: پدې سره په ائتلاف کې شامل دوه ډلې زموږ په خلاف له جګړو نه ګوښه کېدلې، موږ ته دې خبرې خاص اهمیت درلود.

ج: همدا راز پدې سره د قومونو د جنګولو توطئه شنډېده او د افغان ولس په مختلفو پرګنو کې د یوه بل په څنګ کې د ورونو په حیث د ژوند کولو احساس

(c) ketabton.com: The Digital Library

راژوندی کېدو.

د: په افغانستان کي د يوه قوي منتخب اسلامي حکومت د جوړولو لاره، فقط همدا وه چي د کابل جګړه مار ائتلافي حکومت ختم شي، ځای ئې مؤقت حکومت ته وسپارلی شي او بيا انتخابات ترسره شي.

د عاجل ګډ اقدام په هکله تر ټولو زيات، د وحدت حزب ټينګار کولو، دا ځکه چي تر ډېره حده د جګړو تر فشار لاندي وو. دوه ځله د اقدام لپاره خاصه نېټه وټاکلې شوه خو دځينو عواملو په وجه اقدام وځنډېدو، بالآخره د ۱۳۷۲ کال د جدي په ۱۲ نېټه د ګډو عملياتو فيصله وشوه، عمليات پيل شول، په لومړی سرکي اکثر مهم او ستراتيژيك ځايونه ونيولی شول او شورای نظار له ټول کابل نه په تيښته وو. د دې عملياتو د بری امکانات ډېر روښانه اود ماتې احتمال ئې ډېر ضعيف وو، خو د ځينو خاصو عواملو په وجه، د هغه نتائج د انتظار خلاف وو، دا عوامل په لاندي توګه وو:

- د وحدت حزب پداسي حال کي په عملياتو کي ګډون ونکړ چي ترپايه ئې د اقدام په سريع او عاجل پيل کولو اصرار درلود او د عملياتو په ورځ ئې په خپل خاص سمت کي د پلان مطابق د اقدام کولو مکرر ډاډ او اطمئنان ورکولو، د وحدت د تخلف لپاره دوه دلائل په ګوته کېدل:

الف: په مخکنيو جګړو کي له حزب وحدت نه د جنبش عدم دفاع.

ب: د ايران سفير د حزب وحدت له مشرتابه نه وغوښتل چي پدې عملياتو کي برخه وانخلی که نه د ايران هر نوع تعاون به له حزب وحدت سره قطع شي.

- جنبش دا نه غوښتل چي د حزب زيات شمېر مجاهدين کابل ته داخل شي او د عملياتو په دوران کي حساس ځايونه تصرف کړي، په کابل کي د جنبش د مېشته قطعاتو قومندانانو د جنبش مشرتابه ته اطمئنان ورکولو چي دوی يوازي کولی شي له کابل نه شورای نظار وباسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د جنبش د قطعاتو ځينو قومندانانو په پټه له شورای نظار سره مرسته وکړه، جنرال رحيم پهلوان يو لدغو قومندانانو څخه وو.
- د کابل له شا او خوا نه د نورو تنظيمونو قومندانانو د جنبش په خلاف جګړې ته راودانګل.

هيڅا مخصوصاً د جنبش قومندانانو دا ګمان نه کولو چې په کابل کې به له خاص مقاومت سره مخامخ شي، ځکه له يوې خوا شورای نظار دوی په خپلو ټانکونو کې کابل ته رارسولي وو او ټول حساس ځايونه د دوی په لاس کې وو له بلې خوا په څو مخکنيو نښتو کې دوي ته ثابته شوې وه چې شورای نظار د دوی مخې ته نشي ودرېدی. له همدې اقدام نه څه وخت د مخه، د پل محمود خان په ساحه کې د جنبش او شورای نظار تر منځ يوه نښته و شوه چې په نتيجه کې ئې د دفاع وزارت د مانۍ په شمول د خواجه رواش تر هوايي ډګر پورې د شورای نظار ټول مراکز د جنبش ځواکونو ونيول، خبره مزيد خرابېده خو رباني له دوستم نه بخښنه وغوښته، جګړه ئې د خپلو افرادو غلطي وګڼله او له هغه نه ئې د جګړې د توقف غوښتنه وکړه، سبا د راډيو او تلويزيون له لارې د دې نوې جګړې په هکله وويل شو چې دا يو سوء تفاهم وو... الحمدلله رفع شو... د کابل خلکو ته اطمئنان ورکوو...!!

خو د کابل خلکو به ويل: که سوء تفاهم داسې وي نو معلومه نده چې جګړه به څنګه وي، که د سوء تفاهم په نتيجه کې شورای نظار نيمائی کابل د ارګ او دفاع وزارت په شمول تخليه کوي نو د جګړې په صورت کې به څه کوي؟!

خو په ګډو عملياتو کې د پورتنيو لاملونو په وجه، نه يوازې عمليات ناکامه شول بلکې جنبش د کابل په ښار کې خپل ټول سنګرونه له لاسه ورکړل، د هوايي ډګر د سقوط په نتيجه کې د دوی ارتباط له مزار سره هم قطع شو، کافي مرګ ژوبله ئې وزغمله، افراد ئې د بګراميو، هودخيلو او د مرنجان غونډې له لارې زموږ په لورې راووتل. موږ د کابل ـ لوګر پاخه سړک نه په استفادی سره د

(c) ketabton.com: The Digital Library

باروړونکو طيارو د کوزېدو لپاره په دريو ورځو کي هوايي ميدان جوړ کړ او له مزار نه تګ راتګ پيل شو، پدې سره د جنبش د افرادو مړاوی روحيه څه ناحه راژوندی شوه. جنبش د غځ اخستلو لپاره، په مزار، سمنګان، جوزجان، سرپل اوفارياب کي د جمعيت ټول افراد خلع سلاح کړل او په کابل ئې بې ساری بمباري پيل کړه. د جنبش قطعاتو غونډتل چي د سالنګ له لاري، د پروان په لوري مخکي ولاړ شي يا لږ ترلږه د سالنګ له تونل نه تېر شي او اولنګ ته ځان ورسوی چي لدې ځايه په درنو وسلو جبل السراج او د بګرام هوايي ميدان تهديد کړي، خو د شمالي تونل په خوله کي د دوی مخنيوی وشو. د بادغيس له لوري د جنبش په خلاف جګړه پيل شوه او جنرال دوستم دې ته اړ شو چي د جنرال رسول پهلوان قطعات له سالنګ نه د بادغيس په لوري سوق کړي او پدې ترتيب د اسمعيل خان د ځواکونو مخکي تګ متوقف کړي، له همدې سره، د بادغيس په لوري د بالامرغاب سيند د دواړو ترمنځ د جګړې لومړی کرښه شوه او د سالنګ په لوري د تونل شمالي خوله لومړی خط شو.

د سالنګ په استقامت د جګړو په دوران کي يو ځلي د رباني د دولت قطعات، د سيد کيان له زوم، جنرال حسام الدين سره د يوه سازش په نتيجه کي پدې وتوانېدل چي ترکيلګي پوري ځان ورسوي، جنرال دوستم سخت وارخطا وو، د وضعيت په هکله ئې ما ته په تلفون کي وويل:" جنرال حسام الدين د دولت قطعاتو ته لار ورکړه، په پلخمری کي و ضعيت ښه ندي، د بغلان قومندانانو ته هدايت ورکړي چي دفاع وکړي، زه موافق يم چي د حملې له دفع کولو نه وروسته د بغلان اداره د حزب قومندانانو ته وسپارلی شي"، ما ورته اطمئنان ورکړ، په بغلان کي د حزب قومندانانو، بشيرخان، سيدالرحمن، صوفی پاينده محمد او نهضت يار ته مي وويل چي خپل قوتونه د حملې د دفع کولو لپاره لومړی خط ته ولېږي، د دوی د مجاهدينو په رسېدو سره نه يوازي حمله په شا وتمبېده بلکي مخکي تګ پيل شو، د سړک يوې بلې خوا ته ټولي درې تصفيه شوې او جګړه د تونل شمالي خولې ته ورسېده، پدې سره پلخمری د سقوط له خطر نه وژغورلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو او دوستم له حتمي ماتې نه نجات وموند ، خو د بغلان د ادارې په هکله ئې په خپلې وعدې وفا ونکړه، موږ هم دا موضوع جدي ونه نیوله.

د جنرال مؤمن مرګ

په ائتلاف کې د جنرال مؤمن لویه ونډه وه، له یوې خوا دحیرتان په شان مهم بندر چې د کمونست رژیم د مهماتو ستره زېرمه هلته وه او د مسکو له خوا ټولې مرستې له همدې لارې افغانستان ته لېږدول کېدې، د ده په لاس کې وو له بلې خوا ده پدې مرحلې کې د پرچمیانو لپاره د یوه ډاډمن محور حیثیت درلود ، هومره چې ببرک کارمل تر پایه لده سره په حیرتان کې پاتې او بالاخره هملته دفن شو، په کمونستو افسرانو کې ترټولو زیات لده سره د ملي ستم روحیه وه او غوښتل ئې د همدې روحیې په اساس غیرپښتانه کمونستان او مجاهدین ائتلافي جبهه جوړه او د نورو په ضد وجنګیږي، د همدې لپاره هغه له مسعود سره خاص دوستانه تعلقات درلودل، مسعود د ده په اعتماد او د ده په ټانکونو سور کابل ته داخل شو. د ده مرګ، شورای نظار ته هومره سخت ګوزار وو چې ما ته د مسعود یوه خاص ملګري قصه کوله چې مسعود د ټول شمال په تصفیې او په څو ولایاتوکې د شورای نظار د ټغر په ټولېدو، هومره نه وو خفه شوی لکه د جنرال مؤمن په مرګ.

جنرال دوستم د جنرال مؤمن له اړخه ډېر مشوش وو، په حیرتانو ئې د ده تسلط ځانته لوی تهدید ګڼلو، څو ځله ئې ماته پدې هکله د تلفون له لارې خپل شدید تشویش څرګند کړ، بالآخره ئې ماته وویل چې څه خاصه چاره به کوو، څو ورځې وروسته، جنرال مؤمن د هلیکوپټر په یوې پېښې کې په قتل ورسېدو، جنرال دوستم د ده د تدفین شانداره مراسم جوړ کړل او هغه ته ئې د قهرمان لقب ورکړ!! د کابل په جګړو کې د جنرال بابه جان د ۰۵۵ نمبر فرقې ترڅنګ د جنرال مؤمن ۷۰ فرقې لویه برخه وه. دوی د کابل په ښار هومره مسلط وو چې د رباني د

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړنۍ څلورمیاشتنۍ دورې په جریان کې د وطن کمونست حزب خپله عمومي کنګره د کابل په ښار کې دائر او محمود بریالی ئې د منشي په حیث وټاکلو. کاویاني او فرید مزدك به په مستقله توګه د مسکو او ډهلي دوره کوله او مسعود به په هوایي ډګر کې د راتلو په وخت کې د دوی استقبال کولو. دا دواړه د ببرك د پلویانو په لیکو کې تر ټولو زیات د ستمي روحیې په راولاړولو او تبلیغ کې مؤثر ول، له مسکو او ډهلي سره د ارتباطاتو په ټینګولو او هلته د مېشت کمونستانو په تنظیم، د ائتلاف په ګټه د دوی په کارولو کې ئې مؤثره ونډه درلوده. که څه هم لدوی سره کوم نظامي ځواك نه وو خو په فکری لحاظ د کاویاني او مزدك رول تر هرچا زیات او مؤثر وو، په فوځ کې د جنرال مؤمن په شان افسرانو لدوی نه د کمونستي نظریاتو ترڅنګ، د ملي ستم متعصبانه افکار حاصل کړي وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مسعود واکمني

له کابل نه د جنرال دوستم د قطعاتو له وتلو نه وروسته، د کابل د ښار په هغې برخې چې د سیند شمال ته پرته ده او له غوربند نه پرته په پروان د مسعود واکمني پیل شوه. هغه لدې نه وروسته په ځان باور راغې، خولی ئې کږه په سر کیښوده او د مطلق العنان واکمن اکتونه ئې پیل کړل. خو د دې واکمنۍ ساحه ډېره محدوده او موده ئې ډېره لنډه وه، بې ځایه مستې او غرور نه یوازې دې ته وهڅولو چې په یوه وخت کې له حزب اسلامې، حزب وحدت او جنبش سره وجنګېږي، بلکې له رباني او تورن اسمعیل سره ئې هم مخالفت پیل او ورو ورو داسې حد ته ورسېدو چې جمعیت عملاً په دوو متخاصمو ډلو وویشلی شو. د شورای نظار ځینو غړو ته هم د ده حرکات او تصرفات له زغملو ووتل او مجبور شول پدې کړکېچ کې د رباني خواته ودرېږي، خو له مسکو نه باد راوړی پیسې د ده په نامه بګرام ته راتلی او له ایران او مسکو نه راغلې وسلې او مهمات د ده لاس ته ورتلې. اختلافات دې حد ته ورسېدل چې د روغې جوړې لپاره هیئتونه وټاکل شول، د هیئتونو ډېرو هلوځلو نه وروسته، پدې روغه جوړه وشوه چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیسې به د رباني په حکم توزیع کېږي او د وسلو او مهماتو د وېش واك به له مسعود سره وي.

له بلې خوا په جګړو کې د دوی ځواکونه یو په بل پسې له رسوا ماتو سره مخامخ شول، د یوه کال په موده کې دوی یوازې د غوربند په لوري د پیسو په زور مخکې تګ وکړ او د حزب مجاهدین ئې له هغې ساحې نه وتلو ته اړ کړل خو په مقابل کې د حزب مجاهدینو د کابل په شا او خوا کې د سکاد د غونډې په شمول ډېر حساس او ستراتیژیك ځایونه فتح کړل.

د جمعیت په افرادو کې له حزب سره د روغې جوړې روحیه ورو ورو تقویه کېده، په جګړو کې ناکامي دې روحیې ته مزید قوت بخښلو، خو مسعود به خپلو انډیوالانو او په پیسو اخستل شوو قومندانانو، مخصوصاً کمونستو جنرالانو ته ویل چې حزب اسلامي په جګړې سره موږ نشي ختمولې، خو د روغې جوړې او په حکومت کې د برخې اخستلو په نتیجه کې حزب اسلامي په اوضاع مسلط کېږي او موږ د هغه په وړاندې خپل شته والی نشو ساتلې. د جمعیت فکری حلقو د مسعود دا دریځ داسې توجیه کولو چې هغه حزب اسلامي د خپلې واکمنۍ لپاره تهدید ګڼي، په کابل کې مخصوصاً په خپله د جمعیت او شورای نظار په لیکو کې د ده په ضد د ټولو شته مخالفتونو سره سره که حزب کابل ته ننوت نو د ده ستوری خامخا تپ کېږي او د ده د بې مهاره تصرفاتو مخنیوی کېږي. که رباني او پلویان ئې نن د ده مخې ته نشي ودرېدی او د څرګند مخالفت جرأت نشي کولي، د حزب اسلامي په راتلو سره به د ده په خلاف ګډه قوي جبهه جوړېږي او په جمعیت به د ده تسلط او په کابل کې به د ده د واکمنۍ شپه پای ته رسېږي. پدې مرحلې کې د مسعود له اظهاراتو، مرکو او پیغامونو نه د ده په ذهني کیفیت او مغشوش او مشوش فکری حالت ښه پوهېدی شي: هغه بی نظیربوتو ته په انتخاباتو کې د برې په مناسبت په خپل پیغام کې لیکي:"د پاکستان په انتخاباتو کې ستاسو بریا په بنیادګرایانو د دیموکراتیکو ځواکونو بریا وه، زه د دې سوبې مبارکي درته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وایم، امید دی په افغانستان کې هم دیموکراتیك ځواکونه ستاسو په مرسته په بنیادګرایانو غلبه ترلاسه کړي!!) امریکائیانو ده ته اطمئنان ورکړی وو چې د بی نظیربوتو په راتلو سره به ستاسو او اسلام آباد مناسبات زموږ په وساطت ښه شي، په همدې طمعی هغه دا پیغام لېږلی وو.

له غربي آژانسونو سره ئې د خپلو مرکو په ترڅ کې د حزب په هکله ویل: حزب تروریستانو ته روزنه ورکوي، د عربی نړۍ تروریستان ئې له ځان سره ساتلی او د روزنې مراکز ئې ورته جوړکړي! په جماعت اسلامي به ئې نیوکې کولی او د ایران په خلاف به ئې ویل چې ایران زموږ په کورنیو چارو کې لاس وهنې کوي، له حزب وحدت سره د پیسو او وسلو مرستې کوي او د کابل د جګړو باعث دی. دا تبلیغات ئې په داسې حالت کې کول چې د ده او د شورای نظار د غړو په غاړې کې به د ایران د سپاه پاسدارانو نښه، (برګ دستمال) ځوړند وو او درېشې به ئې د هغوی په شان برګې وې او هر څوك به پدې پوهېدو چې دوی د سپاه پاسدارانو تقلید کوي. هم دستمالونه هغوی ورکړي او هم برګې درېشې.

په حقیقت کې دحزب اسلامي په خلاف د ځینو ډلو او افرادو د شدید مخالفت وجه دا ده چې ګنده خلکو، په فساد کې پرېوتو سپکو انسانانو او په پردیو پوري تړلو حقیرو حلقو ته د هغې ډلې زغمل ګران وې چې له پاکو شخصیتونو، لوړو ارواحو او ملت ته د منل شوو څېرو نه جوړه شوې وي.

د دغې ډلې د واکمنۍ په دوران کې چې په کابل او نورو سیمو کې کوم فساد، اختلاس، غارت او ظلم شوی د هېواد په تاریخ کې سابقه نلري. که بیرحمه غله په یوه مظلوم کلی مسلط شي ښایي د کلیوالو له عزت او ناموس، سر او مال سره به هغسې لوبی کول د خپل غرور او میړاني منافی وګڼي چې د غو بیرحمه او ذلیله واکمنانو له مظلومو افغانانو سره کړي. که وواېو چې ټولو کمونستانو د خپلي څوارلس کلنۍ واکمنۍ په دوران کې په ملي شتمنیو کې هومره خیانت ندی کړي لکه د شورای نظار د واکمنۍ په دوران کې چې هر قومندان او واکمن کړي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

مبالغه مو نده کړې. په پاریس، لندن او ډهلي کې شخصي جایدادونه اوکورونه اخستل، په داخل کې قصرونه جوړول، شخصي او دولتي ځمکې غصبول، د خلکو لوڼې په زور نکاح کول، د دفاترو لوازم، فرش، ظرف، میز، څوکۍ غلاکول، د خلکو د کورونو دروازې،کړکۍ او د چت لرګي ایستل، د فساد، عیش، عشرت ریکارډونه قائمول، بدمعاشي، داړه ماري، اخلاقي فساد او د شریفو خلکو په پت او شرف تېرې، د دوی ورځیني معمول او عادي کارونه وو، دوی په خپلو رذالتونوسره د ګلم جمانو او کمونستانو مخونه ورسپین کړل، خلکو به د مزار وضعیت سل ځله تر کابل نه غوره ګڼلو، زموږ د ټولني ټول مفسد او بیدینه عناصر، غله، ملېشې او داړه ماران د دوی په څنګ کې د دولتي قطعاتو تر نامه لاندي راغونډ شول، وسلې ئې ترلاسه کړې، هرې ډلي ته د واکمنې مستقله ساحه وسپارلی شوه او د مظلوم ولس په سر د بیرحمه او قسي القلبه ټولواکانو په څېر مسلط شول. له یوې خوا د قومندانانو اشرافي د عیش او عشرت افسانوی ژوند او د دوی ترمنځ د قصرونو جوړولو، د ښو آسونو، آخرین ماډل موټرو ترلاسه کولو، د ځمکو اخستلو او خارج ته د پیسو په انتقالولو کې بې شرمانه مسابقه او له بلې خوا د عام ولس دردونکې اقتصادي حالت، فقر، لوږه او قیمتي، چې د باد راوړو پیسو د بې دریغه وېش او بازار ته ئې د عرضه کولو په وجه راولاړ شوي وو او ډېرې شریفې او باعزته کورنۍ ئې سوال او ګدایي ته اړ کولی، د هر دفتر په خوله کې، د هر قومندان د کور مخې ته او د هر واکمن د ملاقاتونو او دعیش عشرت ځایونو خواته په لسهاوو سوال کوونکې ښځې او ماشومان هره ورځ راغونډېدل او په حسرت سره به ئې په لوکسو موټرو کې د دوی د تګ راتګ نظاره کوله او د زړه له کومې به ئې په دوی لعنت ویلو، په هر کور کې به د ماخستن د ډوډۍ په وخت د دسترخوان په سر، د بیوزلو خلکو د شیرا لاسونه او چتېدل او د دغو ظالمانو لپاره به ئې الله ته دا سوالونه کول چې د دوی په ماشومانو دې همداسې حالت راشي چې پدغو مظلومانو ئې راوستلی.

تر یوه وخته د ارګ وضعیت داسې وو چې د جمهور رئیس په موجودیت کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

به مسعود ته د ګارد تشریفاتي قطعه وړاندې کېده، دا کار کمونستو افسرانو د خاص مقصد لپاره کولو، د پاکستان د جماعت اسلامي یوه هیئت ما ته قصه کوله چې "د اختر په ورځ، د ارګ په جومات کې د استاد رباني د وینا اورېدو لپاره ناست وو، هغه د اختر د لمانځه خطبه ویله، ناڅاپي بهر کې د موزیك غږ اوچت شو، څو دقیقې ئې دوام وکړ، موږ هك پك شو، د جمهور رئیس د خطبې په وخت کې د موزیك دوامداره غږ او د تشریفاتي قطعې وړاندې کېدو حیران کړي وو، د جومات تر دړې پورې، د پښو ترپا او د سلامي کېدو غږ، هغې خوا ته ملتفت کړو، که ګورو چې مسعود له څو بریتورو جنرالانو سره جومات ته راداخل شو".!!

طبیعي ده چې رباني ته به دا له اهانت او تحقیر نه ډك سلوك د زغملو نه وو، خو په ښرګنده ئې د څه کولو او څه ویلو جرأت نه درلود، ورو ورو ئې په ارګ کې خپل نفر ځای په ځای کړل، څه موده وروسته د ارګ وضعیت داسې جوړ شو چې له افسرانو نه نیولې تر چای باشي پورې ټول د بدخشان او مخصوصاً د یفتل اوسېدونکي وو، مسعود به په هرې غونډې کې پدې وضعیت نیوکې کولې او ویل به ئې چې استاد له یفتلیانو نه پرته په بل چا اعتماد نلري!!

په جګړو کې د شورای نظار د پنجشیری قطعاتو پرله پسې ماتو، دوی دې ته اړ کړل چې له تخار او بدخشان نه ډېر شمېر افراد کابل ته راانتقال کړي، پدې سره رباني ته په کابل کې د خپلو پلویانو د ځای په ځای کولو او د ځان شته کولو موقع په لاس ورغله، هغه د جمهوري ریاست ۳۲۰۰۰ کسیزه ګارد منظورکړ، د جګړې په لومړی خط کې د ګارد کافي شمېر کسان ځای په ځای شول، د دغه تازه نفس افرادو جنګي روحیه، تر پنجشیریانو پدې خاطر قوي او په جګړو کې ئې ونډه او موثریت زیات وو چې د شورای نظار پنجشیری قطعات، د زیات تالان او غارت په نتیجه کې هومره ماړه شوي وو چې نور ئې د جګړو لپاره انګیزه نه درلوده. د رباني پلویان پدې هم وتوانېدل چې د کوهدامن قومندانان د مسعود په خلاف په یوې داسې شورى کې متحد او تنظیم کړي چې اکمال به ئې اکثراً د

(c) ketabton.com: The Digital Library

رباني له خوا په فوق العاده توګه کېدو، دې شورى ته د دهمزنګ لوري ته د جګړې لومړى خط وسپارلى شو، نوموړې شورى اکثرا د اتحاد او جمعيت له جهادي قومندانانو نه جوړه شوې وه، د کمونستو جنرالانو سره ئې حساسيت درلودو، له شوراى نظار نه زيات متنفروو او له حزب اسلامي سره ئې خواخوږي درلوده.

د دې لپاره چي له مسکو نه راتلونکې وسلې او مهمات به د بګرام په هوايي ډګر کي کوزېدل او په بګرام کي د رباني د پلويانو له ځاى په ځاى کېدو سره مسعود مخالفت کولو، رباني مجبور شو د خاد له لاري په کابل او د کابل په شا او خوا کي، مهمات په پيسو واخلي او له قاچاقى لارو ئې کابل ته انتقال او په ارګ کي ځاى په ځاى کړي خو د نوموړو مهماتو ټول ډيپوګان، ديوه ستر انفجار په ترڅ کي په يوه وخت يو په بل پسې منفجر شول، د رباني پلويانو پدې انفجار کي د مسعود د پلويانو لاس دخيل ګڼلو او هغه ئې پدې کار تورن کولو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما په کور بمباري

کلکه تبه مې وه، دفتر ته د تلو نه وم، په کورکې پاتې شوم، دوه، درې ځايه مې مخابروی تماسونه درلودل، وروسته د راغلو راپورونو په مطالعې مصروف شوم، د وړی مخابری په ذريعه مې له ورونو نه چاته ووېل چې پورته، زما خواته راشي، خاد، همدا مخابروی تماس کشف کړی وو او د (پورته) له کلمې نه پوه شوی وو چه زه د غره ډډی کور کې يم، له مخکې نه ئې زما په کور د بمبارۍ پلان جوړکړې وو، پنځه طيارې ئې د همدې لپاره تياری کړې وې، موږ ته د طيارو د تيارسی ودرېدو اطلاع راغلې وه خو د بمبارۍ د پلان له څرنګوالی نه دقيقاً مطلع نه وو، د مطالعی په جريان کې مې د اوراګان په شان غږ، د کور خواته احساس کړ، له کور نه راووتم چې و ګورم مرمۍ په کوم ځای لګېدلې، په آسمان کې مې طيارې وليدی چې يو په بل پسې له هوا نه ځمکې ته راکتېونه توغوی او د کور يوې بلې خواته لګېږي، ګڼ شمېر ۵۰۰ کيلوګرامه بمونه ئې واچول، وروسته ئې خوشه ئې بمونه پرېښودل، موږ تقريباً ۲۰ کسان هلته راغونډ وو، انضباطان، ډريوران او نور. د کور خوا ته غونډۍ ته پورته شوو، يوې خوا بلې خوا ته مو

(c) ketabton.com: The Digital Library

بمونه ولګېدل، د غونډۍ په سر، د بمبارۍ د تماشا لپاره کښېنستلو، ورونو له لاندي نه محاربوی ماشین راووست ترڅو له منطقې نه ووځو، خو هلته پاتې کېدل مو غوره وګڼل، له کور نه د وتلو په وخت کي یو ځل ستر بم په هماغه ځای ولګېدو چي فقط نیمه دقیقه مخکي هلته ولاړ وو، وروسته مومخی ته بم ولګېدو، په تېرو او دوړو کي پټ شوو، زما مخي ته ولاړ، ورور امیرجان په شا باندي د یوې کیلو په اندازه لوټه ولګېده او په اوچت غږ ئې وویل چي انجنیرصاحب ولګېدم! ما ورته وویل، "چره نه وه لوټه وه" په خپلي ملا ئې لاس راتېرکړ او مطمئن شو، د غره ډډې ته ناست وم او د خاد د وړو مخابرو شبکې مي اوربېدلی، زړه مي غوښتل، مسعود ته په مخابری کي ووایم چي دا دی زه له هماغه ځایه خبري کوم چي تاسو ورباندي بمبارۍ کوئ، خپل ټول زور وآزمويئ، زه د خدای په نامه لوړه کوم چي تر پایه به همدلته ناست وم ... خو د دوی د رپیټر مخابره راسره نه وه، بمباري پای ته ورسېده، امیرجان ته مي وویل چي لاندي غږ وکړي او پوښتنه وکړي چي څوك زخمي شوی او که نه، ځواب ئې راکړ چي الحمدلله ټول روغ رمټ دي، هیڅوك ندی زخمي شوی، بې اختیاره خندا راغله، ډېره ډېره عجیبه بربښېده چي په یوه څرګند او ووړ ځای د ۳۲ سترو بمونو، راکټونو او خوښه ئې بمونو له راپرېوتو سره سره دي یوکس هم نه وي زخمي شوی، فقط د کور دوه درې کړکۍ، دروازې او ټولي شیشې ماتې شوې، د کور د احاطی او د یوې خوني دیوار د راکټ په لګېدو نسکور شو او د څو موټرو شیشې ماتې شوې، د زړه په کومي کي مي دا شعور او احساس ځپی وهلی چي د بمبارۍ توان او توفیق هم خدای ورکوي او ساتنه هم دی کوي، ډېر ناپوه دی هغه څوك چي له مرګ نه وېرېږي، په خدای باور وکړي چي لدې نه هم خپل ایمان ته شرمنده وم چي ولې له کورنه راووتم او د کور په خوا کي غونډۍ ته پورته شوم.

زه ګمان کوم چي زما د وژلو لپاره چي کوم کوششونه شوي، کوم پلانونه جوړ شوي او کوم مصارف شوي، ښایي د ډېرو کمو انسانانو د وژلو لپاره به دومره هڅي شوې وي، زما عقیده دا ده چي که مرګ له الله نه پرته د بل چا په لاس

(c) ketabton.com: The Digital Library

کي وی زه به تراوسه سل ځله وژل شوی وم. د سردار داؤد د اقتدار له زمانې نه چې د یوې عسکري کودتا په تور زما د نیولو او وژلو فیصله وشوه او زما په غیاب کې زما د اعدام پرېکړه صادره شوه، بیا تر نن پورې د کابل ټولو واکدارانو او د دوی جاسوسي شبکو او کې جی بی او سي آی ای زما د نیولو، وژلو او د ترور بې انتهاء هڅې کړې دي چې زه دلته د څو نمونو یادول غواړم:

د سردار داؤد په وخت کې دوه ځله زما د اوسېدو ځای محاصره شو، یو ځل په کابل کې د څلورمي فرقې د رئیس ارکان جګتورن شیرعلی خان شهید په کور کې او دوهم ځل په فرزی کې د پاچا صاحب میرصفی الله په کور کې. په لومړی ځل زه د شیرعلی خان شهید کورته مازدیګر په داسې حال کې ورغلم چې دی ئې یو ساعت د مخه نیولی وو، نفر خدمت ئې نه وو پوه شوی چې دی بې دریشې پولیسو له ځان سره بیولې، نفر خدمت راته وویل چې هغه له څو کسانو سره ولاړ، زه په کورکې ورته منتظر پاتې شوم، شپه مې هلته تېره کړه، سهار له کورنه ووتلم، که ګورم د کور یوې خوا بلې خواته څو کسان څرك کوي، ما ته ځیر شول، خو زما لونګۍ په سر وه او جیلکه په اوږو، له پولیسانو سره زما د تحصیل د دوری عکس وو، زه ئې ونه پېژندلم، دوی له بهرنه زما راتلو ته منتظر وو، خو زه د کور په منځ کې وم، پدې ترتیب له محاصری نه ووتلم.

په فرزی کې زما د اوسېدو د ځای د محاصرې او زما د نیولو پلان جوړ شو، د کوماندو یوه قطعه ئې د همدې منظور لپاره د شپې له خوا، میربچه کوټ او له هغه ځایه د فرزی په لور وخوځوله، د کابل د امنیې قومندان سره له یو شمېر پولیسانو پدې عملیاتو کې برخه درلوده، ما یوه شپه د مخه خوب لیدلی وو چې دا کور محاصره شوی او زه د محاصرې له حلقې نه د ختیځ په لوري ووځم، د همدې لپاره مې هغه شپه په بل کور کې تېره کړه، سهار مې لمونځ په تیاره کې وکړ، د پاچا صاحب د کور په لوري راوخوځېدم، توپك او تفنګچه راسره وه، پدې وخت کې کوماندو او مسلح پولیس کور ته داخل شوي او د کور په تفتیش لګیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وو، غیر مسلح کسان د کور مخې ته د حوض د شا او خوا ونو لاندې ولاړ وو، ما ګمان وکړ چې دا به د کابل نه راغلي زموږ ملګري وي، چې کله ورنږدې شوم، د میربچه کوټ د ولسوالۍ د امنیې قومندان له نورو راېېل شو او په مائې غږ وکړ چې دریش ! ما تفنګچه راوایستله او توپك ته مې مرمۍ تېره کړه، هغه ځای په ځای ودرېدو او ماله دېوا نه د یوه باغ خوا ته ټوپ کړل او له محاصرې ووتلم، ټول جریان هماغسې وو چې په خوب کې مې لیدلی وو.

دریم ځل له خالد فاروقی سره یوځای له کابل نه د بس په ذریعه پروان ته روان وم، زما د نیولو لپاره په ټول هېواد کې زما عکسونه خواره شوي وو او د ټولو ولایاتو پولیسو ته زما د نیولو امر شوی وو، په کارته پروان کې پولیس زموږ موټر ته راوختل، زما عکس ئې په لاس کې، ټولې سورلۍ ئې په ځیرځیر له نظره تېرې کړې، د هر چا څېره ئې له عکس سره مقایسه کوله، ما د خپلو سترګو حالت کې معمولي تبدیلي راوستله او د پزې په سر مې ګوته داسې ونیوله چې په قیافې کې تغییر راولي، پولیس له موټر نه کوز شو، زما ملګري دا ګمان کولو چې موږ ئې حتماً پېژندلي یو، خو د نیولو لپاره ترتیبات په بل ځای کې نیول شوي، د دې لپاره پولیس له موټر نه کوز شو، خو موږ سالم خپل هدف ته ورسېدو.

د کمونستانو د اقتدار په دور کې، ډېر زیات ګروپونه د کې جی بی په لاس تربیه او له ضروري وسائلو سره پېښور ته زما د وژلو لپاره راولېږل شول، خو ځیني ئې په داخل کې ونیولی شول، ځیني ئې پېښور ته له رارسېدو سره سم د بمونو سره زموږ اطلاعاتو ته په لاس ورغلل، ځیني په خپله راغلل او موږ ته ئې د پلان، وسائلو او خپلو نورو ملګرو په هکله معلومات راکړل او ونیولی شول، فقط محدود شمېر ئې پدې وتوانېدل چې ځیني انفجارات وکړي.

یو ځلي له کورنه د دفتر په لوري چې په فقیرآباد کې وو وخوځېدم، خو د دې په ځای چې دفتر ته ولاړ شم بل ځای ته د یوې غونډې لپاره ولاړم، په همدې وخت

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې د دفتر هغه گاراج ته چې معمولاً به زما موټر پکې ودرېدو، زما د موټر په شان بل موټر داخل شو، لدې سره سم د گاراج خوا ته بل موټر ودرېدو خو انضباطانو ډریور مجبورکړ چې موټر له هغه ځایه لېرې کړي، مخکې تېر شو، بېرته راوگرځېدو او د سړك بلې ژې ته ئې ودرولو او له موټر نه کوز شو، چې څو شېبې وروسته همدا موټر منفجر شو او یو شمېر کسان ئې مړه او ژوبل کړل.

بیا ئې د همدې دفتر د دړې خوا ته په هغه ځای کې چې ډېره گڼه گوڼه به وه، یو ستر سمتي بلول چې ډېر باروت پکې تعبیه شوي وو، د سهار په تیاره کې له گاډي نه کوز اچولی وو، انضباط بې احتیاطی کړې وه، گمان ئې کړي وو چې د بلدیې کسانو دا بلول راوړی، بلول له باروتو نه ډك وو، دواړو خواوو ته ئې خته ورکړې وه، ناڅاپي یو کس بلول ته متوجه کېږي، په ختې کې سیم گوري، اطلاعاتو ته خبر ورکوي، هغوی بلول لدې ځایه پورته کوي او د سړك بلې ژې ته ئې په یوې ویالی کې اچوی او ورپسې پولیس ته اطلاع ورکوي، پدې وخت کې زه هم دفتر ته راورسېدم. سیداجان زموږ د حمایې یوه مجاهد، بم له ویالې راوایست، خنثی کړی شو، ساعتي بم وو چې پنځلس دقیقې وروسته په **۹:۴۵** د انفجار لپاره عیار کړي شوی وو.

بیا ئې زما لپاره په قرآن کریم کې بم تعبیه کړي وو خو راوړونکی له بم سره یو ځای ونیولی شو.

یو ځل ئې له باروتو ډك موټر، چې د ریموټ کنټرول په ذریعه به منفجرکېدو، زما لپاره د کبابیانو په بازار کې ودرولی وو، زه په هغو ورځو کې د مرکزي شورې د غونډو لپاره ورسك ته هره ورځ په همدې لار تلم راتلم، له موږ نه دا غلطی شوې وه چې څو ورځې پرله پسې مو په یوې لاري تگ راتگ وکړ، بازار ئې د دې لپاره انتخاب کړي وو چې د گڼه گوڼې په نتیجه کې عادتاً موټری سوکه کېږي او څوك د دې پوښتنه نه کوي چې ولې موټر بې ډریوره ولاړ دی.

چې کله زما موټر هغه ځای ته ورسېدو، ستر انفجار وشو، خو انفجار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پداسي وخت کي وشو چي زما موټر، له بم نه څلورپنځه متره تېر شوی وو او راپسې د حمايې موټر له هغه ځايه پنځه متره فاصله درلوده، زما موټر څو سانتي متره له ځمکي نه د فشار په وجه اوچت کړي شو او کلك په ځمکه ولګېدو او ودرېدو، ټولي شيشې ئې ماتې شوي، خو پدې خاطر موټر د بم له چرو نه خوندي پاتې شوي وو چي زموږ د موټر او بم ترمنځ يو سرويس حائل شوی وو. هغه ځايته زموږ له رارسېدو د مخه همدا بس د سړك په ژی کي د موټر بم مخي ته نږدې ودرېدلی وو، چي کله موږ د بس خواته ورسېدو انفجار وشو، چرې ټولي په هغه بس ولګېدې چي زموږ د موټر لپاره سپر شوی وو، په موږ پسې د حمايې موټر په لمبوکي راتاو شو، په موټر کي د ناستو ورونو سر او مخ معمولی وسوزېدل، څوارلس کسان په پېښه کي مړه او پنځه څلويښت کسان ژوبل شوو چي ټول بازار ته راغلي بيګناه خلك وو.

ما په ابتدا کي دا ګمان کولو چي دا به د نورو انفجاراتو په شان د KGB کار وي خو ډېر وروسته راته معلومه شوه چي دا کار د CIA له خوا د محاذ ملي د يوه قومندان په لاس شوی وو، د انفجار له ځايه لږ آخوا د محاذ ملي دفتر وو.

زما موټر د انفجار په وجه له تلو لوېدلی وو، له موټرنه کوز شوم، د يوه افغان موټر مي مخي ته ودرېدو چي ما له ځان سره واخلي، زه هم موټر ته وختلم، ډريور مي نه پېژندو، څو متره آخوا د حزب يو موټر راغي، هغه مو ودرولو، له هغه افغان نه مي مننه وکړه او د حزب په موټر کي تر ورسك پوري ولاړم او په غونډي کي مي برخه واخستله، ګمان مي کولو چي د غونډي برخه وال به له پېښي خبر وي، يا زما په څېرې کي به د دغي لويي او ناڅاپي پېښي آثار احساس کړي او له ما نه به پوښتنه وکړي خو داسي ونشول، غونډه پيل شوه، وروسته ما په خپله د پېښي په هکله معلومات ورکړل.

د پاکستان پوليس ته د منفجر شوي موټر داسي برخي په لاس ورغلې چي له هغوی نه د موټر او خاوند په هکله معلومات ترلاسه کېدی شو، خو نه پوهېږم چي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولې پولیسو د تحقیقاتو نتائج له ځان سره وساتل او پدې هکله ئې له څه ویلو نه ډډه وکړه، ډېره موده وروسته ماته داسې معلومه شوه چې انفجار هماغه چا کړی وو چې د پېښې له ځایه د هغه په موټر کې ووتلو، د دې کس د نوم له اخستلو نه پدې خاطر ډډه کوم چې له یوې خوا هغه ژوندی ندی او له بلې خوا د ده خپل اعتراف مې ندی اورېدلی.

خاد د اسلامي دولت ترنامه لاندې هم زما په خلاف خپلو تروریستي هڅو ته ادامه ورکړه چې څو بېلګې ئې دلته یادوم: د اسلام آباد له معاهدې نه وروسته چې کله په سروبي د حملې له نقشې سره جنرال دوستم موافقه ونکړه، خاد د انفجار دوه پلانه ترلاس لاندې ونیول:

۱ - په جلال آباد کې د مشرانو غونډې ته د تلو په ورځ ئې د بنې حصار او بګرامي تر منځ، زما مخې ته د انفجار داسې ترتیبات نیولې وو چې د لارې یوه اړخ ته په یوې داسې ژۍ چې له سړك نه تقریباً یومتر لوړه وه، د توپ ۱۱ سرګلولې داسې تعبیه کړې وې چې تقریبا دېرش متره ساحه ئې د سړك په اوږدوکې احتوا کوله او ټولې به په یوه وخت له لېرې منفجر کېدلې، اطلاعاتو جریان کشف کړ، ساحه ئې تصفیه کړه او ټول سامان ئې ترلاسه کړ.

۲ - د پروان یوه کس ته ئې ۲۰۰ ملیونه افغاني ومنلې، یو مقدار ئې په ابتدا کې ورته وسپارلې، هغه ته ئې باروت، روسي ریموټ کنټرول او لوازم ورکړل، نوموړې په تعلیمي غونډ کې د حزب مرکزي قرارګاه له یوې قطعې سره کارکولو، سامان ئې کم کم له کابل نه راانتقال او په مختلفو ځایوکې پټ کړې وو، موږ ته د دې جریان په هکله د شورای نظار یوه غړې اطلاع راکړه، هغه جهادي سابقه درلوده او د خاد مأمور وو، په پټه چهارآسیاب ته راغی او موږ ته ئې وویل چې د خاد له معاون انجنیر عارف نه مې واورېدل چې فلاني ته مو باروت او ریموټ کنټرول ورکړې هرڅه ئې انتقال کړې، کار ته تیار دئ، نن سبا به د حکمتیار موټر د هغه پله په سر منفجرکوي چې دی هره ورځ ورباندې تګ راتګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوي، د دې خبري په اورېدو سره ډېر پرېشانه شوم، له ځان سره مي وويل چي عجيبه ده زموږ ټول دفاتر په کمونستانو ډك دي، ستر ستر کمونستان په حساسو ادارو کي زغملی شو، خو د حکمتيار په شان جهادي مشر ته پداسي حال کي د ترور منصوبې جوړوو چي آبله ورځ مو په مکه کي له هغه سره د سولي معاهده امضاء کړه اوښکي ئې په سترګوکي رغړېدلې او ويل ئې چي له تاسونه د دې کار په بدله کي هيڅ نه غواړم او قسم کوم چي د تل لپاره به ستاسو صادقانه مرسته کوم. نوموړی کس د ټول راوړي سامان سره ونيول شو او په هرڅه ئې اعتراف وکړ.

داسي ډېري نوري هڅي زما د وژلو لپاره شوې خو دښمنان ندي توانېدلي چي زما د مرګ ثابته نښه رامخکي کړي.

د سولي د هڅو بل دور

ائتلافيونو د تل په شان يو ځل بيا د ماتو په وخت کي د روغي جوړي غوښتنه وکړه، خو دا ځل د دوی وضعيت ډېر، ډېر خراب وو د پوهنتون په شمول د کابل ښار ټوله غربي برخه ئې له لاسه ورکړې وه، پدې سمت کي دهمزنګ لوړی خط وو، د کابل په ختيځ کي د کابل دريا حائل خط وو، په جنوب کي له بالاحصار نه پرته ټول حاکم نقاط د مرنجان غونډيو په شمول زموږ په لاس کي وو، د تعرضي جنګ توان ئې کاملاً له لاسه ورکړی وو، له شديد داخلي اختلافاتو سره مخامخ ول، د دولت عالی شوری په قاطع اکثريت له رباني نه د استعفی غوښتنه کوله. استاد سياف د پکتيا او غزني له قومندانانو نه وغوښتل چي د مولوی نظام الدين حقاني په مشری د سولي يوه جرګه کابل ته راولېږي، هغوی ته ئې اطمئنان ورکړ چي موږ د رباني استعفی غواړو او له غير ائتلافي مؤقت حکومت او انتخاباتو سره موافق يو، رباني او ټولي عالی شوری لدې سره توافق کړي، که رباني دا ځل د دې کار سره موافقه ونکړي زه له کابل نه وځم او د دوی له ملګرتيا نه لاس اخلم، هيئت له رباني سره وليدل، هغه هم په ډېر تأکېد سره، حتی د لوړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په يادولو سره هغوی ته وويل چې زه مؤقت حکومت ته د قدرت له انتقال سره موافق يم، حکمتيار صاحب ته زما له خوا سل په سلو کې اطمئنان ورکړې، هغه دې د جمهوري رياست لپاره څو نومونه راولېږي، موږ به يو ترې انتخاب کړو.

موږ د مولوی سلطان عزيز عزيز، استاد شنواری د دعوت اوجهاد د پوهنتون رئيس او داکتر فاروق اعظم نومونه ورکړه. خو وروسته نوموړی هيئت د دولتيانو له چلند نه خواشينی شو او په يوې اعلاميې او راډيويي مرکې سره ئې خپل مأموريت ختم کړ، پدې اعلاميې او مرکې کې ئې ټوله پړه په رباني واچوله او هغه ئې د جګړو د دوام عامل وګڼلو.

وروسته رباني له جنرال حميدګل نه د تلفون له لارې وغوښتل چې منځګړيتوب وکړي، هغه ورته وويل: پدې شرط درځم چې ما ته واك راکړي او لدې نه مې ډاډه کړي چې تاسو د قدرت له انتقال سره موافق ياست، هغه ورته اطمئنان ورکړ جنرال حميدګل له ماسره خبره وکړه، ما ورته وويل چې پدې شرط ستاسو له راتلو سره موافق يم چې رباني د استعفی، مؤقت حکومت او انتخاباتو په هکله تاسو ته کامل اطمئنان درکړي او ستاسو کار يوازې د مؤقت حکومت د غړو په سر د دواړو خواوو تر منځ توافق ترلاسه کول وي. هغه دا خبره ومنله او کابل ته پداسې حال کې راروان شو چې د بينظيربوتو حکومت د ده له سفر او د سولې له هڅو سره شديداً مخالفت کولو. که په همدې شپو ورځو کې د طالبانو په نامه حرکت نه وی پيل شوی او د غزني او کابل په لوري نه وی خوځېدلي، يقيناً چې په يوه مؤقت حکومت حتماً توافق کېدو او جګړه پای ته رسېده. د کابل چارواکو ته له استعفی نه پرته بله هيڅ لاره نه وه پاتې، معاهده ليکل شوې وه، زموږ له خوا د مؤقت حکومت غړي معرفي شوي وو، د معاهدې د امضاء لپاره هيئتونه په جلال آباد کې راغونډ شوي وو، خو د طالبانو جريان دا بهير تخريب کړ او د مسئلې د حل په ځای ئې د جګړې نوی جبهه پرانستله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

دطالبانو حرکت

د طالبانو د حرکت د پیدا ښېنت په اړه دوه خبري کېدی شي:

الف: دا حرکت په کندهارکي د ناولی او مفسدی اداري په خلاف یو طبیعي عکس العمل وو، په کندهار کي د ټولني ترټولو مفسد، بد اخلاق، بېرحمه او لاابالی عناصر، د کمونستانو او ملیشو په شمول په یوې ائتلافي اداري کي چي له کابل نه تمویل کېده راغونډ شوي وو او د کندهار په مسلمان او مجاهد ولس ئې بده ورځ راوستې وه، نه د چا سر خوندي وو، نه مال او نه ناموس، هره شېبه د یوه انفجار انتظارکېدو، که هرچا د دې فساد په خلاف غږ اوچت کړي وی عام ولس او صالح مجاهدینو حتماً د هغه ملاتړ کولو. په حرکت انقلاب اسلامي او د مولوی خالص په اسلامي حزب پوري تړلو ځینو قوماندانانو په کندهارکي د یوې تبدیلی راوستلو لپاره ملاوتړله، له وضعیت نه د ناراضه قوماندانانو په مرسته ئې په کندهار کي ځانته مرکز پرانستلو، د رباني او سیاف له قوماندانانو او بیا په خپله لدوی سره ئې تماسونه ونیول او هغوی ته ئې وویل چي زموږ حرکت ستاسو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګټه دی او ستاسو د ملګرتیا لپاره راولاړ شوي یو. هغوی د کافي مقدار پیسو مرسته ورسره وکړه، خپلو قوندانانو ته ئې وویل چې د دې حرکت ملاتړ وکړي او له هغه نه د حزب اسلامي په خلاف استفاده وکړي. د همدې لپاره د کندهار په ښار د جګړې نه پرته مسلط شول او په کندهار کې د حزب قومندان حاجی سرکاتب په خلاف ئې جګړه پیل کړه او د هغه مرکز ئې ونیولو. په کندهار له تسلط نه وروسته، د هلمند له داخلي اختلافاتو نه په استفادی سره، هغه ولایت هم پدې شکل د دوی په لاس کې پرېوت چې د باغران د رئیس تر مشری لاندې یوه ډله لدوی سره یوځای شوه او د خپلې حریفی ډلې په خلاف ئې د طالبانو تر نامه او حمایې لاندې جګړه پیل کړه، پس له کافي مرګ ژوبلې ئې خپل مخالفین وټکول، له منطقې نه ئې وایستل او د طالبانو ترنامه لاندې ئې خپله واکمني هلته اعلان کړه. د ارزګان او زابل په لوري هم دې ته ورته تبدیلی راغله او طالبانو د دغو ولایاتو واګې هم په لاس کې ونیولی، لدې نه وروسته د دوی خوا ته د بهرنیو څواکونو پاملرنه راواووښته، پدې حرکت بهرنۍ پانګه اچول او په وسیع پیمانه د دوی تمویل او اکمال پیل شو.

ب: دا حرکت له ابتدا نه د جنرال بابر په لاس جوړ شو، پلان ئې په اسلام آباد کې د انګلستان پخواني سفیر ورکړ، امریکائیان او سعودیان د بابر او د انګریزانو د ګډو هڅو په نتیجه کې قانع کړې شول چې د دې پروژی سرپرستي او تمویل په غاړه واخلي، انګریزانو چې د دې منطقې د سیاست استادان ګڼل کېږي، امریکائیانو ته همدا مشوره ورکوله چې "د بنسټ پالو مسلمانانو" په خلاف او د دوی له خطر نه دغرب د ګټو د ساتنې لپاره باید له" عنعنوي"، "محافظه کار" "سازش خوښونکي" "او معتدل اسلام !" نه ګټه واخستلی شي، بابر دا دنده په غاړه واخستله، د آی اس آی او مولوی فضل الرحمن له لارې ئې د کندهار ځینې قومندانان ولیدل چې په څو خبرو د دوی ترمنځ توافق وشو:

- د کندهار نیول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- تر تورغونډۍ پورې ټوله منطقه تصفیه کول او د تجارتي کاروانونو لپاره تر مرکزي آسیا پورې د تلو لار پرانستل.
- د ولس خلع سلاح کول.
- د ظاهرشاه له راتلو سره موافقه.
- هغه کمونست افسران په خپلو لیکو کې تنظیمول چې د سي آی ای لخوا په پاکستان کې تنظیم شوي او ټول جنګي ماشین هغوی ته سپارل.

پاکستان څو کارونه په غاړه واخستل:

- د افرادو روزنه.
- مالي مرسته، تیل، البسه او غذایي مواد.
- څو سوه تکړه او باتجربه کماندو، د دې لپاره چې په هر ځای کې مقاومت وشي، هغوی د شپې په تیاره کې سوق شي او مقاومت وټکوي او د مخکې تګ لپاره لار پرانیزي.
- په جهادي قومندانانو کې د وسیع کار او له طالبانو سره د دوی د یوځای کولو د هڅو ټول مصارف په غاړه اخستل.

د طالبانو د حرکت په هکله لدې دواړو تحلیلونو نه کوم یو په حقایقو ولاړ او کوم یو سطحي او ذهني دی؟ ښایي لاندې ټکي پدې اړه له تاسو سره مرسته وکړي:

۱ – له بی نظیر بوټو سره دا وېره راولاړه شوه چې احتمالاً فوځ د دې د حکومت د انحلال په هکله له جمهور رئیس فاروق لغاری سره توافق کوي، د یوه مطبوعاتي کنفرانس په ترځ کې ئې اعلان وکړ چې که د دې حکومت منحل کړې شي نو هغه به ډېر پټ اسرار افشاء کړي. ځینو دا ګمان وکړ چې ښایي لدې خبرې نه د بی نظیر بوټو مقصد د پاکستان د اتمي بم په هکله هغه اسرار افشاء کول وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د پاکستان فوځ ترې وېره لري، خو بې نظیر بوتو په لندن کې له بې بې سي سره د یوې خاصې تلویزیوني مرکې په ترځ کې د خبریال د دې سوال په ارتباط چې پاکستان څنګه د طالبانو په شان د یوه ارتجاعي ځواك ملاتړ کوي، داسې وویل: پاکستان پدې کار کې یوازې ندي، پلان د انګریزانو، سرپرستي د امریکا، تمویل د خلیج هېوادونو او د طالبانو روزنه پاکستان په غاړه اخستې.

۲ – د یوې ګډې جلسې لپاره اسلام آباد ته په هغه وخت کې بلل شوی وم چې د حزب ځواکونه له چهارآسیاب نه سروبی ته په شا شوي وو، خو طالبان و نتوانېدل چې چهار آسیاب د زیاتې مودې لپاره وساتي، د یوې معمولی حملې په نتیجه کې له چهار آسیاب نه ووتل، په نورو سیموکې هم د دوی وضعیت ښه نه وو، پاکستانیانو غوښتل چې د "جنبش ملي" او " جنبش طالبان" ترمنځ په ګډه کار او ګډې ادارې توافق وشي، خو جنرال دوستم د هم آهنګي شورى د دریو ډلو: حزب اسلامي، وحدت او جنبش او طالبانو ترمنځ په خبرو آترو، ګډ اقدام او ګډ حکومت ټینګار کولو، په همدې اړه په اسلام آباد کې د خبرو آترو لپاره بلنه راکړې شوه، په اسلام آباد کې د امریکا سفیر غوښتل له ماسره وګوري، د ملاقات لپاره دفتر ته راغي، د خبرو په جریان کې کابل ته د ایران له لوري د مهماتو او وسلو د مرستو په ارتباط وویل شو چې هره شپه له شپږو تر لسو طیارو مهمات، وسائل، غذائی مواد او تیل له مشهد نه کابل ته راانتقال کېږي، ما ورته وویل: لدینه معلومېږي چې تهران د افغانستان په اړه تر پاکستان او د پاکستان تر ملګرو ډېر فعال دی، سفیر خپلو ملګرو ته وکتل، مسکی شو او داسې ئې وښودله چې لدې نظر سره موافق ندې!! د دې خبري معنا دا وه چې له طالبانو سره مرسته ترهغه نه ډېره ډېره زیاته وه چې ایران له کابل سره کوله. ده په خپلې مسکا سره غوښتل ووایې چې له هغې خوا یوازې مهمات راځی خوله دې خوا مسلح افرادهم لېږل کېږي.

۳ – له پاکستان سره د جهاد له امانتونو څخه تقریباً یونیم زر پك اپی او لوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګاډې پاتې وو، پدې بهانه ئې هغه له ځان سره وساتل او کابل ته ئې له سپارلو ډډه وکړه چې هلته اختلاف دی، چا ته ئې وسپارو؟ خو له روغې جوړې نه وروسته ئې هم و نسپارل. ما د صدارت په دوران کې څو ځله پدې هکله تأکید وکړ، خو وروسته معلومه شوه چې د نوموړو موټرو زیاته برخه طالبانو ته سپارل شوې.

۴- پداسې حال کې چې د طالبانو لشکرې له پاکستاني مدرسو نه د طالبانو د چارواکو په ذریعه راغونډېدل او د افغانستان په لورې خوځېدل او کافي شمېر پاکستانیان د طالبانو تر نامه لاندې افغانستان ته د جنګ لپاره لېږل کېدل، پاکستاني مربوطه ادارو نه یوازې د دې کار مخنیوی ندی کړې بلکې د طالبانو په غوښتنه ئې مدرسې مؤقتاً او د ضرورت په وخت کې بندولې، ترڅو د نوموړو مدرسو طالبان، افغانستان ته د جګړو لپاره تلو ته وزګار شي، خو د طالبانو مخالف قوندانان او شخصیتونه ئې په یوه بل صورت تهدید کړې چې له پاکستان څخه به د طالبانو په خلاف له هر ډول هڅو نه ډډه کوي، ځیني ئې له پاکستان نه وایستل، ځیني ئې له هوايي میدانونو نه بېرته ولېږل او خپلو کورونو ته ئې له تلو نه منع کړل او ډېر نور ئې دعوت او تشویق کړل، امکانات ئې ورکړل او له طالبانو سره ئې یوځای کړل.

۵ - د پاکستان په پارلمان کې ډېرو غړو او د پاکستان کورنې او بهرنې سیاسي جریاناتو نه د جنرال میرزا اسلم بیګ په شان مطلع سیاستمدارانو په جنرال بابر تور ولګولو چې هغه د طالبانو لوی درستیز دی. غواړې د "صوبه سند" په شان افغانستان هم د طالبانو په ذریعه فتح کړې. هغه امریکایانو ته اطمئنان ورکړې چې طالبان د ظاهرشاه له راتلو سره موافق دي او دوی کولی شي ټول افغانستان ونیسي.

۶ – په جنوب غرب د طالبانو له تسلط نه وروسته له همدې لارې د جنرال بابر تر مشرۍ لاندې د یوې تجارتي قافلې په شمول، مرکزي آسیا ته د پاکستاني هیئت سفر، یوازې دا خبره په ګوته کوله چې جنرال بابر وتوانېدو له چمن نه تر

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورغندی پوري تجارتي مهمه لار پرانېزيا! پاکستاني مطبوعاتو دا "بري" د جنرال بابر د یوه شهکار په حیث منعکس کړ، ځینو د"یوه باور په څېر" او ځینو د"اعتراض" په توګه!!

۷ - د کابل د سقوط د عواملو په هکله مسعود او د ده التقاطی انډيوالانو دا تحلیلونه وړاندي کول چي موږ له بنسټ پالو سره د یووالی قرباني شوو!! دې ته مو توجه ونکړه چي د بنسټ پالني په خلاف ستر طوفان راولاړ شوی، د بنسټ پالني ضد دې بین المللي طوفان په څپو کي موږ هم پدې یووالی سره لاهو شوو، مسعود وايي: ماته رابن رافل وويل چي کابل ته د حکمتیار له داخلېدو وروسته، امریکا د افغانستان لپاره خپله مصرفی بودجه درې چنده کړه، د رابن رافل دا خبري موږ ثبت کړي او اسناد ئې په لاس کي لرو" !!

۸ - د امریکا کانګریس، د ایراني رژیم د تضعیف لپاره شل ملیونه ډالر منظورکړل چي لدې څخه یوه برخه د ایران د رژیم ضد ځواکونو ته ورکړي شوه او نوره ئې د جنرال بابر او مولینا فضل الرحمن له لاري طالبانو ته وسپارلی شوه، پاکستاني مطبوعاتو داخبره افشا کړه چي فضل الرحمن د همدې لپاره تقریباً دوه میاشتي په امریکا کي تېری کړي.

۹ - امریکایي رسمي مقاماتو د طالبانو په هکله لاندي رسمي اظهارات کړي:

- طالبان بنسټ پاله ندي.
- لدوی نه د امریکا ګټو ته کوم خطر ندی متوجه.
- دوی د انقلاب په صادرولو باور نلري.
- که څه هم دوی د "بشری حقوقو" ځیني مخالف کارونه کړي خو په مجموع کي دا یو "مثبت حرکت" وو چي په افغانستان کي ئي د سولي د تأمین په اړه مؤثر کارونه کړي دي، " خلك ئیخلع سلاح کړل" دلویو لارو امنیت ئي تأمین کړ او

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنسټ پاله ډلې ئې په شا وتمبولې.

- که طالبان د ظاهرشاه له راتلو سره رسماً توافق اعلان کړي د افغانستان د بحران په حل کولو کې به د تاریخي ونډې افتخار ترلاسه کړي او امریکا به د دوی حکومت په رسمیت وپېژني !!
- طالبان پدې پوهېږي چې که له بنسټ پالو سره اتحاد وکړي خپل اعتبار ته زیان رسوي، له بنسټ پالو سره له هر راز یووالی نه ډډه کول د طالبانو د درایت نښه ده !!

۱۰ - جنرال بابر چې د داؤد له زمانې ئې د ظاهرشاه د بېرته راوستلو هڅې کولې، د طالبانو او جنرال دوستم له خوا د اطمئنان تر لاسه کولو نه وروسته، سردار ولې ته بلنه ورکړه چې د ظاهرشاه د راتلو لپاره د لارې آوارولو په خاطر پاکستان ته سفر وکړي، له افغاني او قبایلي مؤثرو شخصیتونو سره لیدني کتنې وکړي او د کندهار، مزار او ننګرهار دوره وکړي. د دې دورې لاندې اړخونه د توجه وردي:

الف: جنبش ملي اعلان وکړ چې سردار ولې ته د مزار د دورې بلنه ورکوي. که دا کارشوی وی موږ د هم آهنګۍ شوری منحل کوله، ما جنرال دوستم ته د تلفون له لارې وویل چې لدې کار نه منصرف شي، هغه داخبره ومنله او دا دوره ترسره نشوه.

ب: پاکستانیانو په اسلام آباد کې زموږ نماینده، حاجی منګل حسین، د سردار ولې د استقبال لپاره هوایي میدان ته ورووست، غوښتل مو د دې غلطی په وجه هغه له حزب نه اخراج کړو، خو د ده د سوابقو په خاطر او پدې دلیل چې پاکستانیانو مجبورکړي وو، یوازې د ده په تبدیلی مو اکتفاء وکړه.

ج: د طالبانو یوې ډلې جنرال بابر ته اطمئنان ورکړي وو چې کندهار ته د سردار ولې د تلو په لاره کې کوم خنډ او مانع نشته، هلته به د ده استقبال کېږي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو نورو پدې دلیل مخالفت وکړ چې:

- پدی سره د طالبانو اعتبار په ملت کې سقوط کوي.

- هغه طالبان د دوی له څنګ نه ښېلېږي چې د اسلامي نظام او د شریعت د نفاذ په نامه لدوی سره یوځای شوي او پدې سره دوی خپل مهم جنګي طاقت له لاسه ورکوي، ځکه د لومړی خط تعرضي ټولګي له همدغو طالبانو نه جوړ شوي.

- په پاکستان کې د امریکا پلوي حلقو دا ګمان کولو چې له چهارآسیاب نه د حزب اسلامي د وتلو نه وروسته اوس د ظاهرشاه د تحمیلولو په لارکې اصلي خنډ له منځه تللي، بل داسي مؤثر ځواك چې د دې پلان مخالفت وکړي نشته، باید په همدې فرصت کې د هغه د راوستلو جدي او سریع هڅه وشي، د همدې لپاره د پاچا ځوم، سردار ولې ته ئې بلنه ورکړه او پداسي شانداره بڼه کې ئې هغه استقبال کړ چې ګواکې د برحال پاچا استاځی وي. د توجه وړ خبره دا ده چې په اسلام آباد کې د دوی له ښاغلی مېلمه سره د پاکستانیانو دخبرو آترو په ورځ، بل کلنټون د امریکا جمهور رئیس، په سپیني ماڼۍ کې د ایران مهاجر شهزاده رضا پهلوي خپل حضور ته ومنلو!! د واشنګټن او اسلام آباد دا د یوه وخت او یوه بل ته ورته مذاکراتو دا ښودله چې دواړه د یوه زنځیر بېلی بېلی کړۍ دي او له یوه ځایه تنظیم شوي. په حقیقت کې دواړه مذاکرات سي آی ای تنظیم کړي چې د افغانستان او ایران په هکله د واشنګټن ورته تصمیم په ګوته کوي. امریکا په دواړو هېوادونوکې د شاهی منحط نظام احیاء غواړي او د اسلام په خلاف د شاه پرستانو نه د کار اخستلو اراده لري، دا ځکه چې دوی پدې دواړو هېوادونو کې بل داسي محور نه مومي چې خپل لاس پوځي ورباندي راغونډکړي او د اسلامي خوځښت په ضد ئې استعمال کړي.

- د طالبانو ځینو نطاقانو د ملاعبدالرازق په شمول له غربي. آژانسونو سره د خپلو مرکو په ترڅ کې داسي اظهارات وکړل چې ښودل ئې د طالبانو حرکت د امریکائیانو له هغې منصوبې سره موافق دی چې غواړي مخلوع پاچا په

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانستان مسلط کړي. جنرال بابر د بی نظیر بوتو داخله وزیر هم په خپل مطبوعاتي کنفرانس کې وویل: طالبان د ظاهرشاه له راتلو سره موافق دي. د غو ښرگندونو د طالبانو په لیکو کې مخلص (خوله اسرارو نه بې خبر) کسان مشوش کړل، طالب چارواکي مجبور شول چې د دغوکسانو د تشویش رفع کولو لپاره په ماته گوډه ژبه او په مجمل او ذوالوجهین الفاظو داسې څرگندوني وکړي چې د افغانانو په زعم د مخلوع پاچا له راتلو سره د طالبانو د عدم توافق معنا ورکړي خو د امریکائیانو په نزد کې د پاچا له عودت سره د دوی د موافقې په معنا تعبیر شي!! داسې ئې وویل: ظاهرخان کولی شي هېواد ته د یوه افغان په حیث راستون شي خو د هېواد د مشرتابه په هکله به افغان ولس فیصله کوي!! غربي آژانسونو همدا مبهم اظهارات جدي ونیول او یو په بل پسې ئې داسې تبصرې وکړې چې گواکې پاکستاني چارواکو د طالبانو د ماهیت او اهدافو په هکله غرب ته غیرمؤثق معلومات او غولونکې ډاډینه ورکړې وه!! د امریکا غږ د دې تبصرې سره سم، جنرال بابر یو ځل بیا مطبوعاتي کنفرانس راوغوښت او په هغې کې ئې وویل: د طالبانو په هکله داخبره صحیح نده چې دوی د مخلوع پاچا له راتلو سره مخالف دي، دوی د دې پلان مخالفت نکوي !! د دغو اظهاراتو نه وروسته د طالبانو په هکله د غربي آژانسونو لهجه بدله او خواخوږي کمه شوه، مثبتې تبصرې ئې محدودې شوې او حتی د طالبانو تر تسلط لاندې سیمو کې د ځینو" بشري‌حقوقو" دعدم مراعات په هکله اعتراضات پیل شول، خو په ابتداء کې پدې شکل چې که څه هم د طالبانو تر واکمنۍ لاندې سیمو کې څه ناڅه او په یوه بله بڼه بشري حقوق تر پښنو لاندې کېږي خو په مجموع کې دوی پدې خاطر د قدر وړ دي چې وتوانېدل عام ولس د هغه فساد، ظلم، شوکو او بې امنیتې نه وژغوري چې د مجاهدینو په دور کې ورسره مخامخ وو او داسې "ډاډمن امنیت" رامنځته کړي چې د افغانستان په اوږده تاریخ کې سابقه نلري!! دا اعتراضات ورو ورو زیاتېدل او د امریکا له غوښتنو سره د طالبانو د یوه ټولگې د زیاتېدونکې مخالفت په تناسب تشدید کېدو، ترهغه چې د امریکا خارجه وزیرې البرایت د پاکستان د

(c) ketabton.com: The Digital Library

سفر په جریان کې د مهاجرینو یوې غونډې ته وویل: د بشری حقوقو په اړه د طالبانو سلوك د کرکې وړ دی !!

• د ۱۳۷۶ کال په پیل کې د بادغیس په جبهې کې طالبانو زیات تلفات او ډېره مرګ ژوبله ولیده، لومړی خط ئې مات شو، د بادغیس مرکز ته په شاه شول، اکثرو ګروپونو له وېرې او واهمې نه د بادغیس مرکز هم پرېښود او هرات ته کوز شول د طالبانو یو مسئول (چې پدې جګړوکې ئې فعاله ونډه وه) د سترګو لیدلی حالت داسې بیانوی: زموږ وضعیت ډېر خراب وو، په سلهاوو مړی او زخیمان مو درلودل، د لومړی خط مسئول قومندانان، ملا برادر او ملاعبدالرازق مجبور شول چې مرکز ته د دې پرېشان حالت راپور ورکړي، د هرا ت د امنیه قومندانۍ د مخابرې له لارې ئې له ملا محمد عمر سره خبرې وکړې او ورته وئې ویل: فشار ډېر زیات دی، مقاومت نشي کېدی ... په ځواب کې ورته وویل شوو: تر دریو ورځو پورې مقاومت وکړې او دښمن مصروف وساتې، له هغه نه وروسته د لومړی خط قطعات راشاته کړې، موږ لدې ځایه خاص قطعات درلېږو،... درې ورځې وروسته د هرات هوایي ډګر ته ورغلم، ترڅو وګورو چې په جهازونو کې څومره او څنګه قطعات هرات ته رالېږل شوي، هیچا ته د دې اجازه نه ورکول کېده چې میدان ته داخل شي، خو زما حیثیت داسې وو چې څوك مې مانع نشي، په هوایي میدان کې مې ډېرکسان داسې وموندل چې په نوو او مخکې تلو وسلو سنبال وو، په پښتو او فارسي نه پوهېدل، په نورو ژبو ئې خبرې کولې، ټول مخامخ او فوراً په ترپالونو پټو موټرو کې د بادغیس په لورې وخوځېدل.. د دې صحنې له لیدلو وروسته د دې حرکت په ماهیت پوه شوم او اوس..."

په حقیقت کې د طالبانو حرکت له لاندې ټولګیو جوړ شوی:

الف: هغه مخلص او مجاهد طالبان چې د اسلام په نامه او د یوه اسلامي حکومت د قائمولو په طمع او د مخکنۍ مفسدې ادارې له شر نه د افغان ولس د ژغورنې لپاره لدې حرکت سره یو ځای شوي، د طالبانو اصلي ځواك له همدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخلصو طلابو نه جوړ شوی.

ب: هغه کسان چې له بهرنيو خطرناکو شبکو سره ټينګې او نږدې اړيکې لري او د پرديو په اشاره او د هغوی د ګټو لپاره کارکوي.

ج: هغه کمونست افسران چې د کابل رژيم له نسکورېدو وروسته، پاکستان ته راکوز شول او هلته د سي آی ای او آی اس آی لخوا تنظيم او له طالبانو سره يو ځای کړې شول، د طالبانو پيلوټان، ټانکستان، توپچي او ټول تختنيکي پرسونل له همدغو افسرانو نه جوړ شوی او د جګړو د سوق او ادارې واګې د دوی په لاس کې او د مجاهدينو په ضد د جګړو سخت ليوال دي، دوی دي چې طالبان د مجاهدينو په خلاف جګړو ته هڅوی.

د: هغه کسان چې د کابل له کمونست رژيم سره ئې ملګرتيا کړې او د همدې ملګرتيا په وجه ئې له مجاهدينو نه صدمه ليدلې او اوس لدوی نه د غچ اخستلو په خاطر د طالبانو په ليکو کې ننوتلی.

هـ: د طالبانو بله ډله له هغو افرادو نه جوړه شوې چې د ځينو متعصبو پاکستاني علماوو د لاس نيالګي دي، فکری روزنه ئې د هغوی په لاس ترسره شوې، لکه چې هغوی د خو پيسو او په حکومت کې د څو ذلتناکو چوکيو د لاس ته راوړو لپاره له هرې بې ديني او ملحدی ډلې سره يوځای کېږي خو له اسلامي احزابو سره له ملګرتيا نه ډډه کوي د دوی په غېږ کې روزل شوي طالبان هم له کمونستانو سره ملګرتيا او د مجاهدينو په خلاف جګړه او پدې جګړې کې له کفری ځواکونو نه مرسته غوښتل د ثواب کارګڼي !!

و- د طالبانو يوه ډله داسې ده چې نوم ئې طالب دی خو د دين له الف، ب نه هم خبرندي، دين او مذهب له قومي او محلي دود دستور او عرف رواج سره خلط کوي، په ولس کې موجود افکار، معتقدات او عنعنات داسې ورته برېښي لکه ديني او مذهبي اساسات، د مذهب له اصلي غوښتنو او د دين له اساساتو نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هومره بې خبره دي لکه عوام، له دين نه ئې يوازي دومره زده کړي چي وکولی شي په جومات کي امامت وکړي، د ماشوم په غوږ کي آذان وکړي او د ښځي او مېړه نکاح وتړی، له قرآن، حديث، فقه، اسلامي تاريخ، د خپل هېواد تاريخ، ليك لوست، اسلامي نظام، حکومت په اسلام کي، اسلامي اقتصاد، توحيد، معاد، رسالت، قضا او قدر او غوښتني ئې او له نورو بنيادی مسائلو نه سخت بې خبره دي، اکثراً قرآن د مصحف له مخي نشي لوستلی، د عادي ليك له ليکلو او لوستلو نه عاجز دي، تر هر چا د مخه او له هر چا نه زيات د هر ديني تحول او بدلون مخالفت کوي او د هري اسلامي مبارزی په خلاف په لومړی صف کي ودرېږي، د دوی د مخالفت وجه نه خاصه مذهبي انگېرنه او نه په کوم دليل او سند ولاړ دريځ وي بلکي اقتصادي عوامل لري، گمان کوي چي په ټولني کي هره مثبته ديني تبديلی، د دوی هغه اقتصادي گټې په خطر کي اچوی چي له دين نه په بې خبري ټولني کي ئې د دين او مذهب په نامه ترلاسه کوي، لدغو منابعو نه د دفاع په خاطر ده چي له هر بيدينه او بې مذهبه ځواك سره يوځای کېږي او له هر اسلامي ځواك سره نه پخلاکېدونکې دښمني کوي. د اسلامي نظام په هکله د دې ډلي تصورات سخت بې بنياده او د اسلامي عقيدی مغاير او په هغو کيسو او نکلونو ولاړ تصورات دي چي د استبدادی امارتونو زيژنده او د همدې غير اسلامي نظامونو د توجيه او له هغوی نه د دفاع په خاطر در باری ملايانو وړاندي کړي. دوی پدې باور دي چي د واکمن د سلطې يوه جائزه او شرعی طريقه دا هم کېدی شي چي څوك د "تغليب" او "بالقوة تسلط" له لاري په ولس مسلط شي او بيا له خلکو نه اجباری بيعت ترلاسه کړي، د دوی له نظره که هغه واکمن چي د زور له لاري مسلط شوی د خپلي خوښې افراد د "اهل الرأی" او "اهل حل او عقد" په نامه راغونډ کړي، د دوی "بيعت" د ټول ولس بيعت وگڼی او لدې لاري خپلي واکمنۍ ته شرعی بڼه ورکړي او د "اميرالمؤمنين" عنوان ترلاسه کړي نه يوازي څه مانع نلري! او د اسلام خلاف کوم کار ئې ندیکړی بلکي سل په سلو کي ئې جائز او قانوني کارکړي!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوی په مسلك كې د ټول ولس " معلن او بلا اكراه بيعت" هغه بيعت چې د ابوبكر صديق (رض) او نورو خلفاوو د انتخاب لپاره ترسره شو او اسلام هغه د امارت لپاره "لازمي شرط" ګڼي او له هغه نه پرته د هيڅ امارت مسلم او شرعي نه شمېرى، نه خاص ځاى لري او نه كوم اهميت. بيعت د دوی په "منطق" كې يوازې " شكلي مراسم" او "تشريفاتي عنعنه " ده چې د اميرله ټاكلو نه " وروسته" ترسره كېږي، نه " مخكې".

د طالبانو حركت يوازې د جګړې د دوام په صورت كې خپل شته والى ساتلى شي هغه هم پدې شرط چې پدې جګړو كې ئې وړيا برياوى په برخه شي، د جګړې د پاى ته رسېدو او يا د طالبانو ضد ځواكونو د يووالي او په يوې متحدى سياسي، نظامي جبهې كې د دوی د يوځاى كېدو په صورت كې نشي كولى خپل شته والى وساتي. كه زموږ ولس وګوري چې د طالبانو مخالف جهادي قوتونه په خپلوكې متحد ندي، د بحران د حل لپاره واضح طرحه نلري، د تېرفاسد نظام د اعادې او په افغان ولس د هغه د تپلو هڅه كوي چې كابل ته تر رسېدو وروسته به يو ځل بيا د دوی ترمنځ خونړۍ جګړې پيل كېږي، تېر ترخه تجارب به تكرارېږي او د ملي شتمنيو د تالان او غارت بازار به ګرم كېږي، طبيعي ده چې پدې صورت كې به يا طالبانو ته ترجيح وركوي يا به د دوی مرسته كوي او يا به لږ تر لږه د دوی د مخالفينو له حمايت نه ډډه كوي او د طالبانو د استبدادى او ظالمانه سلطې ستونزى او كړاوونه به ګالي او د يوې مجهولې راتلونكې په اميد به شپې ورځې سبا كوي.

خوكه د طالبانو د وړيا برياوو بهيرمتوقف شي، په څو جبهوكې له جدي ماتو سره مخامخ شي او د دوی مخالفين په يوه ډاډمن محور راغونډ شي او د بحران د حل عادلانه طرحه وړاندې كړي، ملت ته د هېواد د راتلونكې په هكله او د تېرو خونړيو پېښو د نه تكرار ډاډ وركړي، بې له شكه چې پدې صورت كې به طالبان ډېر ژر او سريع له منځه ځي، دا ځكه چې "دا كم عمره حركت" د پېښو او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

نورو ډلو د اختلاف زېږنده ده چې د وړیا او مسلسل فتوحاتو په نتیجه کې ئې وده وکړه، نه تنظیمي سابقه لري، نه آزمویل شوي افراد او نه داسي متعهدین چې د دې حرکت په شعارونو، اهدافو او تګلارو له زړه نه ټینګ باور ولري، داسي باور چې په هر صورت او هر راز شرائطو کې به د دې "حرکت" مرام او قیادت ته مخلص او وفادار پاتې کېږي او لدې نه په شاکېدل د خپل ایمان او تعهد منافي وګڼي. هغه ډله چې د وړیا فتوحاتو په بستر وده وکړي او غړو ئې د ابتلاءاتو، ستونزو او کړاوونو لوړې ژورې نه وي لیدلې، له ماتو سره د مخامخ کېدو په وخت کې خپل شته والی نشي ساتلی، د جنګي فتوحاتو او بریاوو بهیر حتماً د پای یوه نقطه لري، د پای دا نقطه به د طالبانو لپاره ډېره خطرناکه ثابته شي.

طالبان نه په جګړو د ټول هېواد د نیولو او د ټولو مخالفو ځواکونو د ځپلو توان لري او نه د هېواد د اداري او د یوه صالح اسلامي نظام د قائمولو استعداد، فهم، بصیرت، تجربه او روزل شوی، امتحان شوی پرسونل. همدا اوس اوس او په واکمنۍ کې د لنډې مودې پاتې کېدو نه وروسته، د دوی په لیکو کې فساد، رشوت، د ملي شتمنیو تالان، په ولس ظلم او د هغوی په مال او عزت تېری، د ناروا امیتازاتو په لاس ته راوړلو کې ناروا مسابقه، له قدرت او نفوذ نه د خپلوانو په ګټه بیدریغه غلطه استفاده په خطرناك ډول پیل شوې او ورځ په ورځ تشدید کېږي.

د طالبانو دا حرکت په اصل کې د هغه ډلې کاپي ده چې د جهاد په دوران کې تر ټولو ډلو ناکامه او وروسته پاتې وه، وسلې ئې خرڅېدلی، مالي امکانات ئې د چارواکو په لاس تالان کېدل، د څو محدودو کسانو ترمنځ وېشل کېدل، د اداري او مالي فساد په وجه د محدود شمېر مجاهدینو له اکمال نه عاجز وه، کمونستانو او بې دینه عناصرو د هغې په لیکو کې ژور نفوذ کړي وو... د طالبانو حرکت په هیڅ صورت کې نشي کولی تردې ډلې غوره ډله جوړه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حزب اسلامي په ضد
د طالبانو جنګ

چې کله طالبان د چمن ـ سپين بولدك له پولې نه د کندهار په لور واوښتل او په ميوندکي ځاى په ځاى شول، له همغې ورځې نه د کابل له ائتلافي ادارې، مخصوصاً د جمعيت له قومندانانو سره د دوى له اړيکو نه څرګنده وه چې د طالبانو ډله د ائتلافي دولت سره د ملګرتيا اراده لري او يا لږ تر لږه تر يوې مودې به د ائتلافيونو په څنګ کي له حزب اسلامي سره جنګېږي.

د حزب اسلامي په ليکو کي او له حزب نه بهر ځينو کسانو دا انتظار درلود چې د طالبانو ډله به حتماً او بايد د حزب اسلامي ملګرتيا وکړي که د ټول هېواد په سطحه نه وي لږ تر لږه په کندهار او جنوب لوېديځ حوزې کي خو دا کار بايد وشي، پدې دلائلو:

الف: په کندهار کي د چارو واګي د هغي مفسدى ادارې په واك کي وې چې له کمونستانو، مليشو او پروتوکولي قومندانانو نه جوړه شوې جبهه وربانده

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسلط وه، نومیالی جهادي قوماندانان او صالح شخصیتونه نه یوازې پدې اداري کې شامل نه وو او په هغې کې ئې هیڅ ونډه نه وه بلکې نوموړې ائتلافي جبهې د دوی د رټلو او شړلو هڅه کوله.

ب: د دې اداري مرسته او د هغې کامل تمویل د هغه ائتلافي حکومت په غاړه وو چې طالبان ئې سل په سلو کې غیر اسلامي گڼی او د هغه په خلاف جنگېدل اسلامي جهاد شمېری.

ج: د دې ائتلافي اداري د چارواکو له فساد، ظلم او غارت نه او له هغې بې امنیتي نه چې دې اداري راولاړه کړې وه او له هغو پاټکونو چې پدې اداري کې شامل قوماندانانو د لارو په اوږدو کې قدم په قدم اچولی وو، عام ولس پوزې ته رسېدلی وو، که دوی اسلام غوښتلی او د ولس د ژغورنې او د بې امنیتي ختمول ئې هدف وی نو حتماً به ئې د حزب له صالح قوماندانانو سره ملگرتیا کړې وه.

طالبانو کندهار ونیولو، د دې مهم ښار د نیولو په دوران کې له کوم خاص مقاومت سره مخامخ نشول، د جمعیت قوماندان ملا نقیب الله لدوی سره ملگری شو او خپل ټول وسائل او امکانات ئې دوی ته وسپارل، د ښار له نیولو وروسته ئې د حزب اسلامي د اتل او نومیالی قوماندان، حاجی سرکاتب په مرکز له څو خواوو برید وکړ، د ده مرکز ښار ته څېرمه په یوې مهمې سیمې کې پروت وو، له خونړۍ جگړې نه وروسته ئې دا سیمه ونیوله، بی بی سي چې مسلسل ئې د طالبانو په گټه تبلیغات کول، د جگړې په جریان کې دا جعلی خبر خپور کړ چې حاجی سرکاتب د یو شمېر مجاهدینو په شمول د طالبانو د برید په ترځ کې په قتل ورسېدو، غوښتل ئې پدې راپور سره د حاجی سرکاتب د مجاهدینو روحیه مړاوی کړي، پداسې حال کې ئې دا خبر خپور کړ چې کلکه جگړه روانه وه او د طالبانو گڼ شمېر حملې په شا تمبېدلی وې او حاجی سرکاتب له هغه وروسته خپل مرکز پرېښود او د ارزگان له لارې د چهار آسیاب په لورې وخوځېدو چې د مرکز حاکم نقاط د طالبانو په لاس کې پرېوتل. د کابل د ائتلافي اداري راډیو او تلویزیون

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې مدیریت ئې کاملاً د کمونستانو په لاس کې وو، د طالبانو د بریاوو راپورونه ورکول او د حاجی سرکاتب د مرکز نیونه ئې د یوه ستر بری په څېر منعکس کړه، په ائتلافي اداري پوري تړلې قومندانان ئې هڅول چې د طالبانو له حرکت سره یوځای شي.

رباني د یوې مرکې په ترځ کې د طالبانو په هکله وویل: "حرکت طالبان، حرکت خود جوش و مردمی است" ګڼ شمېر هیئتونه ئې له بوجیو بوجیو پیسو سره د هرات له لاري کندهار ته ولېږل، په هرات کې د دې هیئتونو تود استقبال وشو، تورن اسمعیل د هرات په جامع جومات کې د خپلې وینا په ترځ کې له کابل نه د سخیداد فایز په مشری د راغلې هیئت په هکله وویل: دا دی زموږ هیئت کندهار ته درومي ترڅو له طالبانو سره دیو والی وروستۍ خبري وکړي !!

په کندهار له تسلط نه وروسته، په هلمند کې د جمعیت قومندان، مولوی عبدالواحد، چې د باغران د رئیس په نامه شهرت لري او یوه موده له حزب اسلامي سره هم پاتې شوی، له طالبانو سره یوځای شو. طالبانو ته ئې بلنه ورکړه ترڅو هلمند ته راکوز شي، دی وتوانېدو چې له طالبانو نه دخپلو مخکنیو رقیبانو په ضد استفاده وکړي، مخکې پدې نه توانېدو چې له خپلې منطقې ووځي او د هلمند په نورو برخو کې د رقیبانو مقابله وکړي، خو د طالبانو په مرسته او د یوې خونړۍ جګړې نه وروسته د دې ولایت د مرکز په نیولو موفق شو، د حزب اسلامي مجاهدین چې زیاته موده ئې دا ولایت په لاس کې وو او پدې سیمې کې ترټولو ځواکمن او منظم قوت وو، د ولایت له مرکز، لشکرګاه نه وتلوته اړ شول، کابل راډیو دا ځل تر مخکې نه زیات او په ډېر حدت او شدت سره د طالبانو فتوحات منعکس کړل، د هلمند په لوري د طالبانو فتوحاتو او بریاوو له څو لحاظه د کابل ائتلافي اداري مخصوصاً جمعیت اسلامي ته اهمیت درلود:

الف: پدې سره حزب اسلامي په جنوب لوېدیځ کې یو مهم مرکز له لاسه ورکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ب: جمعیت ته نږدې قومندانان د طالبانو په پرده کې وتوانېدل پدې سیمې کې خپل رقیبان په شا وتمبوی او د هلمند په راتلونکې کې د فعالی او مؤثری ونډې مجال ترلاسه کړي. له طالبانو سره د باغران د رئیس یو ځای کېدل او د دوی په لیکو کې حساس موقعیت لاس ته راوړل او په لشکر گاه د ده تسلط، د رباني او مسعود له نظره لویه بریا او سوبه گڼل کېده، دا گمان ئې نه کولو چې له حزب نه وروسته به په خپله د دوی په خلاف جنگېږي.

د هلمند له سقوط نه وروسته د طالبانو په لوري د دوی پاملرنه زیاته شوه، یو په بل پسې ئې هیئتونه له کافي مقدار پیسو سره ورولېږل، د دوی په گټه د کابل د اداري تبلیغات تشدید شول، د وسلو او مهماتو ورلېږل هم پیل شول.

په زابل او ارزگان کې هم کندهار او هلمند ته ورته پېښې ترسره شوې، په ائتلاف کې د شامل ډلو قومندانان له طالبانو سره یو ځای شول او د حزب اسلامي مجاهدین د خپلو سیمو پرېښودو ته اړ شول، محمدنبي خان د ارزگان قومندان او حمیدالله خان د زابل قومندان له خپلو مجاهدینو سره چهار آسیاب ته ولاړل.

د غزني سقوط

د حرکت انقلاب اسلامي قومندان، قاری بابا ترمشری لاندي، د غزني هغو قومندانانو چې د کابل ائتلافي اداري اکمالول او د ائتلاف له لاري د غزني په مرکز مسلط شوی وو، لدې خبري سره موافق نه وو چې د کابل او طالبانو ترمنځ په گډې جبهې او له یوه بل سره په مرستې او تعاون کار وشي، برعکس پدې ئې ټینگار کولو چې د طالبانو په خلاف دې د جهادي ډلو گډه جبهه جوړه شي، پدې خبري د دوی ټینگار هلته زیات شو چې طالبانو لدوی نه وغوښتل: باید طالبانو ته تسلیم شي او خپلې وسلې هغوی ته وسپاری. قاری بابا د مأمور عبدالجبار په لاس حزب اسلامي ته داسې احوال ولېږو چې په هغه کې ئې د گډې جبهې د جوړولو او له غزني نه د دفاع په خاطر د حزب اسلامي د ځواکونو د لېږلو هیله

(c) ketabton.com: The Digital Library

څرګنده کړې وه، د همدې مقصد لپاره کابل ته راغی، له ماسره ئې د لیدو غوښتنه وکړه، خو رباني او مسعود هغه ته اجازه ورنکړه چې چهار آسیاب ته راشي، مجبور شو هیئت راولېږي او له موږ نه وغواړي چې پر غزني باندي د طالبانو د محتمل برید د مخنیوی لپاره کافي شمېر مسلح ځواکونه هغه ولایت ته ولېږو.

غزني ته د قواوو د لېږلو په هکله د حزب په داخل کي د قومندانانو په سطحه او په اجرائیه شوری کي تفصیلي بحثونه وشول، موږ نه غوښتل چې خپل مسلح ځواکونه له کابل نه پرته په بل ځای کي مصروف کړو، که څه هم حزب اسلامي دا توان درلود چه په ډېرو شرقی، جنوبي او جنوب شرقی ولایاتو کي د ائتلافي دولت پلویان خلع سلاح او دا ساحی تصفیه کړي، خو موږ نه د مخالفینو په خلع سلاح او تصفیې باور درلود، نه موجګړه د حل لاره ګڼله، په کابل کي جګړه په موږ تحمیل شوې وه او مجبور وو له ځانه د فاع وکړو، نورو ولایاتو ته د جګړو انتقال مو د ائتلافي ادارې په ګټه ګڼلو، په همدې خاطر مو لدې کارنه ډډه کوله. خو د غزني وضعیت داسي وو چې هلته د ځینو قطعاتو لېږلو ته مجبور شوو، پدې دلائلو:

الف: د غزني قومندانانو له موږ نه د قواوو د لېږلو غوښتنه وکړه ترڅو په ګډه لدې ولایت نه دفاع وکړو.

ب: که غزني پداسي حال کي د طالبانو په ګټه سقوط کړی وی چې د حزب اسلامي او د کابل ائتلافي ادارې ترمنځ کومه روغه جوړه نه وه شوې، حزب ته ګرانه وه چې په دوو جبهو کي له ځان نه دفاع وکړي، مجبور وو له کابل نه لېږي، د طالبانو مخنیوی وکړي او د غزني د سقوط مانع شي.

ج: د وحدت حزب هم دې نتیجې ته رسېدلی وو چې د کابل په لوري د طالبانو مخکي تګ باید په غزني کي متوقف شي، د همدې لپاره ئې یو شمېر قطعات غزني ته ولېږل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزني ته د حزب اسلامي او حزب وحدت د ځواکونو له رسېدو وروسته، د غزني هغه قومندانان چې له کابل نه اکمالېدل له خپلو ژمنو نه په شا شول او د رباني او مسعود په وينا له طالبانو سره ملګري شول او د دوی په ملګرتيا ئې زموږ په ضد جګړه پيل کړه، د جګړو په لومړيو ورځو کي ئې د خپل اټکل خلاف يو شمېر مهم مراکز له لاسه ورکړل، د يونټ په نامه د روسي قواوو مهم مرکز ئې هم له لاسه ووت، د ټول ولايت د فتح کېدو احتمال لحظه په لحظه راڅرګندېدو، که پاتې نقاط هم نيول شوي وی نو د طالبانو راتلونکې حملې په وړاندي له ولايت نه د دفاع کار آسانه کېدو، خو دځينو خاصو عواملو په وجه دا کار ونشو او زموږ ځواکونه دې ته اړ شول چې له غزني نه په شا شي، هغه عوامل دا دي:

- د کابل ائتلافي اداري زموږ سنګرونه د طالبانو په ګټه تر شديد بمبارد لاندي ونيول.
- پداسي شرائطو کي ئې دا کار وکړ چې له حزب اسلامي سره ئې مذاکرات پيل کړي وو، د روغي جوړي طرحه د وروستۍ موافقې او امضاء لپاره تياره شوې وه، د دواړو خواوو پلاوی د معاهدې د امضاء لپاره په جلال آباد کي راغونډ شوي وو، موږ ته ئې له جلال آباد او کابل نه مسلسل اطمئنان راکولو چې:

الف: موږ لدې معاهدې سره موافق يو او هغه امضاء کوو.

ب: له طالبانو سره د مقابلې په دوران کي به هيڅلکه ستاسو په خلاف کوم حرکت ونکړو، (این نامردی را نخواهیم کرد!!) دا نامردي هيڅلکه نه کوو !!

- طالبانو زيات شمېر تازه نفس قوتونه غزني ته راولېږل او د دولتي قومندانانو په څنګ کي ئې په جګړي لاس پوري کړ.
- زموږ مجاهدين په منطقې کي نابلده وو، د ځای په ځای کېدو او د مناسبو دفاعی تدابيرو نيولو فرصت ئې نه وو ترلاسه کړي.
- د ژمي سخته يخني وه، واوري ورېدلی، د اوسېدو ځايونه مونه درلودل، په

(c) ketabton.com: The Digital Library

سروازو مورچلو کې دوامداره دفاع ګرانه وه.

د غزني له سقوط او دلوګر او میدانشهر په لوري د حزب د ځواکونو له په شا کېدو نه وروسته مور دوه بدیله په مخکې درلودل:

۱- یا باید لدې دواړو خواوو (طالبانو او کابل ادارې) له یوې سره توافق ته ورسېږو، پداسې حال کې چې یوه هم داسې کوم معقول توافق ته چمتو نه برېښېده چې جګړه د تل لپاره پای ته ورسوی. له طالبانوسره توافق ممکن نه وو، دوی د حزب په خلاف صحنې ته راایستلی شوي وو، داسې ګمان ئې کولو چې له حزب سره د توافق په نتیجه کې بهرنۍ مرستې ورباندې قطع کېږي. د کابل ائتلافي ادارې منافقانه تګلاره غوره کړې وه، له یوې خوا ئې مخامخ له طالبانو سره تماس وو او د دوی مرسته ئې کوله، له بلې خوا امریکائیانو د دوی دواړو ترمنځ وساطت کاوو، امریکائیانو دوی ته اطمئنان ورکړی وو چې پرېږدی طالبان ستاسو اصلي حریف (حزب اسلامي) وټکوي، د جنوب تصفیه ستاسو په ګټه ده، چې کله طالبان کابل ته ورسېږي، مور منځګړیتوب کوو او ستاسو ترمنځ د معقول توافق شرائط برابروو. له بلې خوا ئې له حزب اسلامي سره خبري آترې پیل کړې وې او داسې ئې ښودله چې د روغې جوړې او د طالبانو په خلاف د ګډې جبهې جوړولو غوښتونکی دی.

۲- یا دا چې په دوو جبهو کې د جګړې په ځای، مؤقتاً د جګړې له میدان نه په شا شي، پرېږدی چې طالبان او د کابل اداره له یوه بل سره مخامخ شي، دا مخامخ کېدل به یا د دوی ترمنځ شته یووالی او تنسیق ختموی او یا لږ تر لږه د دوی خپل منځی تفاهم ټولو ته بربنډوی.

وضعیت داسې وو چې د حزب غړې ئې د دوهم بدیل انتخاب ته اړ کول او دا احساس ئې پدوی کې راولاړولو چې په دوو جبهو کې جنګېدل هم ورته ګران دی او هم بې فایدې، ولې باید د طالبانو مخه ونیسي او پدې کار سره له کابل نه دفاع وکړي، پداسې حال کې چې د کابل واکداران عملاً له حزب اسلامي سره جنګېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د طالبانو مرسته کوي؟! دا احساس پدې منتج شو چې د غزني له سقوط نه وروسته وردګ او میدانشهر هم سقوط وکړي که څه هم د دې ولایت په ډېرو برخو مخصوصاً د میدانشهر په شا او خوا کې سختې جګړې او کلک مقاومت وشو.

د طالبانو د حرکت له ماهیت او د راخوتېدو له اصلي لاملونو نه بې خبره کسانو دا ګمان کولو چې د میدانشهر له سقوط نه وروسته به طالب جګړه ماران حتماً د کابل له ادارې سره ونښلي او له همدې لارې به د مرکز په لوري د مخکې تګ هڅه وکړي، دا ئې هیڅکله په خیال کې نه ګرځېده چې د طالبانو جنګیالی به د کابل پولو ته له رسېدو وروسته پداسې حال کې چې د پلازمینې له مرکز نه یوازې ۲۰ کیلومتره لېرې وو، پدې پاخه سړك مخکې تګ متوقف کړي، له حزب اسلامي سره نورو جګړو لپاره دې پنځوس کیلومتره په شا راشي او له سیسی نه دې د لوګر په لوري وخوځېږي !! دوی ته دا کار نه مفید برېښېدو او نه معقول. دوی نه پوهېدل چې د طالبانو ډله په اصل کې د حزب اسلامي په خلاف جوړه شوې، لومړنی مأموریت ئې دا دی چې له حزب سره به جنګېږي او جنوب به له هغو ځواکونو نه تصفیه کوي چې پدې سیمې کې د واشنګټن د طرحو او پلانونو په وړاندې خنډ دی. بی بی سي او امریکا غږ مسلسل او له مخکې نه دا انګېرنه کوله چې طالبان به لدې لارې مخکې نه ځی او د کابل له ادارې سره به نښته نکوي، بلکې د لوګر په لوري به خوځېږي او د حزب اسلامي په خلاف به بله لویه حمله ترسره کوي. ځینو دا تبصرې هسې انګېرنې ګڼلی خو په حقیقت کې لدې لارې دوی ته لاربښودنه کېده. دا انګېرنه (په حقیقت کې لاربښوونه) عملي شوه.

ځینې بیا داسې ګمان کوي چې دا څرخېدل او د استقامت بدلول د دې لپاره ترسره شول چې مسعود په یوه هلیکوپټر کې له دوه دریو انضباطانو سره د طالبانو استقبال ته میدانشهر ته ورغی، د ملا وسله ئې د طالبانو په وړاندې په ځمکه کیښوده او وئیویل: زه تسلیم یم، کابل ستاسو دی، په کومه ورځ چې د کابل جنوب تصفیه کړي او د مزاری او اهل تشیع مشکل حل کړي او کابل د شیعه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګانو له خطر نه وژغوري، کابل تاسوته تسليموم!! ګواکي طالب چارواکي د مسعود پدې خبرو وغولېدل، د کابل په لوري له مخکې تګ نه منصرف شول، لومړی د غرب په لوري پنځوس کيلومتره په شا شول او له هغه ځايه د لوګر په لوري وخوځېدل. ساده زړې خلك همدا د طالبانو د نوموړې حيرتناك ځرخېدو لامل ګڼي خو حقيقت بل څه وو، بی بی سي او امريکا غږ ترې خبر وو او د همدې لپاره ئې په ډېر ډاډ او قاطعيت سره ويل چي لوګر ته به د حزب اسلامي په مرکزونو د حملې لپاره خوځېږي !!

طالب جګړه ماران له ميدانشهر نه د لوګر په لوري وخوځېدل، څو ځايه په شيخ آباد او سيسی کي ناڅاپي ترحملې لاندي راغلل، له سختو نښتو سره مخامخ شول، وضعيت ئې ډېر پرېشانه شو، خو پدې وتوانېدل چي له پرېشانه حالت نه ځان وباسي او خواره شوي ځواکونه بېرته راغونډ کړي او په سيسی کي د مؤقت ځنډ او توقف نه وروسته، لومړی د دولتي قومندانانو په مرسته ځيني کسان په پټه د برکي برك په حساسو ځايونو کي مستقر کړي او وروسته خپل قطعات په هغه لوري وخوځوی، بی بی سي عمداً او زموږ د مجاهدينو د روحيې د تضعيف لپاره په دروا غو دا خبر خپور کړ چي د لوګر مرکز، پل علم، د طالبانو په لاس کي پرېوت، پداسي حال کي چي طالبان له پل علم نه ډېر لېري او د برکي برك په ولسوالی کي له سختو نښتو سره مخامخ وو او هلته جګړه په ډېر شدت سره روانه وه، دوه ورځي وروسته ئې دا خبر تکذيب کړ او د خپل خبريال له خولی ئې وويل چي په برکي برك کي سخته جګړه روانه ده، د لوګر ولايت د حزب اسلامي په لاس کي دی، د حزب بيرغونه په ټول ولايت کي رپېږي او د حزب غړي ئې ليدلی چي توپکونه ئې د ديوال ته تکيه کړي او په خپلو منځونو کي په خبرو بوخت وو. کابل راډيو د لوګر د نښتو او جګړو په هکله ويل: د جمعيت، اتحاد ، حرکت انقلاب اسلامي او په دولت کي د شامل ډلو قومندانانو له طالبانو سره يو ځای او اوږه په اوږه د حزب اسلامي په خلاف جنګېږي او د حزب اسلامي قطارونو ته ځای په ځای کي کمينونه نيسي او يو په بل پسې بريدونه کوي. دولتي

(c) ketabton.com: The Digital Library

قومندانان ئې دي ته هڅول چي په ټول توان طاقت د طالبانو مرسته وکړي، خاد ځينو حرفه ئې داړه مارانو ته وظيفه ورکړې وه چي د جګړو په جريان کي د شپې لخوا، پداسي موټرو ډزی وکړي چي يوازي او له خاص امنيتي تدابيرو نه پرته درومي. يوازي په يوې نقطی کي پدې کار وتوانېدل، د شهيد عالم زيب په موټر ئې د بابوس په دشتي کي دشپې په تياره کي ډزی وکړي، په بريدکي هغه په شهادت ورسېدو او موټر ئې وسوځېدو، شهيد عالم زيب د لومړي خط ليدو لپاره هلته تللی وو او يوازي بېرته راستو ن شوی وو.

زموږ پرېکړه دا وه چي که د برکي برك خط مات شو، د کابل اداري له طالبانو سره مرستوته ادامه ورکړه او د جلال آباد مذاکرات بې نتيجې پاتې او تيار شوي اسناد امضاء نشول، بايد چهارآسياب تخليه کړو او سروبی ته کوز شو.

سروبی ته له تلو د مخه مو په جلال آباد کي د حزب پلاوی ته وويل چي بايد معاهده امضاء شي که نه نو مذاکرات قطع کړي. مقابل طرف منافقت کولو، په معاهدې امضاء ته نه وو تيار، د طالبانو مزيد مخکي تګ ته په طمع وو.

د وحدت حزب پدې ټينګار کولو چي حزب اسلامي او جنبش دي خپل مراکز د کابل لوېديځ، د وحدت حزب تر سلطې لاندي سيمي ته ولېږدوی. ائتلافيونو له هغوی سره هم منافقت کولو، حزب وحدت ته ئې د يوه هيئت په ذريعه اطمئنان ورکړي وو چي نه غواړي د طالبانو د حملې په صورت کي پدوی بريد وکړي، برعکس د طالبانو په خلاف د ګډي جبهې غوښتونکی دی. پداسي حال کي چي دوی له طالبانو سره د حزب اسلامي او حزب وحدت په ضد د ګډو عملياتو پرېکړه کړې وه.

د حزب وحدت مشر، ښاغلی مزاری ته مي وويل: د کابل په لوېديځ کي دفاع ګرانه ده، له دواړو خواوو تر بريد لاندي راځو، محاصره کېږو، د اکمالاتو لاري مو بندېږي، ائتلاف او طالبان به په يوه وخت له دوو خواوو په موږ حمله کوي، بايد په لوګر کي دفاع وکړو او کافي شمېر قوتونه هلته ولېږو. خو هغه نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوګرته د څواکونو له لېږلو سره موافقه وکړه او نه د کابل له غرب نه وتلو سره.

د دوستم جنبش، د طالبانو له جنبش سره د پاکستانيانو له لارې تفاهمات درلودل، د طالب ضد جګړو کې ئې له برخې اخستلو نه ډډه کوله، د دې په ځای چې لوګر ته ځوك ولېږي، د کابل له جنوب نه د حزب وحدت لورې ته کده شو، د حزب په خلاف د طالبانو د جګړو له پيل نه د جنبش دريځ داسې وو چې هر چا دا انګېرله چې پاکستانيانو او امريکائيانو دا دواړه جنبشونه په خپلو کې سره جوړ کړي.

ددغو ټولو عواملو په وجه حزب اسلامي دې ته اړ شو چې د برکې د خط له ماتېدو وروسته په ۲۵/ ۱۱/ ۱۳۷۲ د روژې په اولسمه، د شپې لخوا د کابل له جنوب نه خپل څواکونه وباسي او په سروبی کې مستقر شي.

د سروبی په لورې د حرکت په دوران کې د کابل طيارو زمونږ په قطار باندې يو په بل پسې بمونه وورول او په څو نقطو کې ئې خوشه ئې بمونه واچول او د تګاب له استقامت نه ئې په سروبی باندې بريد وکړ چې په شا وتمبېدو.

د هغې شپې په سبا د ۱۰ـ ۱۱ بجو شا اوخوا کې دولتيان چهارآسياب ته ننوتل او دا خبر ئې هرې خواته مخابره کړ چې د حزب اسلامي مرکز د دوی په لاس فتح شو، دا فتحه ئې د خپلې تورې ننبه او د ځان لويه سوبه او بريا وګڼله او هرچا ته ئې د هغې زيری ورکړ او د کابل په ښار او خپلو نورو مراکز و کې ئې د بې شمېره ډزو په ترڅ کې دا فتحه ولمانځله. خو لمانځنه لا نه وه تکميل شوې، د دوی د خوشحالی شببې لانوی پوره شوې چې ناڅاپې د طالبانو څو (پك اپی) له څو (زی ـ يو) سره چهارآسياب ته راورسېدی او سمدلاسه ئې د دوی په خلع سلاح کولو پيل وکړ او ټول ئې له چهارآسياب نه وايستل او ورپسې د چهار آسياب د سقوط خبر خپور شو، دا خبر د ائتلافيونو په بې ځايه څوړ او ځوښ او بې مورده مستې باندې د سړو اوبو توئېدو په څېر وو او دا تشويش ئې پدوی کې راولاړ کړ چې ښايې په کومې لومې کې ننبتی، مبادا د حزب اسلامي غيرمترقبه او ناڅاپې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په شاتګ د دې لپاره ترسره شوی وي چې د ائتلافي ادارې او د دوی د نوی دوست (جنبش خود جوش طالبان) ترمنځ موجود يووالى او تنسيق ختم کړي او په خپلو منځونو کې ئې په جګړه بوخت کړي، خو حقيقت داسې نه وو، بلکې دوی په خپلې لومې کې نښتی وو، په خپله د هغې کندې په لور د شپې په تياره کې روان وو چې د بل لپاره ئې کيندلی وه. له چهارآسياب نه د ائتلافيونو سريع وتلو په نتيجه کې د طالبانو او دوی ترمنځ جګړه وځنډېده.

ائتلافيونو د هغې پرېکړې سره سم چې له طالبانو سره ئې په ميدانشهر کې کړې وه، د کابل په غرب باندې پراخ او وحشتناک عمليات پيل کړل. د دې عملياتو حدت او شدت هومره وو چې د کابل مظلومو اوسېدونکو دې ته ورته عمليات هيڅکله (حتی د روسانو او کمونستانو لخوا) نه وو ليدلی. په زرهاوو ټُنه بم او باروت ئې د کابل د غرب په ګڼ مېشته سيمو باندې وورول، په سلهاوو کورونه ئې وران کړل، په زرهاوو بې وزله او بې وسلې کسان ئې په خپلو وينو کې لت پت کړل، خو لدې سره سره د دوی ټول بريدونه په شا وتمبولی شول، نه يوازې دا چې د کومې سيمې په نيولو بريالی نشول بلکې ښه ډېر سنګرونه ئې له لاسه ورکړل. انسان نه پوهېږي په کومو الفاظو دا رذالت او دنائت، دوه مخي او منافقت او بيرحمي او قساوت تعبيرکړي. که د وحدت په حزب باندې له دواړو خواوو بريد نه وی شوي، ائتلافيون هيڅکله پدې نتوانېدل چې د دوی سيمې ونيسي او له دهمزنګ نه مخکې ولاړ شي.

طالبانو له حزب وحدت نه وغوښتل چې دوي ته لار ورکړي، هغوی بله چاره نه درلوده، له طالبانو سره توافق ته ورسېدل، طالبانو غوښتل چې د ريشخور او چهل ستون له لارې د دهمزنګ په استقامت مخکې ولاړ شي، د وحدت حزب دا خبره ومنله، طالبان د دهمزنګ په لورې وخوځېدل، د دولتيانو پوستې د خاص مقاومت نه پرته يوه په بل پسې د دوی په لاس کې پرېوتې. طالبان چې پدې وړيا برياوو مست شوی وو په پوره بې باکۍ او بې پروائۍ مخکې تلل، ناڅاپي په

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورمې کارتې کې له هغې معاهدې نه د تخلف په وجه چې د وحدت له حزب سره ئې کړې وه، نښته وشوه، چې لمن ئې په ډېره چټکتیا هرې خواته خوره شوه او ټوله سیمه ئې ونیوله. په طالبانو له هرې خوا او له هرې درې، دروازې او دېوا نه ډزې پیل شوې، ډېره مرګ ژوبله ورواوښته، زیات شمېر ئې اسیر شول، پاتې کسان ئې له منطقې نه ووتل، دا د طالبانو لومړی ستره ماتې وه. لدې خونړۍ پېښې نه وروسته یو ځل بیا د طالبانو او د وحدت حزب ترمنځ خبرې آترې پیل شوې، هیئتونه تبادله شول، د مذاکراتو په یوه پړاوکې مزاری د یوه لوړ رتبه هیئت سره چهارآسیاب ته ولاړ، معلومه نده چې هغه په کوم اطمئنان او په څه دلیل دا کار وکړ؟ ولې له منطقې نه ونه ووت؟ ولې کابل ته نه ولاړ؟ آیا دائې انګېرله چې په طالب اعتماد کېدی شي خو د کابل په ادارې نه؟ د دې پرېکړې لامل چې هرڅه وو هغه په ۱۳۷۳ /۱۲/۲۱ د طالبانو سره د مذاکراتو لپاره چهارآسیاب ته ولاړ او د طالبانو له خوا په ډېره بې مروتې او نامردی ونیولی شو او له خپلو ملګرو سره یوځای د هلیکوپټر په ذریعه د کندهار په لوري وخوځولی شو. لدوی سره د طالبانو درې کسه، دوه مسلح او یو غیر مسلح انضباط هم ولېږلی شو، چې کله هلیکوپټر د غزني ښار ته نزدې شو، د مزاری کسانو پداسې حال کې چې لاسونه ئې تړل شوي وو په مسلح انضباطانو ناڅاپي یرغل وکړ، لدوی نه ئې وسلې واخیستې، پیلوټان ئې تهدیدکړل چې همالته په یوې دشتې کې کوز شي، هلیکوپټر په ځمکه کښېناست او دوی د خواجه عمری په لوري حرکت وکړ، ناڅاپي د طالبانو یوه ډله د پك اپ په سورلی له هغه سیمې تېرېده، په هلیکوپټر ئې سترګې ولګېدی، راتاو شول، مړی ئې ولیدل، له هلیکوپټر نه لېرې څوك په نظر ورغی، ورغلل او له هغه نه ئې د پېښې په هکله پوښتنه وکړه، هغه ورته وویل: دلته هلیکوپټر کوزه شوه، ډزې وشوې او سورلی ئې پدې لوري وخوځېدل، هاغه دي روان دي، پسې ورغلل، ډزې تبادله شوې، ځینې په قتل ورسېدل چې مزاری هم پدې ډله کې وو، ځینې ژوندي په لاس ورغلل چې هغوی ئې وروسته ووژل، د مزاری له نیول کېدو او بیا وژل کېدو نه وروسته د حزب

(c) ketabton.com: The Digital Library

وحدت د جنګیالو روحیه مړاوې شوه، د ائتلاف ځواکونو د دوی په سیمې له دریو خواوو لوی برید پیل کړ، سیمه ئې ونیوله، د برید په ترڅ کې او د سیمې له نیولو نه وروسته ئې بې شمېره کسان په خپلو وینو کې ورغړول، په هیچا ئې رحم ونکړ، د دې منطقې په مظلوموکسانو ئې هومره ظلمونه کړي چې په اورېدو ئې د انسان ویښتان نیغ شي.

د چهارآسیاب مجدد سقوط

له یوې خوا د کابل په غرب کې د طالبانو لومړی لویه ماته او بې شمېره تلفات، د دوی روحیه مړاوې کړه له بله پلوه د ائتلافیونو بریاوو او د کابل په غرب تسلط د دوی مورال اوچت کړ او مستې ئې زیاته کړه او د طالبانو په خلاف ئې برید ته ذهناً چمتو کړل، شرائط د دوی په ګټه وو، په طالبانو ئې له دریو خواوو د ځمکنې او هوایي برید فیصله وکړه، په ۱۳۷۳/۱۲/۲۸ حمله پیل شوه، طالبان د مقاومت په دریځ کې نه وو، د لنډ مقاومت نه وروسته لوګرته په شا شول، له ټول چهارآسیاب، موسیي او د سقاوی له دشتې نه ووتل، که د ائتلاف په ځواکونوکې د مخکې تګ توان وی نو طالبان په لوګر کې هم نشو تم کېدی، خو جګړه متوقف شوه او طالبانو ته فرصت په لاس ورغی چې د سفید سنګ په تنګي کې دفاعی خط جوړکړي، لدې ماتې نه د طالبانو اعتبار ته سخته صدمه ورسېده، په ټول جنوب او جنوب غرب کې دا ذهنیت راولاړ شو چې طالبان د ائتلافي ادارې د مقابلې توان نلري، دا حزب وو چې د دوی مخې ته ودرېدلی وو او څو کاله ئې د دوی د حملو په وړاندې مقاومت وکړ. د دې ماتو څو طبیعي نتائج وو:

۱ـ د پښتنو په سیموکې د طالبانو پلویانو له هغوی نه دا غوښتنه پیل کړه چې باید له حزب اسلامي سره روغه جوړه او د ائتلاف په خلاف ګډه جبهه جوړه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲ـ تورن اسمعیل ئې دې ته وهڅولو چې د طالبانو په خلاف له هغه استقامت نه عملیات پیل کړي.

۳ـ د طالبانو بهرني حامیان ئې دې ته متوجه کړل چې طالبان په یوازې سر د ائتلاف په وړاندې مقاومت نشي کولی باید لدوی سره د نورو څواکونو د یو ځای کولو هڅه وشي.

امریکائیانو د ترکیې او ازبکستان له لارې او پاکستان مخامخ په جنرال دوستم کار وکړ او هغه ئې دې ته تیار کړ چې له طالبانو سره مرسته وکړي. د دوی ترمنځ د پاکستانیانو په وساطت خبرې پیل شوې، طالبانو او د دوی پاکستاني ملګرو غوښتل چې خبرې آترې یوازې له جنبش سره وي له نورو سره ئې د توافق امکانات ضعیف ګڼل، خو جنرال دوستم د دوی دواړو ائتلاف کافي نه ګڼلو او پدې ئې ټینګار کولو چې حزب اسلامي او حزب وحدت هم پدې مذاکراتو کې شرکت وکړي او همدا څلور څواکونه دې ګډه جبهه جوړه کړي. پدې مرحلې کې څو مهمې پېښې رامنځ ته شوې:

الف: د ائتلاف څواکونو له سروبی نه پرته د کابل ټولې سیمې تصرف کړي، دې فتوحاتو سخت مغرور کړي وو، د سروبی د نیولو لپاره ئې هڅې پیل کړې، ټول توان طاقت ئې دې طرف ته متوجه کړ، ګڼ شمېر حملې ئې وکړې، خو ټولې حملې ئې په شا وتمبېدې، د جلال آباد په قومندانانو ئې کار وکړ، ډېرې پیسې ئې ورکړې. حاجی قدیر ئې دې ته چمتو کړ چې د حزب اسلامي په خلاف اقدام وکړي، په یوې مرحلې کې ئې د جلال آباد له لارې د حزب اسلامي د مجاهدینو د تلو راتلو په وړاندې خنډونه راولاړ کړل، خو د دې کار ادامه او په ډاګه د ائتلاف په څنګ کې د حزب په خلاف ودرېدل ئې ځانته ګټور ونه ګڼل، همدا راز ائتلاف، له حزب نه وتلی ځیني کسان دې ته وهڅول چې د دولت نه د دفاع په خاطر قومي قطعات جوړکړي، د حزب په لیکو کې په ضعیف النفسه قومندانانو کار وکړي ترڅو سروبی، تګاب او لغمان دوی ته تسلیم کړي. دې کسانو ته ډېرې پیسې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

وسلې ورکړې شوې خو په څه کولو ونتوانېدل. د سروبی د نیولو هڅې که څه هم د ائتلافي ادارې یوه اړتیا او مجبوریت وو، دوی ګمان کولو چې اصلي حریف ئې حزب دی که حزب له صحنې ووځي د طالبانو چاره په آساني سره کولی شي، خو دې کار له یوې خوا طالبانو ته فرصت ورکړ چې ځان ببرته جوړکړي، له بلې خوا ئې په ټولو پښتنو کې جذبات راوپارول او هغوی ئې د ائتلافي خواکونو د خطرناک مخکې تګ عواقبو ته متوجه کړل او دفاع ته ئې وهڅول.

ب: د هرات ځواکونو د طالبانو په خلاف خپل عملیات تشدید کړل، لومړی خط ئې مات کړ، د فراه او نیمروز ولایتونه ئې ونیول، د لشکرګاه په لوري وخوځېدل، طالبانو لشکرګاه تخلیه کړه، د طالب چارواکو وضعیت ډېر خراب وو. ماته د طالبانو د مرکزي شوری یوه غړي قصه کوله چې: ډېر بد حالت وو، د شوری اکثر غړي دې نتیجې ته رسېدلی وو چې مقاومت ممکن ندی، باید له حزب اسلامي سره خبره وکړو او له هغوی نه وغواړو چې راوړاندې شي او د دښمن مخه ونیسي، اکثرو خپلې بسترې ټولولی او د تیښتې په لټه کې وو، خو څو داسې کارونه وشول چې قطعی او حتمي ماته ئې په بریا او فتحی بدله کړه:

لومړی: د جنبش طیارو د تورن اسمعیل په ځواکونو سخته بمباري پیل کړه او د بادغیس له لوري ئې ځمکني بریدونه شروع کړل.

دوهم: د تورن اسمعیل په ځواکونو کې د هراتیانو، فراری کندهاریانو او هلمندیانو ترمنځ شخړه راولاړه شوه، په یوه بل بې اعتماده شول.

دریم: طالب چارواکو قومي مشران او سابقه قومندانان او عام خلك راغونډ کړل او هغوی ته ئې وویل: که دفاع ونکړې سر، مال او ناموس مو په خطر کې دي، یوازې ملایان نه بلکه هیڅوك به خوندي پاتې نشي، د قومونو احساسات راوپارېدل، دفاع ته چمتو شول.

د تورن اسمعیل په ځواکونو ځمکنۍ حمله پیل شوه، د جنبش هوایي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بریدونو د دوی مرسته کوله، لومړی خط مات شو، په تعرضي ګروپونو کې بې نظمي خوره شوه، ټول په تیښته شول، په غربي ولایاتو کې د تورن اسمعیل هغو مخالفانو چې دی ورسره تل او څو ځله جنګېدلی وو، د طالبانو ملګرتیا وکړه، ځای په ځای ئې د تورن اسمعیل په قطعاتو حملې پیل کړې، پدوی کې ډېره مرګ ژوبله وشوه، تورن اسمعیل د لومړی خط شاته دفاعی تدابیر نه وو نیولی، ډاډه وو چې سبا بله ورځ به هرومرو کندهار ته ننوځي او د لوی کندهار د فاتح لقب به ګټي. پدې طمع وو چې طالبان د ده په وړاندې مقاومت نشي کولی، په لنډو ورځوکې به د کندهار دفتحی جشن لمانځی او د ده په غاړه کې به د ګلانو هارونه اچول کېږي!! د همدې لپاره د ده خواره واره قطعات په لومړی خط کې له ماتې نه وروسته په هیڅ ځای کې تم نشول، له فراه، شینډنډ او بالآخره له هرات نه پداسې حالت کې د اسلام قلعه له لارې مشهد ته ووتل چې طالبان لا هرات ته نه وو رارسېدلی.

شینډنډ او هرات د طالبانو په لاس کې پرېوتل، په بادغیس او غورکې هم د دوی بیرغونه اوچت شول. د دې سیمې قومندانانو له تورن اسمعیل نه ډېره بده خاطره درلوده، څو ځوځله ئې د دوی په سیمو لویې حملې کړې وې، داسې ورځې ته سترګې په لاره وو.

د دې سوبې په نتیجه کې پنځه ولایتونه، د تورغندی او اسلام قلعه دوه ستر بندرونه، له ایران او ترکمنستان سره ټول سرحدات د شینډنډ او هرات هوایې ډګرونه، ډېرې پیسې او کافي وسایل، طالبانو ته په لاس ورغلل.

ج: د څلورو خواوو (حزب اسلامي، د وحدت حزب، جنبش ملي او طالبان) ترمنځ په اسلام آباد کې د پاکستانیانو په وساطت، مخامخ مذاکرات پیل شول. سعودی او امریکا هم د دې مذاکراتو ملاتړ کولو، د سعودی سفیر مذاکره کوونکو استاځو ته مېلمستیا ورکړه او هغوی ته ئې وویل: که تاسو په کوم حکومت توافق وکړ، موږ ئې په رسمیت پېژنو!! امریکائیانو هم دې ته ورته اشاری

(c) ketabton.com: The Digital Library

کولې. په مذاکراتو کې د بحث محورونه دا وو:

- ګډ عملیات.
- د ګډ حکومت ترکیب.

طالبانو په لومړي سر کې یوازې په ګډو عملیاتو ترکیز کولو او ویل ئې چې د کابل له نیولو نه وروسته به د حکومت په هکله خبره کوو، خو دنورو خواوو د ټینګار په نتیجه کې د حکومت په سر خبرو ته تیار شول. پاکستانیانو په څو خبرو ټینګار کولو:

الف: ګډ عملیات، خو داسې چې د حزب اسلامي ځواکونه به د کابل په لوري نه، بلکې د تګاب په لوري عملیات کوي!!

ب: په حکومت کې د دفاع وزارت باید جنرال دوستم ته وسپارلی شي.

ج: د مشرقي قوتونه به پدې عملیاتو کې برخه اخلې، حاجی قدیر لدوی سره پدې هکله ژمنه کړې وه.

د حکومت او د وزارتونو د وېش په هکله توافق وشو، نیمايي وزارتونه د جمهوري ریاست په شمول طالبانو ته او پاتې د دفاع وزارت په شمول نورو ته ورکړې شول. پاکستانیانو هڅه کوله چې د دفاع وزارت دوستم ته ورکړې شي.

د مذاکراتو او توافق خبر، په ناڅاپي او غیر رسمي توګه، ورځپاڼو ته ورسېدو، سبا ته ورباندې تبصرې وشوې، د طالبانو رسمي نطاق دا خبر تکذیب کړ او وئی ویل: موږ نه له چا سره مذاکرات کړي او نه کوم توافق!!

د طالبانو دې درواغجن تکذیب مشوش کړو، د دوی له هیئت او د دوی له پاکستاني انډیوالانو نه مو پدې هکله پوښتنه وکړه، د دوی ځواب مزید مشوش کړو، دوی ته مو وویل: که غواړئ پدې معاهدې عمل وشي، باید هغه رسماً اعلان شي، خو طالبان او د دوی انډیوالان له اعلان سره موافق نه وو او پدې ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټينګار کولو چي له اعلان نه پرته دې ګډ عمليات پيل شي. خو داسي چي د حزب اسلامي ځواکونه به کابل ته د ننوتلو نه ډډه کوي، د کابل ښار به يوازي طالبانو ته پرېښودل کېږي!! موږ به د تګاب په استقامت عمليات کوو!! د دې خبرو مقصد واضح وو، دې نتيجې ته ورسېدو چي په دغو مذاکراتو کي اخلاص او صداقت نشته، طالبان ولس ته درواغ وايي او له موږ سره ټګي کوي.

ايراني ديپلوماتانو دا انکشافات ځارل، د دې معاهدې عواقب ورته خطرناك برېښېدل، د ائتلافي ادارې پرېشانه وضعيت ورته داسي معلومېدو چي يوازي د طالبانو مقابله نشيکولی، د يوې ګډې جبهې مقابله خو آخواته پرېږده. د حزب له ځينو کسانو سره ئې تماس ونيولو، يو کس ئې تهران ته وبللو، د کابل استاځي ئې هم تهران ته وغوښت، دوی ئې په ډېره بيړه او عجله سره کښېنول، د تفاهم يو قرارداد ئې پدوی امضاء کړ او همدا خبره ئې ورځپاڼو او راډيوګانو ته وايستله.

ځيني کسان داسي ګمان کوي چي پدې کار سره د اسلام آباد مذاکرات مختل شول او له طالبانو سره خبري آترې په حساس پړاو کي په ټپه ودرېدې، حال دا چي د اسلام آباد مذاکرات د طالبانو د درواغجنو ځرګندونو او د بې نظيربوتو حکومت د چارواکو د غلط سياست په وجه لادمخه مختل شوي وو، موږ د تهران له اعلان نه وروسته هم طالبانو ته وويل: که په خپلو ژمنو او تعهداتو ودرېږئ او د معاهدې اعلان ته تيار وئ، موږ تيار يو، زموږ له لوري هيڅ مانع او اشکال نشته، خو هغوی دې ته تيار نشول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له رباني او مسعود سره مذاکرات

د کابل اداره له بدی ورځي سره مخامخ وه، له هره اړخه ئې وضعیت خراب او پرېشانه وو، په سالنگ کي له جنبش سره، په بامیان کي د وحدت له حزب سره، د کابل په جنوب او لوېدیځ کي له طالبانو سره او په ماهیپر او لته بند کي له حزب اسلامي سره په جگړو بوخت وه. په جنوب شرق، غرب او شمال غرب کي ئې جرړی وتلی وې، له چهارآسیاب نه هم د یوې ناڅاپي حملې په نتیجه کي په شا شوي وو، د جمعیت او شورای نظار ترمنځ اختلافات انتهاء ته رسېدلی وو، نه یوازي د رباني د پلویانو په لیکو کي د مسعود په خلاف سخته کرکه او شدید نفرت لیدل کېدو، بلکي د شورای نظار په منځ کي هم د ده په ضد مخالفتونه په زیاتېدو وو، ډېرو دی د بې مقصده او بې نتیجې جگړو د دوام عامل او د ټولو ماتو باعث گڼلو، د ده له خام او ماشومانه سیاستونو نه ستړی شوي وو. د کابل په ښار کي د امنیت چاری او د جگړو سوق او اداره د فهیم په لاس کي وه، د کابل اصلي واکمن دی وو چي له مسعود نه بېل شوی او له رباني سره ملگری شوی وو. داکتر عبدالرحمن د شورای نظار معاون هم د رباني خواته تللی وو. له مسعود سره د دوی د اختلاف یوه مسئله دا وه چي دوی له حزب اسلامي سره د تفاهم او روغي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړې غوښتونکي وو، مخصوصاً د طالبانو د زياتېدونکي فشار نه وروسته، خو مسعود لدې نه وېره درلوده چې د حزب اسلامي ځواکونه کابل ته داخل شي، دا کار ئې د ځان لپاره په هغه متزلزل موقعيت کې خطرناك ګڼلو، ګمان ئې دا وو چې پدې سره له يوې خوا د کابل په منځ کې د ده په خلاف جوړه شوې جبهه تقويه کېږي، له بلې خوا حزب اسلامي ته د مؤثر او رغنده رول ادا کولو فرصت په لاس ورځي. خو د ده له مخالفت سره سره رباني او د ده ملګرو او د رباني د دولت عالي شورى دا پرېکړه وکړه چې د ايرانيانو په وساطت له حزب اسلامي سره روغه جوړه وکړي او يوه توافق ته ورسېږي.

د هيئتونو تګ راتګ پيل شو، زه په سپيني شګې کې اوسېدم، له هغه ځايه جلال آباد ته ولاړم او هلته مستقر شوم، مذاکرات داسې پړاو ته ورسېدل چې بايد د حزب اسلامي له خوا وروستۍ پرېکړه شوې وی، د مرکزي شورى موجود غړي مو د اهل الرأی په شمول د بحث لپاره راغونډ کړل، درې ورځې طولاني غونډه وه، تفصيلي بحثونه وشول، د هېواد حالات، د جګړو وضعيت، بهرنۍ مداخلې، د متحاربو ډلو ماهيت، اهداف او بهرنۍ اړيکې ئې په تفصيل سره وڅېړل شوې، په پای کې له ورونو نه وغوښتل شول چې له لاندې وړانديزونو نه يو غوره کړي او له هغه نه د ملاتړ په خاطر خپل لاسونه اوچت کړي:

- له طالبانو سره توافق.
- له جمعيت او ملګرو سره ئې موافقه.
- بی طرفی او مناسب فرصت ته انتظار.

د غونډې ټولو غړو د رأيو په اتفاق سره دا پرېکړه وکړه چې له جمعيت سره په څو خبرو توافق وشي:

الف: مؤقت حکومت.

ب: ملي اردو جوړول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ج: انتخابات.

د غونډې ټول غړي دې نتيجې ته رسېدلی وو چې له طالبانو سره نه پدغو اساسي او ضروري ټکو توافق ممکن دی او نه په کومې بلې معقولې طرحی، د همدې لپاره په ټولې غونډې کې هيڅا له طالبانو سره د مذاکراتو پلوي ونکړه. د حزب اسلامي په خلاف د طالبانو مسلسل جګړو، د دوی خصمانه سياستونو، له مذاکراتو نه انکار، په جګړو ټينګار او د نورو ډلو د حذفولو او ختمولو هڅه، دوی همدې قطعی نتيجې ته رسولي وو. د کابل له چاروا کو سره د پرله پسې خبرو اترو او د ګڼ شمېر پلاوو د تلو راتلو نه وروسته پدغيطرحی توافق وشو:

د معاهدې متن

د ګران اسلام د مصالحو په خاطر او د هېواد د رواني حساسي وضعي په پام کې نيولو او د هغو خطرناکو توطئو د شنډولو لپاره چې زموږ ملي يووالی او د هېواد ځمکنۍ بشپړتيا تهديدوی، د حزب اسلامي او جمعيت اسلامي پلاوو د ۱۳۷۴ کال د حوت په ۱۳ په لاندې موادو توافق وکړ چې د دواړو خواوو د مشرانو له امضاء او رسمي اعلان نه وروسته به نافذ او مرعی الاجرا وي:

۱ـ افغانستان يو داسي اسلامي هېواد دی چې په هغه کې به د وګړو د ژوند ټول اړخونه د اسلامي شريعت په رڼاکې تنظيم کېږي.

۲ـ د دې هېواد ټول قوانين او مقررات به له اسلام نه اقتباس کېږي، هيڅ داسي قانون او لايحه به د اعتبار وړ نه ګڼل کېږي چې د اسلام له اساساتو سره مغايرت ولري.

۳ـ پدې هېواد کې به ټولې شخړې او مشاجرات شريعت ته محول کېږي، د شريعت پرېکړه به وروستۍ پرېکړه ګڼل کېږي.

۴ـ د افغانستان اسلامي دولت له هيڅ طرف سره د هېواد د کورنيو او بهرنيو چارو په اړه داسي پرېکړه او معاهده نشي ترسره کولی چې د اسلامي اساساتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

مغاير وي.

۵. د افغانستان د اسلامي دولت جمهور رئيس د هېواد مشر او د ملي يووالی ننبه ګڼل کېږي چي د هېواد چاری به د اسلامي احکامو سره سم مخکي بيايي.

۶. د وزيرانو شوری به د افغانستان د اسلامي دولت د يوازني او متحد اجرايي هيئت په حيث د صدراعظم ترمشرتابه لاندي کارکوي.

۷. د دولت رئيس او صدراعظم به د خپلو صلاحيتونو په محدوده کي د هېواد چاری په مخ بيايي، په کومي قضيې کي د عدم توافق په صورت کي به نوموړی قضيه د دولت رئيس، صدراعظم او د کابينې ګډي غونډې ته وړاندي کېږي.

۸. کابينه د تعيين شوو صلاحيتونو په چوکات کي د صدراعظم تر مشرتابه لاندي په ټولو سياسي، اداري او اجتماعي چارو کي د پرېکړو مرجع ده.

۹. د انتخاباتو د څرنګوالی او کيفيت په هکله به د انتخاباتو مستقل او باصلاحيته کميسيون وروستۍ پرېکړه کوي.

۱۰. د مؤقت حکومت په دوران کي به د حکومت تګلاره، دهېواد کلنۍ بودجه، اداري لوائح اومقررات د کابينې په غونډو کي تصويب کېږي.

۱۱. د حکومت د تګلاري، د هېواد دکلنۍ بودجی او د اداري لوايحو او مقرراتو په اړه د کابينې پرېکړي به د منظوری او توشيح لپاره جمهوري رياست ته وړاندي کېږي.

۱۲. د کابينې پرېکړي او د مأمورينو د عزل او نصب هغه وړانديزونه چي د جمهوري رياست منظوری ايجابوی، يوازي تر يوې مياشتي پوري د مجدد بحث او بياکتني لپاره ځنډېدی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳. د بانك نوټونو طبع او مربوطه قرارداد ئې د ماليې وزارت په وړانديز، د كابينې په پرېكړه او د جمهوري رياست له موافقې نه وروسته ترسره كېږي.

۱۴. د ملكي او عسكري لوړ رتبه مأمورينو د عزل او نصب صلاحيت به د جمهور رئيس په واك كي وي چي د مربوطه وزارت په وړانديز او د صدراعظم له تائيد نه وروسته به ترسره كېږي، د دغو مأمورينو د عزل او نصب مراتب به د صدارت د دفتر له لاري د منظورى لپاره جمهوري رياست ته محول كېږي.

د جمهور رئيس صلاحيتونه

۱. د ستري محكمې د قضاتو عزل او نصب، د هېواد د مقرراتو مطابق.

۲. جمهور رئيس د هېواد د مسلح ځواكونو اعلى قومندان ګڼل كېږي چي د سولي او جنګ حالت به د كابينې يا اسلامي شورى په مشوره اعلانوى.

۳. د اسلامي شورى د غونډو افتتاح او اختتام.

۴. د ملي يووالى تحكيم، د هېواد د ځمكنۍ بشپړتيا ساتنه، د هېواد او ولس له ګټو نه دفاع، د افغانستان د استقلال، خپلواكي او اسلامي هويت حفاظت.

۵. د شريعت له احكامو سره سم د مجرمينو د اعدام له پرېكړو سره موافقه يا د هغوى لغو.

۶. د دې معاهدې له روحيې سره سم په نورو هېوادونو كي د افغانستان د سياسي استاځو او په بين المللي ټولنو كي د هېواد د دائمي استاځو ټاكل او په افغانستان كي د نورو هېوادونو د سياسي استاځو اعتبار ليك منل.

۷. د دې معاهدې مطابق د لوايحو او مقرراتو توشيح او د بين المللي معاهدو امضاء.

۸. د جمهور رئيس د وفات په صورت كي به د ستري محكمې رئيس، د نوى

(c) ketabton.com: The Digital Library

جمهور رئیس تر ټاکل کېدو د جمهوري ریاست چارې په مخ بیائي.

۹- جمهور رئیس کولی شي د خپلو صلاحیتونو ځیني برخي نورو قانوني مراجعوته انتقال کړي.

۱۰- د پاڼې هغو صلاحیتونو ممارست چي قانون په ګوته کړي.

د صدراعظم او کابینې صلاحیتونه

۱- د حکومت د داخلي او خارجي تګلارې تسوید، تصویب او تطبیق، د دې معاهدې مطابق.

۲- د وزارتونو، مستقلو ریاستونو او اجتماعي ادارو د چارو اداره، تنظیم او نظارت.

۳- د مقرراتو مطابق اداري او اجرائی تصامیم نیول او د تطبیق چارې ئې سنبالول.

۴- د دې معاهدې مطابق د هېواد کلنۍ بودجه تصویبول، د مالي چارو اداره، د هېواد د اقتصادي انکشاف لپاره مناسب تصامیم نیول او له ټولو مالي زېرمو نه پدې اړه سمه استفاده کول او ډاډمن او با اعتباره مالي سیستم ایجادول.

۵- په بین المللي ټولنوکي د هېواد له اوچتو ګټو نه دفاع او د ملکونو په سطحه د قراردادونو، موافقو او د اقتصادي او عمراني توافقاتو مناقشه او تصویب. ټولې هغه موافقې به د صدراعظم له خوا امضاء کېږي چي د موافقې بل طرف حکومت وي.

په حکومت کي د هرې ډلې موقعیت

- په مؤقت حکومت کي جمعیت اسلامي ته لاندي ادارې سپارل کېږي:

جمهوري ریاست، خارجه وزارت، داخله وزارت، لوی درستیزوال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- حزب اسلامي ته.

عظمی صدارت، د دفاع وزارت، د مالیې وزارت، د خارجه وزارت معینیت، د داخله وزارت معینیت.

- د دواړو خواوو هر هغه متحد تنظیم ته دوه وزارتونه منل کېږي چې پدې تړون او نوی نظام کې شاملېږي.
- د مؤقت دولت د کار موده له شپږو میاشتو نه تر یوه کاله پوري ده، چې په همدې مودې کې به انتخابات ترسره کېږي. مؤقت دولت مؤظف دی چې د همدې مودې په ترڅ کې، د انتخاباتو د باصلاحیته او مستقل کمیسیون په ذریعه د انتخاباتو کار تکمیل کړي، پدې کمیسیون کې به د دواړو خواوو استازي او د اعتماد وړ کسان غړیتوب لري.
- که مؤقت دولت د خاصو معاذیرو په وجه د انتخاباتو په اجرا بریالی نشو نو د دواړو خواوو په توافق به نوی اداره جوړېږي او قدرت به له مؤقت دولت نه هغې ته انتقالېږي.
- د هر ولایت اداره به هغه تنظیم ته سپارل کېږي چې ترنورو په هغه ولایت کې زیات نفوذ لري، نور تنظیمونه به د چارو په سنبالولو کې له هغه سره مرسته کوي.
- اسلامي اردو او د پلیسو قطعات به د دواړو خواوو له افرادو نه جوړېږي، د کابل ښار او نورو مهمو ښارونو او د لویو لارو امنیت به د دواړو طرفونو دګډو امنیتي ځواکونو له خوا تأمین کېږي.
- اسلامي شوری به جوړېږي ترڅو په عبوری مرحلې کې د هېواد د پارلمان په حیث عمل وکړي. د دې شوری مربوط لوایح به د دواړو خواوو له استاځو نه جوړ کمیسیون تصویبوی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حکمتيار امضاء   د ربانيامضاء

هيئتونو فيصله وکړه چې دا معاهده به د جمعې په ورځ د ۱۳۷۵ کال د جوزا د مياشتې په ۴ نېټې په ماهيپر کې امضاء کېږي. زه د غونډې ځای ته په خپل وخت ورسېدم، مسعود غوښتل چې له رباني نه مخکې له ما سره وګوري، د ليدنې څو برخې د يادونې وړدي:

- غوښتل ئې د دفاع وزارت ده ته وسپارلی شي او د امنيت وزارت په خپل حال پاتې شي او د ده د ډلې په واک کې وي.
- که دا دواړه وزارتونه ده ته ورکړی شي نو دی به خپل صداقت او اخلاص ثابت کړي او د يوه سپاهي په حيث به عمل کوي.
- د خبرو په وخت کې څو ځله ژړه غونی شو او په سترګو کې ئې اوښکې ورغړېدې.
- ويل ئې: ماکه ښه کړي وي که بد خو توانېدلی يم چې له کابل نه دفاع وکړم.

ما ورته وويل:

- ويش د هيئتونو له خوا شوی، له دوو برخو نه د يوې انتخاب تاسو ته سپارل شوی وو، تاسو د جمهوري رياست برخه انتخاب کړه، که وزرات دفاع غواړئ نو دوهمه برخه غوره کړئ، زموږ له خوا هيڅ مانع نشته، خو د دفاع وزرات او جمهوري رياست يوه تنظيم ته نشو ورکولی.
- د امنيت وزارت انحلال او د يوه اطلاعاتي رياست ترسطحی د هغه محدودول ضروري ده، په همدې خبري هيئتونو توافق کړی، دا وزارت له يوې خوا په ولس کې ډېر بد نوم لري، له کمونست رژيم نه پاتې اداره ده، ټول پرسونل ئې کمونستان دي، له بلې خوا د همدې ادارې شرارتونو دا جګړې راولاړې کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ما ته ووایه چي تا له کابل نه د چا په مقابل کي دفاع کړې، د کوم خارجي ځواك په مقابل کي؟ راځه اوس د دې خبرو وخت ندی، دفاع کوونکي او جنګ کوونکي معلوم دي!!
- موږ په ماتې کښتۍ کي درسره سوربېږو، له خطرسره د ګډې مقابلې لپاره کابل ته درومو، نه د څه امتیازاتو لاس ته راوړو لپاره، که پدې طرحی قانع نیاست حکومت ئې ستاسو، راشئ په ګډې جبهې او شپږ میاشتي وروسته انتخاباتو باندي توافق وکړو.

د خبرو په دوران کي څو ځله نفر راغی چي استاد راغلی او منتظر دی، هر ځل د مسعود له خوا په ډېره بې اعتنائی ځواب شو چه صبر وکړئ، زموږ خبري ندي تمامي شوې. د ده ځواب د دوی د واړو د مناسباتو ښه غمازي کوله!!

د معاهدې د امضاء په وخت کي د جګړې له لومړی خط نه مسلسل مخابره کېده چي د بند غازی په لوري زموږ لومړی خط مات شوی، د طالبانو ځواکونه مخکي راروان دي، قطعات خواره شوي، څوك مقاومت نه کوي. د رباني او مسعود حالت ډېر زيات پرېشانه وو، داسي معلومېده چي طالب ځواکونه به يو ځل بيا بندغازی او بتخاك نيسي او تر پلځرخي پوري به رسېږي. مخکي ځل هم طالبانو دا سيمه نيولی وه او جګړه پاخه سړك ته رسېدلی وه خو ناڅاپي د طالبانو مشهور تعرضي قومندان، ملا مشر، په بتخاك کي د زاړه ګمرك په سرای د بمبارۍ په ترخ کي په قتل ورسېدو، د ده ناڅاپي مرګ د طالبانو لپاره سترګذار وو، په همدې سره د طالبانو د تعرضي ټولګيو روحيه ماته شوه، له جګړې ئې لاس واخست او له سيمي نه په شا شول.

د دې وېروونکو راپورونو په اورېدو سره مسعود ما ته مخ کړ او وئی ويل: زه دقيقه اطلاع لرم ... په خپله طالبانو راته ويلي چي بت خاك ته له رسېدو وروسته موږ په کابل د حملې اراده نلرو، د لته بند له لاري په سروبی حمله کوو... تاسو بايد خپل قوتونه بتخاك ته راولېږئ ترڅو د دوی مخنيوی وشي!! ماورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وويل: كه ستا راپور دقيق وي كه نه! موږ له كابل نه دفاع كوو، خو د دې امكان ډېر ضعيف دى چې طالبان به د بتخاك له لارې په سروبي حمله كوي، زه دا غوره ګڼم چې د چكرۍ او خرد كابل له لارې په طالبانو حمله وشي، پدې سره د دوى اكمالاتي لار قطع كېږي او د لوګرې خط ګروپونه ئې محاصره كېږي.

په هماغه شپه، د بي بي سي او امريكا غږ له خوا د" ماهيپر معاهده" اعلان شوه، طالبانو ګمان نه كولو چې حزب او جمعيت دې په خپلو منځونو كې روغه جوړه وكړي. دوى تل د نورو ډلو له اختلافاتو نه استفاده كړې، كله له يوه سره ملګرى شوي بل ئې ټكولى او كله له بل سره يوځاى شوي د پروني ملګري د ټكولو لپاره! پدې اعلان سره د دوى روحيه هومره مړاوې شوه چې په سبا ئې د چكرۍ له خوا د حزب اسلامي د مجاهدينو د يوه معمولي‌حركت په نتيجه كې ټوله سيمه پرېښوده، له بندغازي نه ۴۵ كيلومتره په شا شول، له "مس عينك" نه هم ووتل، كه پدې ورځ د چهارآسياب له لورې عمليات شوي وى او د دوى تښتېدونكي قطعات تعقيب شوي وى تر لوګر پورې له ټولې سيمې نه وتل.

كابل ته تګ

دكابل چاروا كو ټينګار كولو چې موږ ډېر ژر كابل ته راشو، خو موږ غوښتل چې لومړى د حزب اسلامي كافي شمېر قطعات ځاى په ځاى شي بيا موږ ولاړ شو. د قطعاتو دځاى په ځاى كېدو په هكله مسعود خندونه راولاړول، د هغو ځايونو له خالي كولو ئې ډډه كوله چې د خبرو آترو په ترڅ كې په نښه شوي وو.

مسعود د دفاع وزارت غوښتو، رباني د خپل جمهوري رياست لپاره هغه برخه انتخاب كړه چې د دفاع وزارت پكې شامل نه وو، مسعود لدې معاهدې نه ناراضه وو، په خپل هيئت هومره غوصه وو چې د داكتر عبدالرحمن د نيولوحتى ترور فيصله ئې كړې وه، غوښتل ئې دا معاهده تخريب كړي، د رباني پلويانو د ده له شر نه د خلاصېدو لپاره پدې ټينګار كولو چې موږ ژر كابل ته ورشو. ويل ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د قطعاتو د ځای په ځای کېدو مشکل به ورو ورو حل شي.

د ایران ګڼ شمېر هیئتونه جلال آباد او بیا لغمان ته راغلل، دوی له یوې خوا د روغې جوړې پلوي کوله خو له بله پلوه پدې ناراضه وو چې د اهل تشیع احزاب په مذاکراتو کې شامل ندي او په حکومت کې په زړه پوري برخه نده ورکړې شوې. حدادی د ایران سفیر ما ته په لغمان کې وویل:

- مسعود د دفاع له وزارت نه لاس نه اخلي.
- شیعه احزابو ته اعتنا نده شوې، هغوی د زراعت او امور اجتماعي په شان وزارتونو باندې نه قانع کېږي !!
- ما ورته وویل: پکاره ده د دې معاهدې د مخالفت په ځای ملاتړ وکړي، ځکه ستاسو د هلو ځلو په نتیجه کې ترسره شوې. مسعود قانع کړئ چې د دې معاهدې مخالفت ونکړي او دا آخري چانس له لاسه ورنکړي. د اهل تشیع د تنظیمونو قانع کول د رباني کار دی، هغه کولی شي داخله وزارت یا کوم بل کلیدي وزارت ورکړي. که تاسو مرسته وکړي د هغوی مشکل په آساني حل کېږي.

د مسعود له سرغړونو او د ایراني سفیر له څرګندونو نه مې احساس کړه چې د دې معاهدې په وړاندې ډېر خنډونه شته او ښایي په کابل کې له ډېرو ستونزو سره مخامخ شو. خو ما بله چاره نه درلوده، په خدای مې توکل وکړ او کابل ته د تلو فیصله مې وکړه. د ۱۳۷۵ کال د سرطان ۶ د چهارشنبې په ورځ، کابل ته زما د تلو او استقبال بندو بست شوی وو، د کابل ښاریانو ډېر تود او بې نظیره استقبال وکړ، په زرهاوو کسان د ماهیپر تنګي له خولې نه د ښار ترمنځ پوري د سړك دواړو خواوو ته ولاړ وو، لاسونه ئې خوځول او د تکبیر نارې ئې وهلې.

پدې ورځ د طالبانو له خوا، د کابل ښار په ګڼ مېشتو سیمو او هغو ځایونو چې خلك استقبال ته راوتلي وو ډېرې راکټې وورېدې او ډېره مرګ ژوبله وشوه، له

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسئولینو نه مي د ویشتل شوو راکټو د شمېر او د مرګ ژوبلې د اندازې په هلکه پوښتنه وکړه د دوی له څرګندونو او له وروستیو راپورونو نه راته معلومه شوه چې:

الف: مرګ ژوبله هومره نه وه چې کابل راډیو او تلویزیون ویلې وو.

ب: په اصل کې طالبان د کابل له لورې د راکټونو ویشتلو ته هڅول شوي وو.

ج: د کابل له څو خاصو ځایونو نه چې د مسعود خاص قطعات پکې مستقر وو، هم د طالبانو لورې ته راکټونه ویشتل شوي وو (او هغوی ئې عکس العمل ته هڅولی وو) او هم د کابل په لورې، ترڅو د طالبانو په خلاف حساسیتونه مزید تحریك کړي. ما هیڅکله ګمان نه کولو چې د کابل چارواکي به داسې رذالتونه هم جائز ګڼي او د تبلیغاتي اهدافو لپاره به د هغو مظلومو کسانو قرباني کول روا ګڼي چې د دوی په څنګ کې او د دوی ترتسلط لاندې ژوند کوي.

زه په کابل کې درې میاشتې پاتې شوم، د سرطان له ۲ نه د میزان تر ۴ پورې او د میزان په ۵ کابل د طالبانو په لاس کې پرېووت، د دې لنډې مودې مهمې پېښې دا وې:

۱ـ ما د حکومت تګلاره په کابینې کې مطرح کړه، د رأیو په اتفاق تصویب شوه، د رباني له نظره تېره شوه، دوه اساسي ملاحظات ئې درلودل، غوښتل ئې د کشمېر او چچین په اړه څه ونه ویلی شي، ترڅو د ده دوستان، مسکو او ډهلي ناراضه نشي، ما دا برخې حذف کړې او په عوض کې مې په عامه صیغه چې ده ته هم د منلو وړ وې څه ولیکل، د راډیو او تلویزیون له لارې خپره شوه، سبا ته مسعود له بی بی سي سره مرکه وکړه او وئی ویل: دا "تګلاره" د حکمتیار شخصي نظر وو، له موږ سره پدې هکله مشوره نده شوې...!! پدې مرکې سره مسعود د خپل زړه براسې بهر راوایستې او خلکو ته څرګنده شوه چې دی لدې یووالي ناراضه دی او د معاهدې ماتول غواړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا غوره ګڼم چې د تګلاري مکمل متن ستاسو مخې ته کېږدم:

د تګلاري بشپړ متن

السلام علیکم و رحمة الله و برکاته

الحمد لله و کفی و سلام علی عباده الذین اصطفی و بعد:

ان الحکم الا لله امرالا تعبدوا الا ایاه ذلك الدین القیم و لکن اکثر الناس لا یعلمون.

تلك الدار الآخرة نجعلها للذین لایریدون علوا فی الارض ولا فسادا والعاقبة للمتقین. صدق الله العظیم.

درنو هېواد والو!

د الله د دین سرتېرو سپاهیانو !

ورونو او خویندو!

زموږ ګران هېواد، یو ځل بیا د خپل لرغوني تاریخ یو بل حساس پړاو پیل کوي. جګړه ورو ورو خپل ځای د سولي بهیرته پرېږدي، په جګړې د اصرار او ټینګار منطق خپل پلویان له لاسه ورکوي او د سولي په کاروان کي ځانته ځای لټوی، لکه څنګه چي پرون زموږ مؤمن ملت د جګړې په هغه لوی تاریخي آزمیښت کي، اتلو جنګیالیو ته اړ وو، نن د سولي، روغي جوړي او د هېواد د بیا رغوني اتلانو ته ضرورت لري.

د جګړي له کرغېړنو نتائجو نه د هېواد ژغورنه او په ملك کي د دایمي امنیت تأمینول او د سولي په ډګرکي اتلولي، بې له شکه تر جګړي دروند او ګران کار دی او تر جګړي زیات همت او شهامت غواړي. ډېرکسان جګړه کولی شي خو د هغو کسانو شمېر ډېر کم دی چي د سولي او خبروآترو له لاري د خپل مقدس جهاد د

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهدافو د ترلاسه کولو درايت او حوصله مندي ولري.

حقيقت دا دی چې د جګړو په وجه نن زموږ ملت له سترو سترو کړاوونو سره مخامخ دی، که په هېواد کي بې امنيتي ده، لويي لارې خوندي ندي، د شر او فساد ځواکونه د بې وزلو خلکو په سر، مال، پت او عزت د تېرى جرأت کوي، ظالمان زړه ور او مظلومان په خوف او وېره کي دي، فقر، لوږه، قحطی او قيمتي انتهاء ته رسېدلی، د واحد افغانستان د تجزيې لپاره هڅې رواني دي، له بهرنه زموږ په کورنيو چاروکي لاسوهني کېږي، داسي منظمه اسلامي ملي اردو نلرو چې بهرنی لاسوهني دفع کړي او د هېواد د کامل يووالی ساتنه وکړي، د بېلو بېلو مستقلو سياسي، اجتماعي او فوځي ځواکونو هغه هڅې شنډې کړي چې غواړي ترخپل تسلط لاندي خپلواکي سيمي ولري، مستقل داخلي او خارجي سياست اعمال کړي، ځانګړي فوځونه ولري او د يوه قوي مرکزي حکومت د جوړېدو مخنيوی وکړي. که مجاهدين ندي توانېدلی سالمه اداره جوړه کړي، اسلامي نظام قائم کړي، اجتماعي عدالت تأمين کړي، د هېواد د بيا ودانولو لپاره اقدام وکړي، مفسد عناصر په خپل ځای کښېنوی، د ولس په زخمونو پټۍ کېږدي او د دوی دردونه دوا کړي، د دې ټولو مصيبتونو اصلي عامل جګړه ده.

ورونړو او خويندو!

لا تراوسه زموږ د يونيم مليون شهداوو لوی آرمان ندی تر سره شوی، زموږ په هېواد کي هغه اسلامي نظام ندی قائم شوی د کوم لپاره چې زموږ باايمانه مجاهدينو د ځوارلس کلني نابرابری جګړې ټولي ستونزی او کړاوونه وګالل او خپل سرونه ئې د الله په لاره کي د همدې آرمان لپاره نذرانه کړل. دا به لويه اشتباه وي چې ځوك يوازي هغې ټولني ته اسلامي ټولنه ووايي چې واکداران ئې مسلمان وي او شعارونه ئې اسلامي. په حقيقت کي اسلامي ټولنه هغه ده چې هلته د الله دين حاکم وي، شريعت نافذ او حدود جاري وي، داسي ډاډمن امنيت تأمين شوی وي چې هيڅوك د چا په سر، مال او عزت د تېری جرأت ونشي کړي، حاکم او

(c) ketabton.com: The Digital Library

محکوم د خدای دین ته منقاد وي او شخړې الله او د هغه رسول ته راجع او د شریعت مطابق حل او فصل شي، واکداران د ولس په خوښه له جبر، زور او تزویر نه پرته د ملت د څرګند بیعت په نتیجه کي وټاکل شي، د قدرت واګي ئې د صالح، متقی او امین او ترټولو د غوره کسانو په لاس کي وي، واکداران د ولس باداران نه بلکي خادمان وي، بیت المال وړیا غنیمت ونشمېری، بلکي هغه ستر الهی امانت وګڼی او په هغه کي ناروا تصرف د ځان یا د خپلي ډلي په ګټه حرام وګڼی، واکمنان خلك د ځان غلامان ونګڼی او د هغوی په سر، مال او عزت د لوبی کولو حق ځانته ورنکړي، هیڅوك د شرعی محکمې د واضح حکم نه پرته تعقیب، زنداني او مجازات نشي، د جرم په مقابل کي یوازي مجرم مؤاخذه شي او مجرم ته یوازي هغه جزا ورکړي شي چي شریعت ورته ټاکلې او شرعي محکمې ئې حکم ورکړي، ملت له واکدارانو نه د ټولو تصرفاتو او کړو وړو په هکله د پوښتني او محاسبې حق ولري او د ولس فرد فرد د دوی په غلطو او ناروا اجراءاتو د اعتراض کولو او د حق څرګندولو له کاملي آزادۍ نه برخمن وي، د استبداد، اختناق او تبعیض ټول مظاهر ختم او د انسانانو ترمنځ د ژبی، رنګ، نسب او اجتماعي حیثیت په وجه تفرق او امتیاز حرام وګڼلی شي او ټول وګړی د یوه بل ورونه او د شریعت په وړاندي برابر وشمېرلی شي.

ورونو خویندو!

په کومې ټولني کي چي د بې وزلی او مظلوم حق تر پښو لاندي شي، د هغه غږ په سینه کي خفه شي، د هغه په سر، مال او عزت تېری وشي، خو د استغاثی لپاره رؤف او زړه سوانده مرجع ونشي موندلی، د زور او د زر خاوندان د فرد او د اجتماع په حقوقو له څرګند تېری سره له مواخذی او نیوني نه خوندي او واکمنان له دوی نه وېره ولري او د دوی د ارضا لپاره سیاسي، اجتماعي او مالي رشوتونو ورکولو ته اړ وي او چیرته چي د الله دین په کامله توګه او د ژوند په ټولو اړخونو کي حاکم نه وي، الهی عدالت او ډاډمن امنیت نه وي تأمین شوی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څه هم د داسي ټولني زعما او واکداران ځانته مسلمان ووايي او په خپل شخصي ژوند کي په اسلام عمل وکړي، خو دې ټولني ته په هیڅصورت کي اسلامي ټولنه نشو ویلی.

زما د ایمان او عقیدی ورونړو!

راځئ چي د یوې واقعی اسلامي ټولني د جوړولو لپاره ملا وتړو، صادقانه تعهد وکړو چي خپل مظلوم او بې وزلی ولس به له روانو دردونکو ستونزو او کړاوونو څخه ژغورو، جګړه به د تل لپاره پای ته رسوو، تل پاتې ډاډمنه سوله به په خپل جنګ ځپلی هېواد کي تأمینوو، د شر او فساد د ځواکونو په خلاف به د صالح متقی او مؤمنو قوتونو مستحکم او ټینګ صف جوړوو او د خپل وران ملك د ودانولو لپاره به یوه بل ته د وروری او ګډ کار لاس ورکوو، د الله په نامه ژمنه وکړو چي له دې نه وروسته به زموږ رقابت او تنافس، د وسلې په زور د قدرت او امتیازاتو تر لاسه کولو لپاره نه، بلکه خپل دردېدلی ولس ته د خدمت او په هېواد کي د سولي د تأمین په لارکي وي.

درنو وطنوالو!

ما غوښتل چي په یوه غیر منتخب حکومت کي هیڅکله برخه وانخلم، تل مي وړاندیز دا وو چي د ټولو ترمنځ د تفاهم له لاري دي په یوه داسي مؤقت حکومت توافق وشي چي له منل شوو با ایمانه شخصیتونو څخه جوړ شوی وي، مشران په کي برخه وانخلی، د همدې حکومت تر اشراف لاندي، د سولي او امنیت په فضا کي، په همدې مؤقتي مودې کي انتخابات ترسره شي او قدرت یوه منتخب اسلامي حکومت ته انتقال شي او پدې ترتیب زموږ په هېواد کي د مسلحو رقابتونو ځای، مسالمت آمیز سیاسي رقابتونه ونیسي، د جګړو، کودتاګانو اومسلح انقلابونو سلسله د تل لپاره پای ته ورسېږي. خو لکه څنګه چي خبر یاست د اوږدو خبرو آترو نه وروسته، د جوزا د میاشتي په څلورمي نېټې، پر یوې داسي معاهدې امضاء وشوه چي د هغې په اساس به د مؤقت نظام د دولت

(c) ketabton.com: The Digital Library

رئيس محترم استاد برهان الدين رباني او دعظمي صدارت دنده به زما په غاړه وي، په مؤقت حکومت کي به ټولو ډلو ته د شرکت بلنه ورکول کېږي، ګډ فوځ او ګډ امنيتي ځواك به جوړېږي، پدې مودې کي به د مؤقت حکومت تر نظارت لاندي، د يوه مستقل انتخاباتي هيئت په ذريعه، د سولي او امنيت د تأمين په صورت کي انتخابات ترسره کېږي او که انتخابات وځنډېدل، نو د مؤقتي مودې په پای کي به قدرت يوه نوی حکومت ته انتقالېږي. په اصل کي مؤقت حکومت د ضرورت په وجه د منتخب اسلامي حکومت لپاره د مقدمې په حيث منل شوی. موږ د راتلونکي منتخب اسلامي دولت لپاره په لاندي ميثاق توافق کړي:

- د افغانستان په اسلامي دولت کي مطلق حاکميت الله لره مختص دی او د قضاياوو د حل او فصل يوازينی او وروستی مرجع د الله(ج) کتاب او د رسول الله (ص) سنت دی.
- په اسلامي افغانستان کي يوازي د هغه چا سلطه او واکمني جايز او قانوني ګڼل کېږي چي:

الف: په ما انزل الله حکم وکړي.

ب: د ولس د اکثريت له تائيد نه برخمن وي او د هغي انتخاباتي عمليې له لاري د ملت د اکثريت په رأيه انتخاب شوی وي چي اساسي قانون به ئې مشخص کوي، هيڅ فرد او ډله حق نلري د زور له لاري، د وسلې د استعمال او د داخلي او يا بهرني ځواك په اتکاء قدرت ترلاسه او په ولس حکومت وکړي.

- د افغانستان اسلامي دولت به شورايي نظام لري چي منتخب رئيس به ئې د ملي يووالی رمز او د هېواد د اجرائيه قوې رئيس وي.
- د هېواد د مقرراتو او لوايحو وضع، د دولت د بودجې او خط مشی تصويب او د هغه په اجراءاتو نظارت د شوری د غونډي له صلاحيتونو څخه دي.
- په اسلامي دولت کي د ټولو قوانينو، مقرراتو، مناهجو او سياستونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوازنی مرجع اسلامي شريعت دی.

- د افغانستان په اسلامي دولت کي قضائيه قوه کاملاً مستقله ده چي وظيفه ئې د شريعت تنفيذ ، د عدالت تأمين او د فرد او اجتماع له حقوقو نه دفاع ده.

- قضائيه قوه حق لري چي د هري هغي فيصلې او قرار ابطال اعلان کړي چي د شريعت مخالف وي او يا د وګړو او اجتماع مسلم حقوق تر پښو لاندي کړي، هر فرد او ډله کولی شي د داسي فيصلو او پرېکړو د ابطال لپاره محاکموته مراجعه وکړي.

- د اسلامي دولت ټول اتباع د هېواد د قوانينو په وړاندي مساوي او يو شانته حيثيت او اعتبار لري او له هر راز تبعيض او امتياز نه پرته له ټولو هغو سياسي او مدني حقوقو او امتيازاتو څخه برخمن دي کوم چي بين المللي اعلاميې او پرېکړي ئې د وګړو او احزابو لپاره لازمي ګڼي او اسلامي شريعت ئې تائيدوي.

- د افغانستان په اسلامي دولت کي د هېواد ټولو اتباعو ته هر راز سياسي آزادي، د بيان آزادي او د اجتماعاتو د تدوير او د احزابو او ټولنو د تشکيل د آزادۍ په شمول، د شريعت په حدودو کي مکفول او مضمون ده، خو هيچا ته به د دې اجازه نه ورکول کېږي چي لدې حق نه په استفادی سره د ملي يووالی د تضعيف او د هېواد د استقلال او خپلواکي د تهديد او د افغاني ټولني اسلامي هويت ته د تاوان رسولو په لار کي ناوړه استفاده وکړي.

- د افغانسان اسلامي دولت او د هېواد مؤمن اتباع په کلکه هڅه کوي ترڅو د اسلامي جهاد اهداف تحقق ومومي او د ملت جهادي روحيه حفظ او هغې ته مزيد ارتقاء ورکړو. د هېواد د استقلال او خپلواکي نه د دفاع په خاطر او د ټولني د ملي يووالی او د اسلامي هويت د ساتني لپاره به د افغاني جامعی فرد فرد مکلف وي چي د عسکري خدمت قانوني دوره تر سره کړي.

- درنو هېوادوالو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

مؤقت حکومت ته چې د نوموړې معاهدې د تطبیق ترڅنګ کوم ستر ستر فوري وظایف په مخکې دي او پکار ده د خپل لنډ عمر په موده کې ئې تر سره کړي، کولی شم پدې ډول ئې راخلاصه کړم:

د امنیت د تأمین په برخه کې

د جګړې فوري او دائمي خاتمه، په مرکز او اطرافو کې د ډاډمن امنیت تأمین، د لارو پرانیستل او د دولتي منظمو ځواکونو له خوا په لارو کې د مصئون تګ راتګ شرایط برابرول. د دې اهدافو د تحقق لپاره غواړو چې:

الف: ټولې ډلې د سولې لدې بهیر سره یو ځای شي، دا معاهده تائیدکړي او په مؤقت حکومت کې عملاً برخه واخلي.

ب: ګډه ډاډمنه امنیتي قوه جوړه شي ترڅو د ښارونو او لویو لارو امنیت د همدې قوې په ذریعه تأمین شي.

ج: ښارونه او کلی له وسله والو ډلو څخه تخلیه شي.

د: هغو کسانو ته سخته سزا ورکړې شي چې خلك زوروی، وېره او خوف اچوی، شوکې کوي او د بې وزلو خلکو آرام ژوند تهدیدوی.

د دفاعی چارو په برخه کې

د هېواد د خپلواکۍ، استقلال، ځمکنۍ بشپړتیا او ملي حاکمیت نه د دفاع لپاره مکلف یو چې منظم اسلامي فوځ جوړکړو. په کار ده ملي فوځ د پخوا په شان د مکلفیت د دورې له لارې جوړ شي او په دې ترتیب د افغان ولس د هر فرد عسکري روزنه وشي او له خپل هېواد نه د دفاع په مقدس کارکې برخه واخلي، خو لدې لارې د فوځ جوړول داسې قوي مرکزي حکومت غواړي چې په ټول ملك ئې تسلط قائم وي او د افرادو جلب او احضار ورته ممکن وي، حکومت داسې یوې مرحلې ته تر رسېدو پورې دې ته اړ دی چې محدود فوځ ولري او هغه هم د

(c) ketabton.com: The Digital Library

استخدام له لارې او د مناسبو حقوقو او امتیازاتو په بدله کې، پدې هکله د حکومت پالیسي دا ده چې:

الف: د مرکز په شمول به هر ولایت ته د هغه د موقعیت، نفوس او نظامي اهمیت په نظر کې نیولو سره مناسب قطعات منظور شي.

ب: دا قطعات به په هر ولایت کې د همدې ولایت د جهادي شورى په مشوره، د همدې ولایت د افرادو نه جوړېږي، د اولویت حق به هغو مجاهدینو ته ورکول کېږي چې د هېواد د آزادۍ په قیام کې ئې مخلصانه برخه اخیستې ده.

ج: د دفاع وزارت به د نوموړو قطعاتو د اکمال او د پرسونل د روزنې دنده په غاړه لري.

د: د ولایاتو اداري به مکلفې وي چې په لنډه موده کې شرایط داسې برابرکړي چې د جلب او احضار له لارې د فوځ د جوړېدو امکانات میسر شي.

هـ: فوځ به په سیاسي مبارزاتو کې له برخې اخستلو نه ډډه کوي، نظامي افسران به دا حق نلري چې د سیاسي ډلوغړیتوب ترلاسه کړي. تېرو ترخو تجربو دا ثابته کړه چې په سیاست کې د فوځ مداخله او په تنظیمي روحیې د فوځ د قطعاتو تشکیل د خونړیو پېښو باعث، د توپ او ټانك په زور په ولس د حکومت کولو او مخالفین مسلحانه مقاومت ته د رابللو وسیله ده.

و: موږ د ولس د بې وسلې کولو طرفدارنه یو، نه غواړو چې وړه وسله له خلکونه راغونډه شي، دې ته ترجیح ورکوو چې د قانوني سند په مقابل کې هر څوك وكولى شي مجاز وسله د ځان سره وساتي، دنورو ملکونو تجربو همدا ښودلې چې د ولس په لاس کې د وړې وسلې شته والى هیڅکله بې امنیتي نه راولاړوي.

په اداري برخه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ ته له کمونستي رژيم نه يوه کړکېچنه، ناسالمه او د هېواد د حالاتو سره نامتناسبه اداره په ميراث پاتې ده، د دې ادارې اصلاح، محدودول او د هېواد له اقتصادي وضعيت سره سم، په هغې کي ژوره تبديلي راوستل، يو اهم او ضروري کار دی، لدې کبله چي د دولت امکانات هومره محدود دي چي حتی د مأمورينو د معاشاتو د اجراء لپاره څه په لاس کي نه لري، موږ مجبور يو په محدودو تشکيلاتو اکتفاء وکړو او اضافي غير ضروري تشکيلات حذف کړو او هغو مأمورينو ته چي د تشکيلاتو د تقليل په وجه وزګار پاتې کېږي، د توليدی دندو د تر لاسه کولو شرايط برابر کړو. د مأمورينو معاشات بايد هومره وي چي د دوی ورځيني حياتي ضرورتونه رفع کړي او رشوت او خيانت ته اړ نشي.

کار اهل ته سپارل، د خلکو کارونه له هر راز ځنډ او تأخير نه پرته او د هر راز سفارش او رشوت د اغېزې نه ليری په سمه توګه او په خپل وخت تر سره کول، د اداري فساد په کلکه مخنيوی او د مفسدو او خائنو مأمورينو شديد مجازات، د سالمي ادارې لومړنۍ غوښتني دي.

د يوې معتبري درنې مقننه قوې احياء او د ملت رأيې ته د رجوع له لاري د منتخبي شوری تشکيل او د يوې داسي معتمدي قضائيه قوې جوړول چي د ټولني فرد فرد د هغې پرېکړو ته په درنښت وګوري او د ټولني د ټولو فردي او اجتماعي پېښو په هکله د وروستۍ پرېکړې صلاحيت او جرأت ولري، زموږ د حکومت له مهمو اهدافو څخه دي.

اجازه نه ورکوو چي په دولتي محافلو کي بې ځايه مصرفونه وشي، د توجيه وړ نده چي عام ولس دي وچه ډوډۍ نشي موندلی خو د واکدارانو په دسترخوان دي رنګ رنګ طعامونه پراته وي. بايد په دولتي محافلو کي داسي ساده ګي غوره شي چي د عام ولس د اقتصادي ابتر حالت سره متناسب وي.

په اجتماعي برخه کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسلام ټول انسانان برابر او د یوه بل ورونه ګڼي او هغه ژبني، قومي او مذهبي تعصبات حرام شمېري چې اجتماعي عدالت تهدید کړي او د رنګ، ژبې او مذهب په اساس د چا انساني حقوق تلف کړي. ټول افغانان او د افغان ولس ټولي پرګنې او اقشار، د واحد ملت غړي دي چې اسلامي حکومت به دوی ته په سیاسي، اجتماعي او اقتصادي لحاظ یو شانته شرایط برابروي او د هر راز تعصب او تبعیض جرړې به باسي.

په اسلام کې ښځو ته تر بل هر مسلك نه زیات امتیازات او حقوق منل شوي، باید د ښځو ټول اسلامي حقوق احیاء او تضمین شي او د افغانستان په نوي اسلامي ټولني کې خپل اسلامي رول ترلاسه کړي. امید دی زموږ نوی اساسي قانون د ښځو د اسلامي حقوقو او اجتماعي فعال رول په هکله واضحه فیصله وکړي. موږ غواړو ښځې او نارینه خپل اسلامي هویت او شخصیت وساتي او د پردیو د سپك تقلید پرځای د یوه مستقل، تاریخ جوړونکي قوم د قهرمانو ځامنو په څېر نړیوالو ته نمونه او د تقلید وړ شخصیتونه وړاندي کړي. حقیقت دا دی چې د ښځې سقوط، د ټولني د سقوط مقدمه ده، که ښځه د ایمان او علم په ګڼې سنبال شوه، په خپلې غېږ کې به د تاریخ ستر ستر قهرمانان روزی.

موږ د اسلام په چوکات کې د مذهب په آزادي او د جومات او قضائیه قوې په آزادي باور لرو. همدا راز پداسې حال کې چې د احزابو تر منځ د شخړو او منازعاتو د سوله ایز حل طرفداری کوو، په احزابو کې د سالم سیاسي رقابت او ولس ته د انساني خدماتو په وړاندي کولو او خپل مرام، تګلاري، سیاسي او اجتماعي پروګرام ته د ولس د رابللو او د خیر په کارکې له یوه بل سره د تنافس خورا مساعد شرایط برابرول غواړو. د احزابو د سیاسي فعالیت د کاملې آزادي طرفدار یو. اسلامي سیاسي احزاب کولی شي د قانون سره سم، اخبار، مجلې او نور تبلیغاتي وسایل ولري. دوی حق لري چې د حکومت په کړو وړو او تصرفاتو نظارت وکړي او خپل اعتراض او انتقاد ولس ته وړاندي کړي. په هیڅ ډول

(c) ketabton.com: The Digital Library

سياسي او نشراتي فعاليت تر هغه بنديز نشي لګېدی چې د چا په عزت اوکرامت ئې تېری نه وي کړی، د رښتيا په ځای ئې دروغ نه وي خواره کړي او د هېواد د ګټو په خلاف او د امنيت د مختل کولو لپاره ئې هڅوني او تحريکات نه وي کړي. هيڅ ډله حق نلري دولتي تبليغاتي وسايل، راډيو او تلويزيون په خپل انحصارکي او د خاصي ډلي په ګټه وڅرخوی، دا وسايل په ټول ملت پوري مربوط دي، واکمن او مخالف احزاب له هغه نه د مساوی استفادی حق لري.

يتيمانو او د شهداوو کورنيو ته جدي پاملرنه، د جهاد له معلولينو سره دوامداره مرسته او د مهاجرينو د بېرته راستنېدو او په خپل ټاټوبی کي د دوی اسکان ته خاصه توجه د دولت د لومړنيو دندو څخه دي.

د ښووني او روزني په برخه کي

موږ په ټول جديت سره هڅه کوو چي د هېواد د ښووني او روزني نظام په سالمي او اسلامي بڼه کي ډېر ژر فعال کړو. تعليمي نصاب اصلاح او زموږ د اسلامي ټولني د نوو مقتضياتو سره سم عيار شي، داسي چي زموږ د تعليمي مؤسساتو نه د ايمان او عقيدی په وسله سمبال مؤمن افسران، داکتران، انجنيران، د خدای نه وېرېدونکي حاکمان او قاضيان او باايمانه فني او مسلکي پرسونل فارغ شي.

حکومت به خپل طويل المدت تعليمي پلان داسي جوړوي چي د هېواد په ټولو ولاياتو کي د ابتدايي او عالی زده کړي مناسب شرايط برابر شي، د هېواد د ننه او بهر د ځوانو زده کوونکو د سالمي فکری روزني او ښه تنظيم او د دوی له ځوان ځواك او استعداد نه د اسلامي انقلاب د اهدافو د تحقق په لاره کي ګټه اخستل او د دوی د فکری ودی لپاره داسي مناسب شرايط برابرول چي زموږ ځوان نسل د راتلونکي اسلامي افغانستان لپاره سالم او مؤمن قيادت او مشرتابه وړاندي کړي، د حکومت د سترو اهدافو څخه دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د روغتیا په برخه کې

روغتیا او صحت ته پاملرنه ترهغه په زړه پوري نتیجه نشي ورکولی او د ناروغیو د خپرېدو مخه نشي نیولی ترڅو چې د فقر د معالجې لپاره متوازنه هڅه ونشي. فقر د اخلاقي او اجتماعي مفاسدو ترڅنګ د ناروغتیا او رنځ د خپرېدو ستر عامل دی. د روغتونونو او کتنځیو بیا ودانول او د دوا درمل د تسهیلاتو د برابرولو ترڅنګ څنګ، دولت په دې مکلف دی چې د خلکو د اقتصادي ستونزو د حل او د ولس د ژوندانه د سطحې د لوړولو په هکله ګامونه واخلي.

د کرهنې په برخې کې

د ځوارلس کلنې جګړې په ترځ کې د هېواد کرهنې، بندونو، نهرونو، کاریزونو او ځنګلونو ته سخته صدمه رسېدلې او په همدې تناسب مالداری زیانمنه شوې، د هېواد دې اړخ ته جدي پاملرنه د حکومت له مهمو دندو څخه ده. متأسفانه تېرو مفسدو حکومتونو د هېواد د اوبو غني زېرمو، وسیع حاصل خیزو دشتو او د حاصل وړ شاړو ځمکو ته هیڅ پاملرنه نده کړې. زموږ د اوبو زیاته برخه بهرنیو ملکونو ته درومي، د اوبو د مهارولو او له هغه نه د شاړو ځمکو د آبادولو په برخه کې هیڅ استفاده نده شوې، زموږ هېواد د کرهنې په برخه کې د ډېرې کمې توجه په نتیجه کې د افغانستان د موجوده نفوس په پرتله څو چنده نفوس ته غله او میوه ورکولی شي، د هېواد لومړنی ضرورت همدا دی چې د غلې له خوا په خپلو پښو ودرېږي، نه یوازې دا چې له بهرنه د غلې او غوړیو او نورو حیواني محصولاتو له واردولو نه وژغورلی شو، بلکې خپلو ګاونډیو هېوادو ته ئې هم صادر کړو. دې هدف ته د رسېدو ټول امکانات شته، په لږ پاملرنه او زحمت سره دا اهداف ترلاسه کېدای شي.

د اقتصاد او تجارت په برخه کې

زموږ هېواد د جګړې او د کمونستانو د تسلط نه د مخه له اقتصادي پلوه د

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیا تر ټولو وروسته پاتې هېواد وو. د جګړې په نتیجه کې زموږ محدود اقتصادي تأسیسات هم له منځه ولاړل، د بې امنیتي په وجه تجارت کلکه صدمه ولیدله، تجارانو او بډایانو خپلې شتمنې بهرته انتقال کړې. نن نن زموږ نادار هېواد له اقتصادي پلوه له سختو ستونزو سره مخامخ دی، د جګړې له پیل نه ترنن پورې دولت د بانك نوټونو د چاپولو له لارې خپل مشکلات حل کړي، پدې سره د افغاني نرخ ورځ په ورځ راټیټ شوی او پدې تناسب قیمتونه لوړ تللي، اتلس کاله د مخه د یوې ډوډۍ نرخ (۲) افغاني ووخو اوس د هغې بیه تر پنځه سوه افغانیو لوړه شوې، له دې دردوونکي حالت نه د هېواد ژغورل دا ایجابوي چې:

الف: د بانك نوټونو د بې دریغه چاپولو نه ډډه او د جعلي نوټونو مخنیوی وشي.

ب: په ملك کې داسې امنیتي شرایط برابر شي چې افغاني تجاران او بډایان خپلې پانګې هېواد ته راانتقال کړي او بهرني پانګې اچوونکي دې ته تشویق شي چې زموږ په ملك کې سرمایه ګوزاري وکړي. موږ د اقتصاد په برخې کې په آزاد بازار باور لرو، دولت په بازار او خصوصي تشبثاتو صرف دومره کنټرول لګولی شي چې له ناجایزو او حرامو تصرفاتو، احتکار، سود، جعلکاری، قمار او دوکې نه مخنیوی وشي او پری نږدې چې په ټولنه کې هغه حرامه راکړه ورکړه رایج شي چې د اسلام د اوچتو اخلاقي معیارونو منافي او بازارته د هغه څه د عرضه کېدو باعث شي چې د انسان صحت او روغتیا ته صدمه رسوي. باید په شرابو او مخدره موادو کلك بندیز ولګولی شي او ولس ته د مخدره موادو د تولید او تجارت په ځای د معیشت د تأمین پټمني او حلالي لارې پرانستلی شي. زه خپل مؤمن ولس ته بلنه ورکوم چې د مخدره او نشه ئې موادو په خلاف په پراخ جهاد کې له حکومت سره لاس یو کړي.

موږ له بهرنه د پور د ترلاسه کولو له لارې د دولتي پانګې اچولو په ځای دې ته ترجیح ورکوو چې کورني او بهرني پانګه لرونکي دې ته تشویق کړو چې زموږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هېواد کې په مثمره او عام المنفعه پروژوکي پانګې واچوی. غواړو چې دولتي تصدیو ته یا انتفاعی بڼه ورکړو او یا ئې خصوصي سکتورته انتقال کړو، په تجارت او پانګې اچونې باندې د دولت هر راز انحصار پای ته ورسېږي او دولتي پانګه اچونه یوازې د ثقیله صنایعو په محدوده کې راخلاصه کړو.

پدې کې شك نشته چې د شوروي اتحاد د زوال او په نویو مستقلو جمهوریتونو د هغه د تقسیم په نتیجه کې زموږ هېواد یو ځل بیا خاص تجارتي او اقتصادي اهمیت ترلاسه کړي. که موږ پدې موفق شو چې ډېر ژر په ملك کې امنیت تأمین کړو او د نوو لارو په پرانستلو سره د مرکزي آسیا نوی جمهوریتونه د افغانستان له لارې له نوري نړۍ سره وصل شول، زموږ هېواد لدې نه د اقتصادي ودی په لار کې په زړه پوري ګټه اوچتولی شي.

د نفت، ګاز او نورو معدنونو د اکتشاف او استخراج او د صنایعو د تأسیس په ساحه کې پانګې اچولو ته په لومړۍ درجه کې اهمیت ورکوو، خو دا لازمه ګڼو چې لومړۍ دې نفت او ګاز په نازله بیه د هېواد والو د استفادی لپاره عرضه شي او بیا دې بهرته د صادرولو لاري ولټولی شي.

د بهرني سیاست په برخه کې

په بهرني سیاست کې هم په اسلامي اصولو ولاړ، فعال او مؤثر سیاست غوره کول غواړو. له حق نه دفاع، د مظلوم مرسته، د تېری او تجاوز غندنه، دنړۍ ټول وګړی د یوې ستري کورنۍ غړي ګڼل او د ټولو هېوادونو ترمنځ د ښو اړیکو ټینګول، له اسلامي ملکونو سره د دوستي او ورورولی ترټولو ښه روابط ساتل، په نړۍ کې د جګړې، تجاوز او تېری خاتمه، د سولې او اجتماعي عدالت تأمین او ولسونو ته د خپلې عقیدی او ملي مصالحو په رڼا کې د خپل برخلیك د ټاکلو او د خپلې خوښې سیاسي نظام د غوره کولو حق ورکول، د استکباری ځواکونو له خوا په مظلومو بې وزلو ولسونو باندې د پردیو د خوښې د حکومتونو په کلکه غندنه، د نورو په کورنیو چارو کې عدم مداخله او د دوی استقلال، آزادي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارضی تمامیت ته په درنښت کتل او د بین المللي ستونزو په سوله ایز حل تأکېد کول، زموږ د بهرني سیاست اساسي او اصلي کرښې جوړوي.

موږ له اسلامي هېوادو مخصوصاً پاکستان، ایران او سعودی عربستان او ټولو هغو ملکونو سره چي زموږ د اسلامي جهاد ملاتړ ئې کړي، زموږ مهاجرینوته ئې پناه ورکړي، زموږ په هېواد کي ئې د جګړي د پای ته رسېدو او د سولي د اعادي په لارکي مرسته کړي، د دوستانه اړیکو لازیات ټینګښت غواړو.

د بین المللي سازمانونو غونډو کي به افغانستان د یوه فعال او مؤثر غړي په حیث د خپل اسلامي رول ادا کولو هڅه کوي، داسي چي بین المللي سازمانونه د سترو ځواکونو د اغېزې نه آزاد او د بین المللي شخړو په آوارولو، د جګړو په پای ته رسولو او د بډای او نادارہ ملکونو ترمنځ د ژوري فاصلي په راکمولو کي مؤثر نقش ترسره کړي او دنیا ته د یوه نوی عادلانه نظام په وړاندي کولو مؤفق شي.

متأسفانه نن د نړۍ ټولي جګړي په اسلامي ملکونو کي او د مسلمانانو په خلاف رواني دي، د دې جګړو په ترڅ کي په اروپا، افریقا او آسیا کي مسلمان مری، د مسلمان کور ورانېږي، مسلمان هجرت ته مجبورېږي او د هغه په ملك کي د جګړي لمبې اوچتي دي. اسلامي هېوادونه د صنعتي ملکونو د وسلو د خرڅلاو او د مصنوعاتو د عرضی په مارکیټ بدل شوی، په اسلامي هېوادونو کي د جګړو، عدم استقرار او سیاسي تشنج ستره وجه همدا ده. لدې دردوونکي حالت نه د امت د ژغورني لپاره موږ د اسلامي نړۍ د مزید یووالی طرفداریو.

باید په بین المللي پېښو او مخصوصاً هلته چي پر یوه مسلمان هېواد تېری کېږي او د اسلامي امت ګټې تهدیدېږي، ټول اسلامي هېوادونه واحد، قاطع او فعال دریځ غوره کړي.

موږ د کشمېر د آزادي د تحریك سیاسي او اخلاقی ملاتړ کوو او پدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تأکید کوو چې د کشمیر ولس ته د خپل برخلیك د ټاکلو حق ورکړل شي او په هغه ملك کې دې د بې وزله کشمیریانو په خلاف د تشدد او خشونت سلسله بنده شي.

موږ د فلسطین په آزادي او له ټولو اشغال شوو ځمکو څخه د اسرائیلو په وتلو تأکید او د فلسطینیانو د روا مقاومت ملاتړکوو. په تاجکستان کې د کورنۍ جګړې پای ته رسېدل او د برمایي مسلمانانو په خلاف د تشدد اوخشونت خاتمه زموږ د بهرني سیاست عاجلې غوښتنې دي.

لکه څنګه چې موږ په خپل هېواد کې سوله، ثبات او استقرار غواړو، پدې سیمې او ټولې نړۍ کې د ثبات او امنیت غوښتونکي یو او له هرهغه حرکت سره مخالفت کوو چې د نورو ملکونو سوله او امنیت او سیاسي ثبات تهدید کړي.

ګرانو هېوادوالو!

زه د افغاني ټولني فرد فرد ته او ټولو هغو ډلو او ځواکونو ته چې پر خپل مظلوم ولس ترحم او عاطفه لري او له خدای نه وېرېږي بلنه ورکوم چې د جګړې د پای ته رسولو او په هېواد کې د تل پاتې سولې د تأمین لپاره لاس یو کړي، د یوې واقعی اسلامي ټولني دجوړولو لپاره ملا وتړی او د ځوارلس کلن اسلامي جهاد هغه مقدس اهداف ترسره کړي د کوم لپاره چې زموږ زړه ور ولس یونیم ملیون شهیدان ورکړل.

په ګران هېواد افغانستان کې د سولې د تأمین او د منتخب اسلامي حکومت د جوړېدو په هیله.

اقول قولی هذا استغفرالله لی و لکم و السلام علیکم و رحمة الله وبرکاته.

- د مسعود انډیوالانو په ټول کابل کې دا افواه خوره کړه چې د حزب اسلامي لخوا معرفي شوي د دفاع وزیر د بګرام هوایي میدان ته د تلو شوق کړي وو خو په نظام قراول کې انضباطانو ودرولو او ورته وئی ویل: دریش: شاګرځ ! غوښتل ئې خلکو ته ووایي چې د ده انډیوالان نه دا معاهده مني او نه د دفاع وزیر.

(c) ketabton.com: The Digital Library

• له مانه د مخه چې څوك كابل ته تللي وو متأسفانه خلكوته ئې د ويلو لپاره څه نه درلودل، له ولس سره نشو مخامخ کېدی، د کمونستانو تر تأثير لاندي تللي وو، په ځينو باندي خوکمونستانو داسي لوبی کړي وې چي نور نو د خلکو په وړاندي د اسلام او مسلماني په يادونه شرمېدل، ما دا اراده وکړه چي د هري جمعی لمونځ به د کابل بېلو بېلو جوماتونو ته رسوم، هلته به له خلکو سره يوځای لمونځ کوم، امامت او خطابت به هم په خپله کوم، په مهمو مسائلو به بحث کوم، د خلکو پوښتنو او سوالونوته به ځواب وايم، زياتره وخت به غونډو، جلسو، ويناگانو، ليدنو او کتنو ته ورکوم، له ځوانانو سره تفصيلي غونډې، له مأمورينو سره جلسې، د کابل ښځينه مأمورينو ته ويناگاني، د مختلفو سيمو له قومندانانو، سپينږيرو، مخورو او استاځو سره يوه په بل پسې غونډې. د دې غونډو، لمونځونو، خطبو او ويناگانو راپورونه د راډيو او تلويزيون له لاري خورېدل، په خلکو کي د هغو اغېزې ډېري ځرگندي وې. مسعود او رباني لدينه سخت وېرېدل، کوشش ئې وکړ چي د راډيو او تلويزيون له لاري د هغوی د انعکاس مخه ونيسي خو د دوی دا هڅه شنډه شوه، د مسعود زړه هومره پړسېدلی وو چي آخر ئې د بی بی سي له لاري زما د هغي وينا مخالفت وکړ چي د کورنيو چارو د وزارت په لوی تالار کي مي د دولت مأمورينو ته درلوده او په هغې کي مي وويل: د دولت ټول نارينه او ښځينه مأمورين بايد په کلکه او جدي توگه د اسلامي آدابو مراعات وکړي، هغه مأمور چي د اسلام په نسبت التزام نلري، د اسلامي دولت په اداراتو کي د کارکولو حق نلري، ښځي بايد خپل اسلامي هويت وساتي او د دښمنانو تقليد ونکړي، اسلامي حجاب مراعات کړي، په کابل کي بايد کامل امنيت وي، د خلکو سر، مال او عزت بايد خوندي وي، غصب شوي کورونه او املاك بايد خپلو خاوندانو ته مسترد شي، هيڅوك حق نلري د باصلاحيته او شرعی محکمې له حکم نه پرته څوك بندي کړي. شخصي بندي خانې بايد ختمي شي ... د دې وينا د ځينو ټکو په هکله بی بی سيحساسه شوه، له مسعود سره ئې مرکه غوښتهء خو هغه د لومړی ځل په څېر د خلکو د حساسيت او مخالفت د راپارېدو له وېری خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

نطاق معرفي کړ چې هغه وویل: دا د حکمتیار شخصی نظرات وو، موږ ورسره موافق نه یو...!!

• د وحدت سره زموږ په وساطت خبرې وشوې په اوربند او د اسراوو په تبادلې او په حکومت کې د شاملېدو په سر توافق وشو او پدې ترتیب د بامیان په لورې جګړه متوقف شوه.

• له جنبش سره مو خبرې وکړې، جنګي اسراء تبادله شول، د کابل ـ حیرتان لویه لار پرانستلې شوه، پس له څو کلونو د شمال ولس وتوانېدو چې د سالنګ له لارې کابل ته راشي او له کابل نه شمال ته ولاړ شي.

• له وحدت او دوستم سره د مذاکراتو په هکله مو په کاریزمیرکې جلسه وه، رباني او سیاف هم حاضر وو، زما کوشش دا وو چې مسعود پدې قانع کړم چې په یوه وخت کې په څو استقامتونو جګړه نه ګټوره ده او نه ممکن، د خبرو په دوران کې هغه ما ته مخ کړ او وئی ویل: همدرد ته وظیفه ورکړه چې دوستم ترور کړي!! دوستم د ده له منطقې نه جوزجان ته ځی راځی، ډېر په آساني سره د هغه چاره کولی شي!! دا خبره ئې په داسې وخت کې کوله چې هیئت ئې له دوستم سره په مذاکراتو بوخت وو!! ما ورته وویل: موږ هغه خلك نه یو چې د دوستي په جامه کې دښمني کوي، زموږ دوستي او دښمني ښکاره وي. "ماهمدلته مسعود ښه وپېژندو! خدای خبر چې د څومره کسانو په هکله به هغه په همدې شکل له نورو نه غوښتي وي چې څه چاره ئې وکړي او څومره کسانو ته به ده د مذاکراتو په وخت کې د ترور منصوبې جوړې کړې وي" له هیڅ افغان نه ما د داسې چلند انتظار نه کولو.

• د مخلوع پاچا نطاق وزیری اعلان وکړ چې اعلیحضرت غواړي په لنډو راتلونکو ورځو کې وطن ته ستون شي او د خپل ولس خدمت وکړي. دا اعلان پدې خاطر د پاملرنې وړ وو چې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

الف: د لومړي ځل لپاره د مخلوع پاچا نطاق د دې خبرې د کولو جرأت کوي.

ب: يوه امريکائي هيئت پدغو ورځو کې د افغانستان او پاکستان دوره کړې وه، له طالبانو، دوستم او مسعود سره ئې ليدلي وو، امريکائي هيئت له ستنېدو وروسته په يوه مطبوعاتي کنفرانس کې وويل چې ټولو هغو افغاني مشرانو د ظاهرشاه له ستنېدو او د مؤقت حکومت له رياست سره موافقه کړې کوم چې دوی پدې سفرکې ورسره ليدلي.

ج: جنرال بابر د بی نظير بوتو د حکومت داخله وزير چې له امريکائيانو سره ئې ډېره نږدې او زړه دوستي وه هر چا ته ويل چې طالبان د ظاهرشاه لشکر دی.

د: طالبانو ټول غربي او جنوبي ولايات نيولي وو او اوس ئې په کابل د يوه بريد لپاره ځان تيارولو.

هـ: په ټولو باخبره حلقو کې دا تبصره کېده چې امريکائيانو د طالبانو، دوستم او مسعود نه دا موافقه ترلاسه کړې چې په کابل کې د ظاهرشاه تر مشرۍ لاندې ائتلافي حکومت جوړ شي.

ما د دولت دعالی شوری په غونډې کې له مسعود نه پوښتنه وکړه چې د ظاهر خان نطاق په کوم جرأت او اطمئنان داخبره کوي، څنګه امريکايي هيئت وايي چې ټولو افغاني مشرانو د پاچا په هکله دوی ته اطمئنان ورکړي، امريکايي هيئت له تا سره هم ليدلی، پدې هکله څه وايي؟ ده په ماته ګوډه ژبه او لالهانده لهجه وويل: له ما نه امريکايي هيئت څوځو ځله د پاچا په هکله پوښتنه وکړه، ما په پای کې ورته وويل چې که مشران موافقه وکړي زه اعتراض نلرم! د شوری نورو غړو ته مي مخ کړ او ومي ويل: زما وړانديز دا دی چې د دې تشويشونو د رفع کولو لپاره بايد رسماً د بدنام پاچا په هکله خپل دريځ څرګند کړو او ولس ته اطمئنان ورکړو چې موږ د پاچا د بيا مسلط کولو د امريکايي پلان په کلکه مخالفت کوو. د عالی شوری اکثرو غړو د دې وړانديز ملاتړ وکړ خو د شورای

(c) ketabton.com: The Digital Library

نظار غړو لدې سره مخالفت وکړ، د دوی له مخالفت نه څرگنده وه چې دوی په پټه کې له امریکائیانو سره پدې ارتباط ژمنه کړې وه، د دې ژمنې په اساس وو چې شورای نظار د رټل شوي پاچا له پلویانو سره په روم، آلمان او ترکیې کې داسې غونډې جوړې کړې چې ریاست ئې د شاه پرستانو په لاس کې وو.

• د شوروي اتحاد له زواله وروسته د افغانستان په اړه د مسکو ستراتیژی دا وه چې پدې هېواد کې باید جگړه دوام وکړي او د سولې او ثبات د قائیمدو او د یوه اسلامي حکومت د جوړېدو مخه ونیسي، د دې لپاره چې د مرکزي آسیا نوی آزاد شوي هېوادونه د افغانستان له لارې له نورې نړۍ سره وصل نشي او د تیلو ستري زېرمې ئې د روسي کمپنیو په واك کې پاتې شي او دې هېوادونو ته د اسلامي پاڅون څپانده بهیر راانتقال نشي، باید په افغانستان کې جگړه دوام وکړي. کې جی بی مسعود د جگړو د ادامې لپاره د یوې ښې وسیلې په حیث انتخاب کړی وو. د نوی حکومت په دوران کې کې جی بی د سابق په څېر مسعود ته پیسې او وسلې لېږلې او پدې سره ئې غوښتل چې له هغه نه د دې حکومت د تضعیف او ړنگولو په لارکې کار واخلي. د شمال د جبهې ځینې نورو حامي هېوادونو هم له حکومت سره د تعامل په ځای د خپلې خوښې ډلو سره مخامخ معامله کوله او پدې سره ئې د حکومت د کمزوری کولو هڅه کوله.

• مسعود او رباني د معاهدې بند بند نقض کړ، رباني دې ته تیار نه وو چې زموږ مأمورین په دولتي اداراتو کې توظیف شي، د دولت د سقوط تر ورځې ئې د خارجه وزارت او داخله وزارت لپاره زموږ معینان قبول نکړل. مسعود نه غوښتل چې زموږ مسلح قطعات د معاهدې مطابق په کابل کې ځای په ځای شي، په ځای شوي مجاهدین ئې په مختلفو پلمو تنگول.

• د کابل له سقوط نه څو اونۍ مخکې ما د کابینې غونډې وځنډولی او په وروستۍ غونډې کې مې وزیرانو ته وویل: تاسو او دا تالار دې شاهد وي چې دا نظام به حتماً او ډېر ژر نسکورېږي، دې نظام د پاتې کېدو ټول مقومات له لاسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکړې، که سقوط ونکړي باید تعجب وکړو، ما ته وضعیت داسي معلومېږي چي که په کابل حمله وشوه له هغو ۴۵۰ زره کسانو نه چي اوس ئې مسعود اکمالوی ۴۵۰ کسان به هم د کابل دفاع ته چمتو نشي، زه پدې حالت کي د کابینې د غونډو دائرول عبث او بیهوده کارگنم. تاسو په خدای سپارم!!

له څو اونیو وروسته طالبانو د ازری له لاري خپل عملیات پیل کړل، له سختي جگړي نه وروسته ازره د دوی په لاس کي پرېوته، ورپسې جلال آباد د خاص مقاومت نه پرته سقوط وکړ، د جلال آباد په سقوط کي د دې ولایت د مشهورو او نومیالیو قومندانانو په شمول د ۷۲ کسانو یو ځائی وژني لویه ونډه درلوده، دوی له طالبانو سره د خبرو آترو په پلمه تورخم ته وغوښتلی شو، تورخم ته نږدې د مرحوم شمالي خپلوانو او مجاهدینو ورته کمین نیولی وو او ټول ئې دسړك په سر یوځائی په قتل ورسول. حاجی عبدالقدیر پښنور ته وتښتېدو، د حزب په مجاهدینو کي دا توان وو چي له جلال آباد نه دفاع وکړي. خو مسعود دا نه غوښتل چي دحزب ځواکونه فعال شي او د جلال آباد د دفاع قومنده په لاس کي واخلي، هغه د حضرت علی په لاس چي یو غیر پښتون او د مولوی خالص د حزب غړی وو د دې کار تر سره کېدل غوښتل، خو دا کار ممکن نه وو. جلال آباد په ۲۱ / ۲ /۱۳۷۵ د طالبانو په لاس کي پرېووت.

له کابل نه چي د جلال آباد د دفاع په خاطر کوم دولتي قطعات لېږل شوي وو د درونټې د بند دوو خواوو ته مستقر شول، د لغمان مجاهدین لا د مخه په درونټې کي ځای په ځای وو، طالبانو په جلال آباد کي د لنډ تم کېدونه وروسته په لومړی خط خپل برید پیل کړ، د ډېرکم مقاومت نه وروسته دولتي قطعات په تیښته شول، د دوی خوا ته لومړی خط مات شو، د لغمان مجاهدین له دوو خواوو نه محاصره شول، ډېره مرگ ژوبله ورواوښته، په پای کي دا مهمه سیمه د طالبانو په لاس کي پرېوته، ورپسې ئې په دولتي قطعاتو حمله وکړه، د دې حملې په نتیجه کي پدغو قطعاتو کي داسي بدنظمي او گډوډی خوره شوه چي د تیښتي په

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت کې ټانکستانو ځو کسان تر چاینونو لاندې کړل، له تنګې ابریشم او له سروبې نه هم ووتل. سروبی ئې پداسې حال کې پرېښود چې د حزب اسلامې مجاهدین د ازرې او بادپښې په سنګرونوکې پاتې وو او د سروبی له تخلیه کېدو نه خبر نه وو.

دولت خېل جنګې قطعات جلال آباد او سروبی ته لېږلی وو، له ماتو نه وروسته پدوی کې نه د مقاومت شیمه پاتې وه او نه روحیه. پدې ترتیب طالبانو ته د کابل د فتحې لار پرانستلې شوه. د سروبی له نیولو نه وروسته له دوو لارو، لته بند او ماهیپر نه د کابل په لوري وخوځېدل، مسعود خپلو کسانو ته په مخابرې کې ویل چې د ماهیپر تنګې منفجر کړې، پل والوزوی او لاره بنده کړې، هر ځلې هغوی ورته ویل: صیب باروت مې تیارکړل، دا دی موټر هم تیار شو، همدا اوس خوځېږې، مطمئن اوسئ لار بندوو، خو تر پایه ئې دا کار ونه کړ. طالبان له دواړو خواوو پل څرخې ته راورسېدل. په پل څرخې کې محدود شمېرکسانو د څو محدودو ساعتونو لپاره مقاومت وکړ، کابل عملاً تخلیه شوی وو، ټول قوماندانان او مسئولین وتلی وو، زه په صدارت کې وم، ورونو د مسئولینو د وتلو اطلاع راکړه، ارګ ته ولاړم، په ارګ کې له څو انضباطانو نه پرته هیڅوک نه وو، راته وویل شول چې استاد په بلنداژونو کې ستاسو انتظار کوي، هلته ورسېدم، ګورو چې ټولو بار بستره تړلې او د جبل السراج په لوري د خوځېدو لپاره تیارې نیسي. لدوی سره یوځای په هغه لوري وخوځېدو او پدې ترتیب مظلوم کابل په ۱۳۷۵/۷/۵ د پنجشنبې په ورځ د طالبانو په لاس کې پرېووت او د کابل منحوس ائتلافي حکومت رانسکور شو.

رابن رافیل د امریکا د خارجه وزارت معینې د طالبانو په لاس د کابل د سقوط په اړه وویل: موږ د هغه حکومت په نسکورېدو اوښکې نه تویوو چې حکمتیار ئې صدراعظم وو. هغې مسعود ته په یوې لیدنې کې ویلې وو: له کومې ورځې چې حکمتیار کابل ته ننوت موږ د افغانستان په اړه خپله مصرفي بودجه

(c) ketabton.com: The Digital Library

درې برابره کړه، مسعود وايي: د دې دا خبره موږ ثبت کړې او کست ئې راسره ده. مس د رابن رافيل په همدې خبرې استناد کولو او ويل ئی: د کابل د سقوط اصلي عامل دا وو چې موږ د حکمتيار په شان له يوه داسې بنسټ پال سره روغه جوړه وکړه چې امريکا په هيڅ صورت کې هغه نشو زغملی، د همدې لپاره امريکائيانو له طالبانو سره خپلې مرستې درې برابره کړې او کابل د دوی په لاس کې پرېووت.

نور بيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مات وزرو خېل کي

هغه شپه مي هېره نه ده
آ سړه، تياره اوږده
ټول په ژور خوب وو ويده
هره خوا چوپه چوپتيا
هد يرې شانته فضا
*****
د ژوندو دې هد يرې کي
نه خوځښت شو چا ليدلی
نه ئې ځوږ شو اورېدلی
د مات څلي په سر ناست کونګ
وازو سترګو سره ويښ وو
خو ساکت او يخ وهلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

****

سپینکۍ فاختې وې غلې
برگ کارغان شور نه لوېدلي
وزر مات د عقابانو
جگ پرواز نه وو لوېدلي

*****

سیلۍ یخې د سړې شپې
که هیبت د دې تیارې شپې
د ویدو د خوځولو په خاطر چا
د پرتو د هڅولو په غرض چا
نه پوهېږم چا راوېښ کړم؟
نه پوهېږم څنگه وېښ شوم؟

****

د ویدو د ویښولو
د پرتو د هڅولو
د کاروان د خوځولو
په دې هیله او خاطر مې
خپل وزرونه وڅنډل کلك
په وار وار مې په اوچت غږ
په هرچا او په هر لوري
دا نارې کړلې اوچتې:
که په منډه راوېښ نشو خوبولو
که خوځښت ته تیار نشو یخ وهلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټول وزرونه کرخت کېږي
لندې پښې مو کنګل کېږي
ننګین مرګ را ته کمین کي
سور صیاد را ته مرصاد کي
*****

باري ربه!
زما دا هيلې دي شېرازه
زما خوبونه دي رښتيا کړل
زما وزرونه دي پياوړي
زما غږونه دي رسا کړل
*****

چي په چا کي څه شيمه وه
په کوم زړه کي د الوت چي تلوسه وه
په وزر کي ئې چي توان د الوتو وو
چي ئې عزم له تيارو نه د وتو وو
زما په غږ شو رابيداره
خپل وزر به ئې څنډلو
د الوت لپاره څرك او ناقراره
*****

د تياره سباوون هغه شور او ځوږ
د الوت لپاره هغه تياری
د يوه بل د هڅولو هغه هڅي
هله هله له هر لوري په جګ غږ
نه شور ځوږ د دې سحر د هېرېدو دئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه داستان د دې سفر د هېرېدو دئ
*****

زه اوچت شومه له ځمکي،
د سرلوړو خیل په ما پسې
څنډ نه پرته ټول اوچت شوو په هوا کي
هر یو پوه چي اوږد سفر لرو په مخکي
جګو غرو نه اوښتل لرو په مخکي
خړي وربځي مو په لار کي
د رڼا په لوري تګ دئ له تور تم نه
د خپلواك او ډاډه ژوند او تودې هیلي
ګران سفر دئ له ټاټوبي د ماتم نه
*****

ما ویل له دغو تورو غرونو آخوا
آ د سره شامار د ځالي،
جګي څوکي د مغرور غره
سر کوو بل لور ته اوړو
د سفر یاران هك پك شوو
لکه څوك چي خپل وزر کي
نه د لوړ پرواز زور ګوري
نه سینه کي د اوږده سفر شور ګوري
خو نه کوز شول نه په شا شول
نه له خیل څخه جلا شول
*****

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنګ دنګ غرونه ټول زمونږ تر نظر لاندي
لوړې څوکي ټولې زمونږ تر وزر لاندي
ټولو غرونو نه تېر شوي
مزل پای ته نږدې شوی
سرمنزل را ته له لرې ځان ښودلو
زړونه شوق نه دربېدلو
رڼې اوښکي د شادۍ مو
په لېمو کي رغړېدلې
*****
ناڅاپي له یوې ګوښې نه
یوه بوډا ، ضعیف، طماع
په پریوتي غږ ناري کړې
د سفر ستړو ملګرو!
نور وزر نشو وهلی
نور مزل نشو کولی
په یوې ساه خو اوږد مزل نشو وهلی
مګر نګورئ چي لاندي په دې خوړ کي
د مرغانو سیل کوز شوی
که له رنګه تور تور برېښي
خو زمونږ له خېله برېښي
*****
اندېښني ئې را پیدا کړې
دې بلني د ستړیا او کوزېدا
له ضعیف زړه خو تېدلې دې وینا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ مي واړاوو ملګرو ته چي پام کړئ
د سفر صبور ملګرو اوچت ګام کړئ
نه دا ځای د کوزېدو دئ
نه دا خیل د ملګرتیا
نور نو یو وزر وهل دئ تر هدفه
نور نو یوه ساه اخستل دئ تر تم ځایه
****
د ضعیف په رفاقت کي
د طماع متابعت کي
یو په بل پسې داسي کوز شول
چي ئې نه کتل زما خوا ته،
نه ئې غوږ وو زما وینا ته
نه ئې پام وو د دې ډلي دود دستور ته
چي له خپل امام نه مخکي کوزېدل ئې
حرام کړي دي هر چاته
*****
له ناچاري ورځي زه هم
هلته کوز شوم
پریشانۍ او اندېښنې کي
د سپېره ډاګ یوې ګوښې کي
*****
کله زړه راته ویل چي دا خېل پرېږده
له درنې کرکي نفرت سره اعلان کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې زاري د نيمي لارې له يارانو
يا پرواز کړه د الله په لور يوازې
يا په لټه د بل خېل شه
د ملګرو مصممو وفادارو
*****
زه لا نه وم فارغ شوی له دې فکره
چې ناڅاپه ډزې پيل شوې
له ښي لوري، له کيڼ لوري
له شماله، له جنوبه
له ختيزه، له لوېديزه
له هغو لوريو هم
چې پناه ځای به مو ګڼلو
ځيني پرېوتل په ځمکه
ځينو وخوړل سرونه
د چا ماتې دواړه پښې شوې
د چا مات شولو وزرونه
ځيني والوتل پښې ماتې، وزر مات
سرو مرميو ئې بڼکي سوځولې،
د دښمن ناڅاپه ډزو وېرولي
زه هم والوتم ناچاره
د مات زړو، مات وزرو په دې خېل کي
دا دئ ګورئ د هدف په لوري درومو
*****
په دې هيلي چې دا خېل به بيا جوړېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وفا صفا یاران به بیا غونډ ېږي
تش ځایونه به ډکېږي
دا کاروان به روانېږي
هغه ټول به ئې په لیکو کي ودرېږي
چي پیاوړي ئې وزرونه
له شوق او مینې ډک ئې تاوده زړونه
*****

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې رحمه ګاونډي

ګاونډيه خو بې رحمه!
له ميړاني او حياء نه عاري خصمه!
د مظلوم ګاونډ په ضد دي
له ظالم سره لاس مل کړ
د خپل قصر له جګ بام دي
زما جونګړې کې اور بل کړ
د دې اور د لګولو اورلګيت دي
زما ناپوه ماشوم په جيب کې واچولو
د تالان لپاره راغلې
په پلمه د اور وژلو
*****
د دې ميني په ويجاړو سردرو کې
سوځېدلي ئې کورونه
نسکور شوي دېواونه
د يوه مات ځلي په څنګ کې
د يوې وچې ونې لاندې
ورانې شوې خونې خوا کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو شېبې مې آرام پرېږده
لږ د غور فرصت راکړه
یا د کرکې د اظهار لږ مهلت راکړه
له هغو چې ملك ئې وران کړ
په خپل ولس کې ئې د وینو سیل روان کړ
زما د کلیو ورانولو په بها ئې
زما د ورونو د وژلو په قیمت ئې
د غلیم پوره ارمان کړ
*****
لږ مې پرېږده د ستومانه خلکو خوا کې
چې جګړو ځورولي،
فقر و ېرې کړولي
ځوریدلي لږ د زړه خواله ته پرېږده
شړل شوي لږ خپل کور کاله ته پرېږده
له یوه بل نه ئې د درد پوښتو ته پرېږده
د زخمونو د علاج پوښتو ته پرېږده
پلار د زوی د پرهارو لیدو ته پرېږده
*****
هغه وران هیواد چې تل ئې په لمن کې
کله ګورو طوفانونه له ختیځه
کله تېزې سیلۍ راشي له لوېدیځه
کله سره سیلونه راشي له ښې لورې
کله واورو د مرګ چیغې له چپ لورې
ټول کورونه راویجاړ کړي
ټولې ځالې کړي راورانې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړ موقع راکړه چي ووايو په جګ غږ
لړ خاموش شئ سرو اورونو
لړ آرام شئ طوفانونو
ترڅو جوړې ورانې ځالې
ترڅو جوړ کړو وران کورونه
ترڅو وځنډو له مخ نه تور ګردونه
*****
ما تاوده سلام ته پرېږده
د سر لوړې سروې ښنو کې
چې ئې سر وي تل اوچت
مخ ئې تل د آسمان لور ته
چې ئې نشي طوفانونه لړزولی
نه سیلۍ ئې شي د ملا تیر کړولی
نه سیلاب ئې شي له ځایه خوځولی
*****
د ښنو ماتو وزر سوو په دې خېل کې
چې ئې ځالې طوفانونو ورانې کړې
سرو اورونو ئې منګولې وریتې کړې
نه د ونو په شاخونو کښېنستی شي
نه وهلی شي وزرونه
نه ګامونه اخیستی شي
پرېږده واورو فریادونه یو د بل
پرېږده پاک کړو سره وزرونه یو د بل
د دعا او اسوېلیو په څپو
اووم اسمان کې د عرش ور وټکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

او په چيغو چيغو وغوارو له خدايه
دا تياره شپه مو سبا کړې
د دښمن دا سرې لښکرې ټول په شا کړې
زمونږ دا مېنه نور خوندي کړې
له سيليو له طوفانه
د دې مېنې زيړی منی
ته تلپاتې پسرلی کړې
او سمسوره پسرلی ئې
ته ايمن کړې له خزانه
*****
زما ګيله له غليم نشته
زه که ژاړم نو د دوست نادودې ژاړم
آ چې غوږ کې ورته وويل غليم پټ:
که ښيرازه ژوند دې خوښ وي زما خوا کې
که له غچ نه مې ځان غواړې په پناه کې
د ياغيانو د باغيانو قطار پرېږده
د سرتېرو، بې پرواوو قمار پرېږده
د غليم په وينا بېل شو له دوستانو
په غوږو ئې کړه حلقه د غلامانو
دښمن خپل ټوپک د ده په اوږه کېښود
زمونږ په لورې ئې خپل لاس په ماشه کېښود
دا دئ زمونږ وزرونه پښې ئې کړې راماتې
وروستي نسل ته ئې تور تاريخ کړ پاتې
*****

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library